

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

Τ.Ε.Ι ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΤΗΛΕΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας :
Σύγκριση Συστημάτων Τηλεκπαίδευσης
ανάμεσα στη Ρωσία και την Ελλάδα και
Στατιστικές Μελέτες.

Επιβλέπων Καθηγητής :Κονετάς Δημήτρης.
Σπουδάστρια : Γιεγκόροβα Όλγα.

Άρτα Σεπτέμβριος 2005.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΕΛΙΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Πληροφοριακό Σχέδιο Εκπαίδευση από Απόσταση στη Ρωσία μέσα στο Καινούργιο Πληροφοριακό Περιβάλλον (DESCOP).....1

1. Εκπαίδευση από απόσταση – βάση ανοιχτού εκπαιδευτικού συστήματος του 21^{ου} αιώνα.

1.1. Επίπεδα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στη Ρωσία.....2-4

1.2. Κατηγορίες εκπαιδευομένων.....4

1.3. Οικονομικό όφελος από το αναπτυσσόμενο σύστημα της τηλεεκπαίδευσης.....4-5

2. Η τηλεεκπαίδευση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Ρωσίας.....5-9

3. Θεωρία δημιουργίας και ανάπτυξης του ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

3.1. Γενική κατάσταση.....10-14

3.2. Βασικοί στόχοι στη δημιουργία και την ανάπτυξη του ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.....14

3.3. Τα στάδια της δημιουργίας και ανάπτυξης του συστήματος τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία και η χρηματοδότηση.....15

3.4. Κοινωνικό, Οικονομικό και Γεωπολιτικό όφελος του προγράμματος.....16

4. Οργανισμός Διεθνούς Εκπαίδευσης - Διεθνής Συνεργασία για την Τηλεεκπαίδευση.....17-19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Διασαφηνίσεις και οριοθετήσεις του θεσμού της Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.....20

1. Ανάπτυξη της ΕξΑΕ στην Ελλάδα.

1.1. Νέος θεσμός του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.....21-22

1.2. Η ανοικτή κι εξ αποστάσεως εκπαίδευση στη Ελλάδα, μέσα από τις δραστηριότητες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου προς ένα Εθνικό Δίκτυο εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.....22

1.3. Ο ρόλος του διδάσκοντος στην εκπαίδευση από απόσταση.....23-25

2. Μελέτη της Αγοράς Υπηρεσιών Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στον Ελληνικό χώρο.

2.1. Η επιτακτική ανάγκη για Δια Βίου Εκπαίδευση.....25

2.2. Η μέθοδος της Ανοικτής Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.....25-26

3. Το Ευρωπαϊκό περιβάλλον - Σύγχρονες τάσεις στην Εξ Αποστάσεως Δια Βίου Εκπαίδευση (Ε.Α.Δ.Β.Ε.).	
3.1. Πολιτικές για την ανάπτυξη της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (Ε.Α.Ε).....	26-27
3.2. Πολιτικές για την ανάπτυξη της Ε.Α.Δ.Β.Ε.....	27-28
4. Οι προοπτικές της Εξ Αποστάσεως Δια Βίου Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.	
4.1. Στάση των φορέων απέναντι στην Ε.Α.Δ.Β.Ε.....	29
4.2. Πλεονεκτήματα και προστιθέμενη αξία της Ε.Α.Δ.Β.Ε.....	30-35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

1. Εισαγωγή στο Κεφάλαιο 3.....	36
2. Δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων της στατιστικής μελέτης στην Ρωσία και στην Ελλάδα.....	37-45
3. Ανάλυση, συγχώνευση και σύγκριση των αποτελεσμάτων της έρευνας (μέσω πινάκων και γραφημάτων για τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου) στις δύο χώρες.....	46
4. Γενικά συμπεράσματα της έρευνας και προτάσεις.....	217-218
Συνέντευξη.....	219-226
Υποσημειώσεις Κειμένου για το Κεφάλαιο 1.....	227
Υποσημειώσεις Κειμένου για το Κεφάλαιο 2.....	228-229
Ελληνική βιβλιογραφία.....	230-232
Ρώσικη βιβλιογραφία.....	233-235
Επιλεγμένη Ξενόγλωσση βιβλιογραφία.....	236

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πληροφοριακό Σχέδιο Εκπαίδευση από Απόσταση στη Ρωσία μέσα στο Καινούργιο Πληροφοριακό Περιβάλλον (DESCOP)

Η ένταξη των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων και η δημιουργία ενιαίου εκπαιδευτικού παγκόσμιου χώρου είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της παγκόσμιας κοινότητας. Εξάλλου η εκπαίδευση από απόσταση βοηθά στη λύση πολλών προβλημάτων.

Η τηλεεκπαίδευση είναι μια καινούργια μέθοδος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, βασισμένη πάνω σε αρχές αυτορυθμιζόμενης μάθησης του φοιτητή. Το εκπαιδευτικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται απ' ότι οι εκπαιδευόμενοι βασικά –και συχνά εντελώς– είναι απομακρυσμένοι από τον εκπαιδευτή στο χώρο ή /και στο χρόνο. Την ίδια στιγμή όμως έχουν τη συνεχή δυνατότητα να υποστηρίζουν το διάλογο με τη βοήθεια των μέσων τηλεπικοινωνίας.

Ειδικότερα το Διεθνές σύστημα αναπτυσσόμενης τηλεεκπαίδευσης διακρίνεται από τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Εξασφαλίζει ευρεία διεθνή πρόσβαση στα καλύτερα παγκόσμια εκπαιδευτικά ιδρύματα και κάθε φορέα γνώσης.
- Ουσιαστικά αυξάνει τις δυνατότητες της παραδοσιακής εκπαίδευσης μέσω της μορφοποίησης του εκπαιδευτικού πληροφοριακού περιβάλλοντος, στο οποίο ο εκπαιδευόμενος αυτόνομα ή και υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευτών μπορεί να μαθαίνει στοιχεία που τον ενδιαφέρουν.
- Ευρύνεται σημαντικά ο κύκλος των ανθρώπων, στους οποίους είναι προσιτές οι εκπαιδευτικές πηγές γνώσης.
- Βοηθά στην απόκτηση εμπειριών στην αυτορυθμιζόμενη μάθηση.
- Μειώνει το κόστος της εκπαίδευσης μέσω της ευρείας πρόσβασης στις καλύτερες εκπαιδευτικές πηγές γνώσης.
- Αυξάνει το επίπεδο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω παροχής πολλών επιλογών προγραμμάτων στο ευρύ κοινό των εκπαιδευόμενων.
- Επιτρέπει την μορφοποίηση μοναδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων μέσω συνδυασμού σεμιναρίων, παρεχόμενων από διαφορετικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και επίσης διαφόρων χωρών.¹

1. Εκπαίδευση από απόσταση – βάση ανοιχτού εκπαιδευτικού συστήματος του 21^{ου} αιώνα.

Εκπαίδευση από απόσταση είναι η εκπαίδευση κατά την οποία παρέχεται στους εκπαιδευόμενους ένα σημαντικό μέρος του εκπαιδευτικού υλικού και ταυτόχρονα υπάρχει μεγάλη αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευτικό. Αυτά πραγματοποιούνται με τη χρήση των σύγχρονων πληροφοριακών τεχνολογιών: δορυφορικής επικοινωνίας, δικτύου υπολογιστών, εθνικής και καλωδιακής τηλεόρασης, πολυμέσων, εκπαιδευτικών συστημάτων κ.λ.π.

Ξεχωριστή ιδιαιτερότητα της τηλεεκπαίδευσης είναι η παροχή της δυνατότητας στους εκπαιδευόμενους να παίρνουν τις απαιτούμενες γνώσεις από μόνοι τους, χρησιμοποιώντας προχωρημένα τηλεπληροφοριακά υλικά, παρουσιαζόμενα από τις σύγχρονες πληροφοριακές τεχνολογίες.

Πληροφοριακά υλικά σε αυτήν την περίπτωση είναι: βάσεις δεδομένων και γνώσεων, Η/Υ, επίσης πολυμέσα, συστήματα εκπαιδευτικά και ελέγχου, εικόνα και ήχος, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, - μαζί με τα παραδοσιακά βιβλία. Αυτά σε συνδυασμό με κατάλληλα εργαλεία δημιουργούν ένα μοναδικό καθορισμένο περιβάλλον εκμάθησης, προσιτό στο ευρύ κοινό.

Εξάλλου η εκτέλεση βίντεο-και τηλεματικών σεμιναρίων ή διαλέξεων, βίντεο μέσω Η/Υ και τηλε-συνεδριάσεων, συσκέψεων με τον εκπαιδευτικό, κάνουν την αλληλεπίδραση των εκπαιδευόμενων με τους καθηγητές ακόμα πιο ενδιαφέρουσα σε σύγκριση με την παραδοσιακή μορφή εκπαίδευσης.

Επίσης η εντατική τηλεπικοινωνιακή αλληλεπίδραση των εκπαιδευόμενων μεταξύ τους και με τους καθηγητές - δίνει τη δυνατότητα στους συμβούλους (tutors) να εκτελούν ηλεκτρονικά σεμινάρια και πρακτικά παιχνίδια.

Η εκπαίδευση από απόσταση αν κριθεί απαραίτητο μπορεί να περιλαμβάνει και την επίσκεψη των εκπαιδευόμενων στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, επίσης μπορεί και να συνδυάζεται με τις παραδοσιακές μορφές εκπαίδευσης.

Η εξελισσόμενη τηλεεκπαίδευση περιλαμβάνει όλες τις μεθόδους εκπαίδευσης και τους δίνει ποιοτικά καινούργιο επίπεδο.

1.1. Επίπεδα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στη Ρωσία.

Το σύστημα τηλεεκπαίδευσης περιλαμβάνει προγράμματα και σεμινάρια διαφόρων επιπέδων:

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Προγράμματα και σεμινάρια που υπολογίζονται για εκπαιδευόμενους ηλικίας 5-11 ετών: Μαθήματα ανάγνωσης, αριθμητικής και μουσικής. Σημαντικό μέρος των σεμιναρίων φέρει μορφή παιχνιδιού, εύληπτη για την παιδική αντίληψη. Μέρος τέτοιων σεμιναρίων μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης για συγκεκριμένες ομάδες ενηλίκων, όπως οι εθνικές μειονότητες.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Τα σεμινάρια αντιστοιχούν στον τύπο και το επίπεδο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σε αυτό το επίπεδο εντατικά χρησιμοποιούνται εκπαιδευτικά παιχνίδια με δυνατότητα ταυτόχρονης συμμετοχής μέσα στο διαδίκτυο.

Μεταδευτεροβάθμια αρχική κατάρτιση.

Σεμινάρια και προγράμματα για όσους τελείωσαν το σχολείο. Τα σεμινάρια αυτά παρέχουν γνώσεις για επάγγελμα, όμως χαμηλότερου επιπέδου ειδικότητας, απ' ό,τι τα σεμινάρια που γίνονται για την απόκτηση κάποιου βαθμού.

Προπαρασκευαστικά σεμινάρια κατάρτισης.

Σεμινάρια που προετοιμάζουν τον εκπαιδευόμενο για εκπαίδευση αναβάθμισης της ειδικότητάς του. Εδώ χρησιμοποιούνται και διάφοροι διαγωνισμοί, που επιτρέπουν την ένταξη του ανταγωνιστικού στοιχείου στην εκπαίδευση.

Ανώτατη εκπαίδευση.

Προγράμματα για τη βελτίωση ή απόκτηση δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μεγάλη σημασία έχει και η δυνατότητα για όσους μένουν στο εξωτερικό, να αποκτήσουν εκπαίδευση στη μητρική τους γλώσσα, η οποία δεν αποτελεί την πρώτη γλώσσα στη χώρα όπου διαμένουν.

Μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

Επιστημονικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, για απόκτηση μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών.

Δια βίου επανακατάρτιση.

Μειωμένα προγράμματα για όσους ήδη έχουν ανώτατη εκπαίδευση, αλλά σε άλλη κατεύθυνση γνώσεων. Σεμινάρια για απόκτηση επιπλέον γνώσεων στον τομέα που σχετίζεται με το επάγγελμα του εκπαιδευόμενου (παραδείγματος χάρη σεμινάρια αναβάθμισης ειδικότητας, ξένης γλώσσας κ.τ.λ.)

Έτσι οι εργαζόμενοι στο εξωτερικό μπορούν να αποκτούν την εκπαίδευση σ' εκείνη την χώρα, όπου εργάζονται. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για όσους ασχολούνται με διεθνές επιχειρήσεις.

Ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια.

Στοχεύουν στην απόκτηση πρακτικών εμπειριών, παραδείγματος χάρη σεμινάρια μηχανογράφησης, λογιστικά σεμινάρια. Αυτά τα σεμινάρια έχουν ως μέρος της εκπαίδευσης και πρακτικά μαθήματα, με τα οποία ο εκπαιδευόμενος αποκτά εμπειρία. Εδώ πρέπει να αναφέρουμε και τον έλεγχο από απόσταση. Έτσι η εξέταση, δηλαδή το τεστ γνώσεων της ρώσικης γλώσσας, όπως και μιας ξένης, μπορεί να παραδίδεται με τη βοήθεια των Η/Υ από οποιαδήποτε χώρα του κόσμου.

Σεμινάρια κοινωνικής κατεύθυνσης.

Παραδείγματος χάρη τα σεμινάρια εκπαίδευσης του πληθυσμού στους κανόνες συμπεριφοράς, στην περίπτωση καιρικών τραγωδιών, στους κανόνες της κίνησης του δρόμου κ.τ.λ. Σε αυτήν την ομάδα εντάσσονται και σεμινάρια εξάλειψης του αναλφαριθμητισμού, που απευθύνονται σε ορισμένες ομάδες πληθυσμού, παραδείγματος χάρη στις εθνικές μειονότητες.

Το σύστημα αναπτυσσόμενης εκπαίδευσης από απόσταση είναι ανοιχτό, δηλαδή παρέχει εκπαιδευτικές δυνατότητες σε όσους τις επιθυμούν, έτσι από τη μία πλευρά

επιτρέπει να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων, ενώ από την άλλη είναι χρήσιμο σε κοινωνικό επίπεδο, εξασφαλίζοντας ανάπτυξη του διανοητικού και πνευματικού επιπέδου του εκπαιδευόμενου στον ελεύθερο χρόνο του.

1.2. Κατηγορίες εκπαιδευόμενων.

Η εκπαίδευση από απόσταση είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική για τις ακόλουθες κατηγορίες εκπαιδευόμενων:

- Πτυχιούχοι που επιθυμούν μετεκπαίδευση εντατικού ρυθμού σε μειωμένο χρονικό διάστημα.
- Εκπαιδευόμενοι που θέλουν να συνδυάσουν την εκπαίδευση με την παραγωγική δραστηριότητα.
- Εκπαιδευόμενοι που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα, αποτελούμενα από σεμινάρια, που παρέχονται από διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα, επίσης και από εκπαιδευτικά ιδρύματα διαφόρων χωρών.
- Εκπαιδευόμενοι γεωγραφικά απομονωμένοι από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα .
- Πρόσωπα που θέλουν να αλλάξουν επάγγελμα.
- Πρόσωπα που δεν απέκτησαν ολοκληρωμένη εκπαίδευση στην εφηβεία.
- Πρόσωπα που ετοιμάζονται για την εισαγωγή σε κολέγιο ή πανεπιστήμιο.
- Όσοι επιθυμούν να καλύψουν γνωστικά κενά.
- Μετακινούμενοι φοιτητές (παιδιά αλλοδαπών επαγγελματιών, οικονομικών μεταναστών, στρατιωτικών, που συνέχεια αλλάζουν τόπο διαμονής.)
- Εκπαιδευόμενοι που έχουν ψυχολογικά, φυσιολογικά ή κινητικά προβλήματα.
- Ειδικοί φοιτητές, δηλαδή αυτοί που π.χ. ασχολούνται με τον αθλητισμό ή με την τέχνη και δεν θέλουν να διακόψουν την εκπαίδευσή τους.¹

1.3. Οικονομικό όφελος από το αναπτυσσόμενο σύστημα της τηλεεκπαίδευσης.

Το σύστημα της εκπαίδευσης από απόσταση είναι οικονομικά επικερδές τόσο για τον κρατικό προϋπολογισμό, όσο και για τους εκπαιδευόμενους, ιδιαίτερα με τη επέκταση του σε διεθνές επίπεδο.

Η χρησιμοποίηση υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικών προγραμμάτων, υλικών και πληροφοριακών πηγών από πλατύ κύκλο εκπαιδευόμενων μειώνει το κόστος της εκπαίδευσης.

Η δυνατότητα συγκέντρωσης διανοητικών και οικονομικών πηγών για τη δημιουργία εκδόσεων για το πλατύ κοινό με υψηλή ποιότητα εκπαιδευτικού υλικού και προγραμμάτων, καθιστά υψηλό το επίπεδο επαγγελματισμού αυτών που πέρασαν την εκπαίδευση, που είναι οικονομικά επωφελές για κάθε κράτος.

Λόγω της άυλης μορφής σ' αυτά τα ανοιχτά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μειώνονται τα έξοδα για την συντήρηση τυχόν εγκαταστάσεων.

Λείπουν ή ουσιαστικά μειώνονται τα έξοδα για μετακόμιση στο μέρος της εκπαίδευσης και διαμονής από την πλευρά των εκπαιδευόμενων.

Η δυνατότητα συνδυασμού της παραγωγικής δραστηριότητας και της εκπαίδευσης κάνουν οικονομικά δυνατή την εκπαίδευση εκείνου του τμήματος του πληθυσμού, το οποίο δεν μπορεί ή δε θέλει να διακόψει την εργασία.

Ιδανικό μοντέλο της εκπαίδευσης από απόσταση αποτελεί το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον με συνεχή επαναπροσδιορισμό του ρόλου διαφόρων συστατικών - μεθοδολογικών, οργανωτικών εκπαιδευτικών και τεχνολογικών - όπως έντυπο υλικό, ράδιο-εκπομπή, τηλεόραση και χρησιμοποίηση υπολογιστών.

2. Η τηλεεκπαίδευση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Ρωσίας.

Η Ρωσία έχει μεγάλη εμπειρία στον τομέα της εκπαίδευσης από απόσταση. Περίπου το 1/3 των εξειδικευμένων επαγγελματιών της χώρας πήραν στα τελευταία 70 χρόνια ανώτατη εκπαίδευση από απόσταση.

Σήμερα το σύστημα τηλεεκπαίδευσης περιλαμβάνει 35 κρατικές σχολές ανώτατης εκπαίδευσης, ενώ στην καθεμία από αυτές εκπαιδεύονται πάνω από 10χιλ. φοιτητές. Επιπλέον όμως εκατό σχολές ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τμήματα και έδρες, που χρησιμοποιούν τη μορφή της τηλεεκπαίδευσης.

Μάλιστα για την ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων των ρωσικών ΑΕΙ δημιουργήθηκε Διεθνές Κέντρο συστηματικής επίλυσης προβλημάτων της ανώτατης εκπαίδευσης και επιστήμης. Το Κέντρο διαχειρίζεται μαζί με το UNESCO τον τομέα της τηλεεκπαίδευσης.

Τέλος στα πλαίσια ερευνών για τις δυνατότητες αλληλεπίδρασης των ΑΕΙ (ρωσικών και ξένων) αναφορικά με την ένταξη των τηλεεκπαιδευτικών μοντέλων, δημιουργήθηκε ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός με την ονομασία Ένωση Διεθνούς Εκπαίδευσης.

Μορφές οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη Ρωσία, βασισμένες στις τεχνολογίες τηλεεκπαίδευσης.

Τα εκπαιδευτικά μαθήματα συνήθως πραγματοποιούνται σε μορφή διαλέξεων, διασκέψεων, σεμιναρίων, πρακτικών μαθημάτων, εργαστηριακών μαθημάτων, εξεταστικών και αυτόνομων εργασιών. Η επιλογή των τεχνολογιών ορίζεται από τον εκπαιδευτή του ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος. Έτσι και αλλιώς, η επιλογή των διδακτικών μέσων, επιλεγμένων για την επιτυχία του εκπαιδευτικού στόχου, στην πλειονοψηφία της εξαρτάται από τη μορφή της εκπαίδευσης. Η εκπαιδευτική διαδικασία κατά την εκπαίδευση από απόσταση, περιλαμβάνει όλες τις βασικές μορφές της παραδοσιακής οργάνωσης της: διαλέξεις, σεμινάρια, πρακτικά μαθήματα, εργαστηριακή πρακτική, σύστημα ελέγχου, ερευνητική και αυτόνομη εργασία των φοιτητών.²

Ας κοιτάξουμε τις βασικές οργανωτικές μορφές της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, που χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση των κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων της εκπαίδευσης από απόσταση.

Σεμινάρια.

Το σεμινάριο αποτελεί την βασική οργανωτική μορφή της εκπαίδευσης, που στοχεύει στην πρώτη κατάκτηση γνώσεων. Ουσιαστικός ρόλος των σεμιναρίων είναι να εξασφαλίσουν τη θεωρητική βάση της εκπαίδευσης, να αναπτύξουν το ενδιαφέρον για την εκπαιδευτική δραστηριότητα και να ενεργοποιήσουν την εκπαιδευτική πειθαρχία στο συγκεκριμένο επικοινωνιακό μέσο. Επίσης να διαμορφώσουν στους εκπαιδευόμενους τους προσανατολισμούς για αυτορρυθμιζόμενη μάθηση σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Η ποικιλία στην επιλογή και τη δημιουργία υλικού και μεθόδου παρουσίασης του σεμιναριακού υλικού, ορίζεται όχι μόνο με βάση τις ιδιαιτερότητες της επιστημονικής πειθαρχίας, αλλά και με το προφίλ του ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος, τμήματος ή έδρας. Η μέθοδος πρόσληψης των σεμιναριακών μαθημάτων εξαρτάται από το στάδιο γνώσης του αντικείμενου και από το επίπεδο της κοινής προετοιμασίας των εκπαιδευομένων. Εξάλλου η μέθοδος εξαρτάται και από το χαρακτήρα του θέματος και του περιεχόμενου υλικού.

Οι εκπαιδευτές διαχωρίζουν τρεις βασικούς τύπους σεμιναρίων: **Το εισαγωγικό σεμινάριο, το πληροφοριακό σεμινάριο και το ανασκοπικό ή επιθεωρητικό σεμινάριο.** Ανάλογα από το αντικείμενο και τους διδακτικούς στόχους μπορούν να χρησιμοποιηθούν σεμιναριακές μορφές, όπως ερευνητικό σεμινάριο, σεμινάρια με βάση την εικόνα, σεμινάριο-συνέδριο, σεμινάριο με προμελετημένα λάθη κ.τ.λ. Στη θέση των βασικών τεχνολογιών, που χρησιμοποιούνται για την οργάνωση της μελέτης του θεωρητικού υλικού κατά την τηλεεκπαίδευση, εκτός των παραδοσιακών μορφών σεμιναρίων μπορούμε να συμπεριλάβουμε και τα εξής:

Βίντεο σεμινάρια.

Σε αυτήν την περίπτωση το σεμινάριο του εκπαιδευτή γράφεται σε βιντεοκασέτα. Τα βίντεο σεμινάρια μπορούν να φτάσουν στα εκπαιδευτικά κέντρα σε μορφή βιντεοκασέτας ή compact-disk. Το βίντεο σεμινάριο μπορεί να μεταδίδεται τηλεπικοινωνιακά στα εκπαιδευτικά κέντρα, αυτόνομα από το ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Multimedia-σεμινάρια.

Για αυτορρυθμιζόμενη μάθηση πάνω σε σεμιναριακό υλικό, οι φοιτητές μπορούν να χρησιμοποιούν εσωτερικά ενεργοποιούμενα στον Η/Υ λογισμικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Ο κάθε εκπαιδευόμενος μπορεί να επιλέξει για τον εαυτό του την καλύτερη πορεία μελέτης του υλικού, μεθοδικό ρυθμό εργασίας κατά εξάμηνο και μέθοδο μελέτης, καλύτερα προσαρμοσμένο στις ψυχοφυσιολογικές ιδιαιτερότητες της αντίληψής του. Το εκπαιδευτικό αποτέλεσμα σε τέτοια προγράμματα επιτυγχάνεται όχι μόνο μέσω του συνόλου των λογισμικών προγραμμάτων και φιλικού interface, αλλά και μέσω εξεταστικών προγραμμάτων, που επιτρέπουν στον εκπαιδευόμενο την αξιολόγηση του βαθμού κατανόησης του θεωρητικού εκπαιδευτικού υλικού.

Μια από τις βασικές οργανωτικές μορφές της εκπαιδευτικής δραστηριότητας είναι τα σεμινάρια, τα οποία διαμορφώνουν την ερευνητική προσέγγιση στην εκμάθηση του εκπαιδευτικού και επιστημονικού υλικού. Ο βασικός στόχος των σεμιναρίων

είναι η συζήτηση των πιο δύσκολων θεωρητικών ερωτημάτων του εξαμήνου και η δική τους μεθοδολογική και μεθοδική επεξεργασία.

Στο σύστημα της τηλεεκπαίδευσης υπάρχουν τρία επίπεδα σεμιναριακών μαθημάτων: **προπαρασκευαστικό στάδιο, βασικό στάδιο, τελικό στάδιο.**

Στο προπαρασκευαστικό στάδιο:

Από τον εκπαιδευτή δημιουργείται ένα σχέδιο εκτέλεσης του σεμιναριακού μαθήματος και καθορίζεται ο κύκλος της εκπαιδευτικής και επιστημονικής βιβλιογραφίας. Έτσι χτίζεται η λογική του σεμιναριακού μαθήματος. Στα πλαίσια αυτού του σταδίου οι φοιτητές παίρνουν τη βιβλιογραφία και αρχίζουν να τη μελετούν τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν από την εκτέλεση του σεμιναριακού μαθήματος και ασχολούνται με την αυτόνομη προετοιμασία τους για το μάθημα. Το πρόγραμμα του σεμιναριακού μαθήματος και η βιβλιογραφία για τους φοιτητές στέλνονται σ'αυτούς μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή παρουσιάζονται στη βάση δεδομένων ή στην ειδικά επεξεργασμένη ιστοσελίδα.

Στόχος του σταδίου αυτού είναι η προκαταρκτική συζήτηση των πιο σημαντικών και δύσκολων προβλημάτων του σεμιναρίου. Γι'αυτό χρήσιμη είναι η τηλεδιάσκεψη, η οποία δίνει τη δυνατότητα να εκφραστούν μερικά τυπικά ερωτήματα πάνω στο θέμα του σεμιναρίου ή οργανωτικά και μεθοδολογικά προβλήματα, που προκύπτουν στους φοιτητές κατά τη διαδικασία της αυτόνομης προετοιμασίας τους για το διαδικτυακό σεμινάριο.

Το βασικό στάδιο:

Το βασικό στάδιο της εκτέλεσης του διαδικτυακού σεμιναρίου περιλαμβάνει άμεση επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτή, στο διαδίκτυο (online). Όμως η κατάσταση των ρωσικών δικτύων δεν αφήνει το περιθώριο πραγματοποίησης διαδικτυακών σεμιναριακών μαθημάτων, με πιο αποτελεσματικές τεχνολογίες, όπως Audio Conferencing ή Internet Video Conferencing. Σε αυτή την περίπτωση πιο λογική παρουσιάζεται η εκτέλεση των σεμιναρίων, με τη βοήθεια του προγράμματος mirc στο chat.

Η επικοινωνία μέσω δικτύου επιτρέπει τον εστιασμό της αντίληψης στη εργασία του σεμιναρίου και τον έλεγχο της δραστηριότητας κάθε φοιτητή, λαμβάνοντας υπ'όψιν την προσωπικότητά του. Επίσης δίνει τη δυνατότητα όχι μόνο ομαδικής συζήτησης, αλλά και ιδιωτικών διαλόγων, που βοηθούν στην επίλυση ή ακόμα και στην αποτροπή ψυχολογικών προβλημάτων στους φοιτητές, που δεν έχουν πείρα στη συμμετοχή σε επιστημονικές ή εκπαιδευτικές ενημερωτικές συζητήσεις. Όμως η εργασία με γραπτό κείμενο απαιτεί από τους φοιτητές υψηλό επίπεδο εξοικείωσης στον υπολογιστή, καλή διαχείριση του πληκτρολογίου, τη δυνατότητα γρήγορης αξιολόγησης της κατάστασης και τη γρήγορη λήψη των αποφάσεων, βασισμένων στις υπάρχουσες γνώσεις των εκπαιδευόμενων (constructivism).

Στο τελικό στάδιο:

Εδώ γίνεται ο απολογισμός του σεμιναρίου. Επίσης μπορεί να γίνεται έλεγχος πάνω στο συγκεκριμένο θέμα του σεμιναριακού μαθήματος ή ενδιάμεσος έλεγχος σε όλο το σεμινάριο γενικώς.

Η οργάνωση ειδικών επιστημονικών διαδικτυακών σεμιναρίων προβλέπει αύξηση των εξόδων του εκπαιδευτή στο προπαρασκευαστικό στάδιο, της προετοιμασίας του σεμιναρίου. Αυτό γίνεται γιατί ειδικά σεμινάρια εκτελούνται στη διάρκεια όλου του εξαμήνου, γεγονός που απαιτεί περισσότερη και καλύτερη οικονομική διαχείριση.

Το βοηθητικό σύστημα κατά την εκτέλεση των ειδικών σεμιναρίων προϋποθέτει την πραγματοποίηση για τους εκπαιδευόμενους τακτικών συζητήσεων με τον εκπαιδευτή, που είναι καθηγητής της αντίστοιχης πανεπιστημιακής σχολής.

Επίσης προϋποθέτει την οργάνωση της επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και την εφαρμογή συνεχούς και αποτελεσματικού ελέγχου. Οι συζητήσεις πραγματοποιούνται με τη χρησιμοποίηση διαφόρων τεχνολογιών, που συνήθως καθορίζονται από τις τεχνικές δυνατότητες των εκπαιδευομένων.

Πρακτικά μαθήματα.

Τα πρακτικά μαθήματα προορίζονται για βαθιά μελέτη του γνωστικού αντικείμενου. Στη σειρά προσαρμοσμένων στην εκπαίδευση από απόσταση μορφών οργάνωσης πρακτικών μαθημάτων, ας διαχωρίσουμε τα επόμενα.

Πρακτικά μαθήματα για την επίλυση προβλημάτων.

Στο πρώτο στάδιο: στον εκπαιδευόμενο προτείνονται τυποποιημένα προβλήματα, η επίλυση των οποίων γίνεται με τη χρήση στερεότυπων τρόπων. Έτσι κατανοούμε τη σχέση της θεωρητικής γνώσης με τα πρακτικά ζητήματα. Επίσης για την απάντηση σε κάποια ερωτήματα πραγματοποιούνται συμβουλευτικές διασκέψεις με τον καθηγητή ή τον tutor (καθοδηγητή).

Στο δεύτερο στάδιο: σε αυτήν την περίπτωση αυξάνεται ο ρόλος του εκπαιδευτή αλλά και του καθοδηγητή. Η επικοινωνία του καθηγητή με τους εκπαιδευόμενους γενικά γίνεται με τη χρησιμοποίηση on-line τεχνολογιών. Τέτοια μαθήματα διαμορφώνουν όχι μόνο τη δημιουργική νόηση, αλλά και καλλιεργούν την πείρα της πρακτικής συζήτησης κάθε προβλήματος, δίνοντας τη δυνατότητα αφομοίωσης της ορολογίας ανά επαγγελματικό τομέα.

Στο τρίτο στάδιο: εκτελούνται διάφορα τεστ, που δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου της πείρας του εκπαιδευόμενου για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων πάνω στο επιστημονικό του αντικείμενο. Η εκτέλεση τέτοιων τεστ μπορεί να εφαρμόζεται τόσο off-line, όσο και on-line. Η εφαρμογή τους εξαρτάται από το περιεχόμενο, τον όγκο και το βαθμό σημασίας του τεστ. Ύστερα από κάθε τεστ είναι ωφέλιμο να παρέχονται συμβουλές προς τον εκπαιδευόμενο με τη χρησιμοποίηση δικτυακών μέσων ή κάτω από την επίβλεψη του καθοδηγητή, με βάση την ανάλυση των πιο συχνών λαθών και την επεξεργασία προτάσεων με στόχο την από κοινού απόφαση πάνω στη μέθοδο της επίλυσης προβλημάτων.

Εργαστηριακά μαθήματα.

Επιτρέπουν να ενωθούν οι θεωρητικές-μεθοδολογικές γνώσεις και πρακτικές εμπειρίες των σπουδαστών στη διαδικασία της επιστημονικής-ερευνητικής δραστηριότητας.

Για τα εργαστηριακά μαθήματα, που γίνονται στην τηλεεκπαίδευση, είναι καλύτερο να δίνονται αρχικές οδηγίες (face to face) από τον εκπαιδευτή ή τον καθοδηγητή, χρησιμοποιώντας τον κτιριακό εξοπλισμό ή το στελεχικό δυναμικό του περιφερειακού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.

Τα Εργαστηριακά μαθήματα διακρίνονται στα ακόλουθα στάδια:

Το πρώτο στάδιο: αποτελεί την εισαγωγή στην εργαστηριακή πρακτική και προϋποθέτει γνώσεις για συσκευές μέτρησης, για τις μεθόδους μέτρησης διαφόρων μεγεθών και για τη μέθοδο στατιστικής επεξεργασίας του αποτελέσματος με γραφικές ή άλλες μεθόδους παρουσίασης. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην κατανόηση από τους εκπαιδευόμενους θεμελιωδών εννοιών των εργαστηριακών μαθημάτων, όπως “στόχος της εργασίας”, “τα προβλήματα που λύνονται στα εργαστηριακά μαθήματα”, “τα συμπεράσματα” από τα αποτελέσματα και συστάσεις για τη χρησιμοποίησή τους. Σε αυτό το στάδιο οι εκπαιδευόμενοι δουλεύουν με κείμενα ή προγράμματα εξάσκησης στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ο έλεγχος της εργασίας γίνεται με τη βοήθεια των διαφόρων τεστ-προγραμμάτων, ενώ βασικός στόχος του εκπαιδευτή είναι η υποστήριξη του εκπαιδευόμενου μέσω της παροχής συμβουλών.

Στο δεύτερο στάδιο: χρησιμοποιούνται τα προγράμματα για εξάσκηση, που μιμούνται την πραγματικότητα και διάφορες περιπτώσεις του αντικειμένου μελέτης, δίνοντας τις πραγματικές συνθήκες εφαρμογής των εργαστηριακών μαθημάτων. Τέτοια προγράμματα για εξάσκηση εξασφαλίζουν εικονικά τις συνθήκες και τις συσκευές μέτρησης, που είναι απαραίτητες για τα εργαστηριακά μαθήματα και δίνουν τη δυνατότητα να επιλέξουμε ακραίες παραμέτρους. Η εξάσκηση με τα προγράμματα αυτά δίνει τη δυνατότητα απόκτησης πείρας στο σχηματισμό σχεδίων, για την οργάνωση πρακτικής εφαρμογής, ενώ επιπλέον δίνει τη δυνατότητα να εξοικονομήσουμε χρόνο.

Το τρίτο στάδιο: αποτελεί εκτέλεση του εργαστηριακού μαθήματος σε πραγματικές συνθήκες. Η οργάνωση και η εκτέλεση των εργαστηριακών μαθημάτων κατά την τηλεεκπαίδευση δεν αποκλείει άμεση επικοινωνία του εκπαιδευτή με τους φοιτητές.²

3. Θεωρία δημιουργίας και ανάπτυξης του ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

3.1. Γενική κατάσταση.

Η θεωρία δημιουργίας και ανάπτυξης του ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης βασίζεται στην υψηλή κοινωνική αξία της εκπαίδευσης από απόσταση, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι δημιουργήθηκαν ανάγκες για αυτήν την εκπαίδευση και ανάγκη για την ύπαρξη στελεχών εκπαιδευτικού, επιστημονικού, τεχνικού και επιστημονικού μεθοδολογικού χαρακτήρα και επιπλέον ανάγκες χρηματοδότησης.

Η κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας το 1995 πήρε την απόφαση για ένα Ομοσπονδιακό πρόγραμμα που αφορούσε στην ανάπτυξη ενός ενιαίου συστήματος της εκπαίδευσης από απόσταση στη Ρωσία.

Ο βασικός στόχος αυτού του προγράμματος ήταν η δημιουργία ενός συμπλέγματος εκπαιδευτικών υπηρεσιών, παρεχόμενων σε ευρεία κλίμακα του πληθυσμού του κράτους και στο εξωτερικό, με τη βοήθεια του ειδικού πληροφοριακού-εκπαιδευτικού περιβάλλοντος, βασισμένου στα μέσα ανταλλαγής εκπαιδευτικής πληροφορίας από απόσταση (δορυφορική τηλεπικοινωνία, ραδιόφωνο, κ.λ.π.).

Η τηλεεκπαίδευση είναι μια μορφή συστήματος αδιάκοπης εκπαίδευσης, που καλείται να πραγματοποιήσει τα δικαιώματα του ανθρώπου για την εκπαίδευση και την πληροφόρηση. Το ενιαίο σύστημα της τηλεεκπαίδευσης δεν έχει ανταγωνιστικό χαρακτήρα σε σχέση με τις υπάρχουσες μορφές συστημάτων, όπως η εκπαίδευση με διδασκαλία (παραδοσιακή) και η εκπαίδευση με αλληλογραφία. Η τηλεεκπαίδευση εντάσσεται με φυσικό τρόπο σ' αυτά τα συστήματα, τελειοποιώντας και αναπτύσσοντάς τα, και ενδυναμώνει την ένταξη διαφόρων εκπαιδευτικών δομών και την ανάπτυξη της αδιάκοπης εκπαίδευσης των πολιτών. Λόγω της δημιουργίας του κινητού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και της μείωσης εξόδων 2-3 φορές κατ' άτομο σε σχέση με τα πατροπαράδοτα συστήματα εκπαίδευσης, η εκπαίδευση από απόσταση παρέχει καινούργιο επίπεδο προσιτότητας και διατηρεί την ποιότητά της.

Η τηλεεκπαίδευση αποτελεί μια ραγδαία εξελισσόμενη μορφή της εκπαίδευσης για ένα μεγάλο φάσμα του πληθυσμού της Ρωσίας στον 21 αιώνα.

Το σύστημα της εκπαίδευσης από απόσταση πρέπει να συμπράττει στην επίλυση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων, όπως:

- Αύξηση του επιπέδου της εκπαίδευσης της κοινωνίας και της ποιότητας εκπαίδευσης.
- Κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες.
- Ικανοποίηση των αναγκών της χώρας σε εξειδικευμένο προσωπικό.
- Αύξηση της κοινωνικής και επαγγελματικής κινητικότητας του πληθυσμού και της επιχειρηματικής και κοινωνικής δραστηριότητας του, όπως επίσης και αύξηση της αυτογνωσίας του και διεύρυνση των οριζόντων του.

- Διατήρηση και πολλαπλασιασμός των γνώσεων, του έμψυχου δυναμικού, συσσωρευμένων από την εθνική ανώτατη σχολή, αλλά και αύξηση των υλικών δυνατοτήτων.
- Ανάπτυξη ενός ενιαίου εκπαιδευτικού χώρου στα όρια της Ρωσίας, της Ένωσης Ανεξάρτητων Κρατών και ολόκληρης της διεθνούς κοινότητας.

Υπό την επίδραση της επιστημονικής-τεχνικής εξέλιξης η εκπαίδευση γίνεται εργαλείο όχι μόνο γνώσεων και τεχνολογιών αλλά και εργαλείο ανταγωνισμού στην παγκόσμια αγορά και εργαλείο λύσεων γεωπολιτικών προβλημάτων. Έτσι τα επιτεύγματα της τηλεεκπαίδευσης γίνονται προφανή. Εξάλλου η ανάπτυξή της αποκτά ιδιαίτερη επικαιρότητα για το εκπαιδευτικό σύστημα στη Ρωσία υπό την επίδραση των εξής διαδικασιών:

- Συνέχεια οικονομικών μεταρρυθμίσεων, που προβάλλουν καινούργιες απαιτήσεις στην εκπαίδευση.
- Μορφοποίηση καινούργιων αναγκών του πληθυσμού υπό τα σύγχρονα δεδομένα και αντίστοιχες τεχνολογίες εκπαίδευσης.
- Πολιτικές μεταρρυθμίσεις, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη διεθνών σχέσεων και στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Εμφάνιση και γρήγορη ανάπτυξη ποιοτικότερων τεχνικών μέσων ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Αύξηση της συμμετοχής και άλλων κρατών στην εκπαίδευση εξαιτίας του ανταγωνισμού στις παγκόσμιες αγορές των εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Σήμερα η δημιουργία της τηλεεκπαίδευσης γίνεται ιδιαίτερα επίκαιρη, επειδή αυτό το σύστημα μπορεί πιο ελαστικά να προσαρμόζεται στις ανάγκες της κοινωνίας και πραγματοποιεί το συνταγματικό δικαίωμα για εκπαίδευση του κάθε πολίτη της χώρας. Η τηλεεκπαίδευση σχετίζεται με τη λογική της ανάπτυξης του συστήματος της εκπαίδευσης και της κοινωνίας γενικώς, όπου οι ανάγκες του κάθε ανθρώπου ξεχωριστά θα έχουν την πρώτη θέση.

Στην αρχική φάση της πλήρους ανάπτυξης του συστήματος, η Ρωσική τηλεεκπαίδευση έπρεπε να έχει τη δυνατότητα για την εκπαίδευση μέχρι 1,5 εκατομμυρίων ατόμων σε ένα χρόνο στις κατευθύνσεις και ειδικότητες της βασικής ανώτατης εκπαίδευσης και μέχρι 2 εκατομμυρίων ατόμων σε ένα χρόνο στις κατευθύνσεις συμπληρωματικής εκπαίδευσης, περιλαμβάνοντας και αναβάθμιση ειδικότητας, επανεκπαίδευση στελεχών και συνεχή ενημέρωση.

Η ανάπτυξη της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία απευθύνεται στις εξής κοινωνικές ομάδες:

- Νεολαία που δεν έχει τις δυνατότητες να λαμβάνει υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές υπηρεσίες μέσα στο παραδοσιακό σύστημα εκπαίδευσης λόγω περιορισμένης εισαγωγικής ικανότητας αυτού του συστήματος ή αναγκαιότητας συνδυασμού της εκπαίδευσης με την εργασία ή γεωγραφικής απόστασης από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλων ανάλογων παραγόντων.
- Αξιωματικοί που αποστρατεύονται από Ένοπλες Δυνάμεις της Ρωσίας και τα μέλη των οικογενειών τους.

- Πρόσωπα που εκτίουν πραγματικά επείγουσα θητεία στις σειρές των Ένοπλων Δυνάμεων της Ρωσίας.
- Αξιωματικοί και στρατιώτες της επείγουσας ενεργούς υπηρεσίας και των συνοριακών δυνάμεων.
- Άνεργοι ειδικοί των εταιρειών ΒΠΚ (Σύμπλεγμα Στρατηγικών Βιομηχανικών Εταιρειών).
- Άτομα με ιδιαιτερότητα στο ωράριο εργασίας που δεν τους δίνει την δυνατότητα να σπουδάζουν στο ρυθμό των παραδοσιακών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (παραδείγματος χάριν εργάτες βάρδιας).
- Άτομα όλων των ηλικιών, που μένουν στις απομακρυσμένες και αραιοκατοικημένες περιοχές της χώρας .
- Ειδικοί που έχουν ήδη τίτλο σπουδών και θέλουν να αποκτήσουν καινούργιες γνώσεις.
- Φοιτητές που επιδιώκουν να αποκτήσουν δεύτερο ανώτατο πτυχίο.
- Άτομα που έχουν μακροχρόνια προβλήματα υγείας και βρίσκονται στα νοσοκομεία.
- Άτομα με περιορισμένη ελευθερία μετακίνησης (παραδείγματος χάριν φυλακισμένοι ή άτομα με κινητικά προβλήματα).
- Στελέχη δημόσιας περιφερειακής διοίκησης.
- Διευθυντικά στελέχη διαφόρων επιπέδων, που δουλεύουν στις εταιρείες όλων των μορφών ιδιοκτησίας.
- Εκπαιδευτικοί διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ανωτάτων.

Παράλληλα με αυτές τις κοινωνικές ομάδες, σημαντικός καταναλωτής των υπηρεσιών της τηλεεκπαίδευσης θα γίνει ο ρωσικός και ο ρωσόγλωσσος πληθυσμός άλλων χωρών που περιλαμβάνει και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και πρόσωπα για τα οποία η ρωσική γλώσσα αποτελεί τη δεύτερη σημαντική γλώσσα.

Κατά τη δημιουργία της ενιαίας εκπαίδευσης από απόσταση έγινε πρόβλεψη να υπερνικηθούν η έλλειψη συγχρονισμού συνεννόησης στην ανάπτυξή της, ώστε πλέον να είναι εξασφαλισμένος αποτελεσματικός συνδυασμός κοινών προσπαθειών των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ιδρυμάτων στον τομέα της τηλεεκπαίδευσης, όπως:

- των δεδομένων απαιτήσεων του κρατικού εκπαιδευτικού συστήματος,
- των κοινών ψυχολογικό-παιδαγωγικών (ή εκπαιδευτικών), μεθοδολογικών και τεχνικών απαιτήσεων στα σεμινάρια της τηλεεκπαίδευσης,
- των ενιαίων απαιτήσεων σε επίπεδα ψυχολογικό-παιδαγωγικής αρμοδιότητας των στελεχών του συστήματος της τηλεεκπαίδευσης,
- του ενιαίου τηλεπικοινωνιακού χώρου της τηλεεκπαίδευσης,
- του συνόλου των πόρων για τη χρηματοδότηση της τηλεεκπαίδευσης μέσω αλλά και εκτός κρατικού προϋπολογισμού και
- της ενιαίας στρατηγικής για τη διοίκηση του συστήματος.

Η δημιουργία του ενιαίου συστήματος τηλεεκπαίδευσης δεν πρέπει να εμποδίζει την ανεξαρτησία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και την ανάπτυξη διαφοροποιημένων μορφών της τηλεεκπαίδευσης, που εξασφαλίζουν το επίπεδο εκπαίδευσης, που υπερβαίνει τις κρατικές εκπαιδευτικές απαιτήσεις.

Βασικά προβλήματα του προγράμματος “Ανάπτυξη ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης”.

Τα βασικά προβλήματα, που πρέπει να λυθούν με την εφαρμογή του Ομοσπονδιακού Προγράμματος είναι τα εξής:

- Προσδιορισμός αντικειμενικών στόχων του οργανισμού και της λειτουργίας του συστήματος εκπαίδευσης από απόσταση.
- Σχηματισμός οργανωτικής-καθοδηγικής δομής του συστήματος της τηλεεκπαίδευσης και χρηματοδοτικών μηχανισμών, που να εξασφαλίζουν την αυτόνομη ανάπτυξη του.
- Οργάνωση του συστήματος με στόχο και την προετοιμασία στελεχών για τηλεεκπαίδευση.
- Απογραφή του υπάρχοντος και δημιουργία νέου εξειδικευμένου επιστημονικού και μεθοδολογικού εφοδιασμού της τηλεεκπαίδευσης.
- Ενδυνάμωση της υλικής και τεχνικής βάσης για επεξεργασία και ανατύπωση μεθοδολογικού υλικού, προγραμμάτων και σεμιναρίων.
- Τελειοποίηση επικοινωνιακής εσωτερικής δομής για την εφαρμογή των εκπαιδευτικών τεχνολογιών.
- Επεξεργασία και εξασφάλιση των πνευματικών δικαιωμάτων του συστήματος της εκπαίδευσης από απόσταση.
- Ανάπτυξη διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της τηλεεκπαίδευσης.

Κεντρικό πρόβλημα, που λύνεται κατά την δημιουργία του συστήματος της τηλεεκπαίδευσης, είναι η επεξεργασία αρκετά μεγάλου αριθμού σεμιναρίων για εκπαίδευση από απόσταση, τα οποία θα μπορούσαν να αναπαράγονται σε πολλά αντίτυπα και να υποστηρίζονται από μεγάλο δίκτυο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Το Ομοσπονδιακό πρόγραμμα θα αποτελείται από τα εξής μέρη:

Ταυτότητα προγράμματος:

Θεωρητικό μέρος: Περιέχει την ανάλυση της κοινωνικής αξίας της εκπαίδευσης από απόσταση και της εξέλιξης της παγκοσμίως, ανάλυση των αναγκών της Ρωσίας και ανάλυση της προηγούμενης εμπειρίας.

Εδώ ορίζονται βασικοί στόχοι, προβλήματα, μέθοδοι και στάδια δημιουργίας και ανάπτυξης του ενιαίου συστήματος της εκπαίδευσης από απόσταση στην Ρωσική Ομοσπονδία και αναμενόμενα αποτελέσματα από την πραγματοποίηση του προγράμματος.

Βασικές Κατευθύνσεις των εργασιών του προγράμματος: Συνιστούν τον καθορισμό και την πορεία των εργασιών, που είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση των στόχων του προγράμματος και οργάνωση των κατευθύνσεων των εργασιών και των σταδίων της εφαρμογής τους.

Χρηματοδοτικό στάδιο: Περιέχει προθεσμίες και σχεδιαγράμματα της χρηματοδότησης των εργασιών και των σταδίων της εφαρμογής.

Στάδιο σχεδιασμού: Περιλαμβάνει τον καθορισμό προθεσμιών για την επίτευξη κάθε στόχου, που καθορίζεται κάθε χρόνο ανάλογα με τις συνθήκες εξέλιξης του συστήματος της τηλεεκπαίδευσης και εφαρμόζεται με κοινή συναίνεση.³

Παρακάτω δίνεται η γενική δομή του Ομοσπονδιακού Προγράμματος:

1. Θεωρία Δημιουργίας και Ανάπτυξης Ενιαίου Συστήματος της Εκπαίδευσης στη Ρωσία.
2. Βασικές Κατευθύνσεις των εργασιών του προγράμματος:
 - 2.1. Οργάνωση και διοίκηση του συστήματος της εκπαίδευσης από απόσταση.
 - 2.2. Εκπαιδευτική-Μεθοδολογική εξασφάλιση της εκπαίδευσης από απόσταση.
 - 2.3. Στελέχωση και Τεχνική υποστήριξη.
 - 2.4. Εξασφάλιση της συνεχούς ροής στελεχών.
 - 2.5. Διεθνής συνεργασία στον τομέα της τηλεεκπαίδευσης.
3. Χρηματοδότηση και Οικονομική υποστήριξη.
4. Σχεδιασμός των επιμέρους μερών του Ομοσπονδιακού Προγράμματος.

3.2. Βασικοί στόχοι στη δημιουργία και την ανάπτυξη του ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

- Ταχεία παροχή στον πληθυσμό των εκπαιδευτικών υπηρεσιών ανωτάτων σχολών με μεγάλη ζήτηση, που δεν ικανοποιούνται από τις παραδοσιακές σχολές εκπαίδευσης.
- Συνεχή εφαρμογή του κανόνα για στενή και αδιάκοπη αλληλεπίδραση της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της παραγωγής και χρησιμοποίηση των πλεονεκτημάτων, που δημιουργούνται από μια τέτοια οργάνωση.
- Διαμόρφωση θετικής κοινωνικής άποψης για την εκπαίδευση από απόσταση και δημιουργία συνθηκών για κοινωνικό-ψυχολογική άνεση των χρηστών του συστήματος της τηλεεκπαίδευσης.
- Η ταχεία ανάπτυξη της εσωτερικής δομής του συστήματος που παρέχει τη δυνατότητα απόκτησης εκπαίδευσης στον τόπο κατοικίας σε πλατιές ομάδες του πληθυσμού. Έτσι επιλύει τα κοινωνικά προβλήματα που σχετίζονται με την υπάρχουσα δυσαναλογία στην τοποθέτηση των ανωτάτων και άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην Ρωσία και στην Ένωση Ανεξάρτητων Κρατών.
- Επιλύει προβλήματα όπως η μετανάστευση της νεολαίας στις μεγάλες πόλεις με σκοπό την απόκτηση εκπαίδευσης στα κορυφαία ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας και η συνακόλουθη κοινωνική ένταση στις μεγάλες πόλεις, ενώ την ίδια στιγμή βοηθάει στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης στις μικρές πόλεις.
- Ο προσανατολισμός των κρατικών παραγγελιών για το σύστημα τηλεεκπαίδευσης στους εγχώριους παραγωγούς τεχνικών μέσων, με σκοπό την ανάπτυξη της απασχόλησης στη Ρωσική οικονομία.
- Η ταχεία ανάπτυξη εξαγωγής εκπαιδευτικών υπηρεσιών από τις ανώτατες εκπαιδευτικές σχολές της Ρωσίας, με σκοπό τη σταθεροποίηση της εγχώριας οικονομικής βάσης και επιρροής της Ρωσίας στη διεθνή αγορά.

3.3. Τα στάδια της δημιουργίας και ανάπτυξης του συστήματος τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία και η χρηματοδότηση.

Η δημιουργία του συστήματος της εκπαίδευσης από απόσταση γίνεται υπό την καθοδήγηση του Ομοσπονδιακού Κέντρου Τηλεεκπαίδευσης και πραγματοποιείται σε 4 στάδια:

- 1) **Οργανωτικό στάδιο** (μέχρι το τέλος του 1995). Πραγματοποιούνται μελέτες και αναλύσεις και επεξεργασία του σχεδίου του Ομοσπονδιακού Προγράμματος για την ανάπτυξη του συστήματος.
- 2) **Στάδιο της έναρξης** (μέχρι το τέλος του 1997). Ξεκινάει η πραγματοποίηση του Ομοσπονδιακού προγράμματος, δημιουργείται το πρώτο απόθεμα σεμιναρίων της τηλεεκπαίδευσης και ξεκινάει η χρησιμοποίησή τους εντός του συστήματος “ΡΥΔΟ” (Ρωσική Εκπαίδευση από Απόσταση) σε εμπορική βάση.
- 3) **Στάδιο επέκτασης** (μέχρι το τέλος του 1999).
Σ’ αυτή τη φάση το βασικό πρόβλημα ήταν η προετοιμασία των δυνατοτήτων επέκτασης του συστήματος σε ευρεία κλίμακα στη Ρωσία.
Σ’ αυτά τα πλαίσια τα επιμέρους ζητήματα ήταν η δημιουργία σεμιναρίων για την τηλεεκπαίδευση διαφόρων επιπέδων και η προετοιμασία εκπαιδευτικού και τεχνικού δυναμικού. Η χρηματοδότηση σ’ αυτό το στάδιο ήταν ανάμεικτη, δηλαδή και από τον κρατικό προϋπολογισμό και από οικονομικές πηγές εκτός αυτού και από έσοδα από την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών υπηρεσιών τηλεεκπαίδευσης στο εσωτερικό και στο εξωτερικό (αυτοχρηματοδότηση). Η δε ανάπτυξη και επέκταση του συστήματος υπολογίζεται με τους ακόλουθους δείκτες:
 - Πραγματοποιούμενα εκπαιδευτικά σεμινάρια τηλεεκπαίδευσης: 1000 περίπου.
 - Εκπαιδευόμενοι: μέχρι 3,5 εκατ. άτομα, από τα οποία παίρνουν για πρώτη φορά ανώτατη εκπαίδευση μέχρι 300 χιλ. άτομα.
 - Προσωπικό του συστήματος: 1000 άτομα.
 - Απασχολούμενοι συμβασιούχοι εκπαιδευτές: 1000 άτομα.
 - Περιφερειακά κέντρα του συστήματος: 100.
- 4) **Στάδιο πλήρους ανάπτυξης του συστήματος** (που πραγματοποιείται από το 2000 και είναι σε εξέλιξη). Σ’ αυτό το στάδιο το σύστημα ανεξαρτητοποιείται πλήρως. Επιπλέον γίνονται εξετάσεις των εκπαιδευομένων.
Γενικά ολοκληρώνεται το ρωσικό σύστημα πολυεπίπεδης τηλεεκπαίδευσης.

3.4. Κοινωνικό, Οικονομικό και Γεωπολιτικό όφελος του προγράμματος.

Η πραγματοποίηση του προγράμματος της δημιουργίας του ενιαίου συστήματος τηλεεκπαίδευσης δίνει ήδη τα παρακάτω αποτελέσματα:

- 1) Σημαντικά θα επεκταθεί ο κύκλος εκπαιδευόμενων, κυρίως στις δυσπρόσιτες, αραιά κατοικημένες περιφέρειες και σε περιοχές απομακρυσμένες από τα επιστημονικά και πολιτιστικά κέντρα.
- 2) Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι τα προγράμματα και τα σεμινάρια της εκπαίδευσης από απόσταση δημιουργούνται από κορυφαίους εκπαιδευτικούς και επιστήμονες της χώρας και επεκτείνονται σε όλη την έκτασή της, θα ανέβει η ποιότητα της εκπαίδευσης εκπαιδευόμενων ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους.
- 3) Ειδικά σεμινάρια τηλεεκπαίδευσης, προορισμένα για αναβάθμιση της ειδικότητας και μετεκπαίδευση στελεχών, θα βοηθήσουν στην επίλυση του προβλήματος της απασχόλησης και θα βελτιώσουν το επίπεδο γνώσεων των ειδικών, ώστε γρηγορότερα να αντιδρούν στις μεταβαλλόμενες κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες.
- 4) Το σύστημα της εκπαίδευσης από απόσταση θα παρέχει τη δυνατότητα απόκτησης βασικής και συμπληρωματικής εκπαίδευσης πάνω σε ρωσικά προγράμματα, ρωσικού και ρωσόγλωσσου πληθυσμού του εξωτερικού.
- 5) Επειδή το κόστος της εκπαίδευσης ενός φοιτητή στο σύστημα της τηλεεκπαίδευσης υπολογίζεται περίπου τρεις φορές χαμηλότερο από το κόστος της παραδοσιακής μορφής εκπαίδευσης, κατά την ανάπτυξη του συστήματος τηλεεκπαίδευσης τα έξοδα για προετοιμασία ειδικών θα μειωθούν. Έτσι το κόστος εκπαίδευσης 300 χιλ. φοιτητών σε πραγματικά έξοδα θα αποσβεστούν σε διάρκεια δύο ετών.*
- 6) Ο τεχνικός εξοπλισμός του συστήματος θα παραγγελθεί σε ρωσικές εταιρίες, ενισχύοντας τη ρωσική οικονομία.
- 7) Παρουσιάζοντας στις χώρες του εξωτερικού εκπαιδευτικές υπηρεσίες νέου τύπου, βασισμένες σε πρωτοποριακές τεχνολογίες, το κράτος θα ωφεληθεί με επιπλέον εισαγωγή ξένου συναλλάγματος.
- 8) Η ανάπτυξη του συστήματος της εκπαίδευσης από απόσταση θα συμβάλλει στην ενσωμάτωση καινούργιων εκπαιδευτικών, πληροφοριακών και πληροφορικών τεχνολογιών στη διεθνή αγορά, που θα προκαλέσει εντύπωση και θα αυξήσει το κύρος της χώρας.

* Το ίδιο επισημαίνει στη συνέντευξη του ο κ. Καλλίρης Γεώργιος-Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών, Λέκτορας ΑΠΘ, Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ, Εργαστήριο Ηλεκτρονικών ΜΜΕ.

4. Οργανισμός Διεθνούς Εκπαίδευσης - Διεθνής Συνεργασία για την Τηλεεκπαίδευση.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών χρόνων τα κορυφαία πανεπιστήμια και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ρωσίας συνεργάζονταν για τη δημιουργία ενός παγκόσμιου μοντέλου εκπαίδευσης και αναβάθμισης ειδικότητας.

Ένα από τα πιο σημαντικά βήματα σ' αυτήν την κατεύθυνση ήταν η δημιουργία το 1993 ενός Διεθνούς Οργανισμού Συνεργασίας για την Εκπαίδευση, μη-κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ένωνε στα πλαίσια του τους ρωσικούς και ξένους οργανισμούς.

Η συνεργασία αυτή εξελίσσεται σε μια δυναμική μορφή ανάπτυξης της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως στη Ρωσία. Αυτό έχει πολλά πλεονεκτήματα, ιδιαίτερα στην Ρωσία, όπου τα πανεπιστήμια είναι συγκεντρωμένα σε μεγάλες πόλεις, όπως η Μόσχα και η Αγία Πετρούπολη, ενώ υπάρχει ανάγκη για την εξειδίκευση στελεχών σε όλες τις περιοχές της χώρας. Η τηλεεκπαίδευση διδάσκει φθηνότερα απ' την παραδοσιακή εκπαίδευση και προσελκύει αυτούς, που χρειάζονται να μορφωθούν χωρίς να σταματήσουν τη δουλειά τους. Αυτές οι περιπτώσεις πληθαίνουν συνέχεια. Στο μέλλον με τη βοήθεια των τηλεπικοινωνιών θα γίνει δυνατή η επέκταση της τηλεεκπαίδευσης για κάθε άτομο σε οποιοδήποτε σημείο στη Ρωσία.

Το 1994 ο Οργανισμός αυτός διοργάνωσε Πανελλήνιο Ρωσικό Διαγωνισμό με τίτλο "Πληροφοριακές τεχνολογίες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η εφαρμογή τους στην εκπαίδευση".

Ένα από τα αποτελέσματα του Διαγωνισμού ήταν η δημιουργία ενιαίου πληροφοριακού περιβάλλοντος στην ανώτατη εκπαίδευση και ένταξή του στο παγκόσμιο σύστημα εκπαίδευσης. Έτσι εμφανίστηκαν πολλοί προικισμένοι εκπαιδευτικοί, ώστε να αναπτύξουν την τηλεεκπαίδευση σε εθνικό επίπεδο. Εξάλλου οι καλύτερες συμμετοχές πήραν κρατική επιδότηση.

Τον Ιούλιο του 1994 ο Οργανισμός Διεθνούς Εκπαίδευσης πραγματοποίησε την πρώτη διεθνή συνδιάσκεψη στη Ρωσία με θέμα " Τηλεεκπαίδευση και καινούργιες τεχνολογίες στην εκπαίδευση ".

Συνεχώς βέβαια ο Οργανισμός μελετά τρόπους αναβάθμισης της εκπαίδευσης με τη μέθοδο της τηλεεκπαίδευσης. Η τεχνολογία με τις πιο πολλές προοπτικές μπορεί να είναι τα εκπαιδευτικά παιχνίδια ή προγράμματα, στα οποία ο εκπαιδευόμενος προσελκύεται στη διαδικασία εκμάθησης ανάλογα με τους αντικειμενικούς στόχους, πάντα έχοντας τη δυνατότητα επιστροφής και διόρθωσης των λαθών.

Επιπλέον ο Οργανισμός δημιουργεί μια δική του διεθνή εκπαιδευτική βιβλιοθήκη, η οποία περιλαμβάνει ποικιλία πληροφοριών για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα διδακτικά προγράμματα και στατιστικά δεδομένα. Όλα αυτά έγιναν πραγματικότητα χάρη στην συμμετοχή πολλών Τεχνολογικών Ινστιτούτων (αντίστοιχων των Τ.Ε.Ι.) στα πλαίσια λειτουργίας του Οργανισμού. Η βιβλιοθήκη κατέχει έναν ηλεκτρονικό κατάλογο, προσιτό με e-mail.

Στη Ρωσία τώρα δεν είναι πολλοί αυτοί που έχουν on-line σύνδεση στα ηλεκτρονικά δίκτυα, αλλά περισσότερο χρησιμοποιείται το e-mail, γι' αυτό η πρόσβαση στον πληροφοριακό server (διακομιστής) πραγματοποιείται με τη χρησιμοποίηση και των δύο τεχνολογιών.

Επίσης ο Οργανισμός οργανώνει την πρόσβαση της Ρωσίας και πρώην Σοβιετικών Δημοκρατιών-και νυν χωρών της Ένωσης Ανεξάρτητων Κρατών-στις βάσεις δεδομένων του Διεθνούς Κέντρου τηλεεκπαίδευσης, στο Ανοικτό

Πανεπιστήμιο της Μεγάλης Βρετανίας, με τη χρήση e-mail, που περιέχουν πληροφορίες για περισσότερα από 700 εκπαιδευτικά ιδρύματα της τηλεεκπαίδευσης και για περισσότερα από 25.000 σεμινάρια από απόσταση.

Εξάλλου υπάρχει άλλη οδός ενημέρωσης για την τηλεεκπαίδευση, δηλαδή η Υπηρεσία Πληροφοριών του Διεθνούς Οργανισμού Εκπαίδευσης. Αυτή παρέχει πληροφορίες για την εκπαίδευση στο εξωτερικό γενικά. Έτσι παρέχονται συμβουλές από τους ειδικούς της Υπηρεσίας Πληροφοριών και έντυπο υλικό. Επίσης παρέχονται ειδικές επιστημονικές και ερευνητικές εργασίες, που θα επιτρέψουν στους διευθυντές, στους ειδικούς και στους επιστήμονες του εκπαιδευτικού τομέα γενικά, να δώσουν απαντήσεις σε πολλές ερωτήσεις για λήψη σοβαρών αποφάσεων, για την πραγματοποίηση επιστημονικών ερευνών. Επίσης θα βοηθήσουν τα μέλη του Οργανισμού στην αξιολόγηση της δυνατότητας για εισαγόμενη και εξαγόμενη εκπαίδευση.

Ο Οργανισμός προσπαθεί να δώσει στους ρώσους φοιτητές εκπαίδευση από το εξωτερικό αλλά και πληροφορίες για τις εκπαιδευτικές παροχές σε άλλες χώρες.

Ταυτόχρονα με αυτό διαφημίζει και προωθεί στο εξωτερικό παγκοσμίως τη Ρωσική παιδεία. Επιπλέον ο Οργανισμός εστιάζει στη συνεχή ανοιχτή επικοινωνία και την ανταλλαγή φοιτητών κάθε Ρωσικού εκπαιδευτικού ιδρύματος (Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης) με αντίστοιχα του εξωτερικού.

Επίσης ο Οργανισμός επεξεργάζεται ένα πρόγραμμα αξιολόγησης γνώσεων ξένων γλωσσών, σε συνεργασία με την Multimedia Language System (USA) και την Gold Star (Νότια Κορέα). Τέλος εξετάζει το ζήτημα δημιουργίας εργαστηρίου εκμάθησης ξένων γλωσσών στη Μόσχα, με τη χρησιμοποίηση της τεχνολογίας compact-disk και ειδικών προγραμμάτων, που εξασφαλίζουν τη δυνατότητα εκμάθησης ξένων γλωσσών στους Ρώσους σπουδαστές, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους στο εξωτερικό.

Εξάλλου υπάρχουν δύο Διεθνή Πληροφοριακά Σχέδια (Projects) στον τομέα της τηλεεκπαίδευσης, ένα του Παγκόσμιου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, με την ονομασία “UNESCO-UNIDO-Ρωσία ” και ένα με τον τίτλο “Σχέδιο τηλεεκπαίδευσης στο καινούργιο πληροφοριακό περιβάλλον”(Descop).

Το Πληροφοριακό Σχέδιο του Παγκόσμιου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, με την ονομασία “UNESCO-UNIDO-Ρωσία ” στοχεύει στη δημιουργία ενός παγκοσμίου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος, στον τομέα των υψηλών τεχνολογιών, με τη μέθοδο μορφοποίησης και εξασφάλισης συνεχούς εκπαίδευσης.

Επιμέρους σκοποί:

- Ένταξη συστημάτων τεχνολογικής εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου σε διάφορα κράτη.
- Αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης και της ποιότητας της τεχνολογικής εκπαίδευσης στις αναπτυσσόμενες χώρες.
- Ανάπτυξη Ακαδημαϊκών ανταλλαγών και φοιτητικής κινητικότητας.
- Δυνατότητα εξέλιξης και εισαγωγής τεχνολογιών, μεταφοράς γνώσεων και ανταλλαγής απόψεων.
- Αύξηση της ενεργητικότητας των ειδικών και εκπαιδευτικών του τεχνικού τομέα εκπαίδευσης και προώθησή τους στην αγορά εργασίας με προτεραιότητα στους Ρώσους.
- Προώθηση νέων εκπαιδευτικών ιδεών, τεχνολογιών και ανταλλαγή τους.
- Η νέα αντίληψη για το τεχνολογικό ίδρυμα του 21^{ου} αιώνα προσανατολίζεται στην ενδυνάμωση του ρόλου τεχνολογικής παιδείας στον κόσμο.

- Ικανοποίηση των απαιτήσεων στην τεχνική παιδεία πολιτών από χώρες με διάφορα κοινωνικό-πολιτικά συστήματα, από όλον τον κόσμο.
- Επεξεργασία της δομής και της διοίκησης συνολικά στην εκπαίδευση, σε υψηλό επίπεδο, με τη μορφή οργανισμού εκμάθησης και ελεύθερης πρόσβασης στις πληροφορίες και στην εκπαιδευτική δραστηριότητα τόσο στα ρωσικά όσο και στα αλλοδαπά τμήματα.
- Ανάπτυξη ενιαίου πληροφορικού περιβάλλοντος για παγκόσμια συμμετοχή στον τομέα των υψηλών τεχνολογιών, υψηλών πολυκλαδικών τεχνολογιών και δικτύου τηλεπικοινωνιακών συνδέσεων για το σχηματισμό αυτού του περιβάλλοντος με προοπτική επέκτασής του.⁴

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διασαφηνίσεις και οριοθετήσεις του θεσμού της Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Η Ανοιχτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και οι σπουδές μερικής φοίτησης (part time studies) είναι δύο θεσμοί, που καθιερώθηκαν αρκετά πρόσφατα (1997) στην Ελλάδα με την ίδρυση του Ελληνικού Ανοικτού πανεπιστημίου.

Το Ε.Α.Π. καθυστέρησε σημαντικά από τα Α.Π. της Ευρώπης ωστόσο αποτελεί σημαντική κατάκτηση στο όραμα των ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών.

Η Ελληνική εκπαίδευση δεν διακρίνεται για προοδευτικές τάσεις και ακολουθεί με αργούς ρυθμούς τις διαδικασίες και τους προβληματισμούς της εκπαίδευσης. Το Ε.Α.Π. ήρθε όμως εγκαίρως να ανταποκριθεί στις σημερινές εκπαιδευτικές ανάγκες, να καινοτομήσει, να εισάγει στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα νέα ποιοτικά δεδομένα και να συντελέσει σε ουσιαστικότερες αλλαγές στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι αλλαγές αυτές συντελούν ακόμη στη σταδιακή άρση του κοινωνικού αποκλεισμού και κάνουν δυνατή την εξάπλωση των σύγχρονων τεχνολογιών με την εδραίωση του θεσμού της “δια βίου εκπαίδευσης”.

1. Ανάπτυξη της ΕξΑΕ στην Ελλάδα.

Η ιστορική ανάπτυξη της ΕξΑΕ κατηγοριοποιείται σε τρεις διαδοχικές φάσεις, οι οποίες αντανakλούν την αντίστοιχη ανάπτυξη της τεχνολογίας: τις σπουδές δι’ αλληλογραφίας, τις σπουδές μέσω τηλεδιάσκεψης και τις σπουδές με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Η ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί στην Ελλάδα μια πολύ πρόσφατη εξέλιξη στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρόλο που οι σπουδές με την μέθοδο αυτή έχουν μακρά ιστορία σε άλλες χώρες. Η ανάπτυξη και διάδοση των εξ αποστάσεως σπουδών σε τριτοβάθμιο επίπεδο στην Ευρώπη υπήρξε ταχύτατη κατά τη δεκαετία 1970-80 και ήταν κυρίως αποτέλεσμα των κοινωνικών, πολιτικών και εκπαιδευτικών κινητοποιήσεων της δεκαετίας 1960-70. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Open University) της Μεγάλης Βρετανίας ιδρύθηκε το 1969 και έδωσε ώθηση στην ευρύτερη εξάπλωση της ΕξΑΕ στο χώρο τόσο της προπτυχιακής όσο και της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης. Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από αντίστοιχα εξειδικευμένα στην ΕξΑΕ Ανοικτά Πανεπιστήμια, σπουδές εξ αποστάσεως προσφέρονται πλέον και από διάφορα τμήματα και σχολές παραδοσιακών πανεπιστημίων. Στην Ελλάδα η αναγνωρισμένη και ποιοτικά εγγυημένη ανοιχτή και εξ αποστάσεως προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση αποτελεί μια ιδιαίτερα πρόσφατη εξέλιξη. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) θεσπίστηκε νομοθετικά μόλις το 1992 (άρθρο 27 του ν.2083/92) ενώ τα πρώτα του εκπαιδευτικά προγράμματα άρχισαν να λειτουργούν μόλις το 1998.¹

1.1. Νέος θεσμός του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Οι σχολές του Ε.Α.Π. απεικονίζουν τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.^{2 *}

Το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του Ε.Α.Π.³ περιλαμβάνει ένα κείμενο, σχετικά πρόσφατο, έναντι του νόμου 1268/1982 και του συμπληρωματικού του 2083/1992, οι οποίοι ασχολούνται με τη δομή, λειτουργία και εκσυγχρονισμό των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Ωστόσο σε ορισμένα σημεία και ο νόμος για το Ε.Α.Π. ακολουθεί αναλογικά τα ισχύοντα για τα παραδοσιακά Α.Ε.Ι.⁴

Το Ε.Α.Π. διαθέτει εξ αρχής μία επιλεκτικά εξειδικευμένη αποστολή στην εξ αποστάσεως παροχή προπτυχιακής και μεταπτυχιακής ειδίκευσης και επιμόρφωσης και στην προαγωγή της επιστημονικής έρευνας στο πεδίο της μετάδοσης της γνώσης από απόσταση.⁵

Ωστόσο το Ε.Α.Π. διαθέτει και επιπλέον πόρους προερχόμενους από ποικίλα προγράμματα⁶ και διάφορες δραστηριότητες.⁷ Νεωτερό στοιχείο ως προς τους πόρους του Ε.Α.Π. είναι η συμμετοχή των φοιτητών στις δαπάνες των σπουδών τους.⁸ Τέλος, για το Ε.Α.Π. συστήνεται Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού.

Ο εσωτερικός κανονισμός του Ε.Α.Π. καταρτίζεται αναλογικά σε σχέση με τα παραδοσιακά Α.Ε.Ι.⁹ Διαφοροποίηση εντοπίζεται στο ειδικότερο θέμα της εφαρμογής της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, η οποία άπτεται του κανονισμού του Ε.Α.Π.

Η διοικητική δομή του Ε.Α.Π. είναι στις γενικές της γραμμές απλή. Σημαντική καινοτομία του Ε.Α.Π. είναι η διαμόρφωση ενός νέου δομικού συστήματος, το οποίο περιλαμβάνει το Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας καθώς και η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, τα οποία συνδέονται με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.¹⁰ Παραμένει η επιδίωξη συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Σημαντική είναι η καινοτομία του Ε.Α.Π. στο επίπεδο των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών διότι: α. η εγγραφή των φοιτητών σε Προγράμματα Σπουδών πραγματοποιείται χωρίς εξετάσεις,¹¹ β. εφαρμόζεται το *αρθρωτό σύστημα*, το Τμήμα αντικαθίσταται από το ευέλικτο σχήμα του “Προγράμματος Σπουδών”, το οποίο μπορεί να μεταβάλλεται ανάλογα με τις κοινωνικές και μορφωτικές ανάγκες¹² γ. η Θ.Ε. είναι η βασική διδακτική οντότητα του αρθρωτού συστήματος παρέχοντας στους φοιτητές τη δυνατότητα να δημιουργούν οι ίδιοι με ευελιξία το πρόγραμμα που επιθυμούν να σπουδάσουν.¹³

Υιοθετούνται κατά το νόμο κοινωνικά κριτήρια και κριτήρια επίδοσης για τη χορήγηση υποτροφιών, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις στο Ε.Α.Π. προβλέπεται η μερική ή ολική απαλλαγή από τις δαπάνες των σπουδών. Το όριο επιλογής Θ.Ε., κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους, είναι προσδιορισμένο για τους φοιτητές του Ε.Α.Π.¹⁴ Ως προς τη μέθοδο διδασκαλίας, στο Ε.Α.Π. ακολουθείται η εκπαίδευση από απόσταση. Ο τρόπος και η μορφή των τελικών εξετάσεων στο Ε.Α.Π. προσδιορίζονται με συνδυασμό Συντονιστή και μελών αντίστοιχης Ο.Δ.Π.¹⁵ Επίσης το Ε.Α.Π. είναι περισσότερο ευέλικτο και “οικονομικό” ως προς τις προϋποθέσεις επιτυχούς παρακολούθησης και εξέτασης που οδηγούν στην απόκτηση πτυχίου από τους προπτυχιακούς φοιτητές.¹⁶ Απλουστευμένη είναι και η διαδικασία για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου ειδίκευσης στο Ε.Α.Π.¹⁷ Όμοια είναι η διαδικασία απόκτησης διδακτορικού διπλώματος.¹⁸ Όμως σημαντική είναι η καινοτομία του Ε.Α.Π. ως προς την παροχή πιστοποιητικών προπτυχιακής αλλά και μεταπτυχιακής επιμόρφωσης συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας¹⁹ καθώς και πιστοποιητικά

παρακολούθησης Θ.Ε.²⁰ Αλλά και η οργάνωση νέων προγραμμάτων σπουδών σε πτυχιακό επίπεδο, που είναι πιο κοντά στην αγορά εργασίας και η ίδρυση μεταπτυχιακών σπουδών, όπου παρατηρείται κενό σε πολλές ειδικότητες, συνιστά καινοτομία του Ε.Α.Π.²¹

Συνοψίζοντας, το Ε.Α.Π. συνιστά μια σημαντική καινοτομία στο χώρο της Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. Εγκαινιάζει και στην Ελλάδα την ΕξΑΕ των ενηλίκων²² παρέχοντας στους φοιτητές το δικαίωμα επιλογής στο ρυθμό, τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο μάθησης, αξιοποιώντας καλύτερα και τον φυσικό τρόπο μάθησης.

Ως αναπόσπαστα εργαλεία εκπαίδευσης εκτός από το έντυπο υλικό, εισάγονται τα οπτικοακουστικά μέσα και οι νέες τεχνολογίες. Παράλληλα διαμορφώνεται ο ρόλος του ειδικού στην εξ αποστάσεως δημιουργία υλικού – εκπαιδευτικού τεχνολόγου. Δημιουργείται ένα αμφίδρομο, προσιτό και φιλικό εκπαιδευτικό υλικό, κατάλληλο για τη μάθηση. Επιπλέον, πραγματοποιείται η αξιολόγηση και εισάγονται νέες αντιλήψεις στις διαδικασίες και μάθησης. Αυτό μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα χρήσιμο και στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1.2. Η ανοικτή κι εξ αποστάσεως εκπαίδευση στη Ελλάδα, μέσα από τις δραστηριότητες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου προς ένα Εθνικό Δίκτυο εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση εισέβαλε στη ζωή μας με μία πρωτοφανή δυναμική και σε πολύ γρήγορους χρόνους, που είναι αμφίβολο αν όλοι μας είμαστε ικανοί να ανταποκριθούμε στα καλέσματά της.

Συγχρόνως αναζητά με σταθερό ρυθμό ένα εκπαιδευτικά ολοκληρωμένο πρόσωπο που θα της επιτρέψει να ορθοποδήσει και να αναπτυχθεί μεθοδικά και αποτελεσματικά. Για να μπορέσουν όμως αυτά όλα να πραγματοποιηθούν και να έχουν το ρόλο τους, θα πρέπει από κοινού να δώσουμε όλοι την ιδιαίτερη σημασία που αναλογεί στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Η πρόταση λοιπόν που απορρέει από την υπάρχουσα εμπειρία, επικεντρώνεται στη δημιουργία ενός Εθνικού Δικτύου εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, που θα βάλει τα θεμέλια και θα διαγράψει το σύνολο των στοιχείων εκείνων που στοχεύουν σε μία ποιοτική, ευέλικτη και αποτελεσματική εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Μία εκπαίδευση που δεν επικεντρώνεται μόνο στην ακαδημαϊκή κοινότητα, αλλά στο σύνολο του εκπαιδευτικού κόσμου της χώρας και αναζητά ένα διαφορετικό εκπαιδευτικό πρόσωπο.

Η πρόταση λοιπόν αυτή σκοπό έχει για την ώρα να τεθεί και σε σύντομο χρονικό διάστημα να μπορέσει να υλοποιηθεί έμπρακτα. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ως κύριος φορέας της εξ αποστάσεως ακαδημαϊκής εκπαίδευσης μπορεί να ξεκινήσει την προσπάθεια συντονισμού για τη δημιουργία του Εθνικού Δικτύου της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

1.3. Ο ρόλος του διδάσκοντος στην εκπαίδευση από απόσταση.

Η περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Οι σπουδαστές της εκπαίδευσης από απόσταση χρειάζονται συνήθως υποστήριξη από ένα διδάσκοντα, προκειμένου να μελετούν αποτελεσματικά και να αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες που προκύπτουν στην πορεία των σπουδών τους. Έχουν διαμορφωθεί διάφοροι ρόλοι υποστηρικτών, προκειμένου να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες των σπουδαστών. Είτε τίθεται στη διάθεσή τους ένας διδάσκων, είτε υπάρχουν δύο διακριτοί ρόλοι: ένας διδάσκων (tutor), που αναλαμβάνει το επιστημονικό-παιδαγωγικό σκέλος της υποστήριξης, και ένας σύμβουλος (course counselor, mentor), που αναλαμβάνει την ευρύτερη υποστήριξη και εμπύχωση.

Ο ρόλος του διδάσκοντος στο Ε.Α.Π.

Το Ε.Α.Π. δε διαθέτει ειδικούς συμβούλους για να εμπυχώνουν τους φοιτητές. Ζητάει από τους διδάσκοντες να καλύψουν και αυτό το ρόλο. Καθένας τους αντιστοιχεί σε τριάντα περίπου φοιτητές. Σύμφωνα με το ενημερωτικό φυλλάδιο του Ε.Α.Π. «Οι Σπουδές στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο», που αποτελεί το επίσημο πληροφοριακό του κείμενο, ο ρόλος του διδάσκοντος σε μια Θεματική Ενότητα (Θ.Ε.) περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Αξιολογεί 4-6 γραπτές εργασίες των φοιτητών. Η σημασία αυτής της δραστηριότητας είναι ιδιαίτερα αυξημένη, γιατί μέσα από αυτήν ο διδάσκων: α) Πληροφορεί τον φοιτητή αναφορικά με την πρόοδό του και το επίπεδο στο οποίο έχει φτάσει. β) Παρέχει στον φοιτητή ενθάρρυνση, συμβουλές, ανατροφοδότηση και καθοδήγηση για περαιτέρω βελτίωση της απόδοσής του. γ) Καθιερώνει επικοινωνιακή επικοινωνία με τον φοιτητή. δ) Του δίνει τη δυνατότητα να μαθαίνει με ενεργητικό τρόπο, να εφαρμόζει τις γνώσεις που απέκτησε, να διδάσκεται από τυχόν σφάλματά του».

- Συντονίζει πέντε Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (Ο.Σ.Σ.). Στο φυλλάδιο αποδίδεται μεγάλη σημασία σε αυτές τις πρόσωπο με πρόσωπο επαφές διδασκόντων και διδασκομένων, οι οποίες «μαζί με τις γραπτές εργασίες αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους του διδακτικού έργου του διδάσκοντος και της σχέσης που διαμορφώνει με τους φοιτητές». Γίνεται επίσης σαφές ότι σκοπός των Ο.Σ.Σ. δεν είναι να παρέχεται συμπληρωματική μεταβίβαση γνώσεων, αλλά επιστημονική-παιδαγωγική συμβουλευτική και μάθηση μέσω της πράξης: «Στη διάρκειά τους δίνονται πληροφορίες και επεξηγήσεις για το πρόγραμμα σπουδών, γίνεται συμβουλευτική υποστήριξη, πραγματοποιούνται ασκήσεις, γίνεται επεξεργασία απόψεων, αξιολόγηση και προγραμματισμός των εκπαιδευτικών δράσεων, καθώς και προετοιμασία για την εκπόνηση των προσεχών γραπτών εργασιών».

- Επικοινωνεί τακτικά και αμφίδρομα με τους φοιτητές (γραφτά ή τηλεφωνικά ή με e-mail). «Στόχος αυτής της επικοινωνίας είναι ο διδάσκων να: α) Ενημερώνεται για τα ατομικά, κοινωνικά, μορφωτικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά των φοιτητών, καθώς και για τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους, ώστε να προσαρμόζει στα παραπάνω τη διδασκαλία του, β) τους υποκινεί στη μαθησιακή τους πορεία, γ)

τους φέρνει σε επαφή μεταξύ τους με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών, τη σύσταση ομάδων για κοινή μελέτη, την εκπόνηση εργασιών κ.ά., δ) τους προτείνει πρόσθετες βιβλιογραφικές πηγές, ε) τους ενημερώνει και τους προετοιμάζει για τις επερχόμενες γραπτές εργασίες και εξετάσεις». Επίσης, μπορεί, χωρίς να είναι υποχρεωμένος, να συναντά κατ' ιδίαν τους φοιτητές.

Οι προσδοκίες αυτές από τους διδάσκοντες είναι βέβαια συνοπτικά διατυπωμένες στο παραπάνω κείμενο, επιτρέπουν, ωστόσο, να αντλήσουμε το συμπέρασμα ότι το Ε.Α.Π. τους αντιμετωπίζει σύμφωνα με τη φοιτητοκεντρική αντίληψη. Με δύο λόγια, τους ζητάει να συμβουλεύουν τους φοιτητές στα επιστημονικά ζητήματα, αλλά και να αντιλαμβάνονται τις ανάγκες τους, να υποκινούν το μαθησιακό τους ενδιαφέρον, να μεριμνούν για την ενεργητική εμπλοκή τους στην πορεία της μάθησης.

Ο θεσμός είναι νέος, έχουν πολλά να γίνουν και είναι λογικό να υπάρχουν πολλές προτάσεις.

Προτάσεις.

Ο διδάσκων θα πρέπει πριν αρχίσουν οι σπουδές να σχεδιάσει τον τρόπο, που θα συντονίσει την ομάδα των σπουδαστών του και να υποστηρίξει καθέναν προσωπικά. Σε Ο.Σ.Σ. θα διαμορφωθεί μια εκπαιδευτική συμφωνία με την ενεργό συμβολή των σπουδαστών.

Η επικοινωνία (γραφτή αλληλογραφία, e-mail, τηλεφωνικές επαφές) διδάσκοντος-διδασκομένων, είναι ιδιαίτερα σημαντική και απόλυτα αναγκαία.

Τα σχόλια στις γραπτές εργασίες είναι απαραίτητα και βοηθούν τους προσωπικούς στόχους του φοιτητή χωρίς να τον αποθαρρύνουν.

Η συνεργασία μεταξύ των φοιτητών είναι σημαντικό να προωθείται από τον διδάσκοντα έτσι ώστε να αισθάνονται λιγότερο απομονωμένοι αλλά και να ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες.

Ακόμη ο διδάσκων είναι σκόπιμο να συνεργάζεται με τους συντονιστές των άλλων θεματικών ενοτήτων του προγράμματος σπουδών προκειμένου να σχηματίζει μια σφαιρική εικόνα της πορείας των φοιτητών του.

Προϋποθέσεις για την άσκηση του ρόλου του διδάσκοντος.

Οι διδάσκοντες στην Ε.Α.Α. έχουν αναλάβει ένα πολύ σύνθετο και απαιτητικό έργο. Ακόμη αντιμετωπίζουν στην περίπτωση του Ε.Α.Π. πρόσθετες δυσκολίες, χρειάζονται να επιμορφωθούν προκειμένου να πετύχουν στο έργο τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Είναι πολύ πιθανό στο μέλλον να αρχίσουν να προσφέρονται και στην Ελλάδα σπουδές εξ αποστάσεως και από τμήματα των υπάρχοντων παραδοσιακών τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Για μια επιτυχημένη ανάπτυξη της ΕξΑΕ εκτός από τους φοιτητές σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ποιότητα των παρεχομένων σπουδών. Αυτό δεν μπορεί να γίνει χωρίς α) την επαρκή χρηματοδότηση των

εκπαιδευτικών προγραμμάτων, β) την δυνατότητα πρόσβασης σε αναγκαία τεχνολογικά και επικοινωνιακά συστήματα τόσο για τους διδάσκοντες όσο και για τους διδασκόμενους, γ) την συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την μεταφορά και περαιτέρω εξέλιξη της σχετικής τεχνογνωσίας, δ) Αποδοχή από τα ενδιαφερόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα της φιλοσοφίας που διαμορφώνει το πλαίσιο της ΕξΑΕ και προσήλωση στους επιμέρους στόχους της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης, ε) Ανάπτυξη υψηλής ποιότητας ειδικού υλικού σπουδών, με βάση τις απαιτήσεις που προσδιορίζουν οι ανάγκες της εκπαίδευσης από απόσταση και στ) την εκπαίδευση και αξιοποίηση κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού, τόσο για την ανάπτυξη του παραπάνω υλικού όσο και για την υποστήριξη της διδασκαλίας από απόσταση.

Όμως, η ίδρυση και η επιτυχημένη λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου αναμένεται να ανατρέψει το υπάρχον εκπαιδευτικό πλαίσιο και να δημιουργήσει νέα δεδομένα στο χώρο της τριτοβάθμιας προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, γεγονός το οποίο ήδη διαφαίνεται. Η ποιότητα των παρεχομένων από το Ε.Α.Π. προγραμμάτων σπουδών διασφαλίζεται μέσω της σωστής οργάνωσης, της πρόσκτησης αλλά και της περαιτέρω ανάπτυξης σημαντικής σχετικής τεχνογνωσίας, την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού ειδικά σχεδιασμένου για σπουδές από απόσταση, τη σωστή ακαδημαϊκή οργάνωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και τη στελέχωση με ειδικά καταρτισμένους ανθρώπινους πόρους.²³

2. Μελέτη της Αγοράς Υπηρεσιών Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στον Ελληνικό χώρο.

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων σχετικής μελέτης η οποία αποσκοπούσε να συμβάλλει στην ανάπτυξη και εφαρμογή μεθόδων ΕξΑΕ στην Δια Βίου Εκπαίδευση.

2.1. Η επιτακτική ανάγκη για Δια Βίου Εκπαίδευση.

Η Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση είναι επιτακτική ανάγκη στην εποχή μας γι' αυτό και δόθηκε σε αυτή σημαντική έμφαση από τα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Η Δ.Β.Ε. περιλαμβάνει τυπική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, πρόσβαση σε γνώσεις που συμβάλλουν στην εξέλιξη του ατόμου και γενικά δημιουργεί μια ευκαιρία σε όλους για βελτίωση των γνώσεών τους.

2.2. Η μέθοδος της Ανοικτής Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Η ΕξΑΕ προσφέρει την ευκαιρία μάθησης σε όσους είναι αποκλεισμένοι από την θεσμοθετημένη εκπαίδευση.

Η ΕξΑΕ σημείωσε σημαντική αναβάθμιση με την συμβολή α) των νέων τεχνολογιών, των πληροφοριών και της επικοινωνίας και β) την ενσωμάτωση της στις παραδοσιακές μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η ΕξΑΕ αποτελεί ακόμη ένα ισχυρό εργαλείο, που συμπληρώνει άλλες καινοτόμες διαδικασίες.

Η ΕξΑΕ λοιπόν χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση μαθητών που αποκλείονται λόγω οικονομικών, γεωγραφικών κ.λ.π. περιορισμών, καθώς και στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Ακόμη η ΕξΑΕ συμβάλλει στην ενοποίηση εκπαιδευτικών μεθόδων και κυρίως με την κοινή ανάπτυξη μιας νέας γενιάς εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.²⁴

3. Το Ευρωπαϊκό περιβάλλον - Σύγχρονες τάσεις στην Εξ Αποστάσεως Δια Βίου Εκπαίδευση (Ε.Α.Δ.Β.Ε.)

3.1. Πολιτικές για την ανάπτυξη της Ε.Α.Ε.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90, η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και οι εθνικές κυβερνήσεις προώθησαν την εφαρμογή της Ε.Α.Ε. με ποικίλους τρόπους, προγράμματα και πολιτικές, νομικού, θεσμικού, τεχνικού και οικονομικού περιεχομένου:

- 1. Οικονομική υποστήριξη προς τους σπουδαστές**
- 2. Οικονομική υποστήριξη προς τους εκπαιδευτικούς φορείς**
- 3. Δημόσιες προσφορές**
- 4. Τιμές και τιμολόγια**
- 5. Έρευνα και ανάπτυξη**
- 6. Δημιουργία ιδρυμάτων**
- 7. Τεχνική υποστήριξη**
- 8. Νομικές / ρυθμιστικές πολιτικές**
- 9. Συμφωνίες, τρόποι και κώδικες συμπεριφοράς**
- 10. Πληροφορίες**
- 11. Δημιουργία φυσικής υποδομής**
- 12. Δημιουργία «ανθρώπινης υποδομής»**

Οι βασικές τάσεις που παρατηρούνται σήμερα είναι οι ακόλουθες:

1. Πολιτικές που στηρίζουν την προσφορά (ανάπτυξη υπηρεσιών) E.A.E., τείνουν σταδιακά να αντικατασταθούν από πολιτικές, που παρέχουν κυρίως τεχνική υποστήριξη και χρηματοδοτούν μόνο πιλοτικά προγράμματα, τα οποία επιλέγονται με κριτήριο τη ζήτηση.

2. Πολιτικές που αφορούν ειδικά την E.A.E., τείνουν να έχουν περιορισμένο κύκλο ζωής, μετά την ολοκλήρωση του οποίου συχνά ενσωματώνονται σε ευρύτερους τομείς πολιτικών, όπως η προώθηση καινοτομιών στα εκπαιδευτικά συστήματα (εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση), η ενίσχυση της περιφερειακής / τοπικής ανάπτυξης ή η προώθηση της *κοινωνίας των πληροφοριών* σε ευρεία κλίμακα.

3. Πολιτικές ενίσχυσης της αποδοχής της E.A.E.: ένα συχνό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι υπεύθυνοι χάραξης της Ευρωπαϊκής πολιτικής, που ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη της E.A.E., είναι η “νομιμοποίησή” της στα μάτια πολλών τελικών χρηστών και ενδιάμεσων φορέων (δασκάλων, εκπαιδευτών, υπευθύνων οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης).

Σε γενικές γραμμές από την ανάλυση της κατάστασης στην Ευρώπη συνάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα σε ό,τι αφορά διάφορες όψεις του ζητήματος E.A.E.:

3.2 Πολιτικές για την ανάπτυξη της E.A.Δ.B.E.

Όπως επισημάνθηκε και προηγουμένως, οι κρίσιμοι παράγοντες που χαρακτηρίζουν την ανάπτυξη της δια βίου και από απόσταση εκπαίδευσης, προσδιορίζονται στους εξής:

Αναγκαιότητα ύπαρξης των κατάλληλων υποδομών, κινήτρων, και θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη της E.A.Δ.B.E.

Πολιτικές που υποστηρίζουν:

- A) την αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που έχει πρόσβαση στο Internet,
- B) τη μείωση του κόστους των τηλεπικοινωνιών (που καθιστά διαδεδομένη την χρήση των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορίας),
- Γ) την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και των επιχειρηματικών επενδύσεων (σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση καινοτόμων προτάσεων),
- Δ) τις εφαρμογές από τους δημόσιους φορείς, και
- E) την υποστήριξη της E.A.Δ.B.E. σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας ζωής,

αποτελούν βασικούς παράγοντες ανάπτυξης. Όσον αφορά πολιτικές που καλύπτουν τα A), B), και Γ) σημεία βρίσκονται ήδη σε εφαρμογή και προβλέπεται να συνεχιστούν κατά τα επόμενα χρόνια. Πολιτικές που καλύπτουν τα σημεία Δ) και E)

πρέπει να επισημανθεί πως λείπουν σήμερα από την ελληνική πραγματικότητα και πως η ύπαρξή τους είναι καθοριστική για την ανάπτυξη υπηρεσιών E.A.Δ.B.E.

Ειδικότερα, πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου που, με την προϋπόθεση της εφαρμογής πολιτικών όπως π.χ. στο πεδίο της πιστοποίησης, θα καταστήσει την ΕξΑΕ ισότιμη με την "παραδοσιακά" παρεχόμενη (classroom-based) εκπαίδευση. Το θέμα αυτό άπτεται της κατανομής των πόρων από τα Διαρθρωτικά και άλλα Ταμεία, οι οποίοι θα εισρεύσουν στο ελληνικό περιβάλλον κατά τα επόμενα χρόνια. Λόγω του μεγέθους των πόρων μπορεί, είτε να αποτελέσει σημαντικότατο παράγοντα ανάπτυξης των υπηρεσιών E.A.Δ.B.E., είτε να στρεβλώσει τις αγορές με σοβαρές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις.

Αναγκαιότητα της υποστήριξης και χρηματοδότησης καινοτόμων προτάσεων για την ανάπτυξη υπηρεσιών επιμόρφωσης.

Αναγκαιότητα δημιουργίας μηχανισμών διαμόρφωσης κριτηρίων ποιότητας και μηχανισμών πιστοποίησης και αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Αναγκαιότητα της ύπαρξης κινήτρων για την ανάπτυξη της E.A.Δ.B.E. με στόχο τη "δημιουργία μιας ανοικτής και συνεκτικής κοινωνίας" με δράσεις που απευθύνονται στις ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (καθώς και στα άτομα με ειδικές ανάγκες) με σκοπό τη παρεμπόδιση του κοινωνικού τους αποκλεισμού τους και τη συμμετοχή τους στην συνεχιζόμενη εκπαίδευση. Η ανάπτυξη υπηρεσιών E.A.Δ.B.E. και η προσέγγιση των συγκεκριμένων ομάδων πρέπει να λάβει υπ' όψιν της τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των ομάδων αυτών όπως π.χ. τα ευρήματα πως η εκπαίδευση των ενηλίκων γίνεται περισσότερο αποτελεσματική όταν α) βασίζεται σε οικείες περιπτώσεις και σε ένα πλαίσιο το οποίο υποστηρίζει την εφαρμογή της νεοαποκτηθείσης γνώσης, β) εστιάζει στα ενδιαφέροντα των ενηλίκων, γ) τονίζει τη μακροπρόθεσμη προοπτική και τα οφέλη της συμμετοχής στη δια βίου εκπαίδευση (και δεν προσανατολίζεται σε βραχυπρόθεσμη κάλυψη αναγκών).

4. Οι προοπτικές της Εξ Αποστάσεως Δια Βίου Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

4.1. Στάση των φορέων απέναντι στην Ε.Α.Δ.Β.Ε.

Η Ε.Α.Δ.Β.Ε. έχει κινήσει το ενδιαφέρον πολλών φορέων της Ελληνικής κοινωνίας όπως:

§ Πανεπιστήμια (Οικονομικό Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο Αθήνας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ανοικτό Πανεπιστήμιο)

§ Αρμόδια όργανα Υπουργείου εργασίας (Ο.Α.Ε.Δ.) και Υπουργείου Παιδείας (Ο.Ε.Ε.Κ., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο)

§ Κ.Ε.Κ. (Ενωση Ελληνικών Τραπεζών, EUROCOM, Κ.Ε.Κ. Μέντωρ, Κ.Ε.Κ. Δήμητρα)

§ Άλλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί (Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Κολλέγιο Αθηνών, Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης)

§ Επαγγελματικά επιμελητήρια (Τ.Ε.Ε.)

§ Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια (π.χ., Ε.Β.Ε.Α. και Ε.Β.Ε.Θ.)

§ Συνδικαλιστικές ενώσεις (Γ.Σ.Ε.Ε.)

§ Νομαρχίες (Νομαρχία Αττικής κ.ά.)

§ Εταιρείες Πληροφορικής (Computer Logic, 01 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ)

§ Εταιρείες Internet (OTENET, NETOP, FORTHNET, COMPULINK, HELLAS ON LINE)

§ Εταιρείες Τηλεπικοινωνιών (Ο.Τ.Ε.)

§ Διάφορες μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις (π.χ. ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΑ, TOYOTA, ΒΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, GOODIES κ.λ.π.)

Η γενική στάση των φορέων έναντι της Ε.Α.Ε. ήταν θετική. Στην συντριπτική πλειοψηφία τους οι φορείς που γνωρίζουν και έχουν εφαρμόσει την Ε.Α.Ε., πιστεύουν και είναι αισιόδοξοι για το μέλλον της.

4.2. Πλεονεκτήματα και προστιθέμενη αξία της Ε.Α.Δ.Β.Ε.

Οι περισσότεροι φορείς εικάζουν τη μορφή της μελλοντικής ζήτησης αντλώντας από:

- τη γνώση που προκύπτει από την εξοικείωση τους με τους δυνητικούς χρήστες
- τα συγκριτικά οφέλη που διαβλέπουν ότι μπορεί να προσφέρει η Ε.Α.Δ.Β.Ε.
- έρευνες που έχουν εκπονήσει

Τα πλεονεκτήματα της Ε.Α.Δ.Β.Ε. είναι πολλά και σημαντικά όπως:

§ Δυνατότητα εκπαίδευσης “24 ώρες το 24ωρο” από οποιοδήποτε σημείο.

§ Εκπαίδευση τη στιγμή που τη χρειάζεσαι, για το αντικείμενο που τη χρειάζεσαι (Just In Time Training).

§ Δυνατότητα εκπαίδευσης στο περιβάλλον εργασίας με στόχο τη μεγαλύτερη αφομοίωση και χρηστικότητα.

§ Δυνατότητα διαρκούς επιμόρφωσης και ενημέρωσης στις εξελίξεις του επαγγέλματος.

§ Εξειδικευμένη εκπαίδευση στα ειδικά θέματα ενδιαφέροντος του εκπαιδευομένου.

§ Πλουσιότερο εκπαιδευτικό περιεχόμενο-οπτικό-ακουστικό μήνυμα, συστήματα “γνώσης” που προσφέρουν άμεση πρόσβαση σε σημαντικές βάσεις δεδομένων, χώρους εικονικών συζητήσεων, εκπαιδευτικό λογισμικό προσομοίωσης και επίδειξης κ.λ.π.

§ Αμεσότερη επικοινωνία και ταχύτερη ανταπόκριση του διδακτικού προσωπικού-όπου αυτό προβλέπεται.

§ Υψηλότερη και ευκολότερη πιστοποίηση του περιεχομένου της εκπαίδευσης και γενικότερα αποτελεσματικότερο σύστημα ελέγχου της εκπαιδευτικής ποιότητας.

§ Δυνατότητα εκπαίδευσης χωρίς την ανάγκη φυσικής μετακίνησης.

§ Δυνατότητα ευέλικτης προσαρμογής του χρόνου και της διάρκειας της μαθησιακής δραστηριότητας στο πρόγραμμα ζωής και εργασίας του εκπαιδευομένου.

§ Εκπαίδευση χαμηλότερου κόστους λόγω μείωσης του κόστους μεταφοράς και αναπαραγωγής εκπαιδευτικού υλικού.

§ Δυνατότητα πληρέστερης υποστήριξης των προϊόντων και υπηρεσιών μίας εταιρίας και οικοδόμησης ισχυρότερων δεσμών ανάμεσα στην εταιρία και τους προμηθευτές, συνεργάτες και πελάτες της.

§ Δυνατότητα διεύρυνσης του αριθμού των πανεπιστημιακών φοιτητών.

§ Διέξοδος σε άτομα που δεν μπόρεσαν να σπουδάσουν στο Πανεπιστήμιο και που θα ήθελαν να βελτιώσουν τώρα την εκπαίδευσή τους, καθώς και ατόμων που αναζητούν δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους.

Αρκετοί φορείς θεωρούν ότι η Ε.Α.Δ.Β.Ε. ενώ υπάρχει, θα γνωρίσει σημαντική ανάπτυξη μετά από δύο χρόνια. Ορισμένοι –π.χ. Ο.Τ.Ε.– πιστεύουν, βάση των στοιχείων που έχουν στην διάθεση τους, ότι η ανάπτυξη θα είναι εκρηκτική, εφόσον συντελεστεί:

- Ø Ωρίμανση των κοινωνικό-οικονομικών συνθηκών,
- Ø Ωρίμανση της τεχνολογίας, εξάπλωση της χρήσης του διαδικτύου,
- Ø Ανάπτυξη κρίσιμης μάζας προμηθευτών και ενημέρωσης.

§ Η Ε.Α.Δ.Β.Ε. θα ευνοηθεί από την επερχόμενη “καθολικότητα και εξειδίκευση” της υπολογιστικής ισχύος και της ασύρματης επικοινωνίας ευρείας ζώνης. Πράγματι, στο εγγύς μέλλον θα υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας δεδομένων με υψηλές ταχύτητες μέσω του δικτύου της ασύρματης (κινητής) τηλεφωνίας. Γενικά, η ταχύτητα μετάδοσης ψηφιακών δεδομένων αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά. Η διάδοση και ευρεία χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή–ενσωματωμένου επίσης σε καταναλωτικές συσκευές ευρείας χρήσης όπως το κινητό τηλέφωνο–αναγνωρίζεται στη βιβλιογραφία σαν μία δεσπόζουσα τάση (ubiquitous computing). Οι δύο αυτές τάσεις θα επιτρέψουν την πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο προγραμμάτων Ε.Α.Δ.Β.Ε.–βίντεο, λογισμικό, διδακτική υποστήριξη–από οπουδήποτε για ευρείες ομάδες πληθυσμού, αυξάνοντας έτσι την ευελιξία της. Η ευελιξία που αποκτά η Ε.Α.Δ.Β.Ε. συνδυαζόμενη με την κινητή τηλεφωνία–στην οποία η Ελλάδα εμφανίζεται από τους υψηλότερους διεθνώς δείκτες αποδοχής–φαίνεται να προσιδιάζει στην Ελληνική νοοτροπία.

§ Το κόστος της πρόσβασης στο Internet προβλέπεται να μειωθεί για δύο τουλάχιστον λόγους:

- Ø Πρώτον λόγω της έντασης του ανταγωνισμού στις τηλεπικοινωνίες.
- Ø Δεύτερον, λόγω της κάλυψης του κόστους επικοινωνίας από διαφημιστικές εταιρείες έναντι προβολής των μηνυμάτων τους στους χρήστες.

Τμηματοποίηση της αγοράς - Ποιες αγορές προσιδιάζουν στην Ε.Α.Δ.Β.Ε. στην Ελλάδα;

Όπως αναφέρεται πιο πάνω πολλοί οργανισμοί και φορείς που έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ε.Α.Δ.Β.Ε. π.χ.

§ Επιχειρηματίες που θέλουν να επιμορφωθούν, ενώ βρίσκονται στην επιχείρησή τους και εργάζονται (Ε.Β.Ε.Α.).

§ Τεχνικοί που επιθυμούν καθοδήγηση 24 ώρες το 24 ώρο πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα (π.χ. διόρθωση βλάβης σε ψηφιακό κέντρο) (Ο.Τ.Ε.).

§ Επιστήμονες-ελεύθεροι επαγγελματίες, που χρειάζονται ενημέρωση για τις εξελίξεις στο επάγγελμά τους και επιμόρφωση σε ειδικά θέματα:

- Ø Μηχανικοί που θα ενημερωθούν για τις συνέπειες ενός νέου π.χ. πολεοδομικού κώδικα ή θα επιμορφωθούν στην τεχνολογία ανέλκυσης φορτίων (Τ.Ε.Ε.).
- Ø Ιατροί, δικηγόροι, λογιστές κ.λ.π. (EUROCOM).

§ Καθηγητές Β΄θμιας κυρίως εκπαίδευσης και γενικότερα εκπαιδευτικοί.

§ Άτομα που δεν κατάφεραν να σπουδάσουν στο πανεπιστήμιο ή που δεν υπήρχε, όταν ήταν νεότερα, το αντικείμενο που τους ενδιαφέρει.

§ Άτομα αυτοαπασχολούμενα, που δε χρειάζονται σπουδές σε τριτοβάθμιο επίπεδο, αλλά συγκεκριμένες γνώσεις και μεθόδους που χρησιμοποιούνται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

§ Νέα στελέχη επιχειρήσεων, που χρειάζονται νέες γνώσεις για να προχωρήσουν επαγγελματικά, να αλλάξουν επαγγ/κή θέση, να αποκτήσουν νέες γνώσεις (π.χ. εργαστήριο business) .

§ Άτομα που αναζητούν αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους, αυτογνωσία, ανάπτυξη της προσωπικότητας, ευχαρίστηση (π.χ. εργαστήριο τεχνών, ανθρωπιστικές και κοινωνικές σπουδές).

§ Άτομα που επιθυμούν γνώση σε ορισμένα μαθήματα εκτός πανεπιστημίου π.χ. Ανάλυση της Οδύσσειας.

§ Άτομα που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές, π.χ. νησιώτικο σύμπλεγμα, ακριτικές περιοχές κλπ.

§ Απόδημος Ελληνισμός

§ Μεγάλες σχετικά εταιρίες με γεωγραφικά κατανομημένα δίκτυα στελεχών, συνεργατών, πελατών, που πρέπει να υποστηρίζονται εκπαιδευτικά.

Τέλος ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες θεματικές περιοχές, που είναι ιδιαίτερα σημαντικές στα πλαίσια της Δ.Β.Ε.:

§ Διοίκηση επιχειρήσεων και οικονομικά, με ιδιαίτερη αιχμή ζητήματα μάρκετινγκ, χρηματο-οικονομικών και πιστοποίησης ποιότητας.

§ Τεχνικές μεθοδολογίες με εξειδικευμένο ακροατήριο (π.χ. διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας ή συντήρηση τηλεπικοινωνιακών ψηφιακών κέντρων).

§ Πληροφορική, internet, ηλεκτρονικό εμπόριο και άλλα συναφή.

§ Τουρισμός

§ Πολιτισμός

§ Περιβάλλον

Οι προαναφερθείσες επισημάνσεις καταδεικνύουν τρεις μεγάλες “αγορές”, οι οποίες εμφανίζουν θετικές προοπτικές εφαρμογής μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, που τις οριοθετούν και προσδιορίζουν την “προσφορά” και “ζήτηση” εκπαιδευτικών υπηρεσιών:

I. Επαγγελματικές κατηγορίες - Επαγγελματική επιμόρφωση και κατάρτιση.

Η “αγορά” οριοθετείται από την επαγγελματική ιδιότητα και τον συγκεκριμένο επαγγελματικό χώρο, στον οποίο ανήκουν οι “χρήστες” εκπαιδευτικών υπηρεσιών (Μηχανικοί, Δικηγόροι, Εκπαιδευτικοί κ.λ.π.) και στις περισσότερες των περιπτώσεων και οι “προμηθευτές” (οι παροχείς εκπαιδευτικών υπηρεσιών).

II. Επιχειρήσεις - Επιχειρησιακή κατάρτιση και επιμόρφωση (ενδοεπιχειρησιακή / διεπιχειρησιακή).

Πρόκειται για τον ευρύ τομέα των επιχειρήσεων (μεγάλων και μικρομεσαίων), που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο για την παραγωγή προϊόντων και την προσφορά υπηρεσιών.

Διακρίνουμε τον χώρο των μεγάλων επιχειρήσεων και κλάδων επιχειρήσεων είτε του ιδιωτικού, είτε του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως ο κλάδος των Ελληνικών Τραπεζών, ο Ο.Τ.Ε., η Δ.Ε.Η., κ.λ.π. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το παράδειγμα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, όπου τα προγράμματα Ε.Α.Ε. εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια με επιτυχία και σύντομα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σύγχρονες τεχνολογικές λύσεις για την αναβάθμιση μεθόδων και περιεχομένου. Σε άλλες περιπτώσεις (όπως ο Ο.Τ.Ε.), η Ε.Α.Ε. εφαρμόζεται πειραματικά σε μικρή κλίμακα. Ωστόσο υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της Ε.Α.Ε. και την ανάπτυξη βιώσιμων φορέων και προγραμμάτων ενδοεπιχειρησιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο άμεσο μέλλον, κυρίως λόγω του μεγέθους των επιχειρήσεων και του αριθμού των εργαζομένων.

Στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων εκτιμάται ότι η Ε.Α.Ε. μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες επιμόρφωσης και κατάρτισης. Στην περίπτωση αυτή, η ζήτηση εκτιμάται ότι θα καλυφθεί από εξωτερικούς φορείς εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα πρόσφατης πανελλαδικής έρευνας που διεξήχθη από τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.) σε δείγμα 123 βιομηχανικών εταιρειών μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, παρατηρούνται ελλείψεις σε ειδικότητες αιχμής, που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της νέας οικονομίας και τις τεχνολογίες. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έρευνας, ένα μεγάλο ποσοστό επιχειρήσεων που ανέρχεται σε 62% δηλώνει ότι δεν ευρίσκονται ή σπανίζουν στελέχη με τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ειδικότητες αιχμής. Για τα στελέχη με χαμηλότερη εκπαίδευση το αντίστοιχο ποσοστό είναι 53%.

Σύμφωνα πάντα με τα συμπεράσματα της ίδιας έρευνας, το 87% των επιχειρήσεων σκοπεύουν να εκπαιδεύσουν στελέχη τους με τριτοβάθμια εκπαίδευση σε ειδικότητες αιχμής. Ειδικότητες αιχμής με τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελούν οι ειδικότητες τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών, οι μηχανολόγοι, μηχανικοί, τα στελέχη οικονομικών, λογιστικής και κοστολόγησης, οι χημικοί μηχανικοί,

μεταλλουργοί και μεταλλειολόγοι, οι ειδικοί στο μάρκετινγκ και στις πωλήσεις, οι ηλεκτρολόγοι μηχανικοί, οι μηχανικοί με εξειδίκευση σε cad / cam , οι ηλεκτρονικοί μηχανικοί, τα στελέχη διοίκησης επιχειρήσεων, οι γεωπόνοι, οι περιβαλλοντολόγοι και τα στελέχη διαχείρισης ποιότητας. Επιπλέον, το 60% των επιχειρήσεων σκοπεύουν να εκπαιδεύσουν στελέχη τους σε ειδικότητες αιχμής με χαμηλότερη εκπαίδευση. Ειδικότητες αιχμής με χαμηλότερη εκπαίδευση αποτελούν οι τεχνίτες μηχανολόγοι, χειριστές μηχανών, αναλυτές προγραμματιστές (βάσεις δεδομένων) και συνολικότερα τα στελέχη τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, οι ασχολούμενοι με το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις, οι τεχνίτες και τεχνικοί ηλεκτρολόγοι, οι τεχνίτες και τεχνικοί ηλεκτρονικοί, οι σχεδιαστές και συντηρητές αυτοματισμών, οι λογιστές και οι δραστηριοποιούμενοι στον τομέα της διοίκησης.

Η ερευνητική αυτή μελέτη επιβεβαιώνει τη γενική διαπίστωση ότι υπάρχει σημαντικό κενό μεταξύ των προσόντων και δεξιοτήτων, που καλλιεργούνται στην "τυπική" εκπαίδευση και αυτών, που χρειάζεται η οικονομία για τους εργαζομένους με αποτέλεσμα, το συγκεκριμένο έλλειμμα να προκαλεί δυσλειτουργία στις αγορές εργασίας και να στέκεται εμπόδιο στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και στην αύξηση της απασχόλησης.

III. Ανοικτή συνεχιζόμενη εκπαίδευση σε θέματα ποικίλου ενδιαφέροντος (απόκτηση γενικών και ειδικών γνώσεων, τριτοβάθμια εκπαίδευση για απόκτηση πτυχίου και μεταπτυχιακού τίτλου, απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και προσόντων).

Στην περίπτωση αυτή η "αγορά" προσδιορίζεται κυρίως από τον χαρακτήρα της εκπαίδευσης (συνεχιζόμενη - συμπληρωματική εκπαίδευση ενηλίκων, μη υποχρεωτική) και από τα κίνητρα των ενδιαφερομένων (προσωπική πρωτοβουλία, απόκτηση γνώσεων σε ποικίλα γνωστικά αντικείμενα).

Συγκεκριμένα η ζήτηση προέρχεται κυρίως από:

- Άτομα που δεν κατάφεραν να σπουδάσουν στο πανεπιστήμιο ή που δεν υπήρχε, όταν ήταν νεώτερα, το αντικείμενο που τους ενδιαφέρει.
- Άτομα αυτοαπασχολούμενα, που δεν χρειάζονται σπουδές σε τριτοβάθμιο επίπεδο, αλλά συγκεκριμένες γνώσεις και μεθόδους που χρησιμοποιούνται στις μικρομεσαίες, κυρίως, επιχειρήσεις.
- Νέα στελέχη επιχειρήσεων, που χρειάζονται νέες γνώσεις για να προχωρήσουν επαγγελματικά, να αλλάξουν επαγγελματική θέση, να αποκτήσουν νέες γνώσεις.
- Άτομα που αναζητούν αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους, γνώση του εαυτού, ανάπτυξη της προσωπικότητας, ευχαρίστηση, ψυχαγωγία.
- Άτομα που επιθυμούν γνώση σε ορισμένα μαθήματα εκτός πανεπιστημίου.

Η "επαγγελματική προοπτική", χωρίς να αποτελεί το αποκλειστικό κίνητρο για τους ενδιαφερόμενους, εκτιμάται πως θα αποτελέσει την κινητήρια δύναμη ανάπτυξης υπηρεσιών Ε.Α.Δ.Β.Ε. στο τμήμα αυτό της αγοράς. Η Ε.Α.Δ.Β.Ε. εξυπηρετεί ιδιαίτερα τις ανάγκες εκείνων των κατηγοριών εργαζομένων, που επιζητούν να "πάρουν στα χέρια" τους την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων, από τις οποίες θα εξαρτηθεί το επαγγελματικό τους μέλλον (διαπίστωση που συμφωνεί με

εμπειρικές έρευνες στις ΗΠΑ, οι οποίες δείχνουν ισχυρό συσχετισμό ανάμεσα στην μόρφωση και τις οικονομικές απολαβές και την οικονομική ασφάλεια).

Με δεδομένο πως η όξυνση και διεθνοποίηση του ανταγωνισμού δημιουργούν ένα ρευστό περιβάλλον εργασίας και υψηλές απαιτήσεις των επιχειρήσεων από τους εργαζόμενους, μία αυξανόμενη μερίδα των εργαζομένων θα αναλάβουν πρωτοβουλίες αναφορικά με την εκπαίδευσή τους. Έχει ήδη διαπιστωθεί μία μεγάλη ζήτηση για μεταπτυχιακά προγράμματα από εργαζόμενους (π.χ. η ζήτηση για τα προγράμματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου—τα οποία παρέχονται επί πληρωμή—είναι δεκαπλάσια έως εικοσαπλάσια του δυναμικού, καθώς και μια ποιοτική και ποσοτική ανάπτυξη στην προσφορά, όσο και στη ζήτηση της εκπαίδευσης (τάση για just in time εκπαίδευση, πιο προσανατολισμένη στις ανάγκες του χώρου εργασίας).

Επιπλέον η κατηγορία αυτή δυνητικών χρηστών λόγω της υψηλής υποκίνησης και αυτοπειθαρχίας, που ως εκ τούτου έχει, προσιδιάζει στις απαιτήσεις της Ε.Α.Δ.Β.Ε.

Επίλογος.

Στα πλαίσια της “Μελέτης της Αγοράς Υπηρεσιών Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης” διαπιστώθηκε μία ευρεία αποδοχή των προοπτικών της Ε.Α.Ε. και σαφείς ενδείξεις, που πείθουν ότι αυτή θα αποτελέσει σημαντικό συντελεστή στον τομέα της Δια Βίου Εκπαίδευσης.

Η διάδοση της Ε.Α.Δ.Β.Ε. προβλέπεται να επιταχυνθεί στη Ελλάδα σε σχετικά σύντομο χρόνο, οπότε και θα αξιοποιήσει την ευρύτερη διάδοση της χρήσης των υπολογιστών, τις νέες δυνατότητες που προσφέρει η ασύρματη επικοινωνία και τη διευρυμένη πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω υψηλών ταχυτήτων. Οι εξελίξεις συνδέονται με την απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών και την αναμενόμενη σημαντική αύξηση της χρήσης του Διαδικτύου από μεμονωμένους χρήστες, μεγάλους οργανισμούς και τον επιχειρηματικό τομέα.

Διαπιστώθηκαν επίσης σημαντικά προβλήματα και προκλήσεις στην ανάπτυξη της Ε.Α.Δ.Β.Ε. Ίσως ένα από τα κυριότερα είναι η ανάγκη ενίσχυσης της αποδοχής και αναγνώρισης της Ε.Α.Δ.Β.Ε. από την Πολιτεία, καθώς και η ενίσχυση του ρόλου των παραδοσιακών Ελληνικών Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων σε αυτήν. Σημαντικά επίσης είναι τα ζητήματα του συντονισμού των δημόσιων φορέων, της ενημέρωσης των δυνητικών χρηστών, της πιστοποίησης και του ελέγχου ποιότητας των προγραμμάτων Ε.Α.Δ.Β.Ε.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται στην αξιολόγηση της κατάστασης της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία και στην Ελλάδα καθώς και στη σύγκριση των δύο χωρών.

Έγινε η στατιστική μελέτη των ομάδων του δείγματος των 250 ανθρώπων στην Ρωσία και στην Ελλάδα ξεχωριστά (στο σύνολο 500 άτομα).

Το δείγμα των ερωτηθέντων στην πλειοψηφία του ήταν από το φοιτητικό δυναμικό. Δημιουργήθηκε το ερωτηματολόγιο που περιείχε 15 ερωτήσεις και δημογραφικά στοιχεία με σκοπό μέσω αυτών να βγουν τα αποτελέσματα, που είναι σημαντικά για την εκτίμηση της κατάστασης της τηλεεκπαίδευσης των δύο χωρών. Μετρήθηκαν και συνεκτιμήθηκαν εξωτερικοί παράγοντες των ερωτηθέντων που μετείχαν στην έρευνα, γιατί όπως είναι γνωστό, επηρεάζουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Τέτοιοι παράγοντες που συνεκτιμήθηκαν για κάθε άτομο ήταν: το φύλο, η ηλικία, η οικογενειακή-οικονομική κατάσταση, η περιοχή διαμονής, ο χαρακτήρας της επαγγελματικής απασχόλησης, εκπαίδευση και εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο, γνώσεις ξένων γλωσσών. Μετά τη συλλογή των δεδομένων, ακολούθησε η ομαδοποίηση τους, ώστε να είναι δυνατή η περαιτέρω επεξεργασία και ανάλυσή τους. Η ανάλυση της έρευνας πραγματοποιείται σε 3 στάδια:

Στο πρώτο στάδιο περιγράφεται ο δημογραφικός χαρακτήρας του δείγματος σε κάθε χώρα, που αποτελεί τους παράγοντες που αναφέρθηκαν παραπάνω.

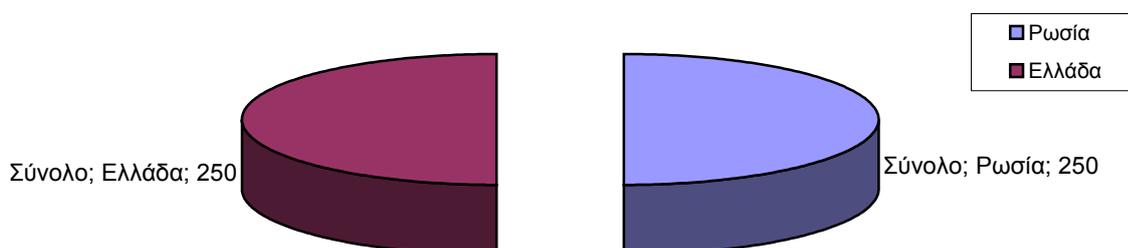
Στο δεύτερο στάδιο γίνεται ανάπτυξη ανάλυσης, συγχώνευση και σύγκριση των αποτελεσμάτων στη Ρωσία και στην Ελλάδα που κατά συνέπεια προέκυψαν από τους πίνακες και τα γραφήματα, που δημιουργήθηκαν βάση του ερωτηματολογίου. Επίσης, αντιπαρατίθενται και συγκρίνονται τα αποτελέσματα της έρευνας στις δύο χώρες.

Στο τελευταίο τρίτο στάδιο διατυπώνονται τα συμπεράσματα της έρευνας.

Δημογραφικά στοιχεία.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Ρωσία	123	127	250
Ελλάδα	89	161	250

Πίνακας 1.1 Σύνολο των ερωτηθέντων των δυο χωρών και διαχωρισμός σε άνδρες και γυναίκες.

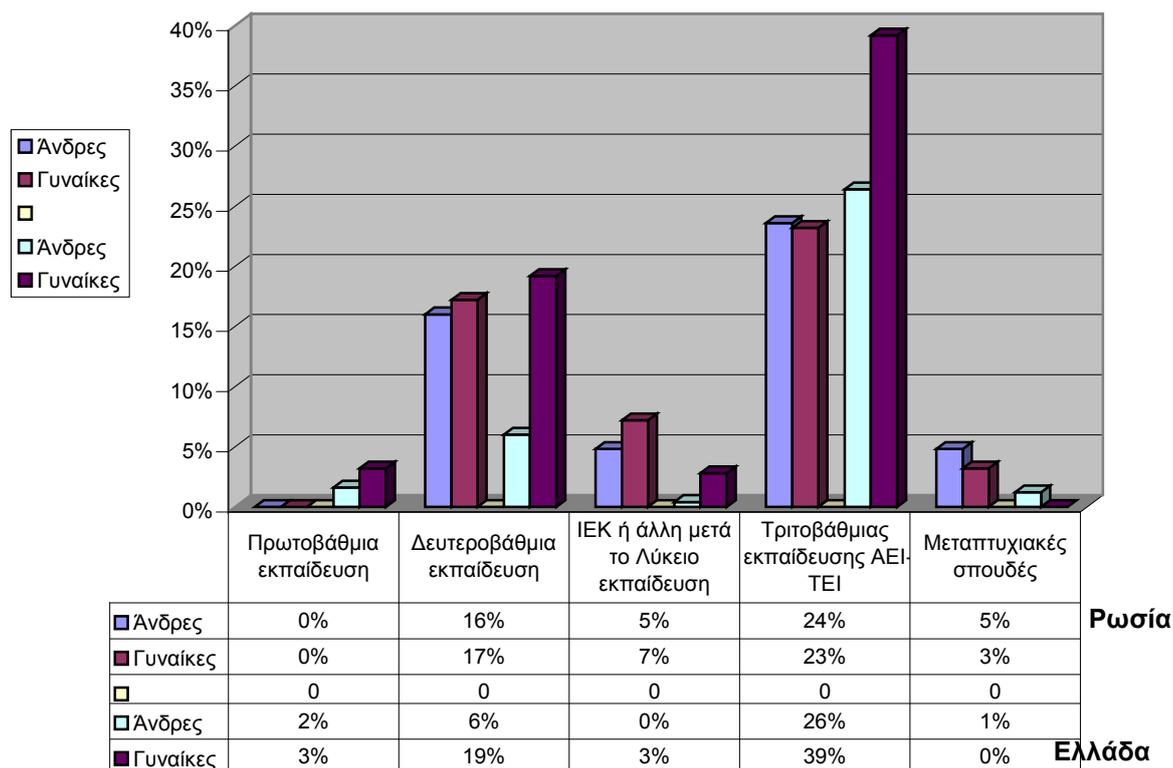
Γράφημα 1. Παρουσιάζει το σύνολο των ερωτηθέντων στη Ρωσία και στην Ελλάδα.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0	0	0%	0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	40	43	83	16%	17%	33%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	12	18	30	5%	7%	12%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	59	58	117	24%	23%	47%
Μεταπτυχιακές σπουδές	12	8	20	5%	3%	8%
Σύνολο			250			

Πίνακας 2.1.1 Μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών στη Ρωσία.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	4	8	12	2%	3%	5%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	15	48	63	6%	19%	25%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	1	7	8	0%	3%	3%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	66	98	164	26%	39%	66%
Μεταπτυχιακές σπουδές	3	0	3	1%	0%	1%
Σύνολο			250			

Πίνακας 2.1.2 Μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα.

Γράφημα 2. Παρουσιάζει την συνολική εικόνα των αποτελεσμάτων των πινάκων 2.1.1 και 2.1.2 που περιλαμβάνουν το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών στη Ρωσία και στην Ελλάδα.

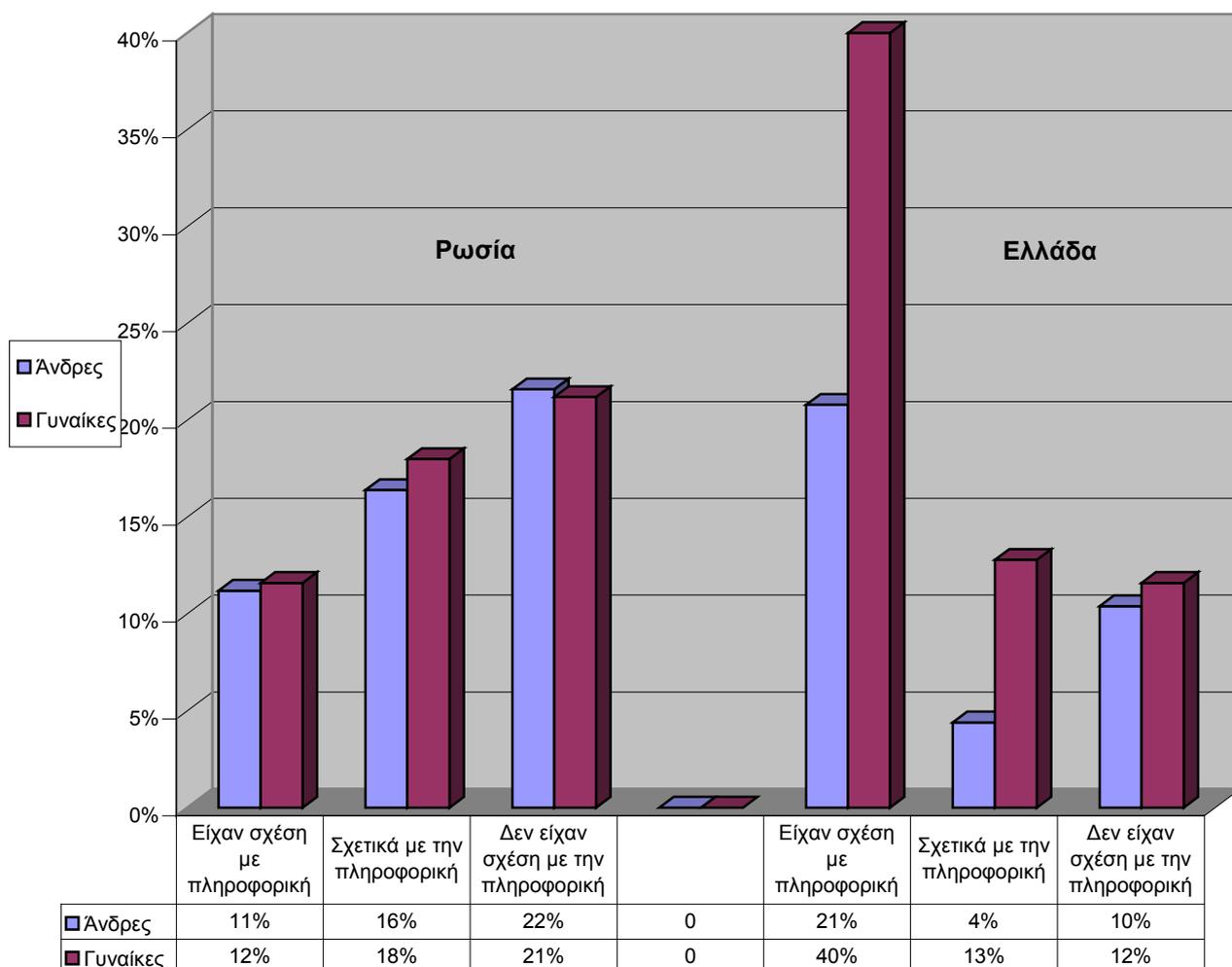
Όπως φαίνεται στο Γράφημα 2, δεν υπάρχει μεγάλη διαφορά στα ποσοστά μεταξύ των Ρώσων και των Ελλήνων ερωτηθέντων που έχουν Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: 33% και 30% αντίστοιχα (στη Ρωσία αυτά τα δύο επίπεδα εκπαίδευσης αποτελούν ένα). Οι Ρώσοι ξεπερνάνε τους Έλληνες όσο αφορά την εκπαίδευση ΙΕΚ ή άλλη μετά το λύκειο εκπαίδευση: 12% και 4% αντίστοιχα. Αλλά παραδίνουν την πρωτιά στους Έλληνες που τους ξεπερνάνε στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση (66% Έλληνες και 47% Ρώσοι). Σημαντική υπεροχή των Ρώσων στα ποσοστά των Μεταπτυχιακών σπουδών (που είναι 8% και 1% αντίστοιχα) δικαιολογείται ότι στη Ρωσία απάντησαν περισσότεροι άνθρωποι με την ηλικία (από 30 μέχρι 40 χρονών).

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	28	29	57	11%	12%	23%
Σχετικά με την πληροφορική	41	45	86	16%	18%	34%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	54	53	107	22%	21%	43%
Σύνολο			250			

Πίνακας 2.2.1 Μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών στη Ρωσία σε σχέση με την πληροφορική.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	52	100	152	21%	40%	61%
Σχετικά με την πληροφορική	11	32	43	4%	13%	17%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	26	29	55	10%	12%	22%
Σύνολο			250			

Πίνακας 2.2.2 Μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα σε σχέση με την πληροφορική.

Γράφημα 3. Παρουσιάζει την συνολική εικόνα των αποτελεσμάτων των πινάκων 2.2.1 και 2.2.2 που περιλαμβάνουν το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων ανδρών και γυναικών στη Ρωσία και στην Ελλάδα σε σχέση με την πληροφορική.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το ποσοστό των Ελλήνων ερωτηθέντων οι οποίοι δήλωσαν ότι οι σπουδές τους είχαν σχέση με την πληροφορική υπερβαίνει 2,5 φορές το ποσοστό των Ρώσων ερωτηθέντων (61% και 23%). Το ποσοστό των Ρώσων οι οποίοι σημείωσαν ότι δεν είχαν σχέση με την πληροφορική οι σπουδές τους, ξεπερνά 2 φορές το ποσοστό των Ελλήνων (43% και 22% αντίστοιχα).

	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Αγγλικά	23	95	72	30	
Άλλη ξένη γλώσσα	12	17	10	1	
Σύνολο					250

Πίνακας 3.1.1

	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Αγγλικά	9%	38%	29%	12%	88%
Άλλη ξένη γλώσσα	5%	7%	4%	0%	16%
Σύνολο					

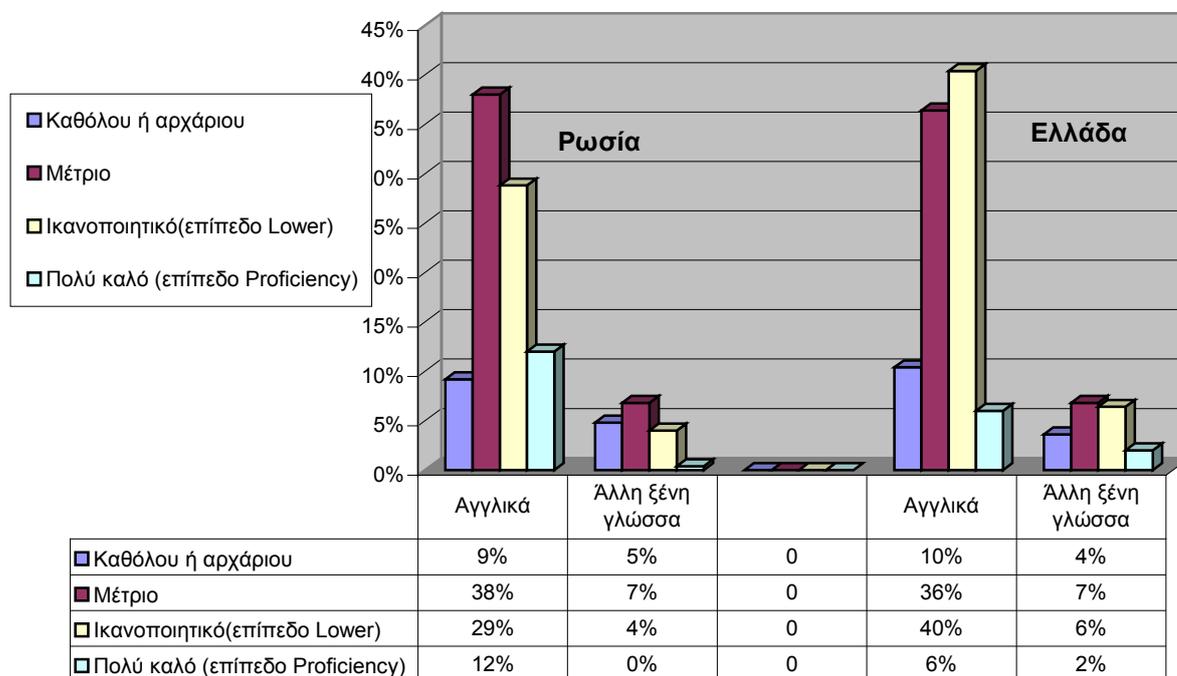
Πίνακας 3.1.1 Συνέχεια: Παρουσιάζει το επίπεδο γνώσεων ξένων γλωσσών των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Αγγλικά	26	91	101	15	
Άλλη ξένη γλώσσα	9	17	16	5	
Σύνολο					250

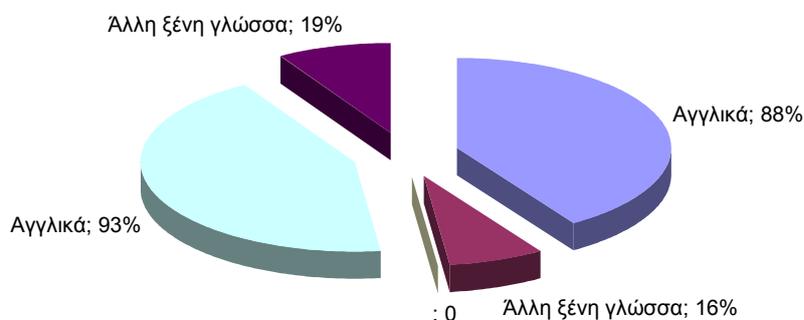
Πίνακας 3.1.2

	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Αγγλικά	10%	36%	40%	6%	93%
Άλλη ξένη γλώσσα	4%	7%	6%	2%	19%
Σύνολο					

Πίνακας 3.1.2 Συνέχεια: Παρουσιάζει το επίπεδο γνώσεων ξένων γλωσσών των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

Γράφημα 4. Παρουσιάζει τα αποτελέσματα των πινάκων 3.1.1 και 3.1.2 που δείχνουν τα ποσοστά των ερωτηθέντων στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων των ξένων γλωσσών.

Γράφημα 4.1 Παρουσιάζει τα συνολικά ποσοστά των ερωτηθέντων στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων των ξένων γλωσσών.

Συνολική εικόνα μας δείχνει ότι και στις δυο χώρες οι ερωτηθέντες παρουσιάζουν σημαντικά μεγάλο επίπεδο γνώσεων της αγγλικής γλώσσας, που την κατέχουν (88%) των ερωτηθέντων στη Ρωσία και (93%) στην Ελλάδα. Κάθε 6^{ος} Ρώσος και κάθε 5^{ος} Έλληνας δήλωσαν ότι ξέρουν και κάποια άλλη ξένη γλώσσα εκτός αγγλικής. Στα πρώτα στάδια της ένδειξης του επιπέδου γνώσεων των ξένων γλωσσών όπως (Καθόλου ή αρχάριου και Μέτριο) υπάρχουν τα ίδια ποσοστά και το σύνολο από τα ποσοστά και στις δύο χώρες (βλέπε Γράφημα 4 και Γράφημα 4.1).

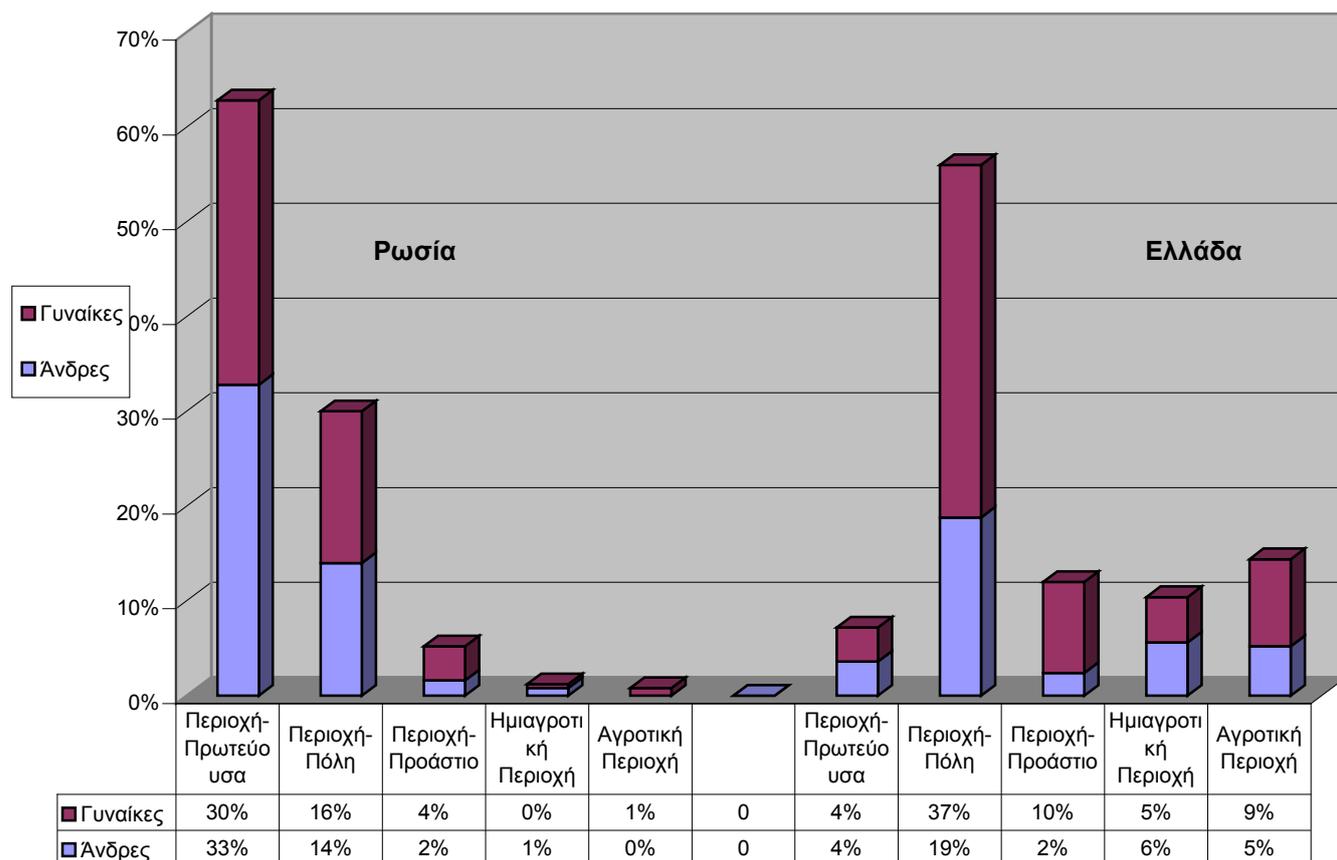
Η διαφορά αποτελείται στην ποιότητα γνώσεων των ξένων γλωσσών. Οι Ρώσοι ερωτηθέντες παραχωρούν στους Έλληνες στο (ικανοποιητικό επίπεδο Lower) της αγγλικής γλώσσας (29% και 40% αντίστοιχα), αλλά ξεπερνάνε τους Έλληνες 2 φορές στο επίπεδο (Proficiency) - (12% και 6% αντίστοιχα).

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Περιοχή-Πρωτεύουσα	82	75	157	33%	30%	63%
Περιοχή-Πόλη	35	40	75	14%	16%	30%
Περιοχή-Προάστιο	4	9	13	2%	4%	5%
Ημιαγροτική Περιοχή	2	1	3	1%	0%	1%
Αγροτική Περιοχή	0	2	2	0%	1%	1%
Σύνολο			250			

Πίνακας 4.1.1 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ανθρώπων στη Ρωσία ανάλογα με τον τόπο διαμονής τους.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Περιοχή-Πρωτεύουσα	9	9	18	4%	4%	7%
Περιοχή-Πόλη	47	93	140	19%	37%	56%
Περιοχή-Προάστιο	6	24	30	2%	10%	12%
Ημιαγροτική Περιοχή	14	12	26	6%	5%	10%
Αγροτική Περιοχή	13	23	36	5%	9%	14%
Σύνολο			250			

Πίνακας 4.1.2 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ανθρώπων στην Ελλάδα ανάλογα με τον τόπο διαμονής τους.

Γράφημα 5. Παρουσιάζει την συνολική εικόνα των αποτελεσμάτων των πινάκων 4.1.1 και 4.1.2 που δείχνουν τα ποσοστά των ανθρώπων στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με τον τόπο διαμονής τους.

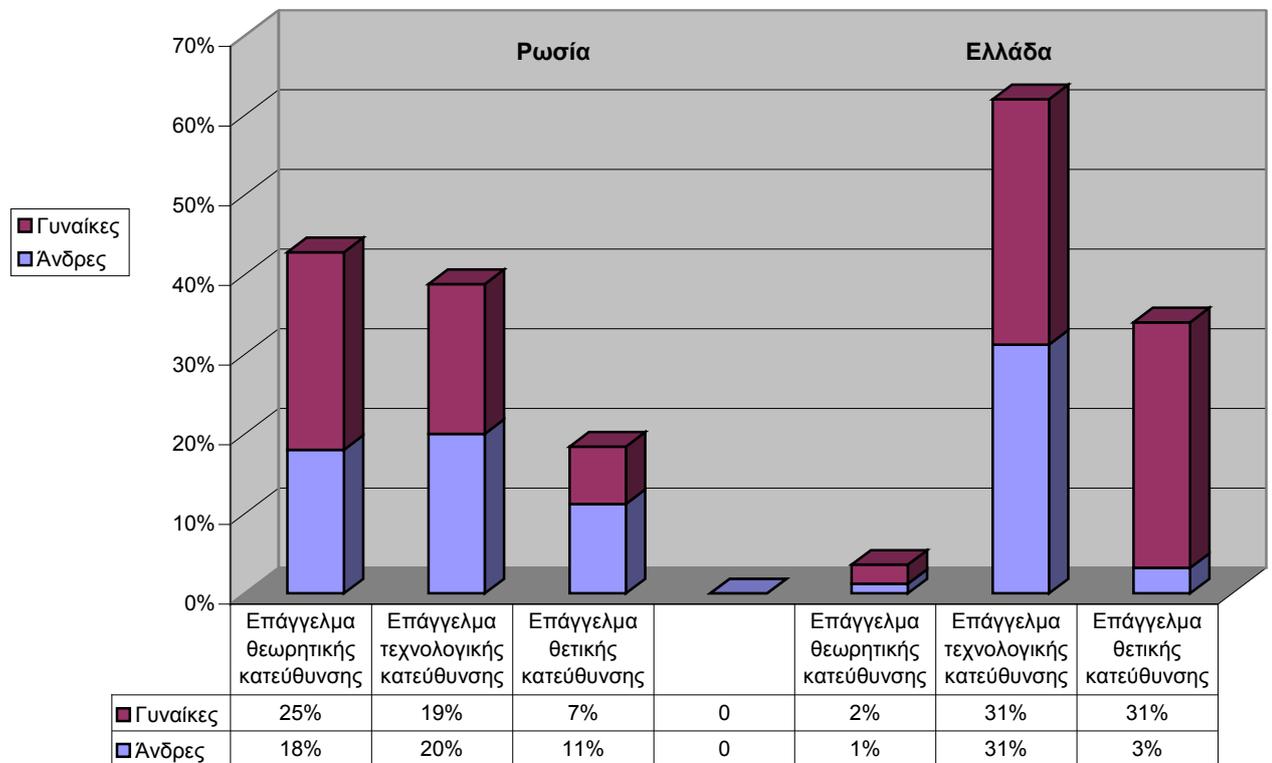
Όπως έδειξε η ανάλυση ο τόπος διαμονής της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ρώσων ερωτηθέντων (63%) είναι η πρωτεύουσα, από την πλευρά των Ελλήνων μόνο το (7%) μένουν στην πρωτεύουσα. Η πλειοψηφία των υπολοίπων ερωτηθέντων και στις δύο χώρες επίσης μένουν στην πόλη. Μόνο (2%) των ερωτηθέντων στη Ρωσία μένουν στην ημιαγροτική και αγροτική περιοχή, στην Ελλάδα όμως ¼ ερωτηθέντων (24%).

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Επάγγελμα θεωρητικής κατεύθυνσης	45	62	107	18%	25%	43%
Επάγγελμα τεχνολογικής κατεύθυνσης	50	47	97	20%	19%	39%
Επάγγελμα θετικής κατεύθυνσης	28	18	46	11%	7%	18%
Σύνολο			250			

Πίνακας 5.1.1 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ανθρώπων στη Ρωσία ανάλογα με τον χαρακτήρα της κατεύθυνσης του επαγγέλματός τους.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Επάγγελμα θεωρητικής κατεύθυνσης	3	6	9	1%	2%	4%
Επάγγελμα τεχνολογικής κατεύθυνσης	78	77	155	31%	31%	62%
Επάγγελμα θετικής κατεύθυνσης	8	77	85	3%	31%	34%
Σύνολο			250			

Πίνακας 5.1.2 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ανθρώπων στην Ελλάδα ανάλογα με τον χαρακτήρα της κατεύθυνσης του επαγγέλματός τους.

Γράφημα 6. Παρουσιάζει την συνολική εικόνα των αποτελεσμάτων των πινάκων 5.1.1 και 5.1.2 που δείχνουν τα ποσοστά των ανθρώπων στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με τον χαρακτήρα της κατεύθυνσης του επαγγέλματός τους.

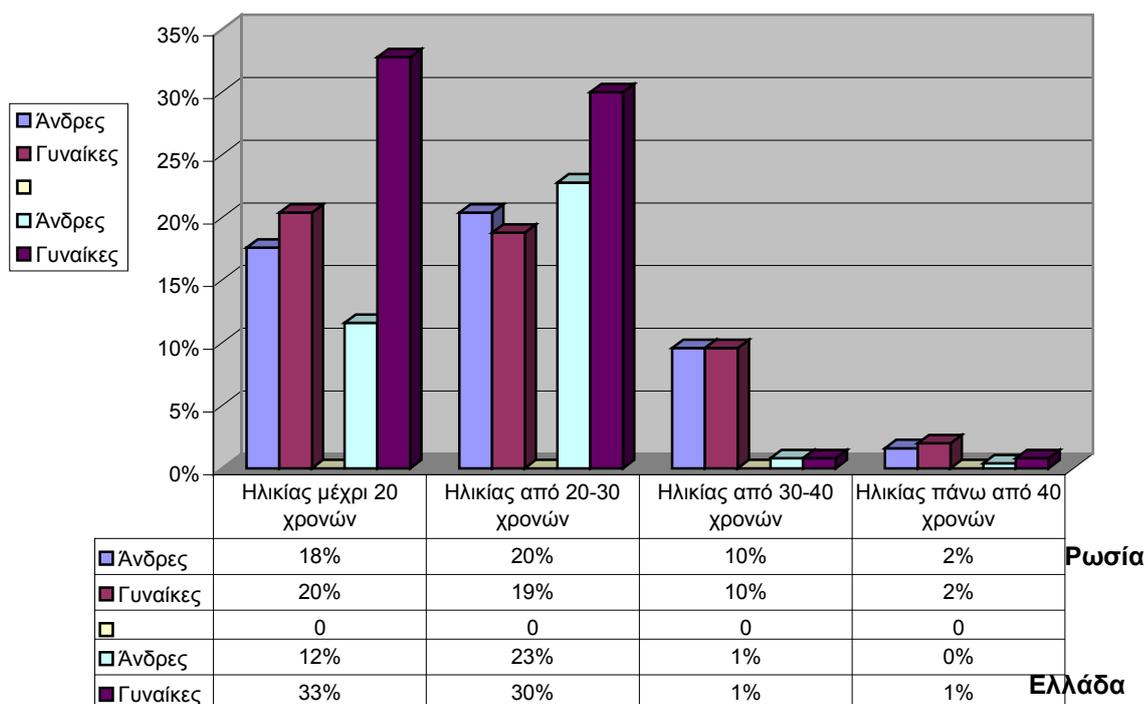
Το Γράφημα 6, μας δείχνει ξεκάθαρα την εικόνα ότι τα αποτελέσματα της έρευνας είναι εντελώς διαφορετικά. Το επάγγελμα της θεωρητικής κατεύθυνσης δήλωσαν ότι έχουν (43%) των Ρώσων και μόνο (4%) των Ελλήνων, το επάγγελμα της τεχνολογικής κατεύθυνσης σημείωσαν (39%) των Ρώσων και (62%) των Ελλήνων, το επάγγελμα της θετικής κατεύθυνσης έχουν το (18%) των Ρώσων και (34%) των Ελλήνων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	44	51	95	18%	20%	38%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	51	47	98	20%	19%	39%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	24	24	48	10%	10%	19%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	4	5	9	2%	2%	4%
Σύνολο			250			

Πίνακας 6.1.1 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ερωτηθέντων στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	29	82	111	12%	33%	44%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	57	75	132	23%	30%	53%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	2	2	4	1%	1%	2%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	1	2	3	0%	1%	1%
Σύνολο			250			

Πίνακας 6.1.2 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ερωτηθέντων στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

Γράφημα 7. Παρουσιάζει την συνολική εικόνα των αποτελεσμάτων των πινάκων 6.1.1 και 6.1.2 που δείχνουν τα ποσοστά των ανθρώπων στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

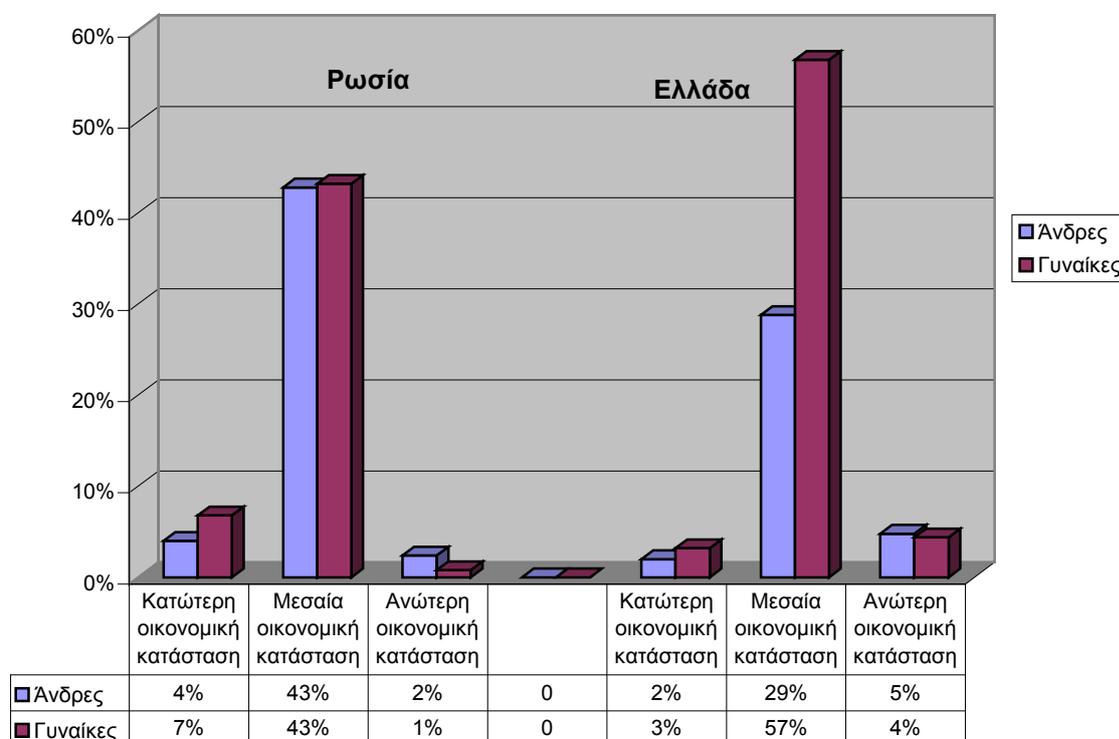
Όπως φαίνεται από τα παραπάνω αποτελέσματα στο Γράφημα 7, οι Ρώσοι ερωτηθέντες στην πλειοψηφία τους είχαν πιο μεγάλη ηλικία από τους Έλληνες. Δηλαδή, ηλικίας μέχρι 20 χρονών (38%) των Ρώσων και (44%) των Ελλήνων, ηλικίας από 20-30 χρονών (39%) των Ρώσων και (53%) των Ελλήνων, ηλικίας από 30-40 χρονών (19%) των Ρώσων και μόνο (2%) των Ελλήνων.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	10	17	27	4%	7%	11%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	107	108	215	43%	43%	86%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	6	2	8	2%	1%	3%
Σύνολο			250			

Πίνακας 7.1.1 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ερωτηθέντων στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	5	8	13	2%	3%	5%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	72	142	214	29%	57%	86%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	12	11	23	5%	4%	9%
Σύνολο			250			

Πίνακας 7.1.2 Παρουσιάζει το σύνολο και τα ποσοστά των ερωτηθέντων στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

Γράφημα 8. Παρουσιάζει τα αποτελέσματα των πινάκων 7.1.1 και 7.1.2 που δείχνουν τα ποσοστά των ανθρώπων στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

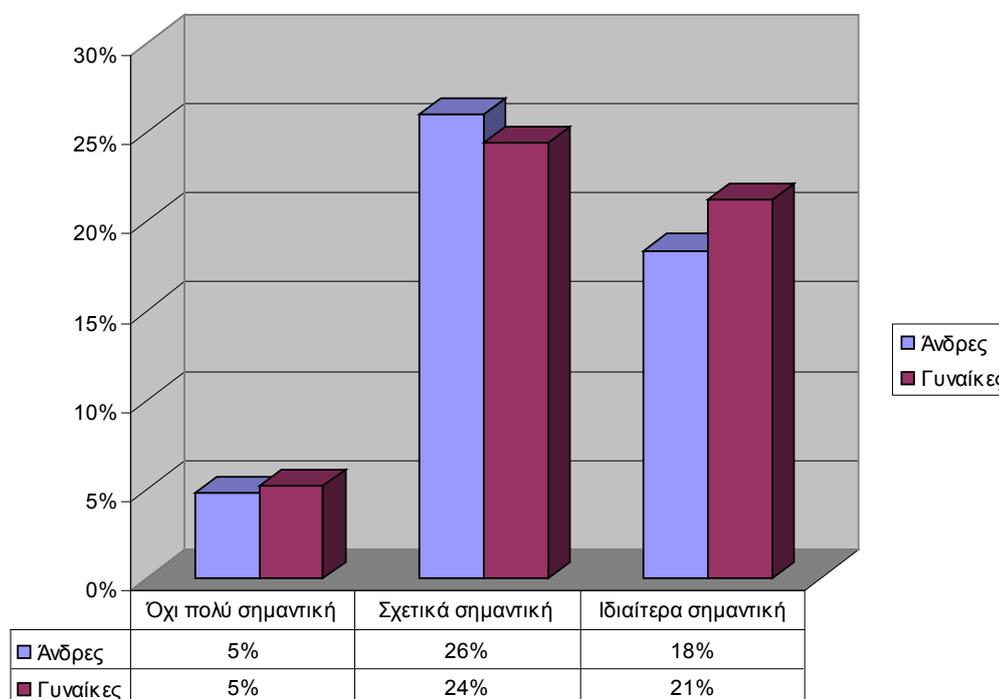
Εδώ πολύ ενδιαφέρον δείχνει το γεγονός ότι ακριβώς το ίδιο ποσοστό ερωτηθέντων και των δυο χωρών, που απάντησαν ότι ανήκουν στην μεσαία οικονομική κατάσταση, αποτελεί (86%). Στη Ρωσία το ποσοστό των ερωτηθέντων που αξιολογούν την οικονομική τους κατάσταση ως κατώτερη ξεπερνά 2 φορές το ποσοστό των Ελλήνων (11% και 5% αντίστοιχα). Αντίθετα στην Ελλάδα το ποσοστό των ερωτηθέντων που αξιολογούν την οικονομική τους κατάσταση ως ανώτερη 3 φορές ξεπερνά το ποσοστό των Ρώσων (9% και 3% αντίστοιχα).

Ο στόχος της 1^{ης} ερώτησης είναι η μελέτη της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης για σήμερα. Η ερώτηση παρουσιάζει την κλίμακα της αξιολόγησης (από 1 έως 10 όπου 10 είναι ο μέγιστος βαθμός της αξιολόγησης). Για την διευκόλυνση της ανάλυσης των απαντήσεων η κλίμακα διαχωρίζεται σε τρεις κατηγορίες απαντήσεων: α) από 1 έως 3 (όχι πολύ σημαντική), β) από 4 έως 6 (σχετικά σημαντική), γ) από 7 έως 10 (ιδιαίτερα σημαντική).

Ο παρακάτω πίνακας 1. δίνει τις πληροφορίες για την κατάσταση της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Όχι πολύ σημαντική	12	13	25	5%	5%	10%
Σχετικά σημαντική	65	61	126	26%	24%	50%
Ιδιαίτερα σημαντική	46	53	99	18%	21%	40%
Σύνολο			250			

Πίνακας 1. για τη Ρωσία.

Γράφημα 1. Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

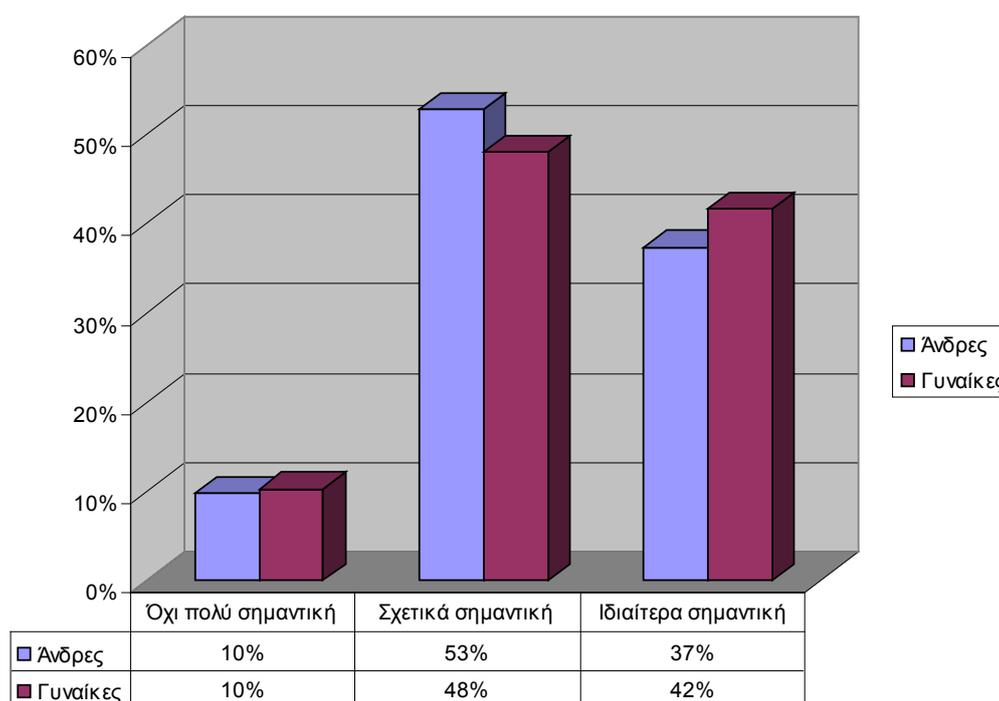
Όπως φαίνεται από τον πίνακα 1. για τη Ρωσία, μόνο 10% των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στη Ρωσία βαθμολογούν τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως όχι πολύ σημαντική, το μισό των ερωτηθέντων την αξιολόγησαν ως σχετικά σημαντική και 40% απάντησαν ότι η σημασία της τηλεεκπαίδευσης για αυτούς είναι ιδιαίτερα σημαντική. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τον ενδιαφέροντα διαχωρισμό στην απόκλιση στα ποσοστά των απαντήσεων των γυναικών (21%) από τους άνδρες (18%) στην τρίτη κατηγορία απαντήσεων (από 7 έως 10). Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι για τις γυναίκες της Ρωσίας η σημασία της τηλεεκπαίδευσης είναι πιο ιδιαίτερα σημαντική απ' ότι στους άνδρες.

Στον πίνακα 1.1 διευκρινίζεται η αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης με τον διαχωρισμό των ανδρών (123) και των γυναικών (127) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στη Ρωσία.

Ο πίνακας 1.1 παρουσιάζει την κατάσταση της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Όχι πολύ σημαντική	12	13	25	10%	10%
Σχετικά σημαντική	65	61	126	53%	48%
Ιδιαίτερα σημαντική	46	53	99	37%	42%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 1.1 για τη Ρωσία.

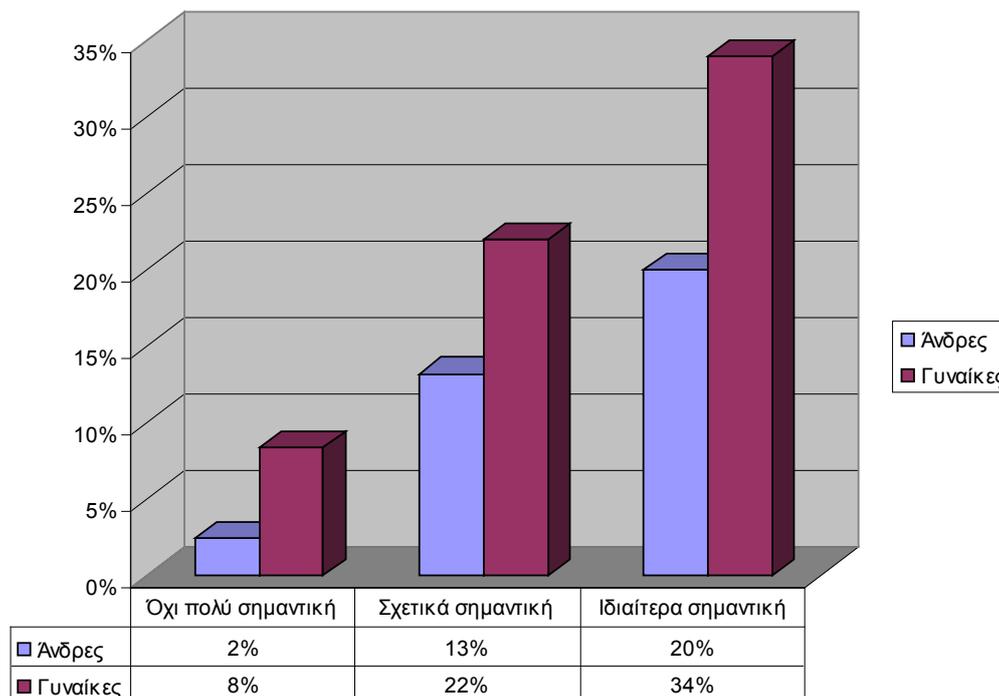

Γράφημα 1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

Ο παρακάτω πίνακας 1. δίνει τις πληροφορίες για την κατάσταση της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Όχι πολύ σημαντική	6	21	27	2%	8%	11%
Σχετικά σημαντική	33	55	88	13%	22%	35%
Ιδιαίτερα σημαντική	50	85	135	20%	34%	54%
Σύνολο			250			

Πίνακας 1. για την Ελλάδα.

Γράφημα 1. Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα.

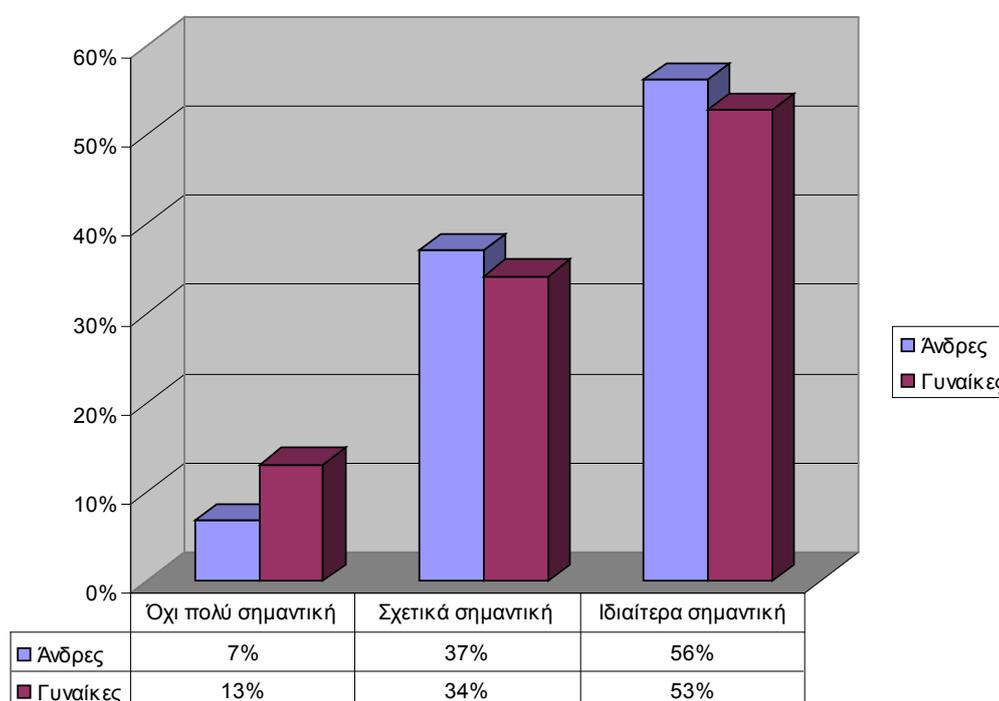
Στον πίνακα 1. για την Ελλάδα, το 11% των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων βαθμολογούν τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως όχι πολύ σημαντική, το 35% των ερωτηθέντων την αξιολόγησαν ως σχετικά σημαντική και 54% απάντησαν ότι η σημασία της τηλεεκπαίδευσης για αυτούς είναι ιδιαίτερα σημαντική. Παρατηρούμε μεγάλη διαφορά στις απαντήσεις μεταξύ των ανδρών και των γυναικών από τους οποίους σημείωσαν: α) όχι πολύ σημαντική (2% άνδρες και 8% γυναίκες - δηλαδή με διαφορά επί τέσσερα), β) σχετικά σημαντική (13%-22% αντίστοιχα), γ) ιδιαίτερα σημαντική (20%-34% αντίστοιχα).

Στον πίνακα 1.1 για την Ελλάδα διευκρινίζεται η αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης με τον διαχωρισμό των ανδρών (89) και των γυναικών (161) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

Ο πίνακας 1.1 παρουσιάζει την κατάσταση της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Όχι πολύ σημαντική	6	21	27	7%	13%
Σχετικά σημαντική	33	55	88	37%	34%
Ιδιαίτερα σημαντική	50	85	135	56%	53%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 1.1 για την Ελλάδα.

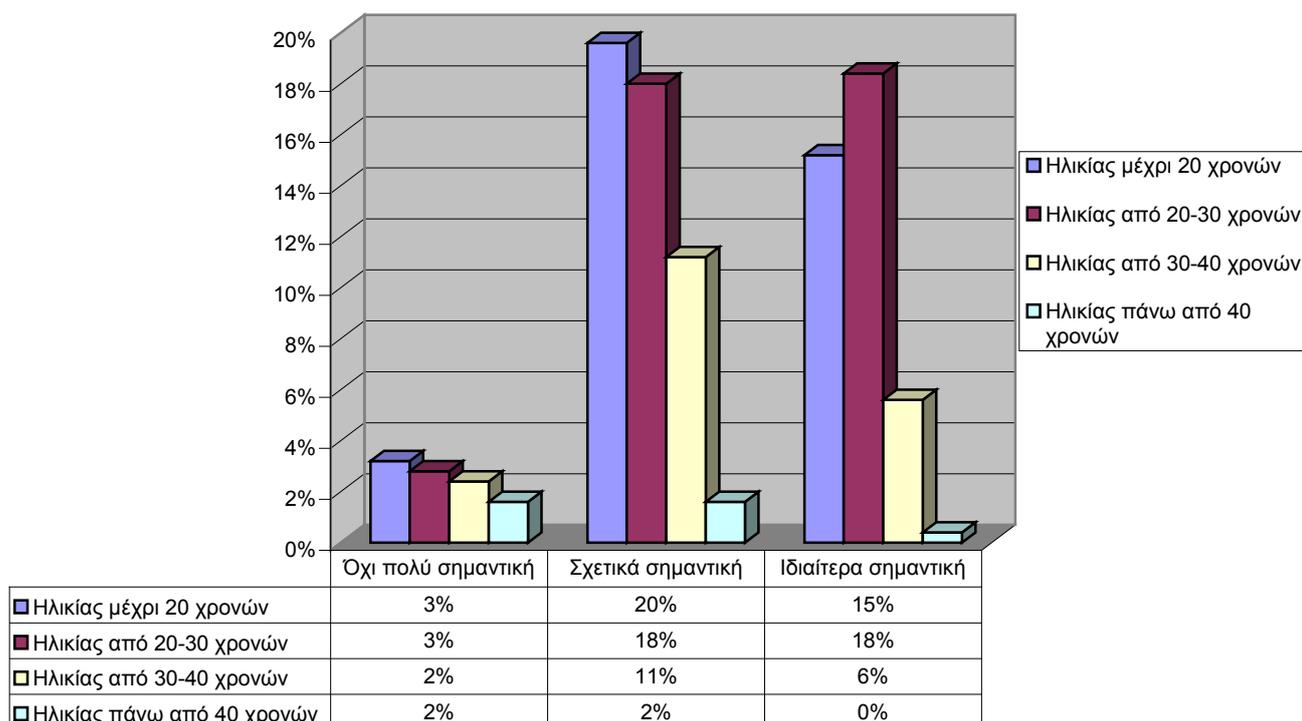

Γράφημα 1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Ο πίνακας 1.2 δείχνει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	8	49	38		3%	20%	15%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	7	45	46		3%	18%	18%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	6	28	14		2%	11%	6%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	4	4	1		2%	2%	0%
Σύνολο				250			

Πίνακας 1.2 για τη Ρωσία.

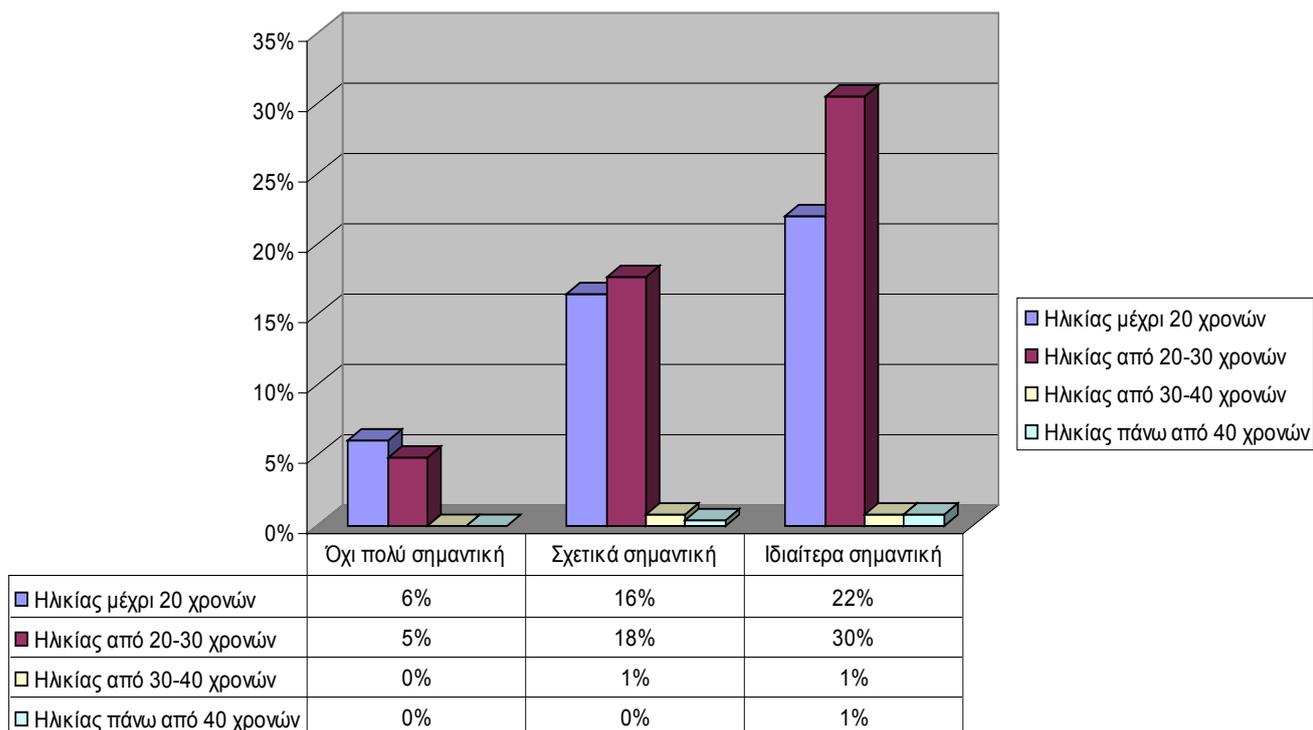

Γράφημα 1.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων.

Ο πίνακας 1.2 δείχνει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	15	41	55		6%	16%	22%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	12	44	76		5%	18%	30%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0	2	2		0%	1%	1%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	1	2		0%	0%	1%
Σύνολο				250			

Πίνακας 1.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 1.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων.

Αντιπαραθέτοντας τις ομάδες των ερωτηθέντων της Ρωσίας και της Ελλάδας που χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες ηλικίας (βλέπε τους πίνακες 1.2 για τη Ρωσία και 1.2 για την Ελλάδα και αντίστοιχα γραφήματα) παρατηρούμε ότι και στις δύο χώρες οι άνθρωποι που ανήκουν στην κατηγορία της ηλικίας μέχρι 20 χρονών που απάντησαν θετικά στις επιλογές: β) σχετικά σημαντική (20% στη Ρωσία - 16% στην Ελλάδα) και γ) ιδιαίτερα σημαντική (15% στη Ρωσία-22% στην Ελλάδα) και στην κατηγορία ηλικίας από 20-30 χρονών: β) σχετικά σημαντική (18% στη Ρωσία - 18% στην Ελλάδα) και γ) ιδιαίτερα σημαντική (18% στη Ρωσία - 30% στην Ελλάδα) αποτελούν συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων. Είναι φανερό ότι οι νέοι είναι πιο ανοιχτοί στις σύγχρονες προτάσεις και τις μεθόδους εκπαίδευσης και προσαρμόζονται πιο εύκολα στους γρήγορους ρυθμούς της εξέλιξης.

Από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων των δυο χωρών φαίνεται ότι περίπου το ίδιο σύνολο των ανθρώπων 10% στη Ρωσία και 11% στην Ελλάδα αξιολογούν τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως όχι πολύ σημαντική. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το εξής αποτέλεσμα της μελέτης: το 54% των ερωτηθέντων στην Ελλάδα αξιολόγησαν τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως ιδιαίτερα σημαντική. Στη Ρωσία μόνο 40% απάντησαν ανάλογα, δηλαδή υπάρχει μεγάλη διαφορά που είναι 14% των ανθρώπων.

Για τη σύγκριση των δύο χωρών χρησιμοποιήθηκαν τα αποτελέσματα που προήλθαν από τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ανθρώπων για κάθε χώρα ξεχωριστά (123 άνδρες και 127 γυναίκες στη Ρωσία), (89 άνδρες και 161 γυναίκες στην Ελλάδα).

Αξιοσημείωτο είναι το ότι υπήρχε μεγάλη διαφορά στις απαντήσεις των ανδρών της Ελλάδας (56%) έναντι (37%) των ανδρών της Ρωσίας που βαθμολόγησαν τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως ιδιαίτερα σημαντική. Η διαφορά των γυναικών είναι μόνο 11% (53% στην Ελλάδα και 42% στη Ρωσία).

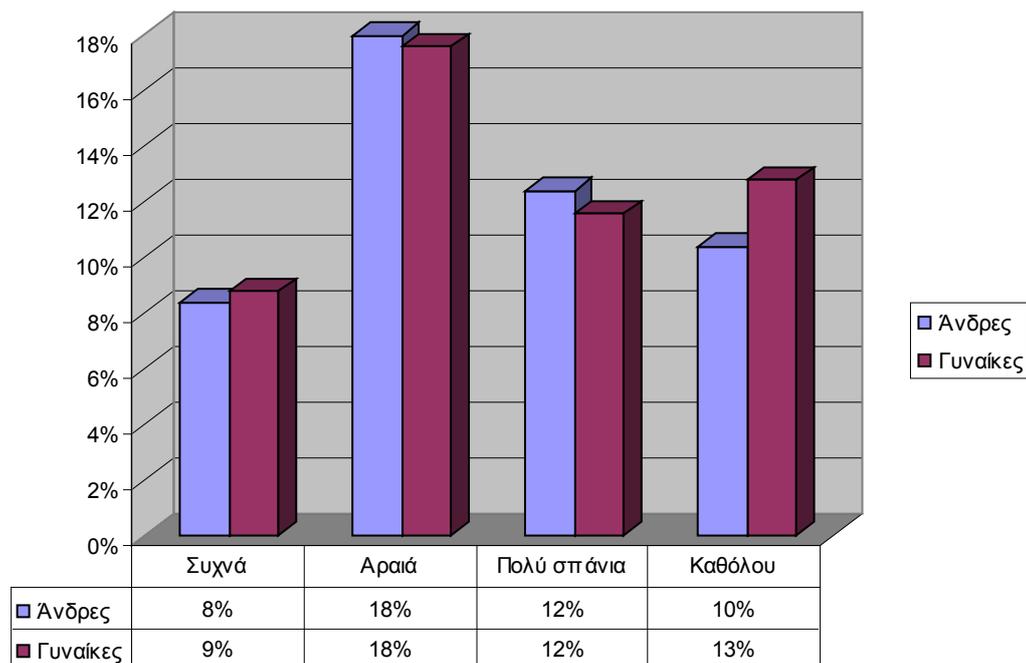
Ο στόχος της 2^{ης} ερώτησης του ερωτηματολογίου είναι να ερευνησουμε πως οι ερωτηθέντες στον έντυπο αξιολόγησης χρησιμοποιούν προσωπικά τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης (καθορίζοντας το χρονικό διάστημα: α) συχνά, β) αραιά, γ) πολύ σπάνια, δ) καθόλου).

Ο πίνακας 2.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Συχνά	21	22	43	8%	9%	17%
Αραιά	45	44	89	18%	18%	36%
Πολύ σπάνια	31	29	60	12%	12%	24%
Καθόλου	26	32	58	10%	13%	23%
Σύνολο			250			

Πίνακας 2.1 για τη Ρωσία.

Στον παραπάνω πίνακα βλέπουμε ότι οι άνδρες και οι γυναίκες στη Ρωσία απάντησαν με μικρή διαφορά επιλέγοντας την επιλογή: α) συχνά (8%-9%) και καθόλου διαφορά στις επιλογές β) αραιά (12%-12%) και γ) πολύ σπάνια (18%-18%) αντίστοιχα. Σημαντική διαφορά φαίνεται μόνο στην επιλογή δ) καθόλου, όπου οι γυναίκες είναι 13% και οι άνδρες 10%.

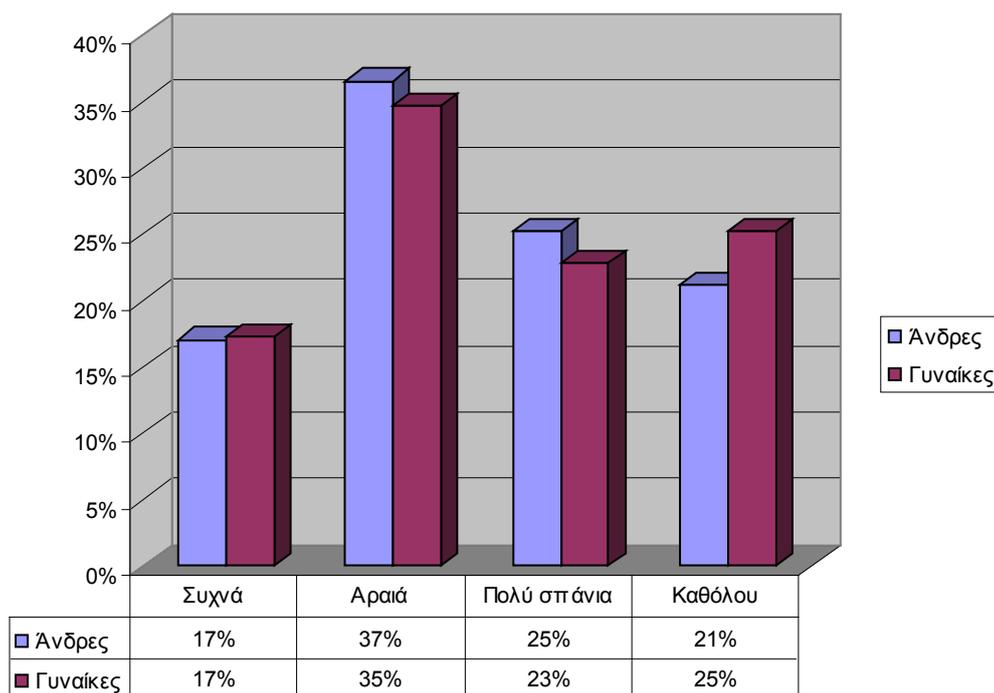

Γράφημα 2.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διάφορων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο.

Στον παρακάτω πίνακα 2.2 διευκρινίζεται η αξιολόγηση με τον διαχωρισμό των ανδρών(123) και των γυναικών(127) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Συχνά	21	22	43	17%	17%
Αραιά	45	44	89	37%	35%
Πολύ σπάνια	31	29	60	25%	23%
Καθόλου	26	32	58	21%	25%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 2.2 για τη Ρωσία.

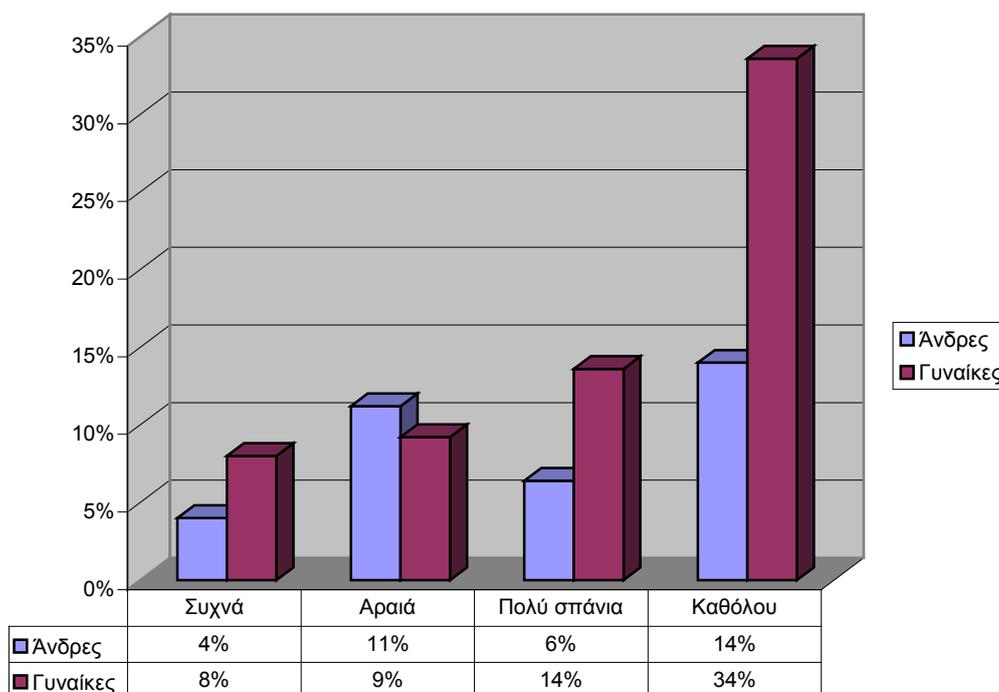
Γράφημα 2.2 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διάφορων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο.

Ο πίνακας 2.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Συχνά	10	20	30	4%	8%	12%
Αραιά	28	23	51	11%	9%	20%
Πολύ σπάνια	16	34	50	6%	14%	20%
Καθόλου	35	84	119	14%	34%	48%
Σύνολο			250			

Πίνακας 2.1 για την Ελλάδα.

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι οι άνδρες και οι γυναίκες στην Ελλάδα απάντησαν με διπλάσια διαφορά επιλέγοντας την επιλογή: α) συχνά (4% άνδρες-8% γυναίκες) και με μικρή διαφορά στην επιλογή β) αραιά (11% άνδρες-9% γυναίκες). Η μεγαλύτερη διαφορά παρουσιάστηκε στα αποτελέσματα των επιλογών: γ) πολύ σπάνια (6% άνδρες-14% γυναίκες) και δ) καθόλου όπου οι άνδρες είναι 14% και οι γυναίκες 34% αντίστοιχα.

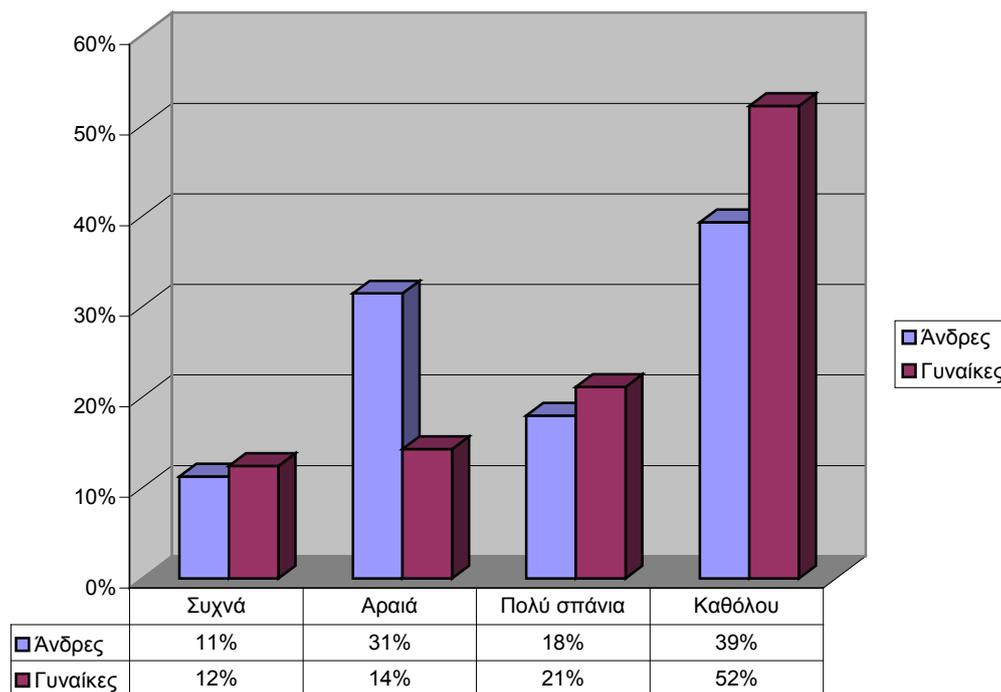

Γράφημα 2.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο.

Στον παρακάτω πίνακα 2.2 διευκρινίζεται η αξιολόγηση με τον διαχωρισμό των ανδρών(89) και των γυναικών(161) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Συχνά	10	20	30	11%	12%
Αραιά	28	23	51	31%	14%
Πολύ σπάνια	16	34	50	18%	21%
Καθόλου	35	84	119	39%	52%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 2.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 2.2 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο.

Τα αποτελέσματα από τη σύγκριση των δυο χωρών δείχνουν ότι χρησιμοποιούν συχνά την τηλεεκπαίδευση 17% των Ρώσων και μόνο 12% των Ελλήνων, αραιά 36% των Ρώσων και 20% των Ελλήνων, πολύ σπάνια 24% και 20% αντίστοιχα. Πολύ ενδιαφέρον παρουσιάζει το εξής αποτέλεσμα: περίπου οι μισοί ερωτηθέντες στην Ελλάδα (48%) απάντησαν ότι δεν χρησιμοποιούν καθόλου την εκπαίδευση από απόσταση. Στη Ρωσία μόνο 23% απάντησαν ανάλογα, δηλαδή υπάρχει αξιοσημείωτη διαφορά.

Για τη σύγκριση των δύο χωρών χρησιμοποιήθηκαν τα αποτελέσματα που προήλθαν από τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ανθρώπων για κάθε χώρα ξεχωριστά .

Όπως βλέπουμε δεν υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη διαφορά στις απαντήσεις μεταξύ των Ρώσων ανδρών και γυναικών: α) συχνά (17%-17%), β) αραιά (37%-35%), γ) πολύ σπάνια (25%-23%), δ) καθόλου (21%-25%) αντίστοιχα.

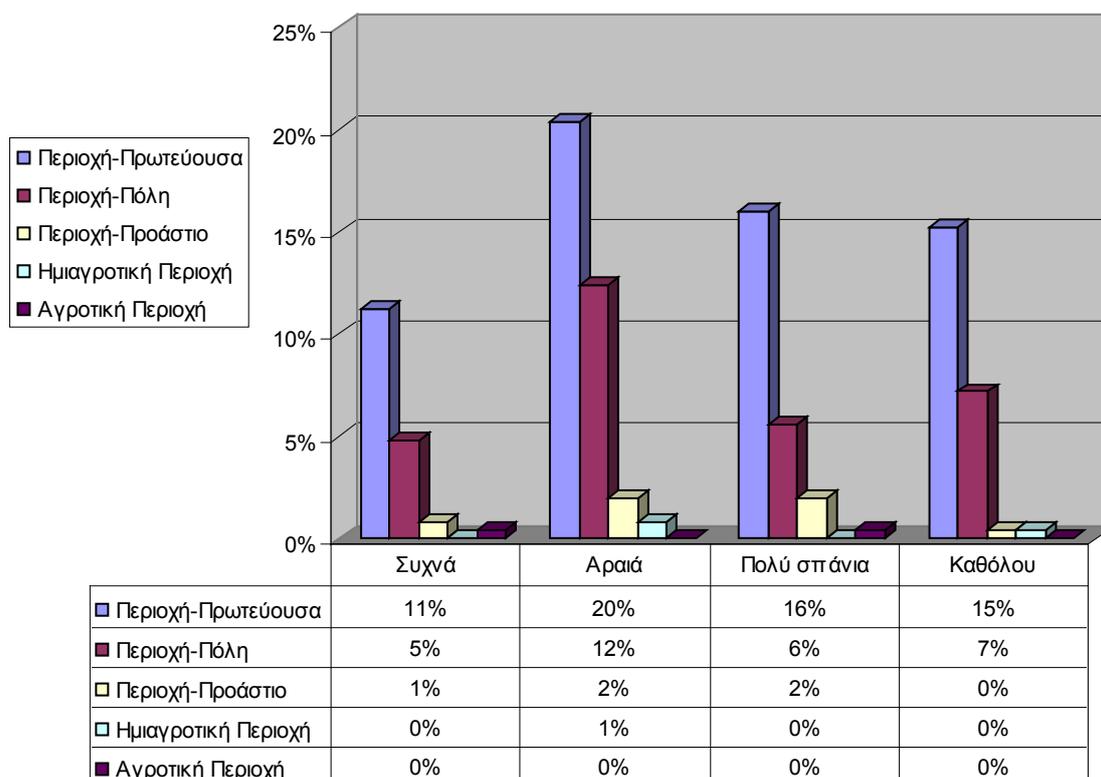
Στην Ελλάδα όμως παρατηρούμε εντελώς διαφορετικά αποτελέσματα : α) συχνά (11%-12%), β) αραιά (31%-14%), γ) πολύ σπάνια (18%-21%), δ) καθόλου (39%-52%) αντίστοιχα. Συγκρίνοντάς τα βλέπουμε ότι το 39% των Ελλήνων και το 52%

των Ελληνίδων δεν χρησιμοποιούν την τηλεεκπαίδευση καθόλου. Δηλαδή, το διπλάσιο ποσοστό από τα αποτελέσματα των Ρώσων ερωτηθέντων (21% των ανδρών-25% των γυναικών) αντίστοιχα.

Ο πίνακας 2.3 δείχνει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για το καθορισμό της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Περιοχή-Πρωτεύουσα	28	51	40	38		11%	20%	16%	15%
Περιοχή-Πόλη	12	31	14	18		5%	12%	6%	7%
Περιοχή-Προάστιο	2	5	5	1		1%	2%	2%	0%
Ημιαγροτική Περιοχή	0	2	0	1		0%	1%	0%	0%
Αγροτική Περιοχή	1	0	1	0		0%	0%	0%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.3 για τη Ρωσία.

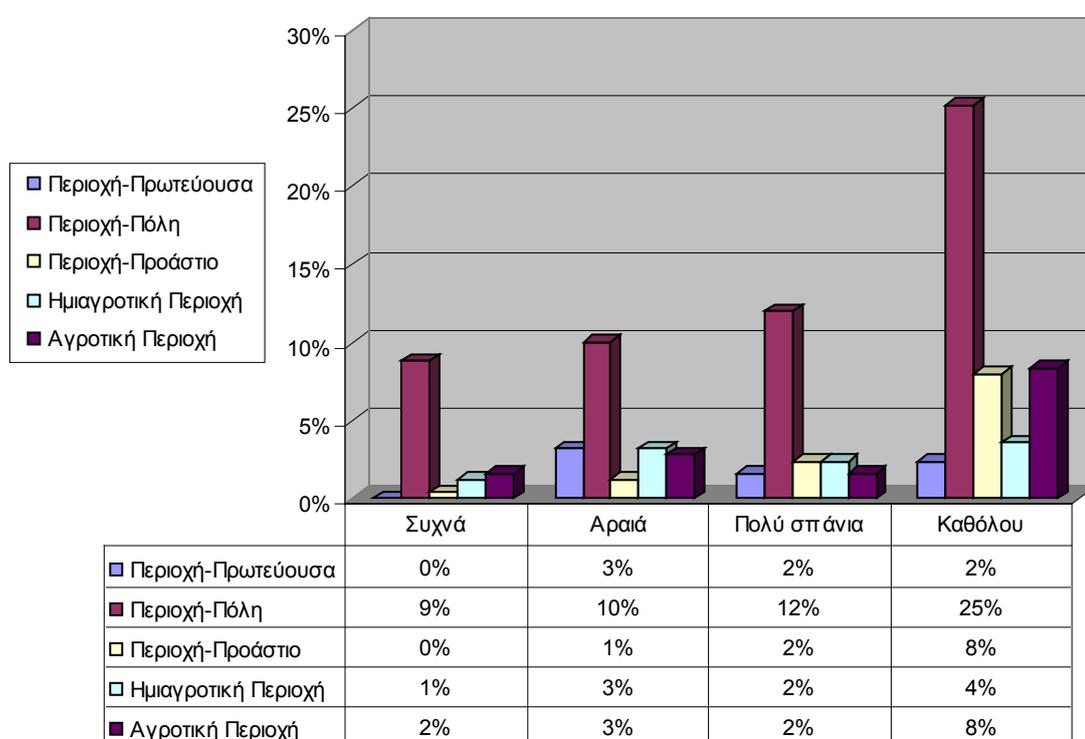

Γράφημα 2.3 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

Ο πίνακας 2.3 δείχνει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για το καθορισμό της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Περιοχή-Πρωτεύουσα	0	8	4	6		0%	3%	2%	2%
Περιοχή-Πόλη	22	25	30	63		9%	10%	12%	25%
Περιοχή-Προάστιο	1	3	6	20		0%	1%	2%	8%
Ημιαγροτική Περιοχή	3	8	6	9		1%	3%	2%	4%
Αγροτική Περιοχή	4	7	4	21		2%	3%	2%	8%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.3 για την Ελλάδα.

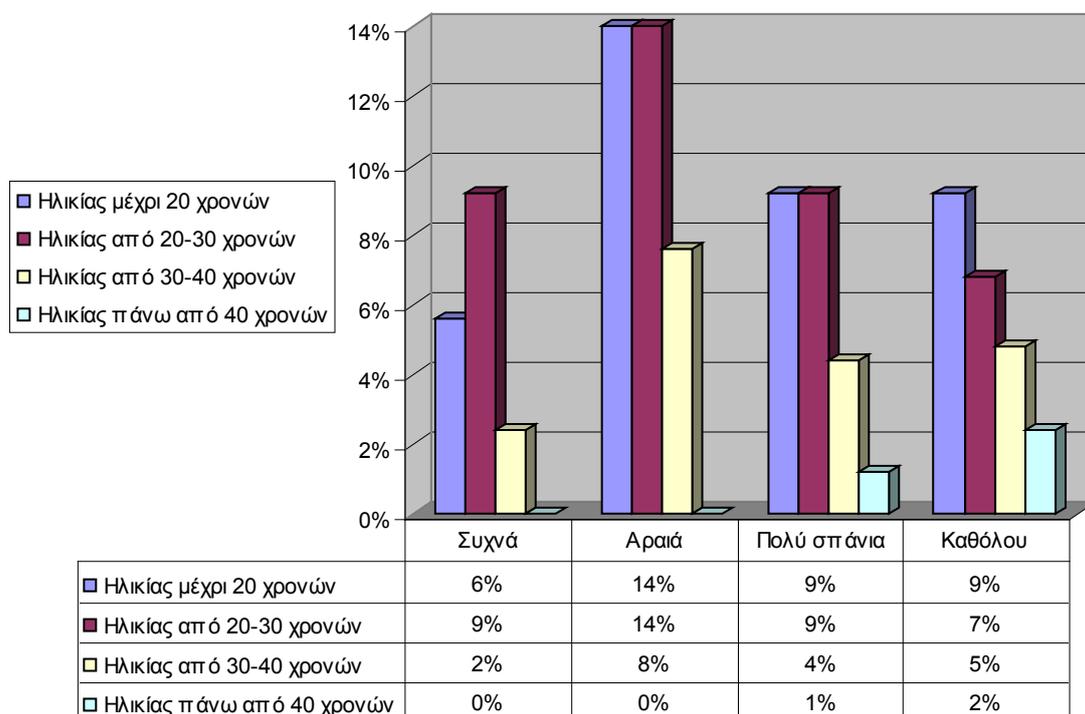
Γράφημα 2.3 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

Συμπέρασμα που προκύπτει από τους (πίνακες 2.3 για τη Ρωσία και 2.3 για την Ελλάδα και γραφήματα αντίστοιχα) δείχνει ότι στη Ρωσία οι άνθρωποι που μένουν στην πρωτεύουσα στην πλειοψηφία τους πιο συχνά χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης. Στην Ελλάδα αντίθετα η πλειοψηφία των ατόμων που διαμένουν στις ημιαγροτικές και αγροτικές περιοχές πιο συχνά χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης.

Στον πίνακα 2.4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους.

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	14	35	23	23		6%	14%	9%	9%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	23	35	23	17		9%	14%	9%	7%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	6	19	11	12		2%	8%	4%	5%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	0	3	6		0%	0%	1%	2%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.4 για τη Ρωσία.

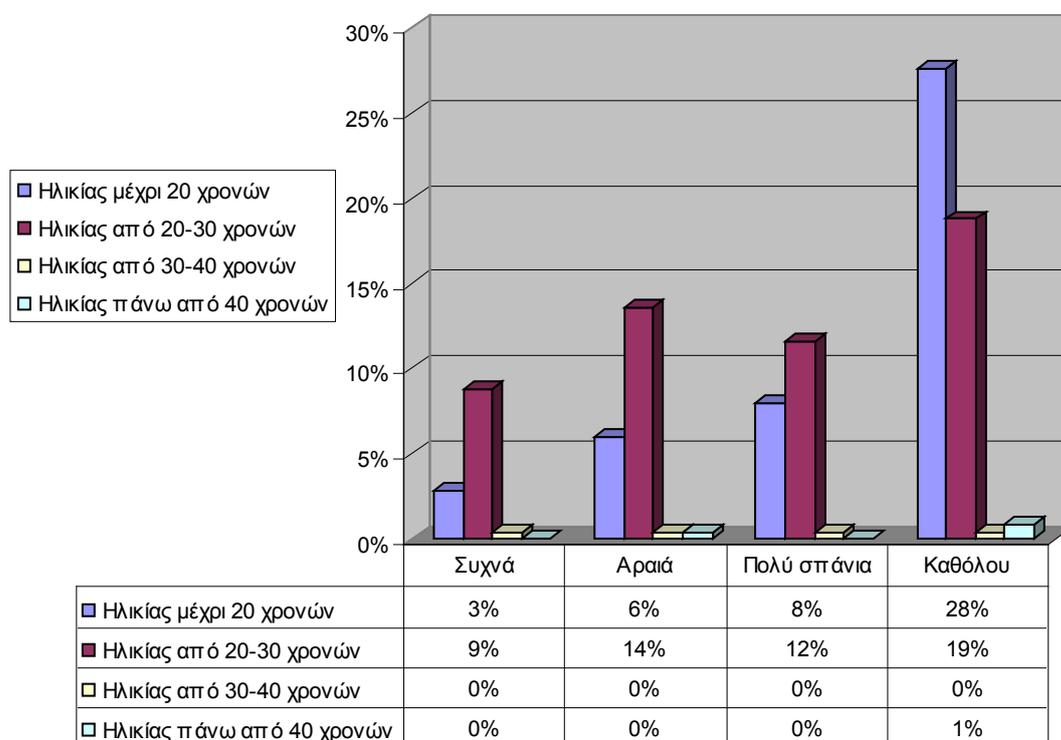

Γράφημα 2.4 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την ηλικία τους.

Στον πίνακα 2.4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	7	15	20	69		3%	6%	8%	28%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	22	34	29	47		9%	14%	12%	19%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	1	1	1	1		0%	0%	0%	0%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	1	0	2		0%	0%	0%	1%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.4 για την Ελλάδα.

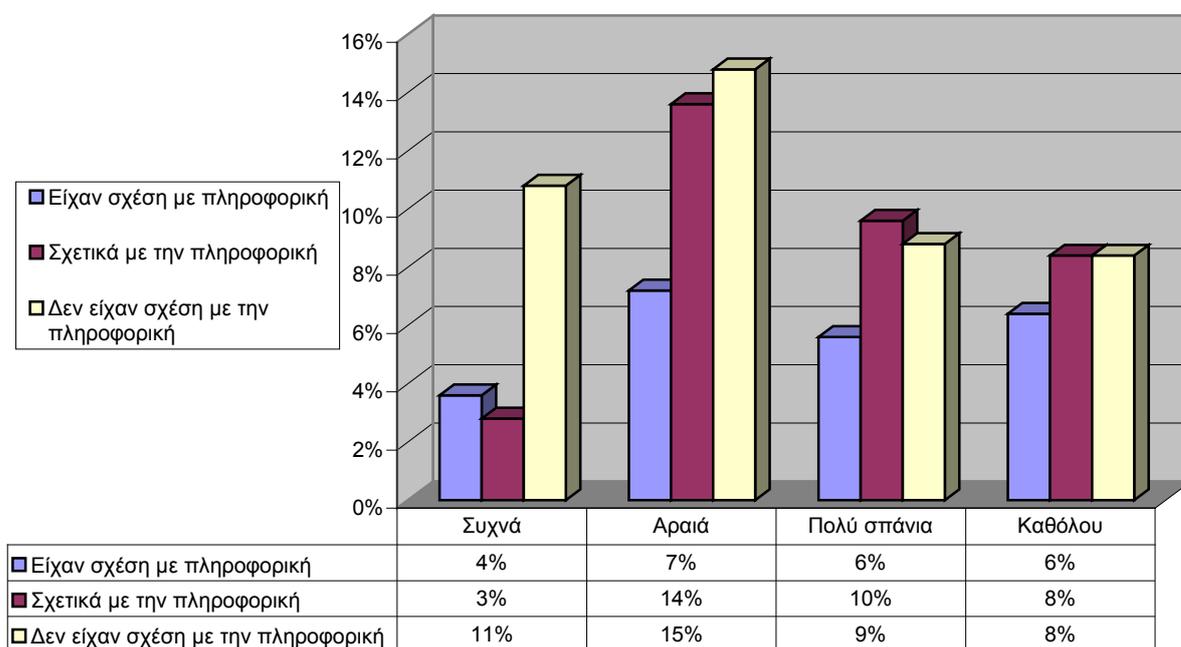
Γράφημα 2.4 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την ηλικία τους.

Τα αποτελέσματα από τους (πίνακες 2.4 για τη Ρωσία και 2.4 για την Ελλάδα και γραφήματα αντίστοιχα) δείχνουν ότι στη Ρωσία το ποσοστό των ερωτηθέντων της ηλικίας (μέχρι 20 χρονών) που απάντησαν (συχνά) είναι δύο φορές πιο μεγάλο από το ποσοστό των ερωτηθέντων Ελλήνων που απάντησαν ανάλογα. Από την ηλικία (20-30 χρονών) το ποσοστό των Ρώσων και των Ελλήνων που σημείωσαν (συχνά) είναι ακριβώς το ίδιο. Μετά, στην ηλικία (από 30-40 χρονών) οι Ρώσοι προηγούνται σημαντικά έναντι των Ελλήνων όσο αφορά συχνή χρησιμοποίηση των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης.

Πίνακας 2.5 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική.

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	9	18	14	16		4%	7%	6%	6%
Σχετικά με την πληροφορική	7	34	24	21		3%	14%	10%	8%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	27	37	22	21		11%	15%	9%	8%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.5 για τη Ρωσία.

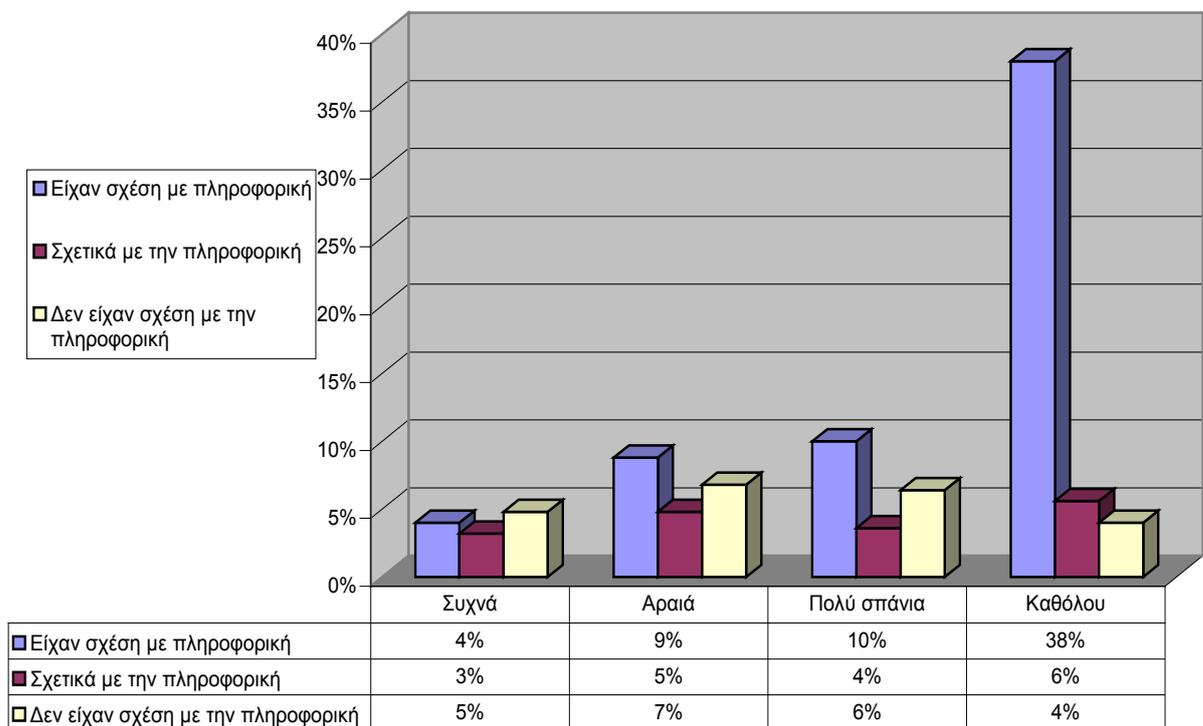

Γράφημα 2.5 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική.

Πίνακας 2.5 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	10	22	25	95		4%	9%	10%	38%
Σχετικά με την πληροφορική	8	12	9	14		3%	5%	4%	6%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	12	17	16	10		5%	7%	6%	4%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.5 για την Ελλάδα.

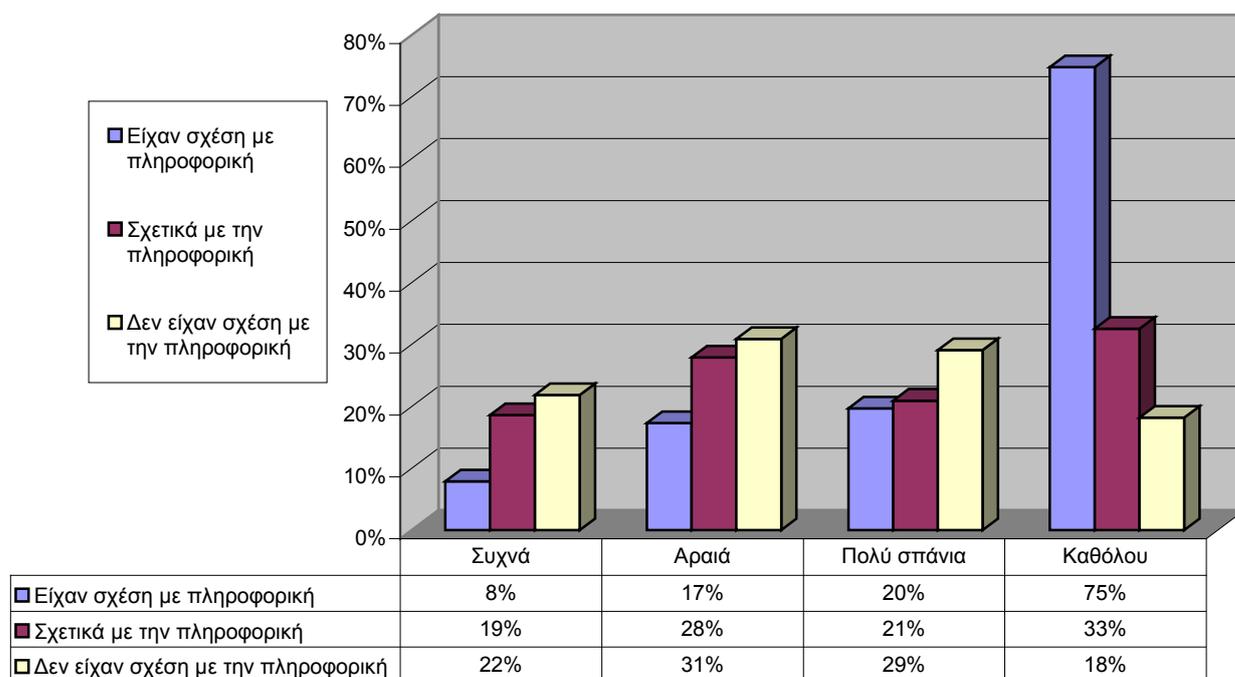

Γράφημα 2.5 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική.

Το συμπέρασμα είναι ότι στη Ρωσία και στην Ελλάδα ακριβώς το ίδιο ποσοστό των ερωτηθέντων, που η εκπαίδευσή τους είχε σχέση με την πληροφορική ή ήταν σχετική με την πληροφορική, απάντησαν ότι χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης συχνά. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το 38% των Ελλήνων έναντι του 6% των Ρώσων που η εκπαίδευση τους είχε σχέση με την πληροφορική, απάντησαν ότι δεν χρησιμοποιούν καθόλου την τηλεεκπαίδευση.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	9	18	14	16	57	8%	17%	20%	75%
Σχετικά με την πληροφορική	7	34	24	21	86	19%	28%	21%	33%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	27	37	22	21	107	22%	31%	29%	18%
Σύνολο					250				

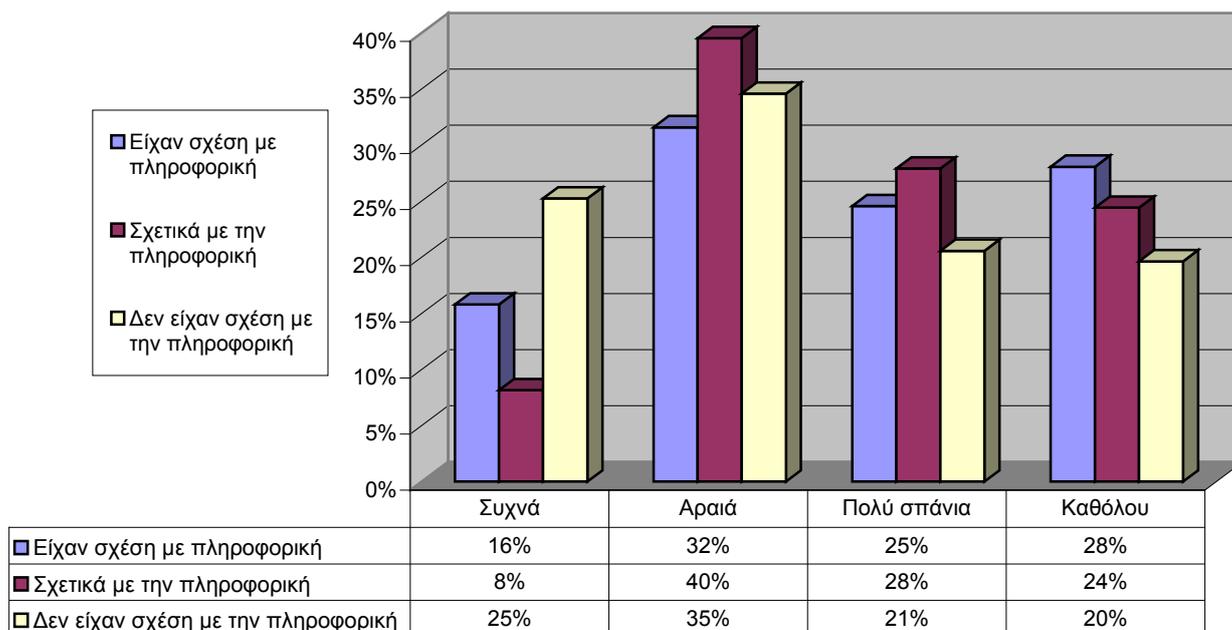
Πίνακας 2.5.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 2.5.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	10	22	25	95	57	16%	32%	25%	28%
Σχετικά με την πληροφορική	8	12	9	14	86	8%	40%	28%	24%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	12	17	16	10	107	25%	35%	21%	20%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.5.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

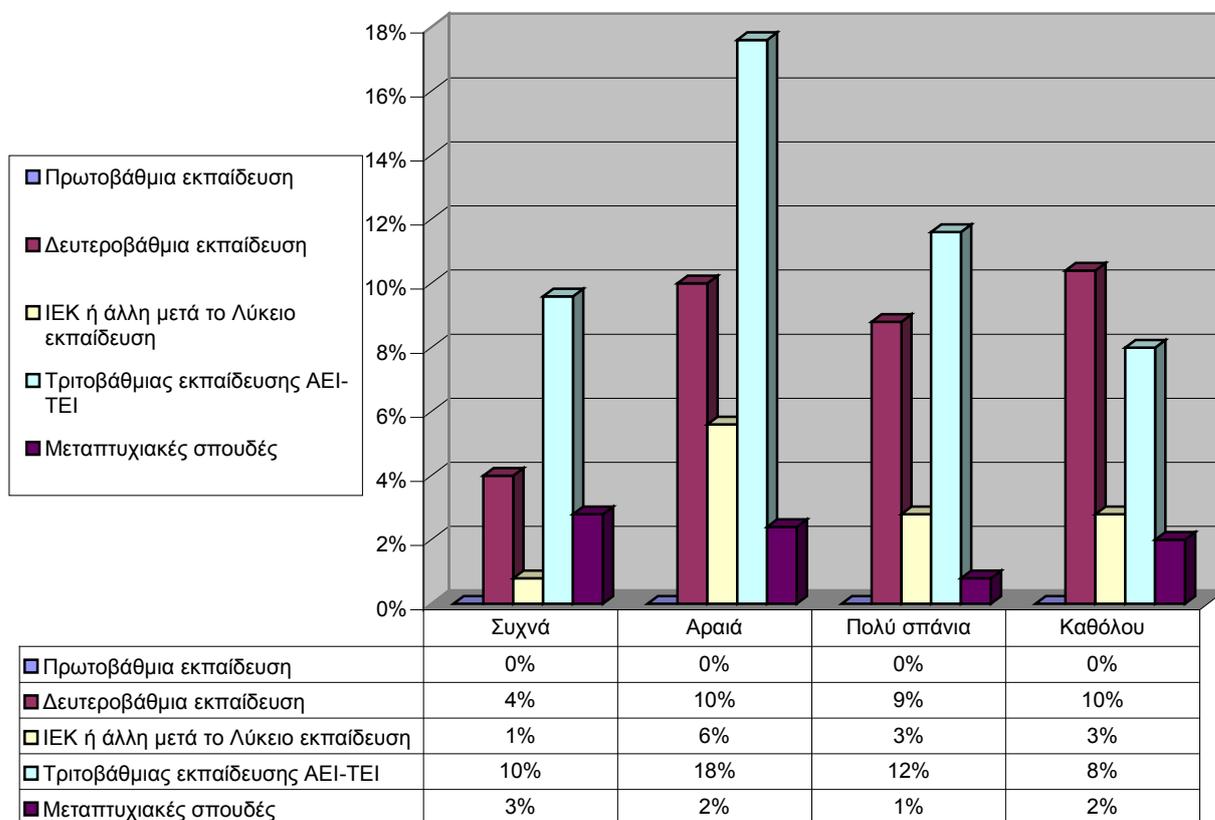

Γράφημα 2.5.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Στον πίνακα 2.6 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0	0	0		0%	0%	0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	10	25	22	26		4%	10%	9%	10%
IEK ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	2	14	7	7		1%	6%	3%	3%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	24	44	29	20		10%	18%	12%	8%
Μεταπτυχιακές σπουδές	7	6	2	5		3%	2%	1%	2%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.6 για τη Ρωσία.

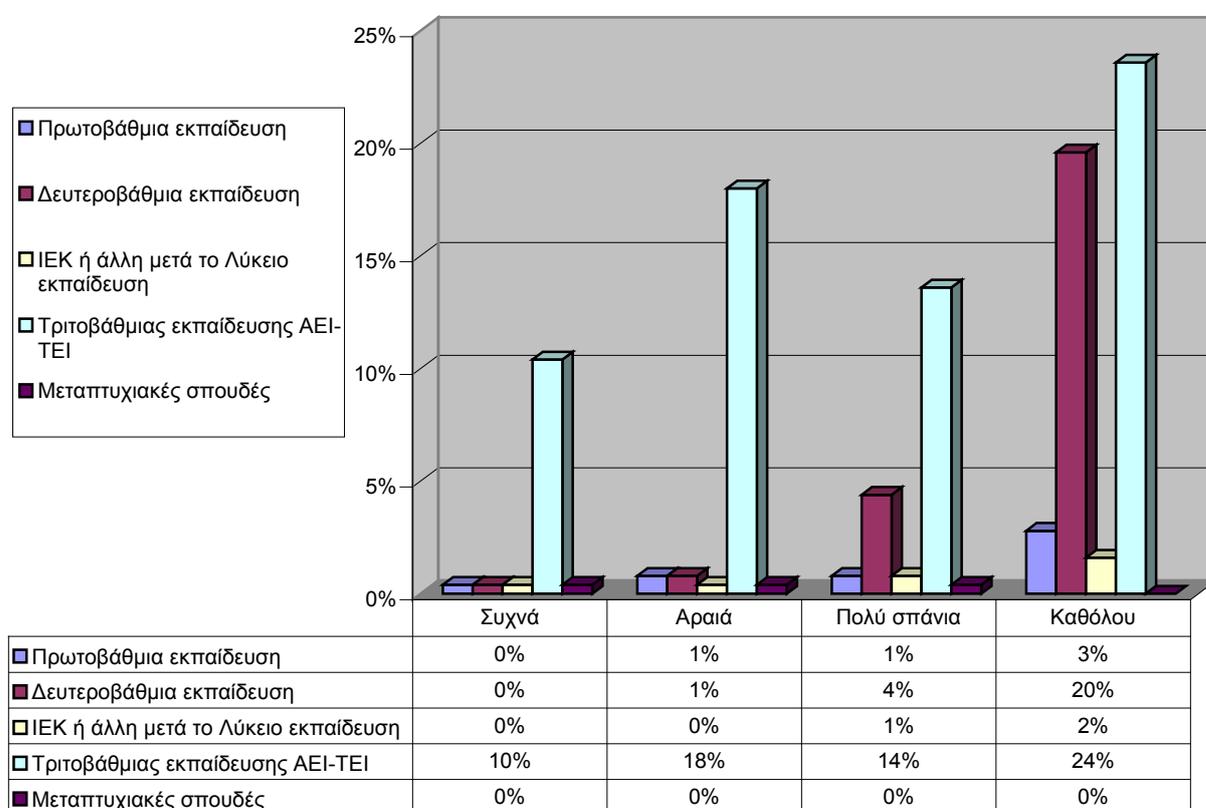

Γράφημα 2.6 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους.

Στον πίνακα 2.6 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1	2	2	7		0%	1%	1%	3%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1	2	11	49		0%	1%	4%	20%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	1	1	2	4		0%	0%	1%	2%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	26	45	34	59		10%	18%	14%	24%
Μεταπτυχιακές σπουδές	1	1	1	0		0%	0%	0%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.6 για την Ελλάδα.

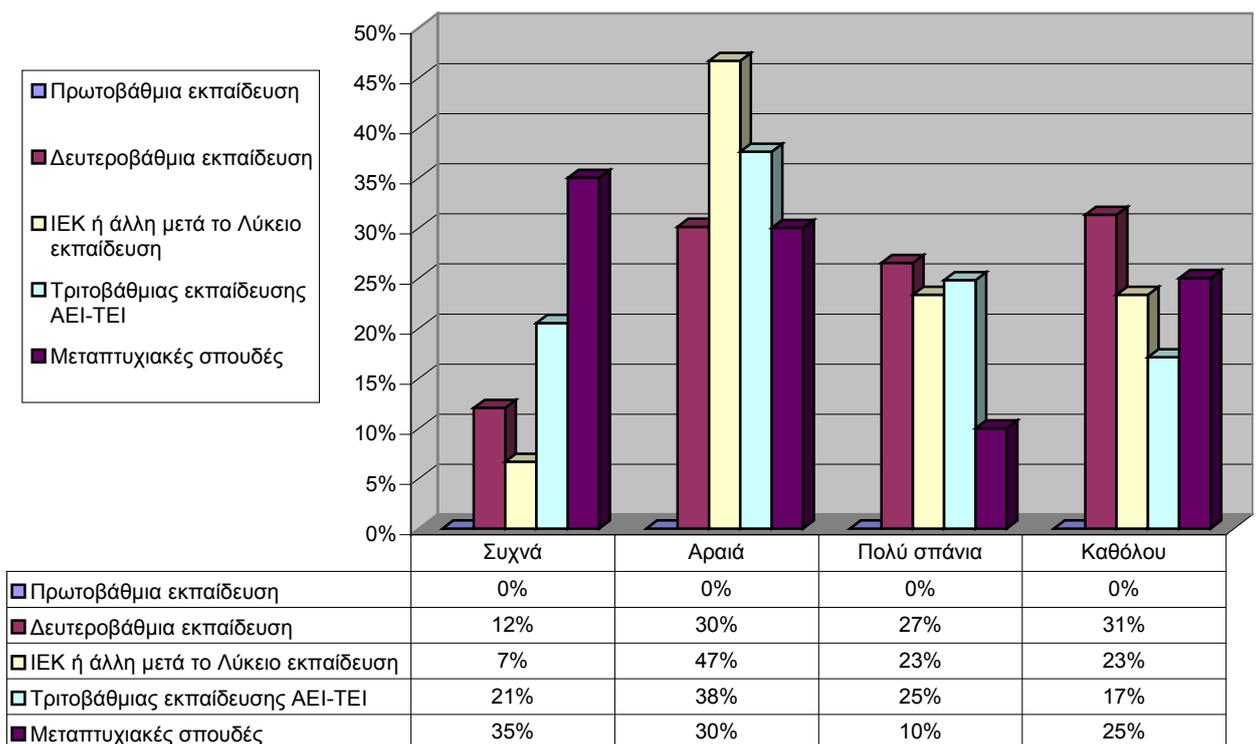
Γράφημα 2.6 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους.

Στη Ρωσία παρατηρείται ότι οι πιο νεαρές ηλικίες ξεκινούν τη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (που στη Ρωσία είναι ενιαίο). Επίσης οι ερωτηθέντες στη Ρωσία που το επίπεδο της μόρφωσής τους έχει φτάσει μέχρι και Μεταπτυχιακές σπουδές, πιο συχνά χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης σε σύγκριση με την Ελλάδα. Πολύ ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι στη Ρωσία και στην Ελλάδα οι άνθρωποι που έχουν την Τριτοβάθμια

εκπαίδευση ΑΕΙ-ΤΕΙ απάντησαν σχεδόν το ίδιο ποσοστό στις επιλογές (συχνά, αραιά πολύ σπάνια), δηλαδή στη Ρωσία σημείωσαν ότι χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης (συχνά 10 %, αραιά 18%, πολύ σπάνια 12%) και στην Ελλάδα (συχνά 10%, αραιά 18%, πολύ σπάνια 14%). Δυστυχώς στην Ελλάδα μεγάλο ποσοστό των ανθρώπων που έχουν τη μόρφωση της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ απάντησαν ότι δεν χρησιμοποιούν καθόλου την τηλεεκπαίδευση και αυτό το γεγονός ξεπερνά τρεις φορές την ανάλογη ένδειξη στη Ρωσία (24% και 8% αντίστοιχα).

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	10	25	22	26	83	12%	30%	27%	31%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	2	14	7	7	30	7%	47%	23%	23%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	24	44	29	20	117	21%	38%	25%	17%
Μεταπτυχιακές σπουδές	7	6	2	5	20	35%	30%	10%	25%
Σύνολο					250				

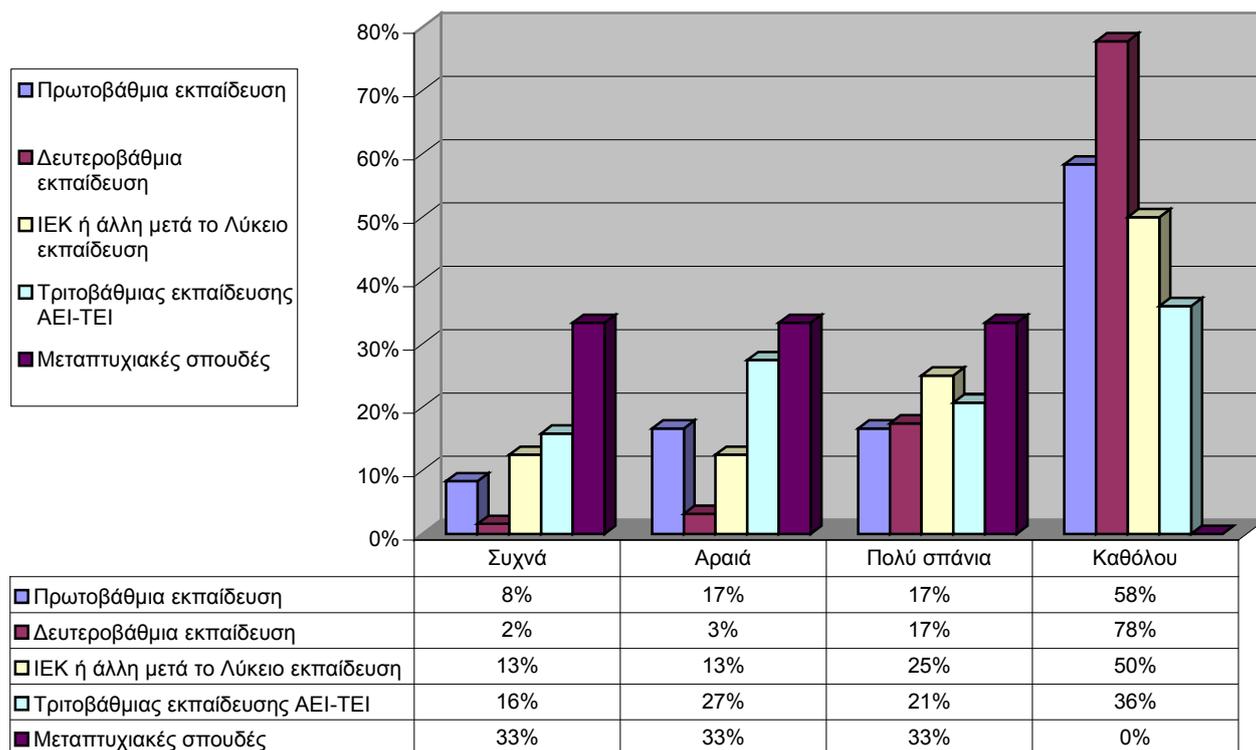
Πίνακας 2.6.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 2.6.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1	2	2	7	12	8%	17%	17%	58%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1	2	11	49	63	2%	3%	17%	78%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	1	1	2	4	8	13%	13%	25%	50%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	26	45	34	59	164	16%	27%	21%	36%
Μεταπτυχιακές σπουδές	1	1	1	0	3	33%	33%	33%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.6.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

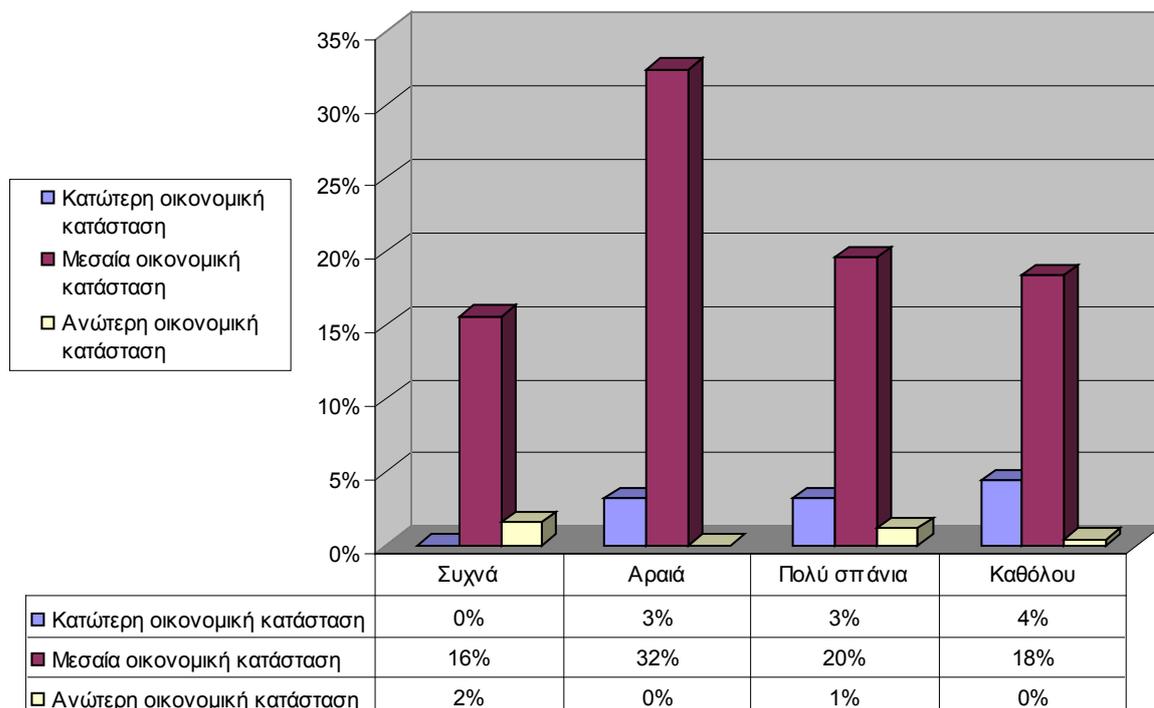

Γράφημα 2.6.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Πίνακας 2.7 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	0	8	8	11		0%	3%	3%	4%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	39	81	49	46		16%	32%	20%	18%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	4	0	3	1		2%	0%	1%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.7 για τη Ρωσία.

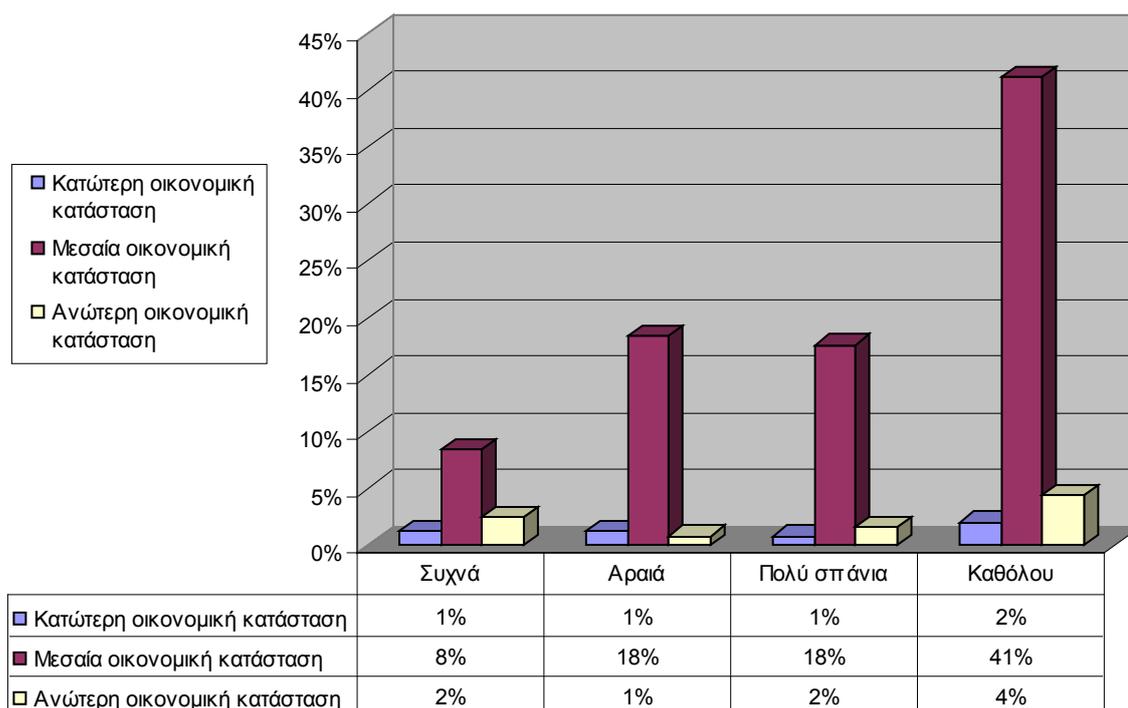

Γράφημα 2.7 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

Πίνακας 2.7 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του καθορισμού της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	3	3	2	5		1%	1%	1%	2%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	21	46	44	103		8%	18%	18%	41%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	6	2	4	11		2%	1%	2%	4%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.7 για την Ελλάδα.

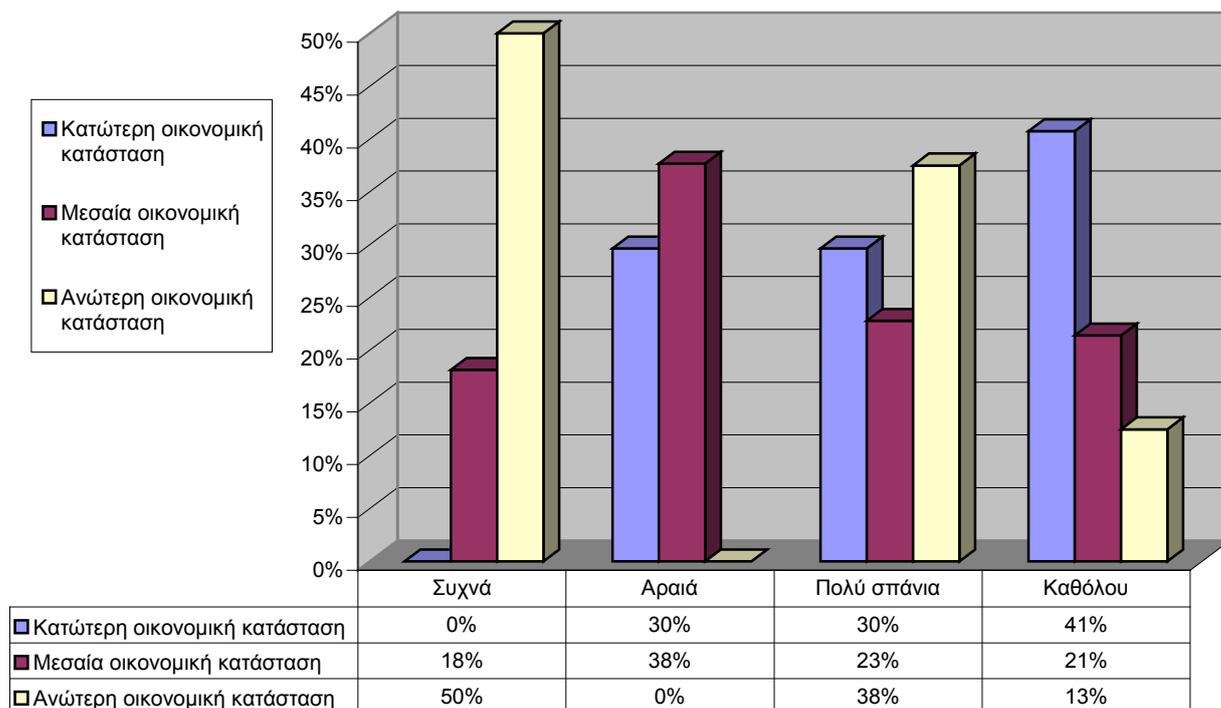

Γράφημα 2.7 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

Φαίνεται ότι οι Ρώσοι ερωτηθέντες που ανήκουν στη μεσαία οικονομική κατάσταση χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της τηλεεκπαίδευσης δύο φορές πιο συχνά από τους Έλληνες (16% και 8% αντίστοιχα). Καθόλου δεν χρησιμοποιούν την τηλεεκπαίδευση 41% των Ελλήνων και 18% των Ρώσων που ανήκουν στη μεσαία οικονομική κατάσταση.

	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου	Σύνολο	Συχνά	Αραιά	Πολύ σπάνια	Καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	0	8	8	11	27	0%	30%	30%	41%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	39	81	49	46	215	18%	38%	23%	21%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	4	0	3	1	8	50%	0%	38%	13%
Σύνολο					250				

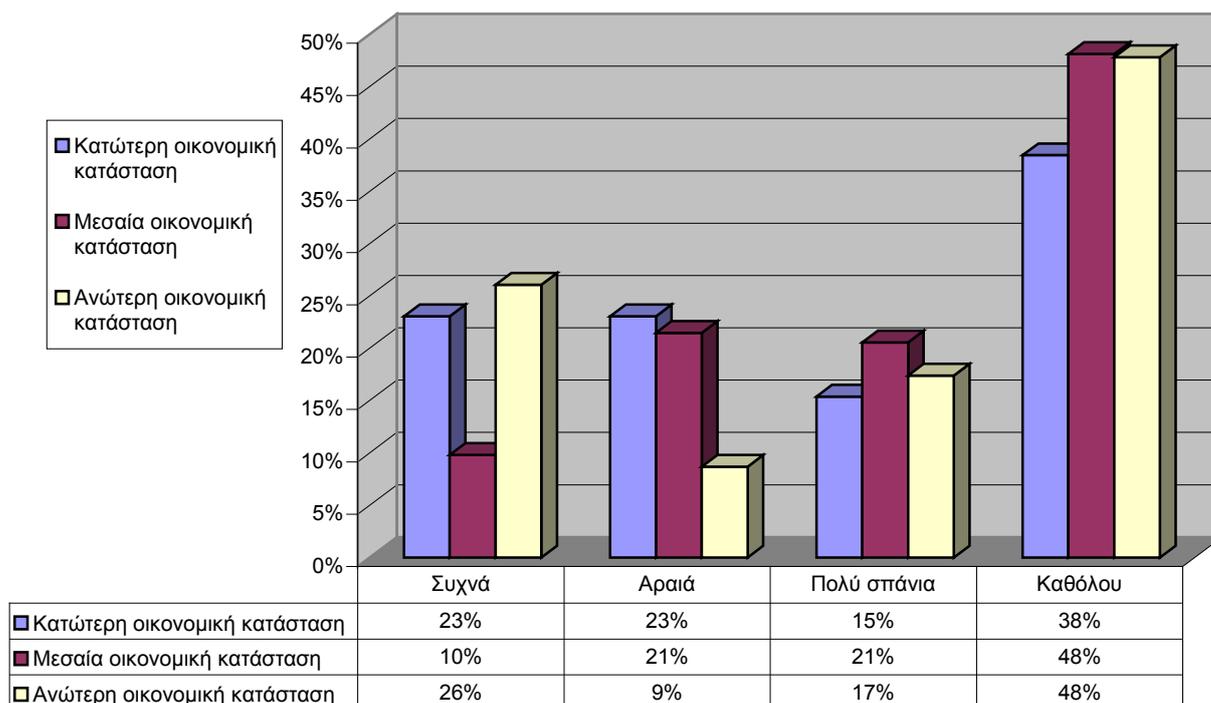
Πίνακας 2.7.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 2.7.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Πολύ				Σύνολο	Πολύ			
	Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου		Συχνά	Αραιά	σπάνια	Καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	3	3	2	5	13	23%	23%	15%	38%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	21	46	44	103	214	10%	21%	21%	48%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	6	2	4	11	23	26%	9%	17%	48%
Σύνολο					250				

Πίνακας 2.7.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

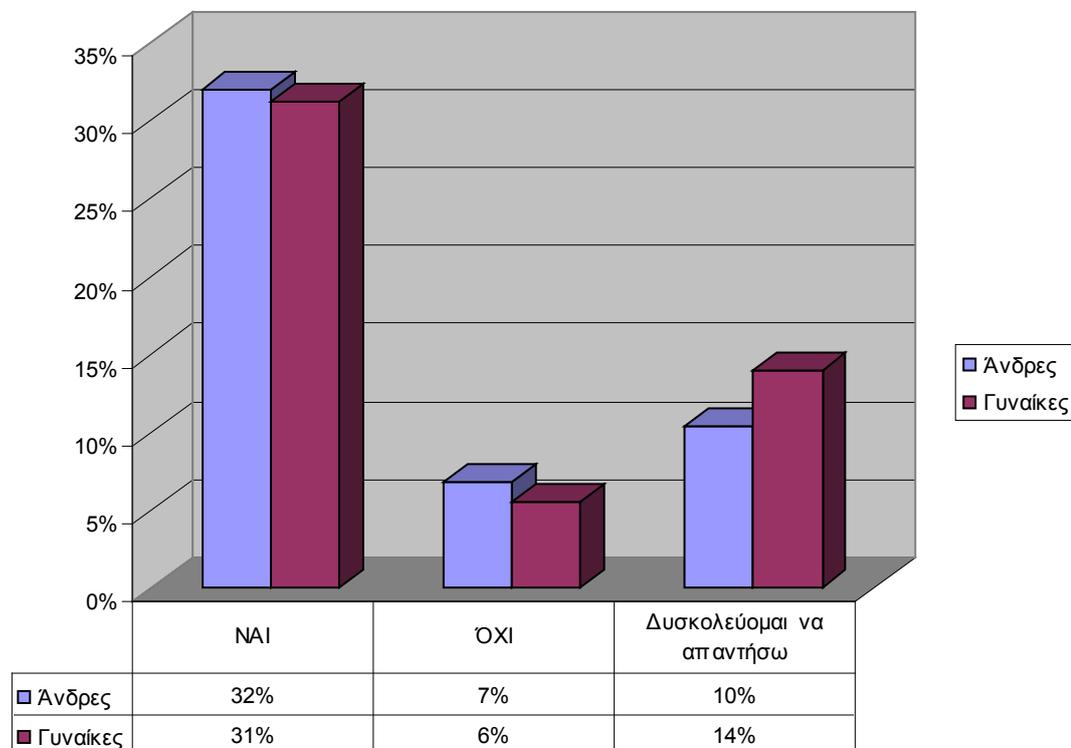
Γράφημα 2.7.1 Καθορισμός της συχνότητας χρήσης των διαφόρων μορφών της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα στο προσωπικό επίπεδο ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 3^η ερώτηση του ερωτηματολογίου έχει ως στόχο την άποψη των ερωτηθέντων για το πώς θεωρούν, αν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης τους δίνει τη δυνατότητα να κερδίζουν χρόνο.

Ο παρακάτω πίνακας 3.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας στη Ρωσία για το τι πιστεύουν οι άνθρωποι για το αν η τηλεεκπαίδευση τους δίνει τη δυνατότητα να κερδίζουν χρόνο.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
ΝΑΙ	80	78	158	32%	31%	63%
ΌΧΙ	17	14	31	7%	6%	12%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	26	35	61	10%	14%	24%
Σύνολο			250			

Πίνακας 3.1 για τη Ρωσία.

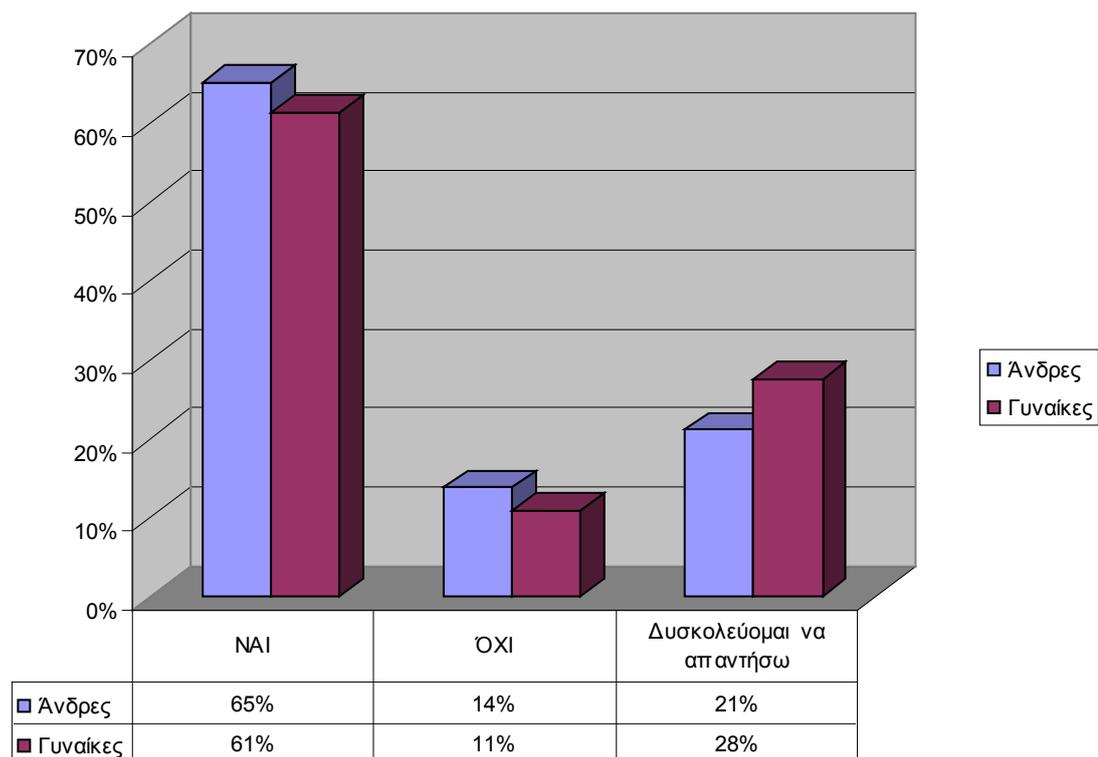
Γράφημα 3.1 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου. Για τη Ρωσία.

Όπως βλέπουμε στον πίνακα 3.1 η συντριπτική πλειοψηφία των Ρώσων (63%) απάντησε θετικά. Μόνο ένας στους κάθε 9 ερωτηθέντες δηλαδή (12%) θεώρησε ότι δεν κερδίζει χρόνο με τη μέθοδο της τηλεεκπαίδευσης και απάντησε αρνητικά. Επισημαίνουμε ότι στη Ρωσία δυσκολεύτηκαν να απαντήσουν το 24%.

Στον παρακάτω πίνακα 3.2 διευκρινίζεται η αξιολόγηση με τον διαχωρισμό των ανδρών(123) και των γυναικών(127) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
ΝΑΙ	80	78	158	65%	61%
ΌΧΙ	17	14	31	14%	11%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	26	35	61	21%	28%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 3.2 για τη Ρωσία.

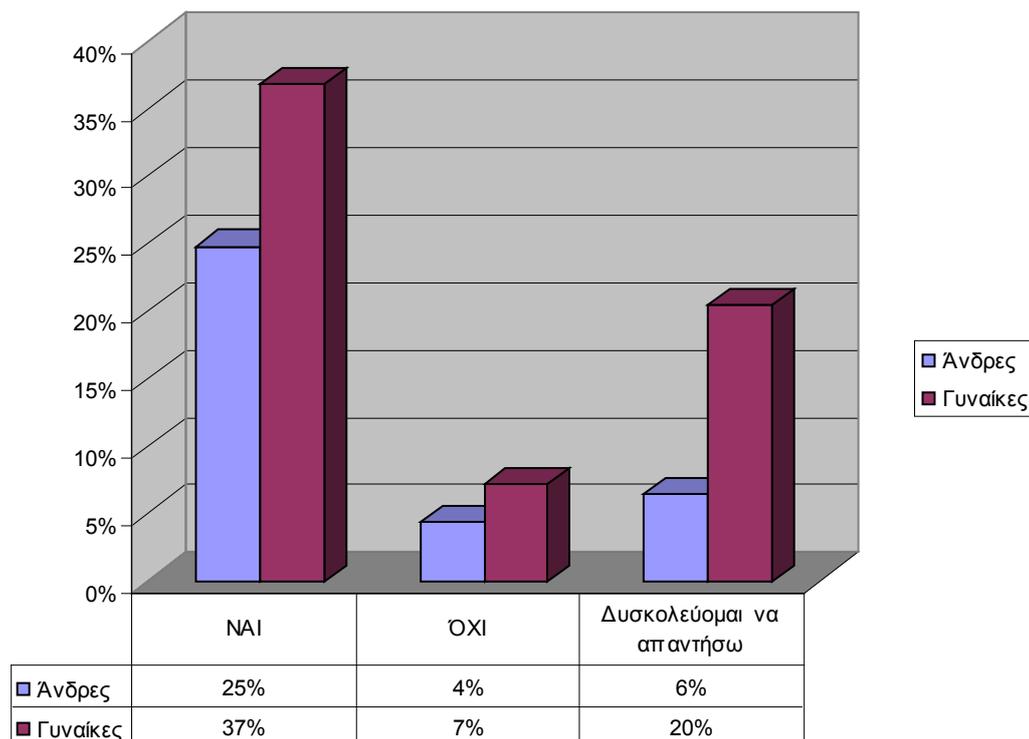

Γράφημα 3.2 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου. Για τη Ρωσία.

Ο πίνακας 3.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας στην Ελλάδα για το τι πιστεύουν οι άνθρωποι για το αν η τηλεεκπαίδευση τους δίνει τη δυνατότητα να κερδίζουν χρόνο.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
ΝΑΙ	62	92	154	25%	37%	62%
ΌΧΙ	11	18	29	4%	7%	12%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	16	51	67	6%	20%	27%
Σύνολο			250			

Πίνακας 3.1 για την Ελλάδα.

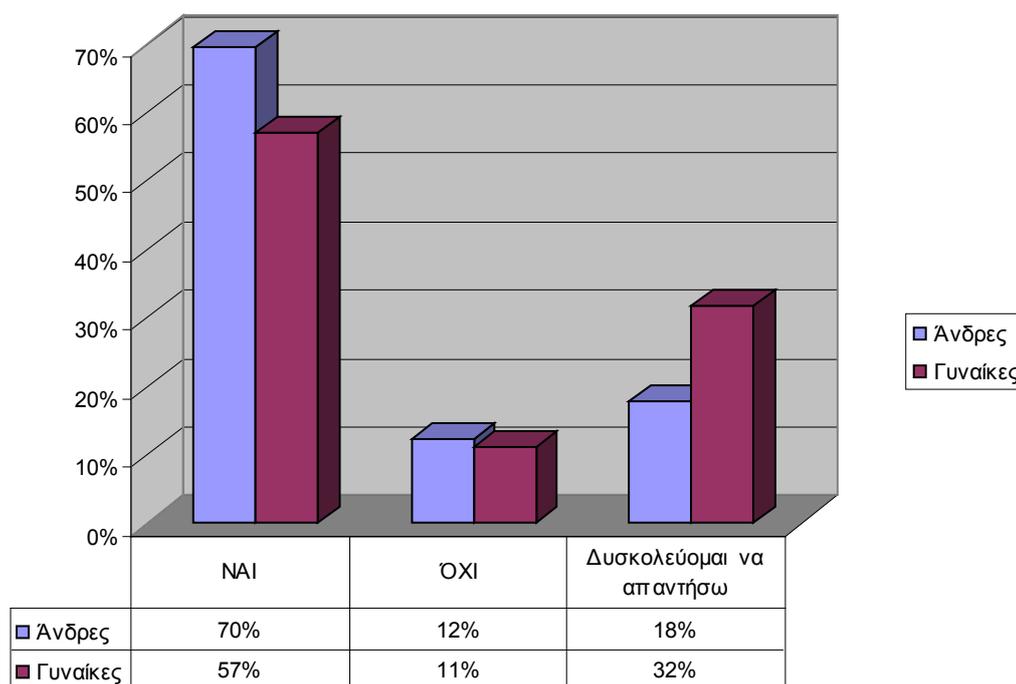
Γράφημα 3.1 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου. Για την Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την έρευνα για την 3^η ερώτηση στην Ελλάδα είναι σχεδόν ίδια με τα αποτελέσματα στη Ρωσία: θετικά (Ναι) απάντησε το 62% στην Ελλάδα και το 63% στη Ρωσία, αρνητικά (Όχι) το 12% στην Ελλάδα και το 12% στη Ρωσία, δυσκολεύτηκάν να απαντήσουν το 1/4 των ερωτηθέντων και στις δυο χώρες.

Στον παρακάτω πίνακα 3.2 διευκρινίζεται η αξιολόγηση με τον διαχωρισμό των ανδρών(89) και των γυναικών(161) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
ΝΑΙ	62	92	154	70%	57%
ΟΧΙ	11	18	29	12%	11%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	16	51	67	18%	32%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 3.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 3.2 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου. Για την Ελλάδα.

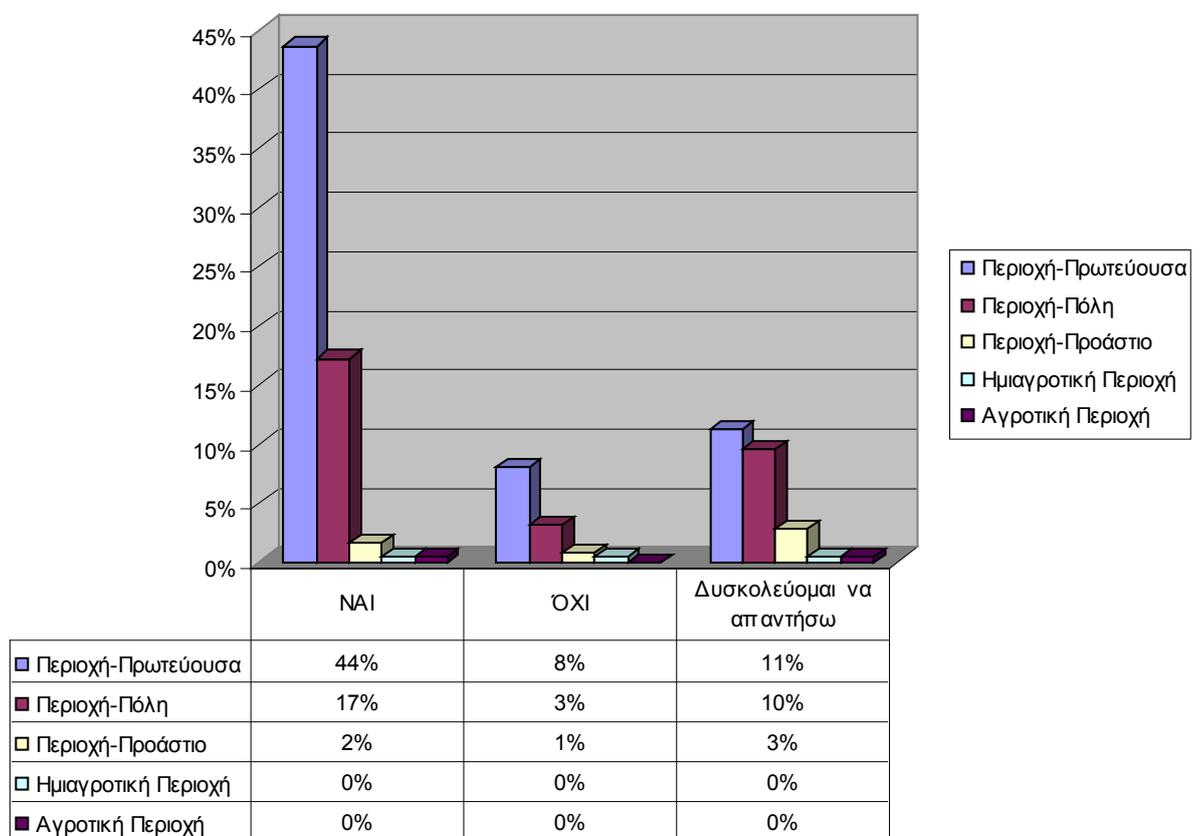
Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα των πινάκων 3.2 για τη Ρωσία και 3.2 για την Ελλάδα μεταξύ τους, στον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων σε κάθε χώρα βλέπουμε το εξής: και στις δύο χώρες θετικά (Ναι) απάντησε η πλειοψηφία των ανδρών έναντι των γυναικών (65% άνδρες στη Ρωσία και 70% στην Ελλάδα έναντι 61% των γυναικών στη Ρωσία και 57% στην Ελλάδα). Αρνητικά (Όχι) και στις δύο χώρες απάντησε περίπου το ίδιο ποσοστό και των ανδρών και των γυναικών.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι και στη Ρωσία και στην Ελλάδα πολύ μεγάλο ποσοστό των γυναικών έναντι των ανδρών δυσκολεύτηκαν να απαντήσουν (28% των γυναικών στη Ρωσία και 32% των γυναικών στην Ελλάδα έναντι 21% των ανδρών στη Ρωσία και μόνο 18% των ανδρών στην Ελλάδα αντίστοιχα.

Ο πίνακας 3.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου ανάλογα με την περιοχή διαμονής των Ρώσων ερωτηθέντων.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Περιοχή-Πρωτεύουσα	109	20	28		44%	8%	11%
Περιοχή-Πόλη	43	8	24		17%	3%	10%
Περιοχή-Προάστιο	4	2	7		2%	1%	3%
Ημιαγροτική Περιοχή	1	1	1		0%	0%	0%
Αγροτική Περιοχή	1	0	1		0%	0%	0%
Σύνολο				250			

Πίνακας 3.3 για τη Ρωσία.

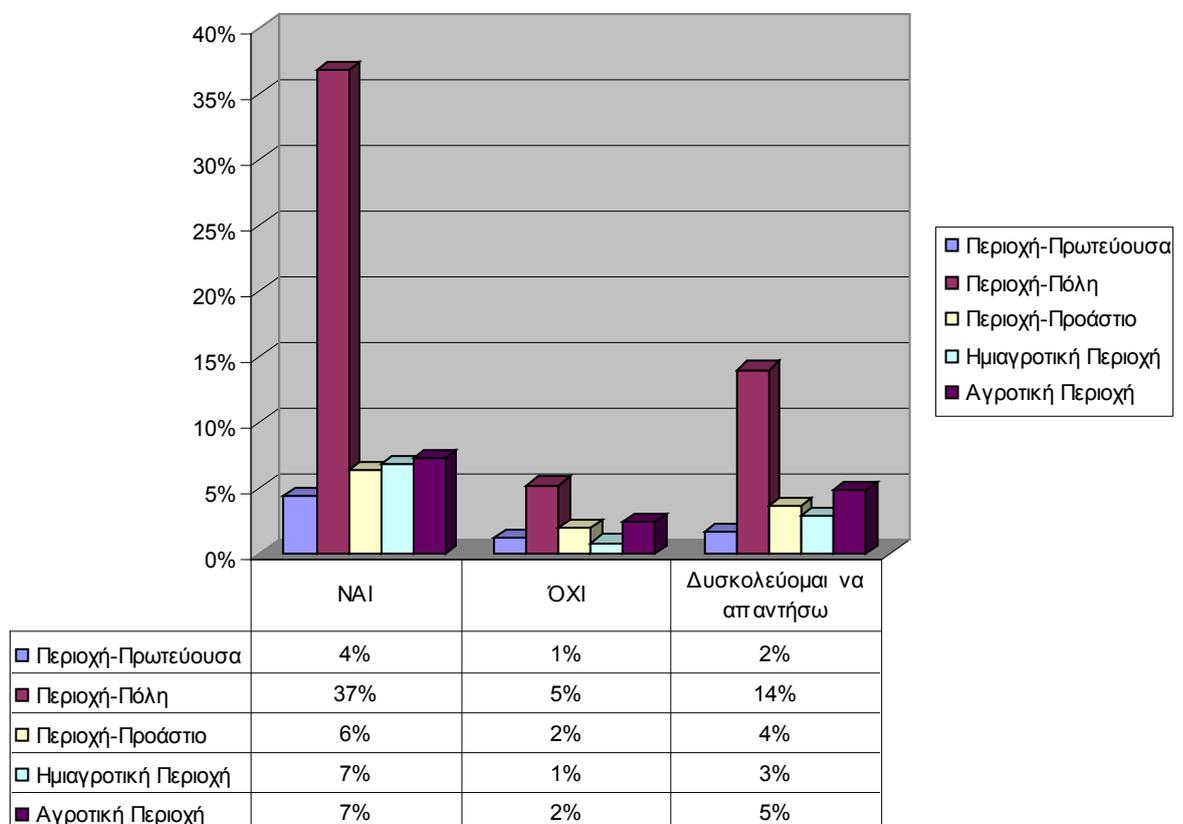

Γράφημα 3.3 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

Ο πίνακας 3.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου ανάλογα με την περιοχή διαμονής των Ελλήνων ερωτηθέντων.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Περιοχή-Πρωτεύουσα	11	3	4		4%	1%	2%
Περιοχή-Πόλη	92	13	35		37%	5%	14%
Περιοχή-Προάστιο	16	5	9		6%	2%	4%
Ημιαγροτική Περιοχή	17	2	7		7%	1%	3%
Αγροτική Περιοχή	18	6	12		7%	2%	5%
Σύνολο				250			

Πίνακας 3.3 για την Ελλάδα.

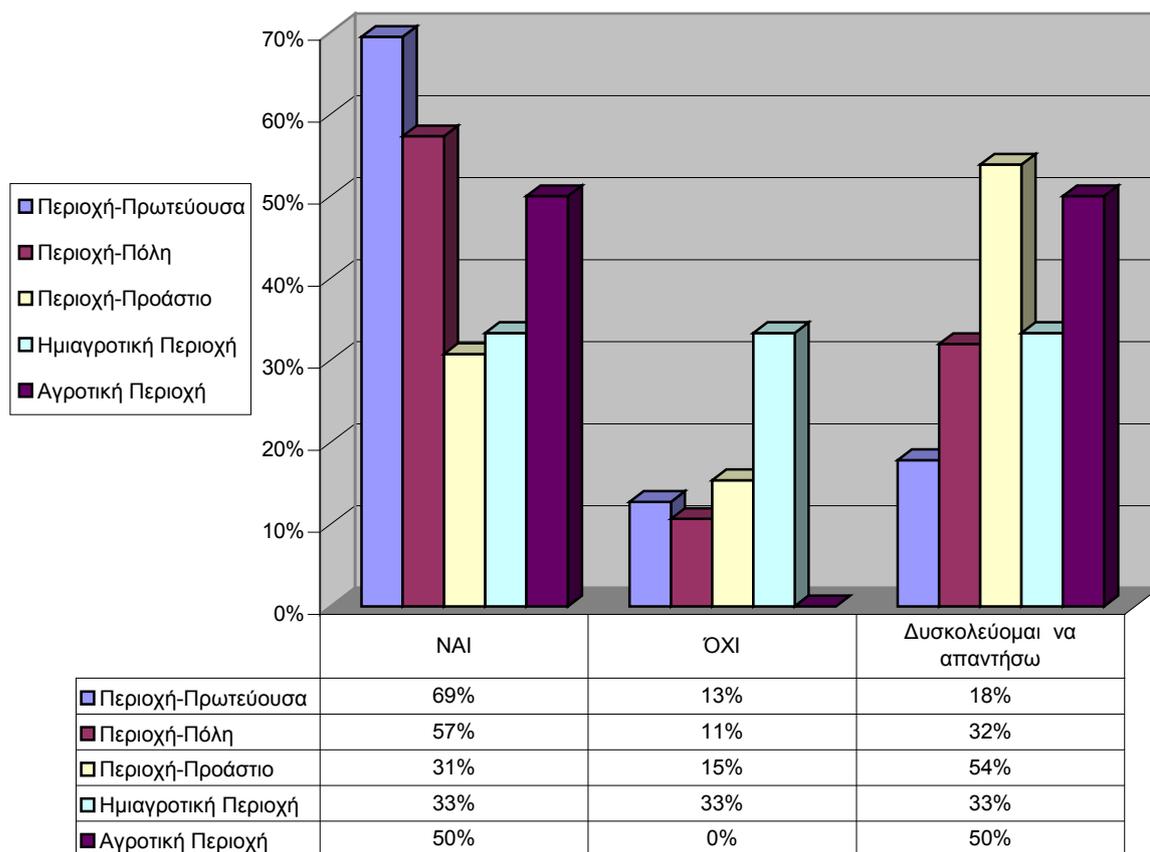

Γράφημα 3.3 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

Οι Ρώσοι που μένουν στις περιοχές (πρωτεύουσα, πόλη) και πιστεύουν ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης τους δίνει τη δυνατότητα κέρδους χρόνου, στις 1,5 φορές ξεπερνούν στα ποσοστά τους Έλληνες (61% και 41% αντίστοιχα). Αντίθετα οι Έλληνες που μένουν στις περιοχές (ημιαγροτική, αγροτική) αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία στα ποσοστά (στην παραπάνω αναφερόμενη απάντηση) έναντι των Ρώσων ερωτηθέντων.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Περιοχή-Πρωτεύουσα	109	20	28	157	69%	13%	18%
Περιοχή-Πόλη	43	8	24	75	57%	11%	32%
Περιοχή-Προάστιο	4	2	7	13	31%	15%	54%
Ημιαγροτική Περιοχή	1	1	1	3	33%	33%	33%
Αγροτική Περιοχή	1	0	1	2	50%	0%	50%
Σύνολο				250			

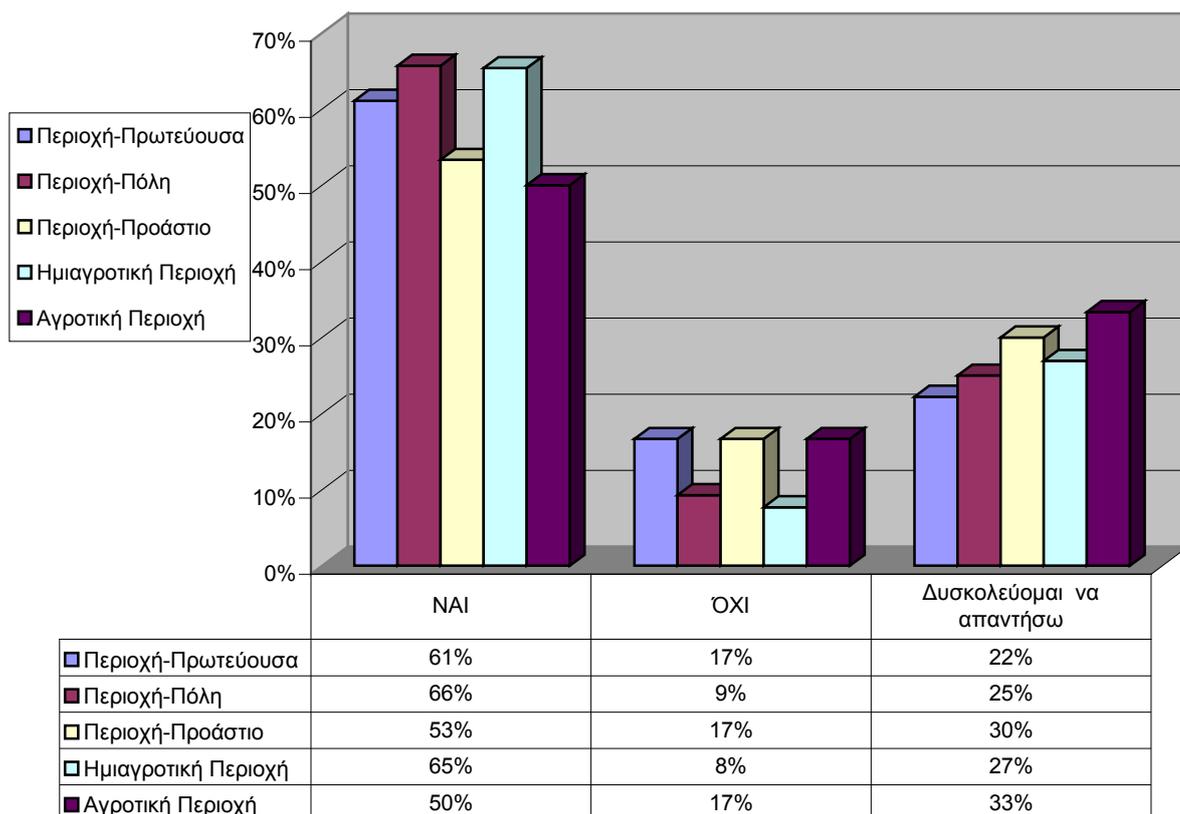
Πίνακας 3.3.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 3.3.1 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Περιοχή-Πρωτεύουσα	11	3	4	18	61%	17%	22%
Περιοχή-Πόλη	92	13	35	140	66%	9%	25%
Περιοχή-Προάστιο	16	5	9	30	53%	17%	30%
Ημιαγροτική Περιοχή	17	2	7	26	65%	8%	27%
Αγροτική Περιοχή	18	6	12	36	50%	17%	33%
Σύνολο				250			

Πίνακας 3.3.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

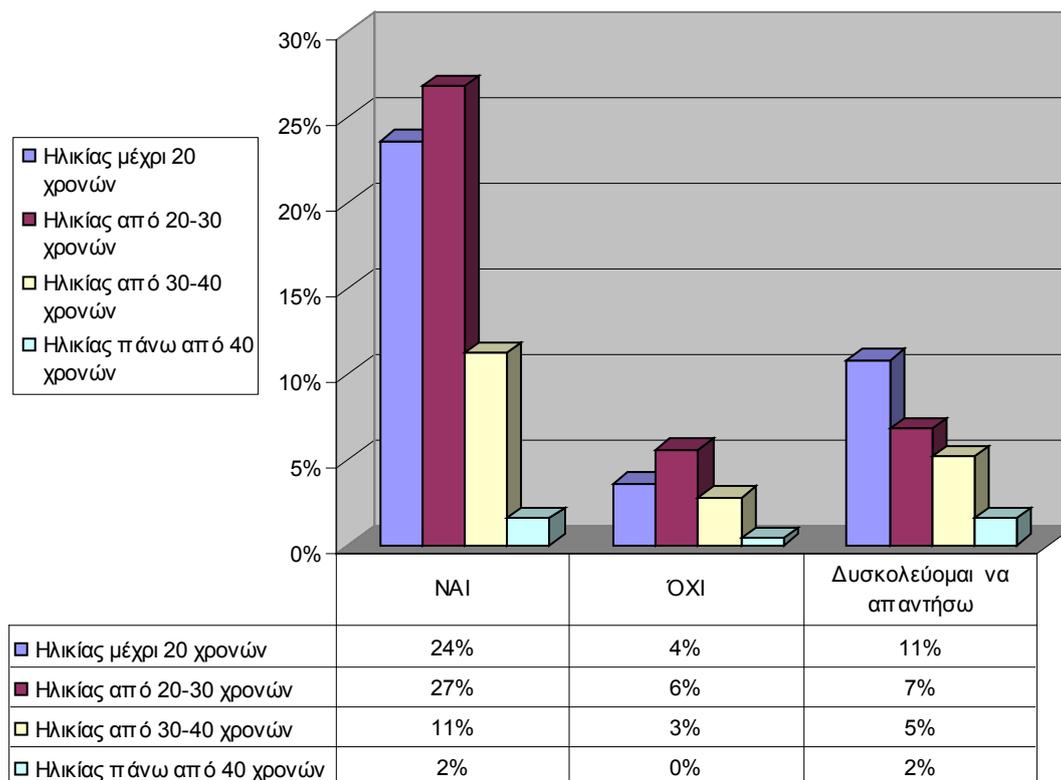

Γράφημα 3.3.1 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Ο πίνακας 3.4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου ανάλογα με την ηλικία των Ρώσων ερωτηθέντων.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	59	9	27		24%	4%	11%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	67	14	17		27%	6%	7%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	28	7	13		11%	3%	5%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	4	1	4		2%	0%	2%
Σύνολο				250			

Πίνακας 3.4 για τη Ρωσία.

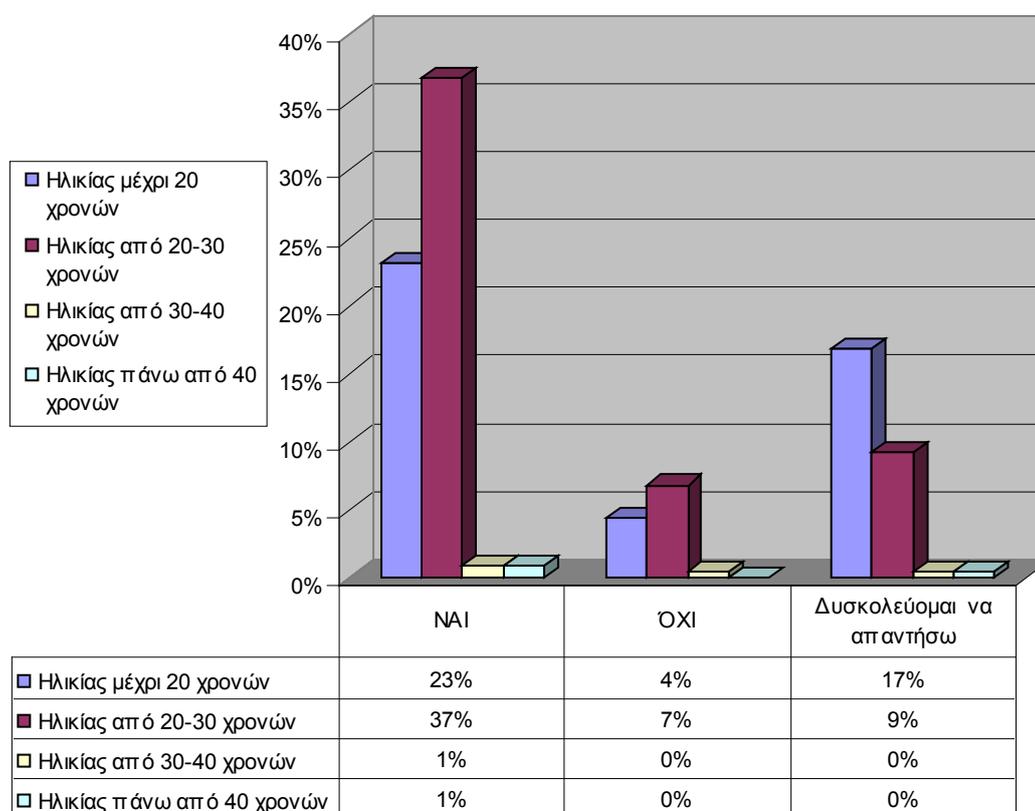

Γράφημα 3.4 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την ηλικία τους.

Ο πίνακας 3.4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου ανάλογα με την ηλικία των Ελλήνων ερωτηθέντων.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	58	11	42		23%	4%	17%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	92	17	23		37%	7%	9%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	2	1	1		1%	0%	0%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	2	0	1		1%	0%	0%
Σύνολο				250			

Πίνακας 3.4 για την Ελλάδα.

Γράφημα 3.4 Αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την ηλικία τους.

Σχεδόν το ίδιο ποσοστό των Ρώσων και των Ελλήνων ηλικίας (μέχρι 20 χρονών) απάντησαν (Ναι) δηλαδή ότι κερδίζουν χρόνο. Το ποσοστό των Ελλήνων ηλικίας (από 20-30 χρονών) που θετικά απάντησαν (Ναι) σε αυτή την ερώτηση ξεπερνούν περίπου 1,5 φορές το ποσοστό των Ρώσων, που ανήκουν στην ίδια ηλικία και απάντησαν ανάλογα (37% και 27% αντίστοιχα).

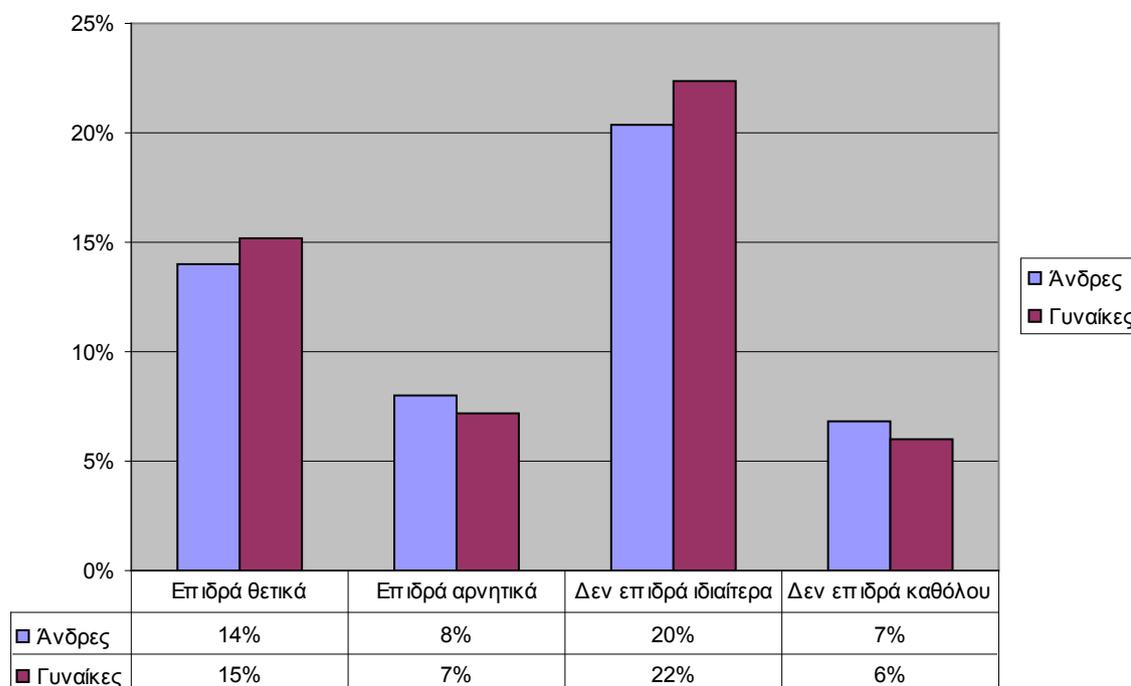
Στη Ρωσία και στην Ελλάδα οι άνθρωποι που ανήκουν στις κατηγορίες (ηλικίας μέχρι 20 χρονών και ηλικίας από 20-30 χρονών) θεωρούν ότι δεν κερδίζουν χρόνο από τη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης και απάντησαν με τα ίδια ποσοστά στην επιλογή (Όχι).

Η 4^η ερώτηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς, παρουσιάζει έναν προβληματισμό με στόχο την αντικειμενική κρίση των ερωτηθέντων.

Ο πίνακας 4.1 δείχνει τα ποσοστά απαντήσεων των ανδρών και των γυναικών στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Επιδρά θετικά	35	38	73	14%	15%	29%
Επιδρά αρνητικά	20	18	38	8%	7%	15%
Δεν επιδρά ιδιαίτερα	51	56	107	20%	22%	43%
Δεν επιδρά καθόλου	17	15	32	7%	6%	13%
Σύνολο			250			

Πίνακας 4.1 για τη Ρωσία.

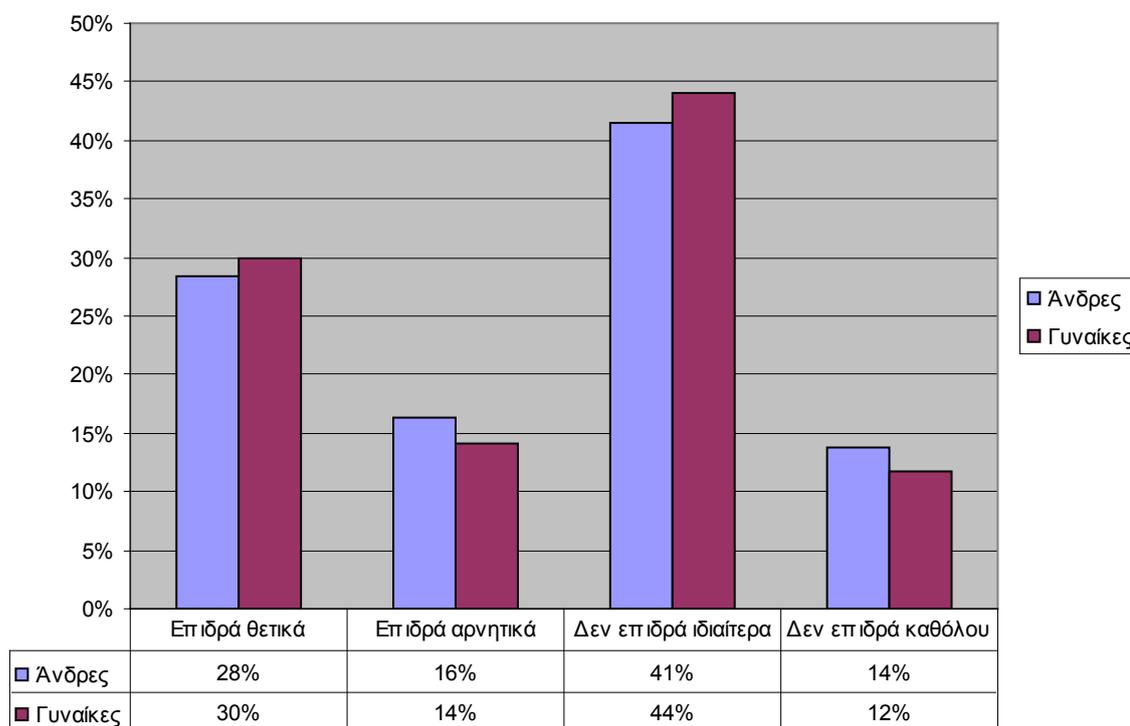
Γράφημα 4.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς. Για τη Ρωσία.

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.1 στη Ρωσία παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει ουσιαστική απόκλιση στις απαντήσεις των ανδρών και των γυναικών: α) επιδρά θετικά απάντησαν (14% άνδρες-15% γυναίκες), β) επιδρά αρνητικά (8%-7% αντίστοιχα), γ) δεν επιδρά ιδιαίτερα (20% και 22%), δεν επιδρά καθόλου (7% άνδρες-6% γυναίκες). Προβληματίζει το γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό των Ρώσων ερωτηθέντων (43%) στο σύνολο των 250 ανθρώπων έχουν τη γνώμη ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης δεν επιδρά ιδιαίτερα στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς. Μόνο το (29%) θεωρούν ότι επιδρά θετικά.

Στον παρακάτω πίνακα 4.2 διευκρινίζεται η αξιολόγηση με τον διαχωρισμό των ανδρών(123) και των γυναικών(127) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Επιδρά θετικά	35	38	73	28%	30%
Επιδρά αρνητικά	20	18	38	16%	14%
Δεν επιδρά ιδιαίτερα	51	56	107	41%	44%
Δεν επιδρά καθόλου	17	15	32	14%	12%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 4.2 για τη Ρωσία.

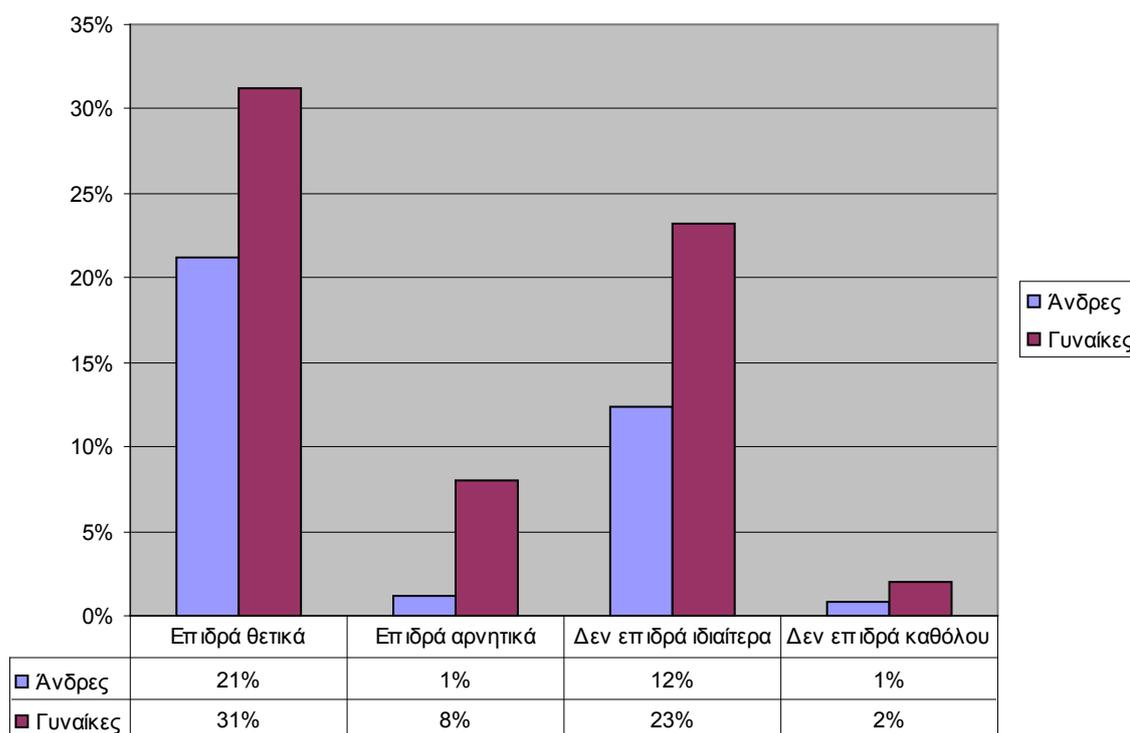

Γράφημα 4.2 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς. Για τη Ρωσία.

Ο πίνακας 4.1 δείχνει τα ποσοστά απαντήσεων των ανδρών και των γυναικών στην Ελλάδα.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Επιδρά θετικά	53	78	131	21%	31%	52%
Επιδρά αρνητικά	3	20	23	1%	8%	9%
Δεν επιδρά ιδιαίτερα	31	58	89	12%	23%	36%
Δεν επιδρά καθόλου	2	5	7	1%	2%	3%
Σύνολο			250			

Πίνακας 4.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 4.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς. Για την Ελλάδα.

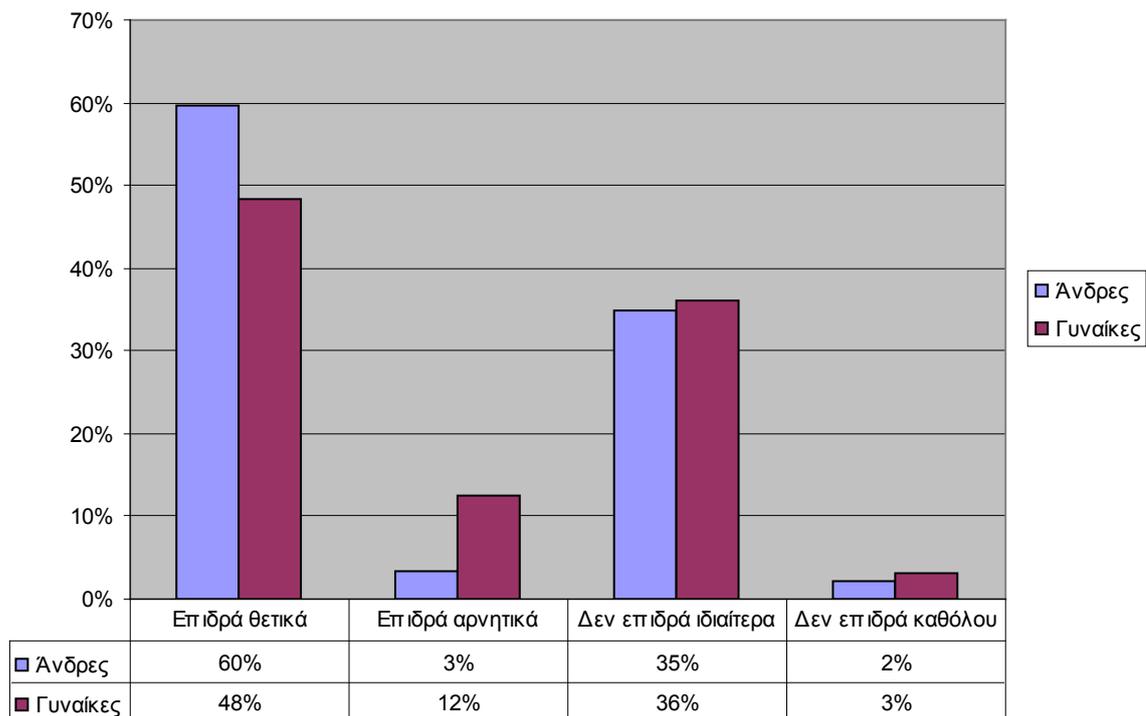
Στην Ελλάδα (βλέπε πίνακας 4.1 για την Ελλάδα) παρατηρούμε ότι υπάρχει μεγάλη απόκλιση στις απαντήσεις των ανδρών και των γυναικών: α) επιδρά θετικά απάντησαν (21% άνδρες-31% γυναίκες), β) επιδρά αρνητικά (1%-8% αντίστοιχα), γ) δεν επιδρά ιδιαίτερα (12% και 23%), δεν επιδρά καθόλου (1% άνδρες-2% γυναίκες). Πρέπει να επισημάνουμε ότι πάνω από το μισό των ερωτηθέντων Ελλήνων (52%) στο σύνολο των 250 ανθρώπων, απάντησαν θετικά ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά θετικά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς.

Στη Ρωσία θεωρούν ότι επιδρά θετικά μόνο το (29%) των ερωτηθέντων. Είναι φανερό το ότι και στις δύο χώρες δεν είναι λίγοι (15% στη Ρωσία και 9% στην Ελλάδα), οι οποίοι θεωρούν ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά αρνητικά στην ποιότητα της εκπαίδευσης.

Στον παρακάτω πίνακα 4.2 διευκρινίζεται η αξιολόγηση με τον διαχωρισμό των ανδρών(89) και των γυναικών(161) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Επιδρά θετικά	53	78	131	60%	48%
Επιδρά αρνητικά	3	20	23	3%	12%
Δεν επιδρά ιδιαίτερα	31	58	89	35%	36%
Δεν επιδρά καθόλου	2	5	7	2%	3%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 4.2 για την Ελλάδα.

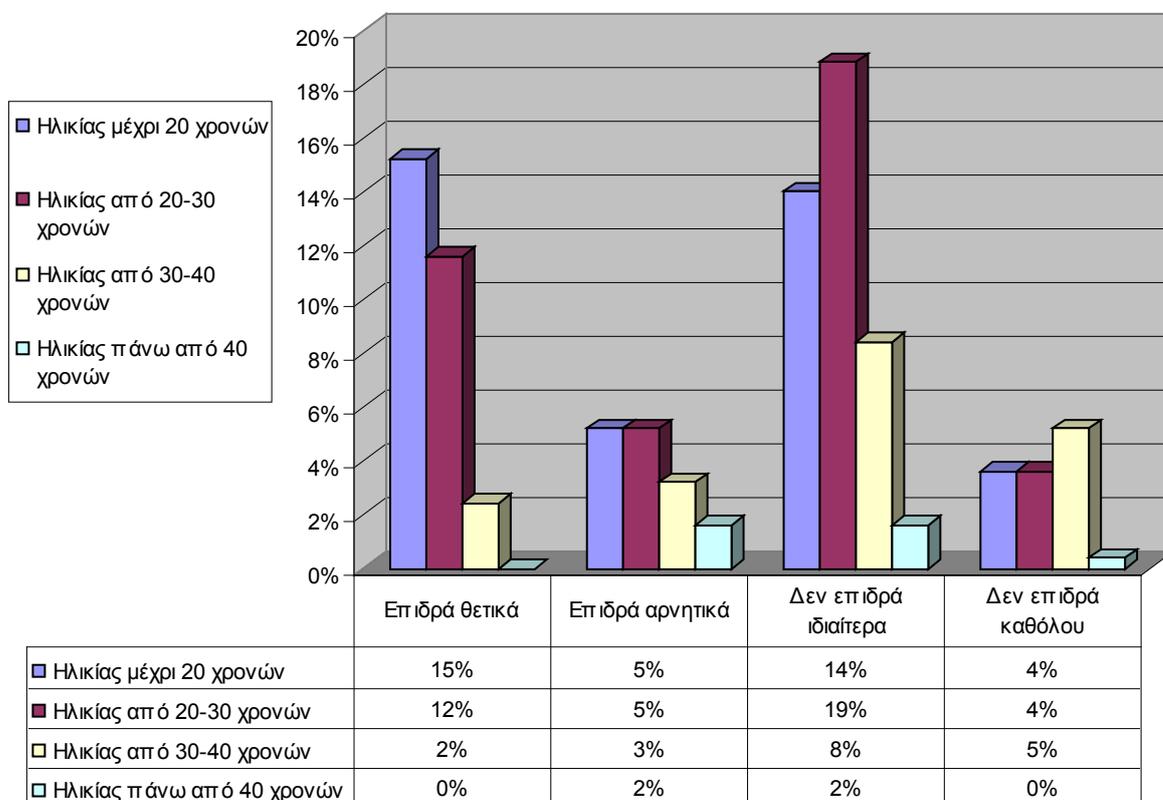

Γράφημα 4.2 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς. Για την Ελλάδα.

Στον πίνακα 4.3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την ηλικία τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	38	13	35	9		15%	5%	14%	4%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	29	13	47	9		12%	5%	19%	4%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	6	8	21	13		2%	3%	8%	5%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	4	4	1		0%	2%	2%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 4.3 για τη Ρωσία.

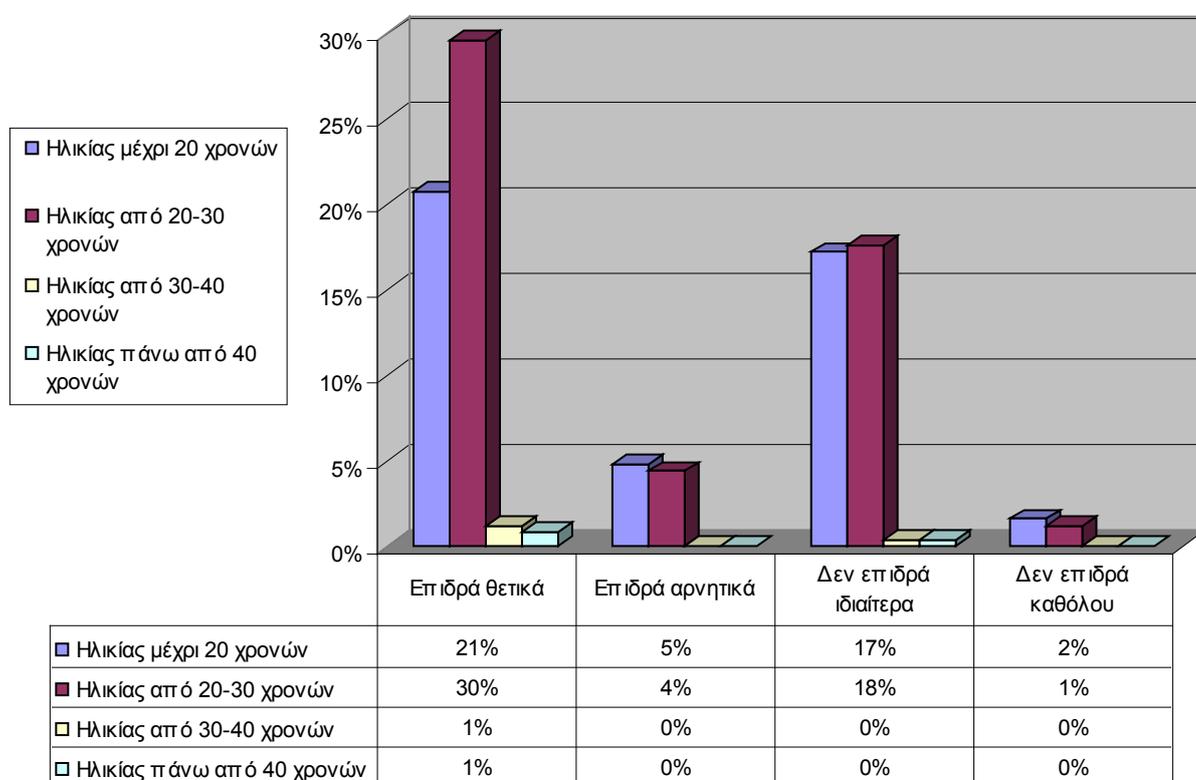

Γράφημα 4.3 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

Στον πίνακα 4.3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την ηλικία τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	52	12	43	4		21%	5%	17%	2%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	74	11	44	3		30%	4%	18%	1%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	3	0	1	0		1%	0%	0%	0%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	2	0	1	0		1%	0%	0%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 4.3 για την Ελλάδα.

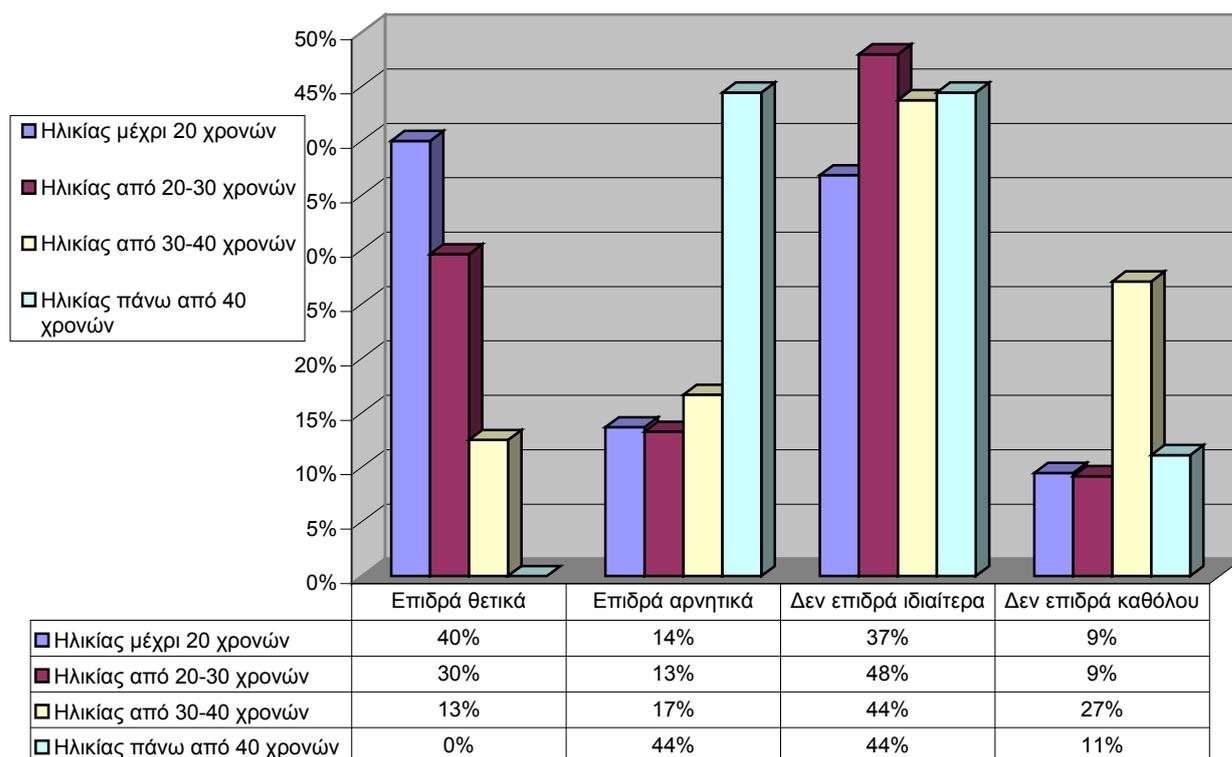
Γράφημα 4.3 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

Το ενδιαφέρον είναι, ότι οι Έλληνες που ανήκουν στην ηλικία (μέχρι 20 χρονών) απάντησαν ότι θεωρούν πως η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης θετικά, ξεπερνούν 1,5 φορές τους Ρώσους που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και έχουν την ίδια άποψη (21% και 15% αντίστοιχα).

Στην ηλικία (από 20-30 χρονών) αυτή η απόσταση στη διαφορά στα ποσοστά των απαντήσεων μεταξύ των Ελλήνων και των Ρώσων είναι 2,5 φορές πιο μεγάλη (30% και 12% αντίστοιχα). Το ίδιο ποσοστό των Ρώσων και των Ελλήνων ερωτηθέντων που ανήκουν στις δύο παραπάνω αναφερόμενες κατηγορίες ηλικιών, απάντησαν ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης αρνητικά.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	38	13	35	9	95	40%	14%	37%	9%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	29	13	47	9	98	30%	13%	48%	9%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	6	8	21	13	48	13%	17%	44%	27%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	4	4	1	9	0%	44%	44%	11%
Σύνολο					250				

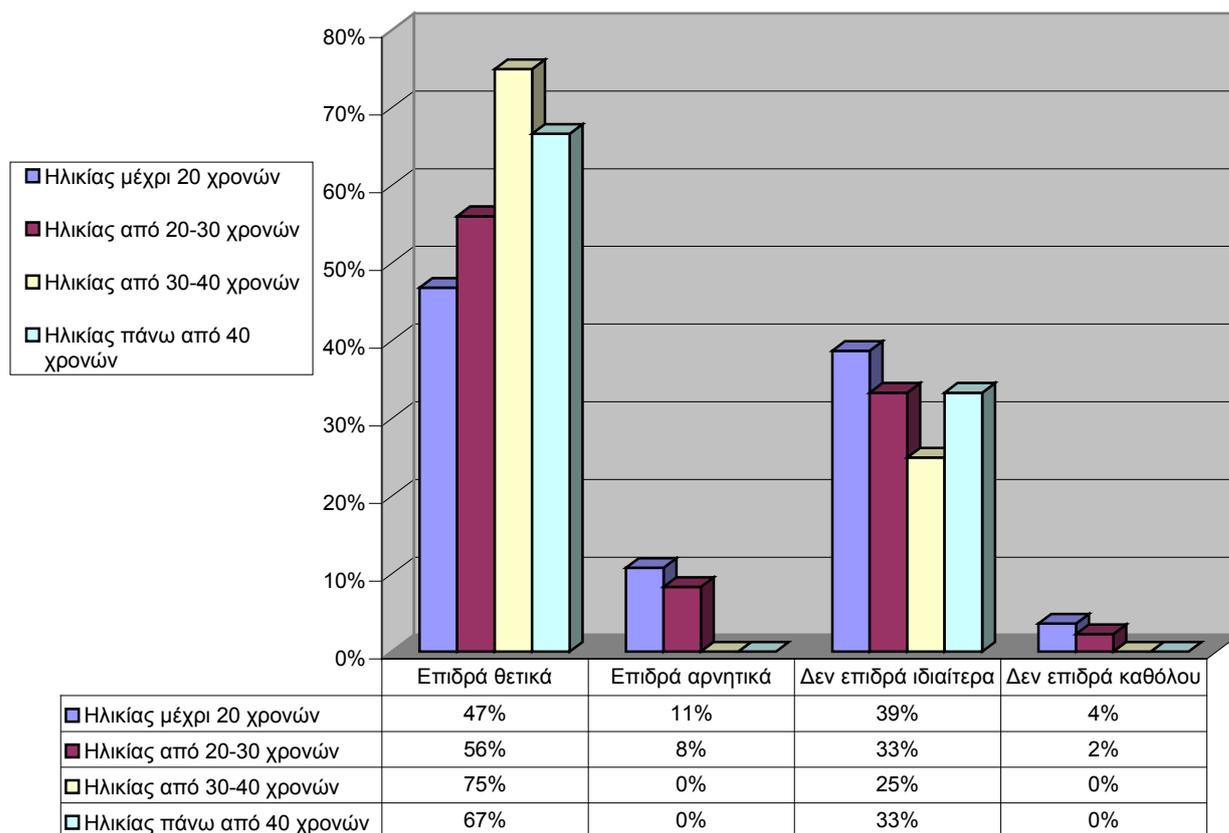
Πίνακας 4.3.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 4.3.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων στη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	52	12	43	4	111	47%	11%	39%	4%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	74	11	44	3	132	56%	8%	33%	2%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	3	0	1	0	4	75%	0%	25%	0%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	2	0	1	0	3	67%	0%	33%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 4.3.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 4.3.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με την ηλικία των ερωτηθέντων στην Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

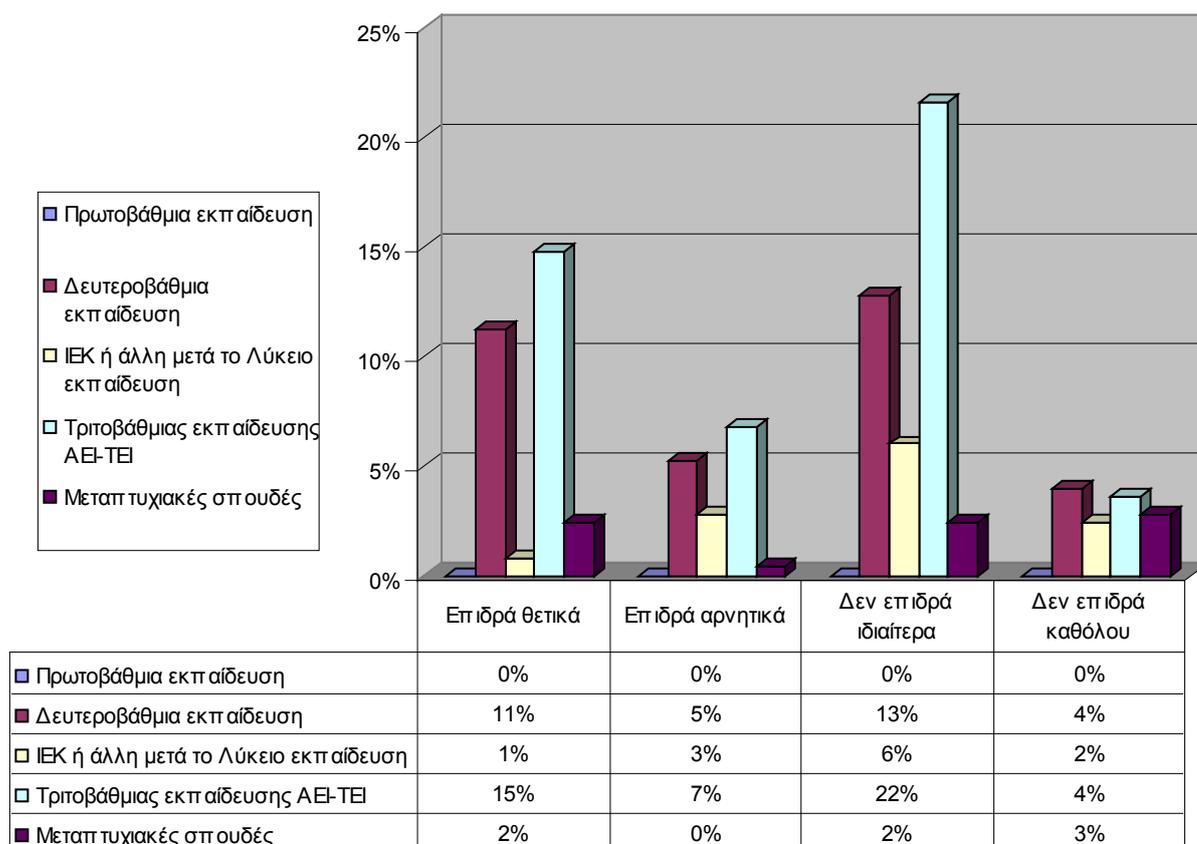
Ο πίνακας 4.4 δείχνει τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με το βαθμό του επιπέδου της μόρφωσης τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0	0	0	
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	28	13	32	10	
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	2	7	15	6	
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	37	17	54	9	
Μεταπτυχιακές σπουδές	6	1	6	7	
Σύνολο					250

Πίνακας 4.4 για τη Ρωσία.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0%	0%	0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	11%	5%	13%	4%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	1%	3%	6%	2%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	15%	7%	22%	4%
Μεταπτυχιακές σπουδές	2%	0%	2%	3%
Σύνολο				

Πίνακας 4.4 Συνέχεια.

Γράφημα 4.4 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

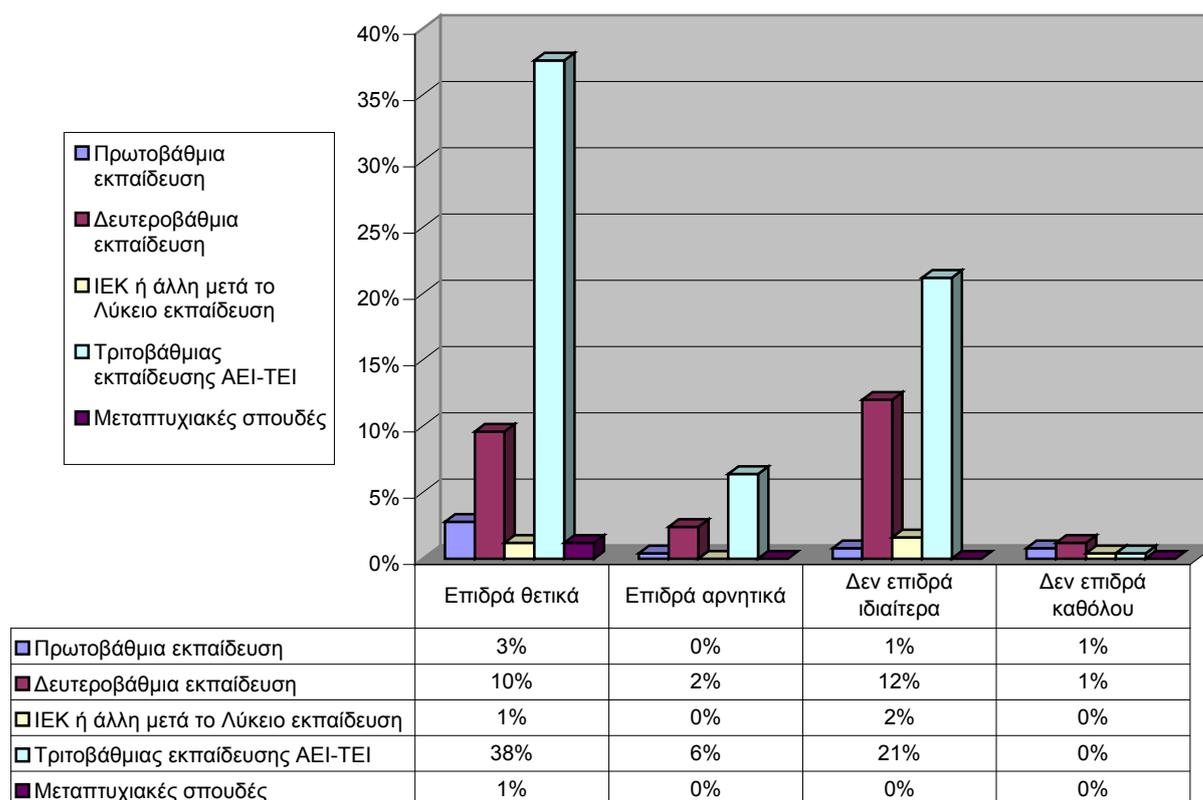
Ο πίνακας 4.4 δείχνει τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με το βαθμό του επιπέδου της μόρφωσης τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	7	1	2	2	
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	24	6	30	3	
IEK ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	3	0	4	1	
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	94	16	53	1	
Μεταπτυχιακές σπουδές	3	0	0	0	
Σύνολο					250

Πίνακας 4.4 για την Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	3%	0%	1%	1%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	10%	2%	12%	1%
IEK ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	1%	0%	2%	0%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	38%	6%	21%	0%
Μεταπτυχιακές σπουδές	1%	0%	0%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 4.4 Συνέχεια.

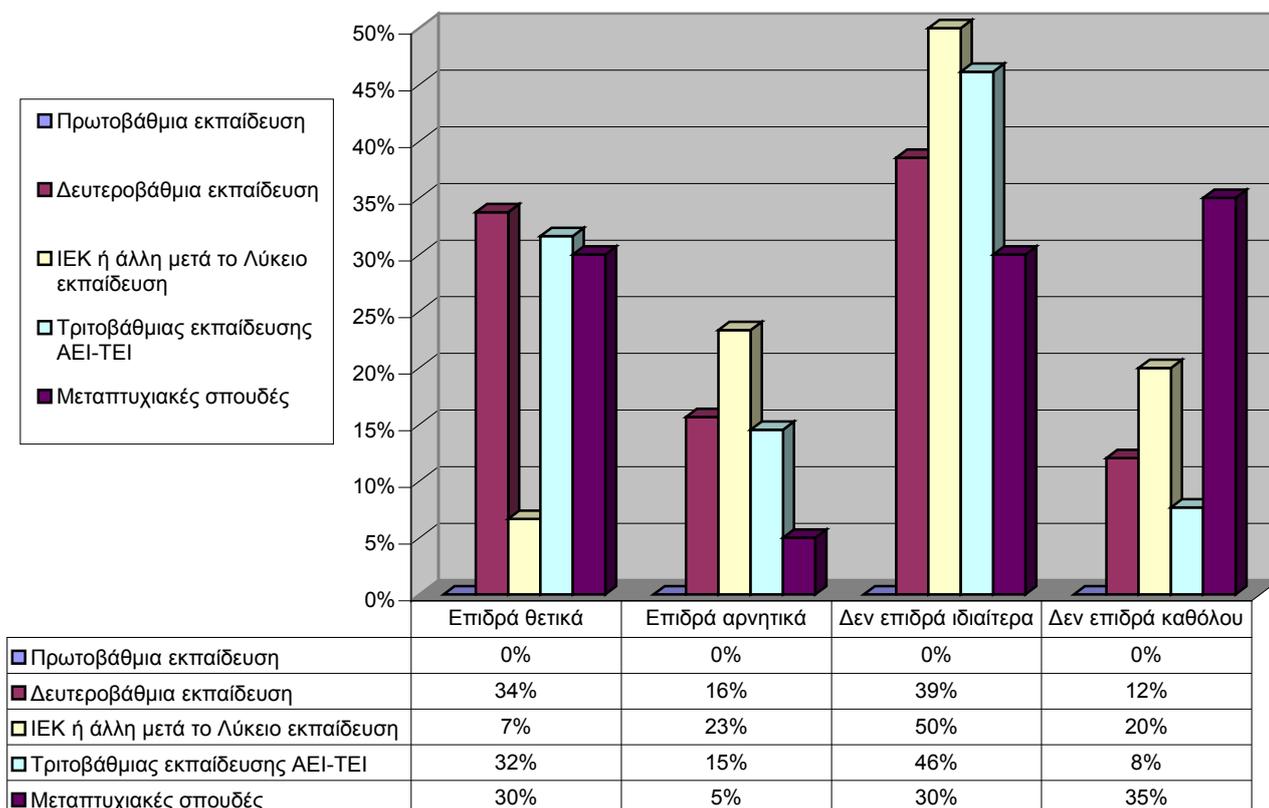
Γράφημα 4.4 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0	0	0	0
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	28	13	32	10	83
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	2	7	15	6	30
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	37	17	54	9	117
Μεταπτυχιακές σπουδές	6	1	6	7	20
Σύνολο					250

Πίνακας 4.4.1 για τη Ρωσία.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0%	0%	0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	34%	16%	39%	12%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	7%	23%	50%	20%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	32%	15%	46%	8%
Μεταπτυχιακές σπουδές	30%	5%	30%	35%
Σύνολο				

Πίνακας 4.4.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

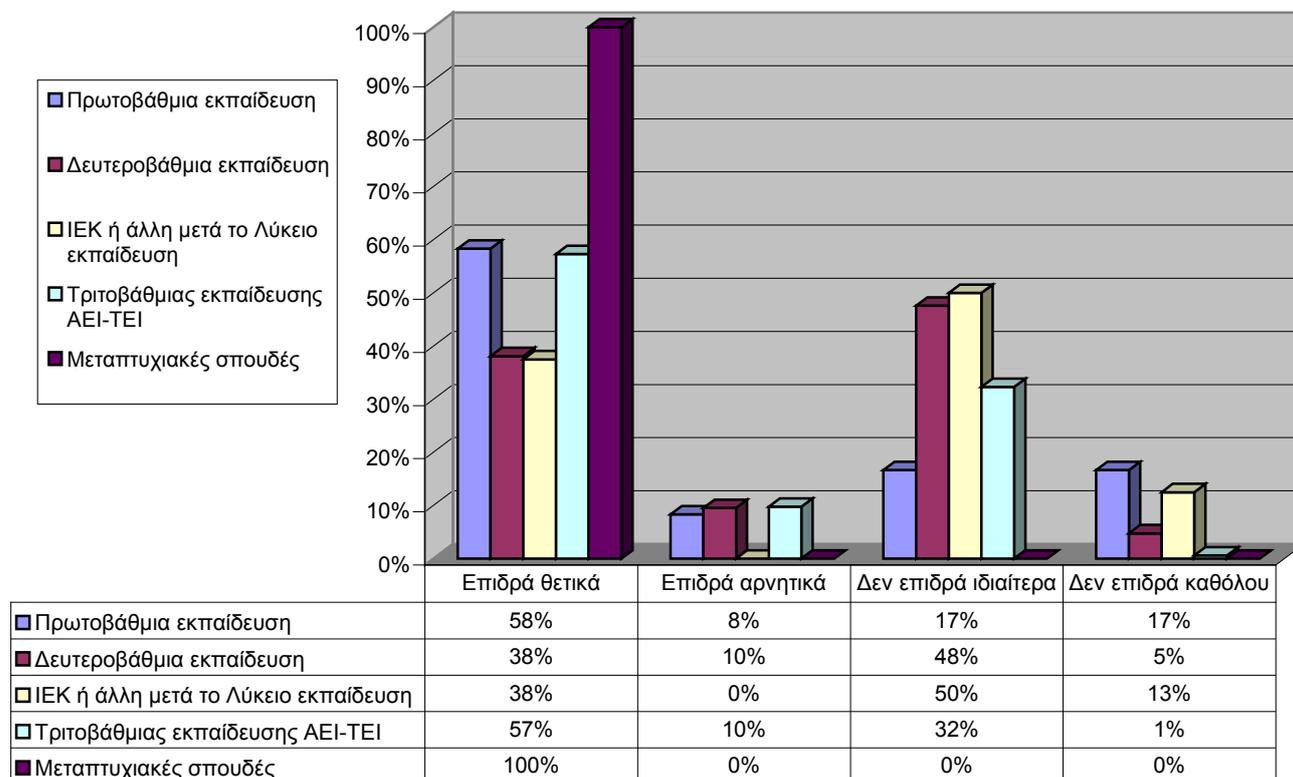
Γράφημα 4.4.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης των ερωτηθέντων στη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	7	1	2	2	12
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	24	6	30	3	63
IEK ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	3	0	4	1	8
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	94	16	53	1	164
Μεταπτυχιακές σπουδές	3	0	0	0	3
Σύνολο					250

Πίνακας 4.4.1 για την Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	58%	8%	17%	17%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	38%	10%	48%	5%
IEK ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	38%	0%	50%	13%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	57%	10%	32%	1%
Μεταπτυχιακές σπουδές	100%	0%	0%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 4.4.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 4.4.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

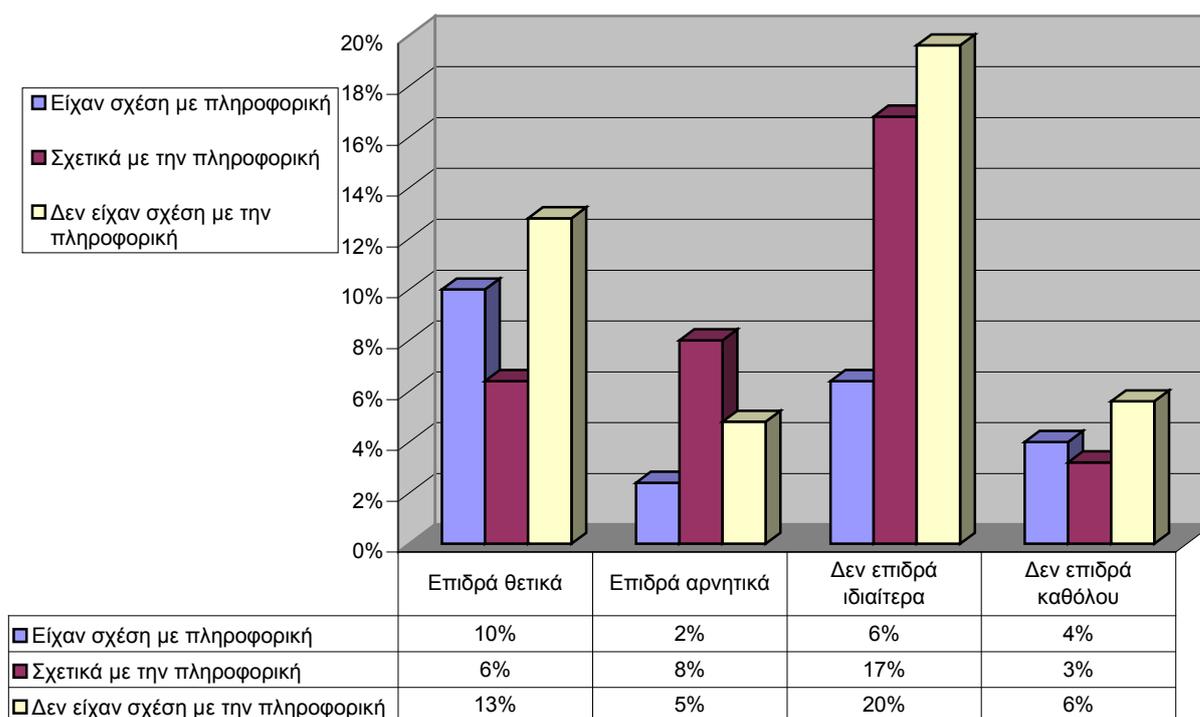
Ο πίνακας 4.5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	25	6	16	10	
Σχετικά με την πληροφορική	16	20	42	8	
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	32	12	49	14	
Σύνολο					250

Πίνακας 4.5 για τη Ρωσία.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	10%	2%	6%	4%
Σχετικά με την πληροφορική	6%	8%	17%	3%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	13%	5%	20%	6%
Σύνολο				

Πίνακας 4.5 Συνέχεια.

Γράφημα 4.5 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική.

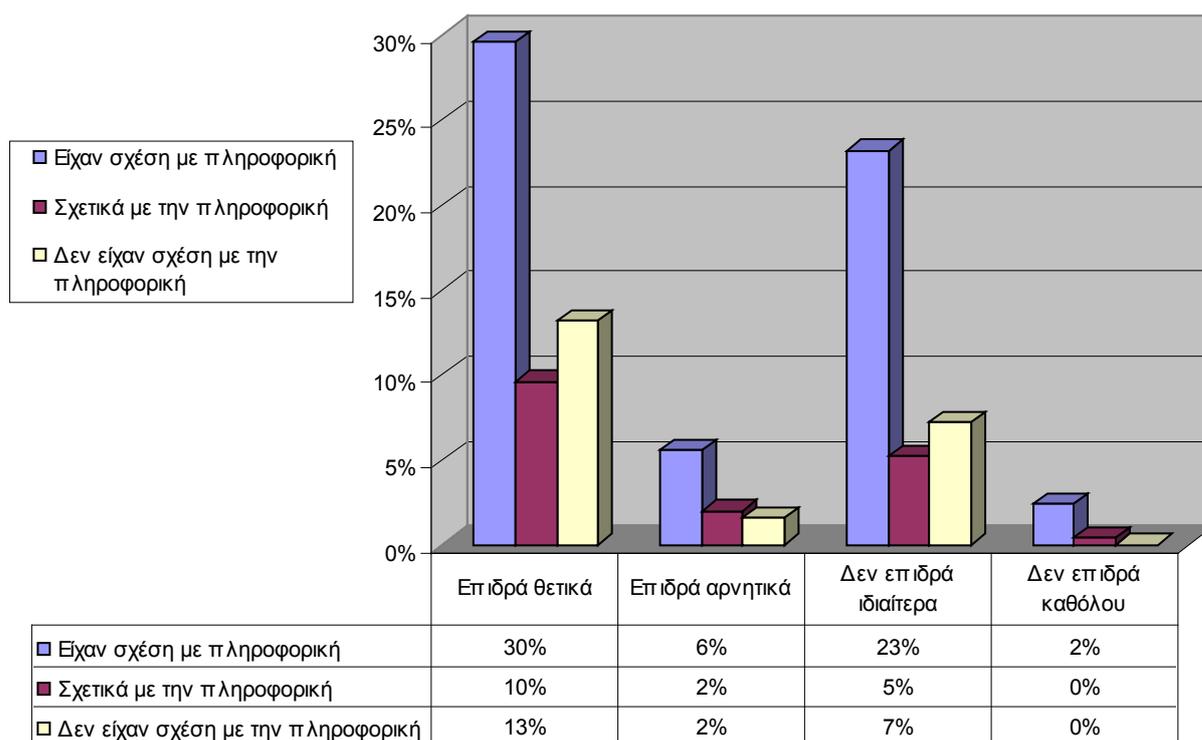
Ο πίνακας 4.5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	74	14	58	6	
Σχετικά με την πληροφορική	24	5	13	1	
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	33	4	18	0	
Σύνολο					250

Πίνακας 4.5 για την Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	30%	6%	23%	2%
Σχετικά με την πληροφορική	10%	2%	5%	0%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	13%	2%	7%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 4.5 Συνέχεια.

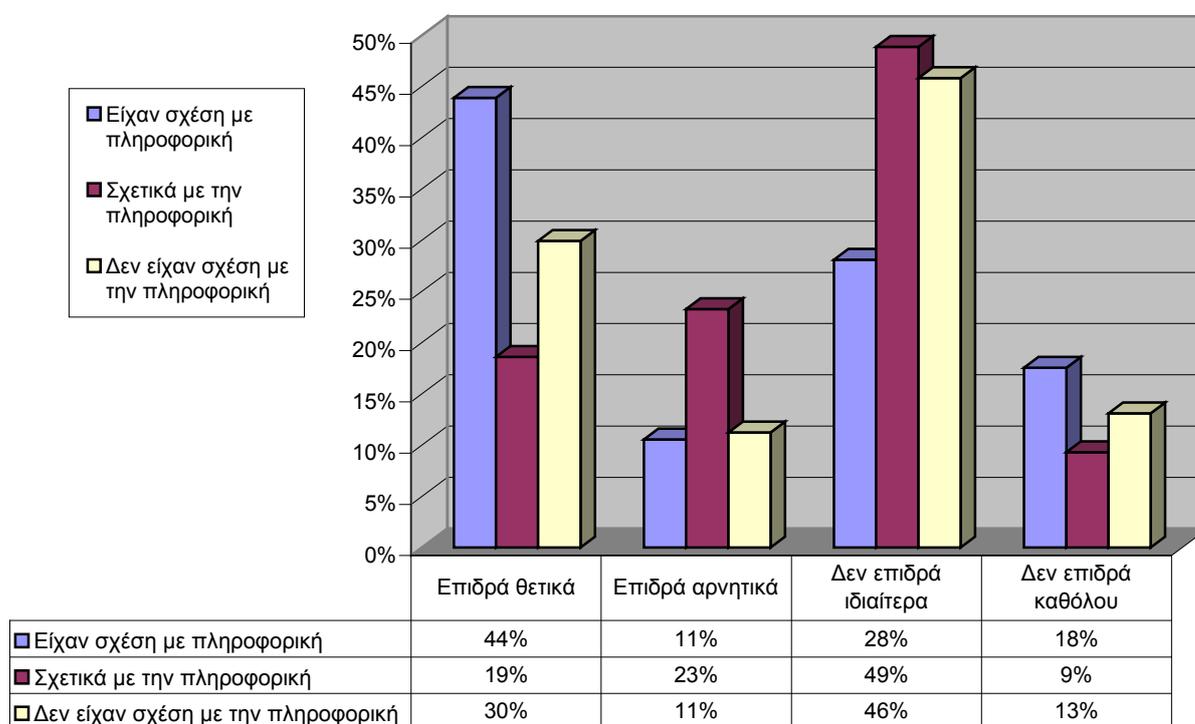
Γράφημα 4.5 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	25	6	16	10	57
Σχετικά με την πληροφορική	16	20	42	8	86
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	32	12	49	14	107
Σύνολο					250

Πίνακας 4.5.1 για τη Ρωσία.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	44%	11%	28%	18%
Σχετικά με την πληροφορική	19%	23%	49%	9%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	30%	11%	46%	13%
Σύνολο				

Πίνακας 4.5.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

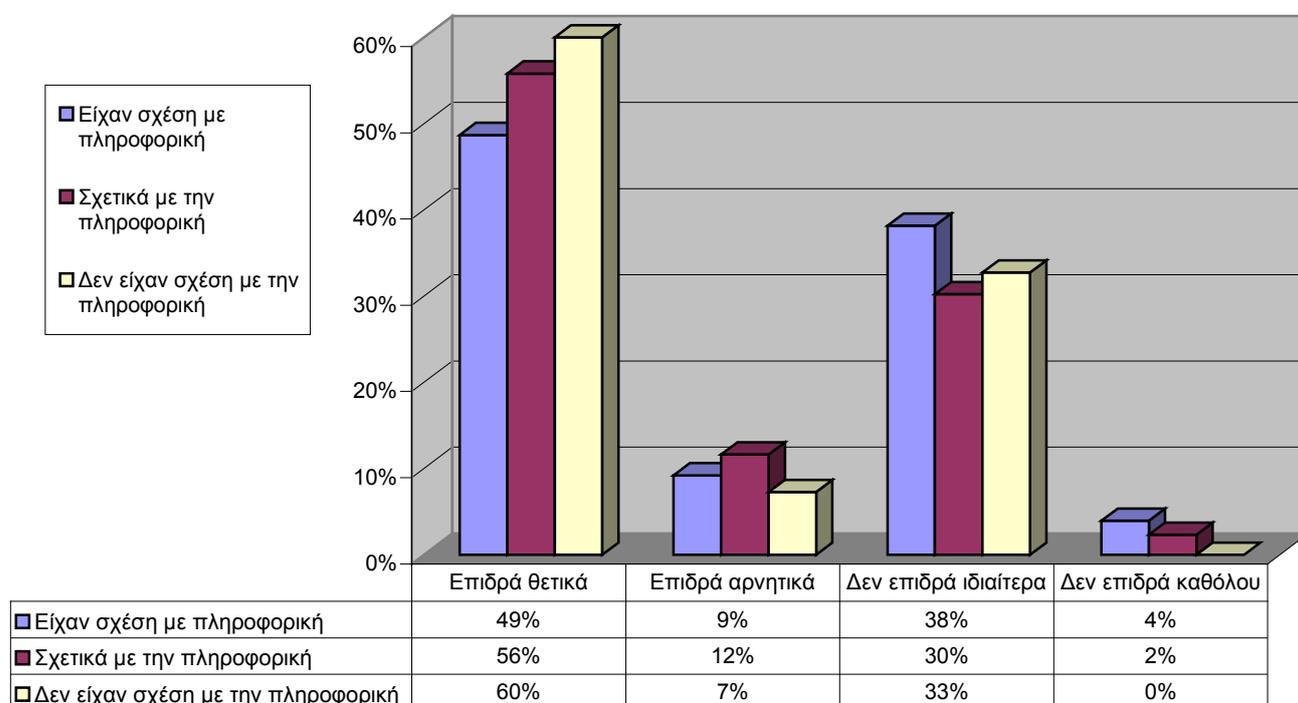
Γράφημα 4.5.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	74	14	58	6	152
Σχετικά με την πληροφορική	24	5	13	1	43
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	33	4	18	0	55
Σύνολο					250

Πίνακας 4.5.1 για την Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Είχαν σχέση με πληροφορική	49%	9%	38%	4%
Σχετικά με την πληροφορική	56%	12%	30%	2%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	60%	7%	33%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 4.5.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 4.5.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με το βαθμό της σχέσης τους με την πληροφορική. (Ανάλυση ανά γραμμή)

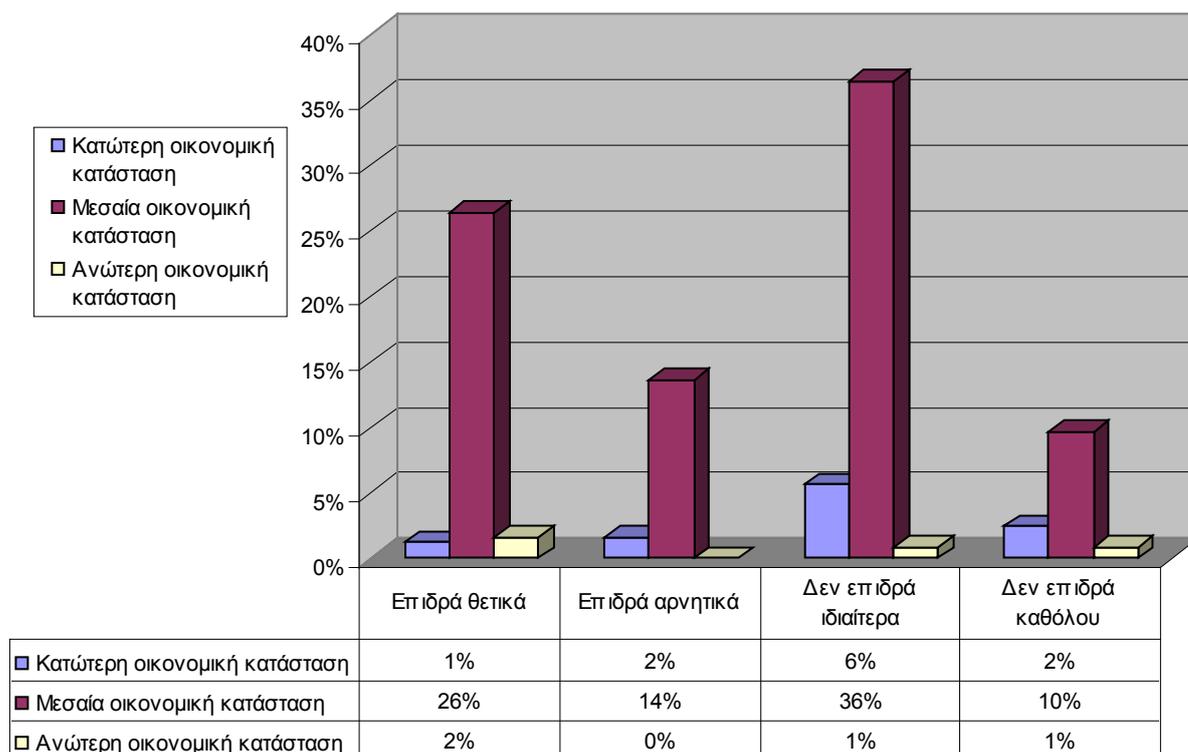
Στον πίνακα 4.6 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	3	4	14	6	
Μεσαία οικονομική κατάσταση	66	34	91	24	
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	4	0	2	2	
Σύνολο					250

Πίνακας 4.6 για τη Ρωσία.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	1%	2%	6%	2%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	26%	14%	36%	10%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	2%	0%	1%	1%
Σύνολο				

Πίνακας 4.6 Συνέχεια.

Γράφημα 4.6 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

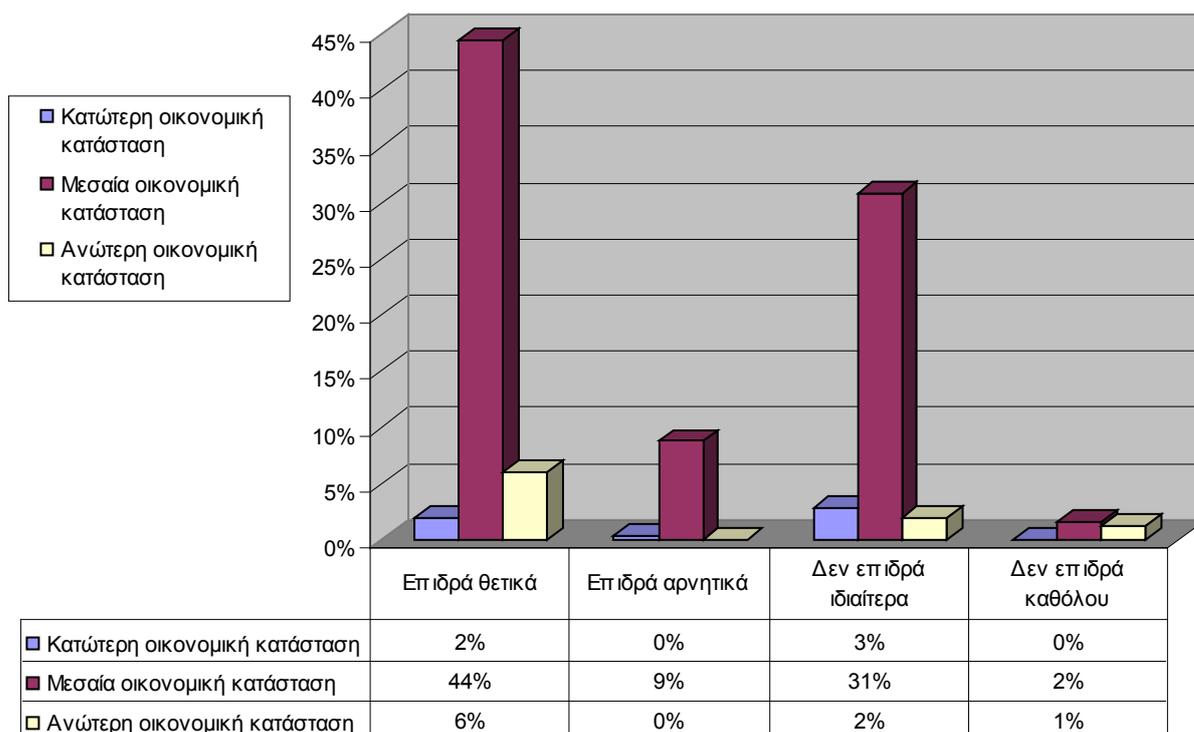
Πίνακας 4.6 για την Ελλάδα δείχνει τα αποτελέσματα από την ερώτηση «εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς» που αξιολογήθηκε από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	5	1	7	0	
Μεσαία οικονομική κατάσταση	111	22	77	4	
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	15	0	5	3	
Σύνολο					250

Πίνακας 4.6 για την Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	2%	0%	3%	0%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	44%	9%	31%	2%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	6%	0%	2%	1%
Σύνολο				

Πίνακας 4.6 Συνέχεια.

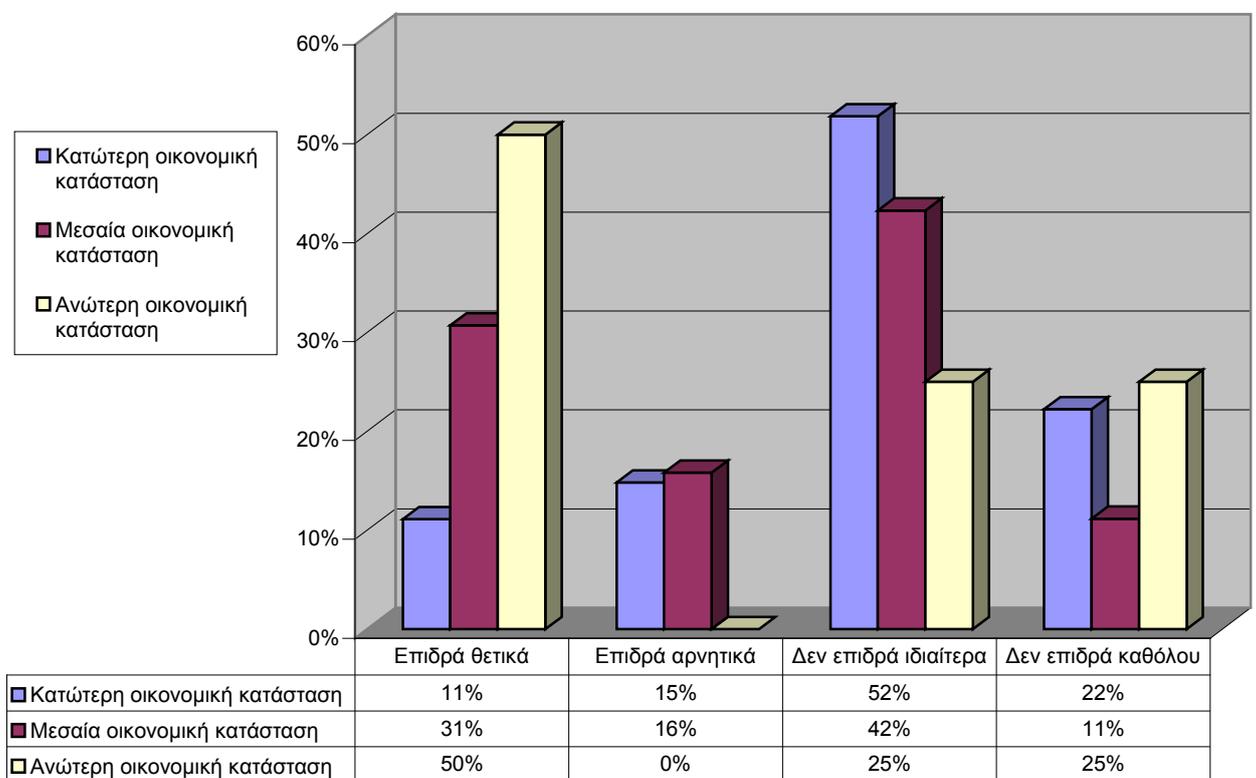
Γράφημα 4.6 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάστασή τους.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	3	4	14	6	27
Μεσαία οικονομική κατάσταση	66	34	91	24	215
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	4	0	2	2	8
Σύνολο					250

Πίνακας 4.6.1 για τη Ρωσία.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	11%	15%	52%	22%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	31%	16%	42%	11%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	50%	0%	25%	25%
Σύνολο				

Πίνακας 4.6.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

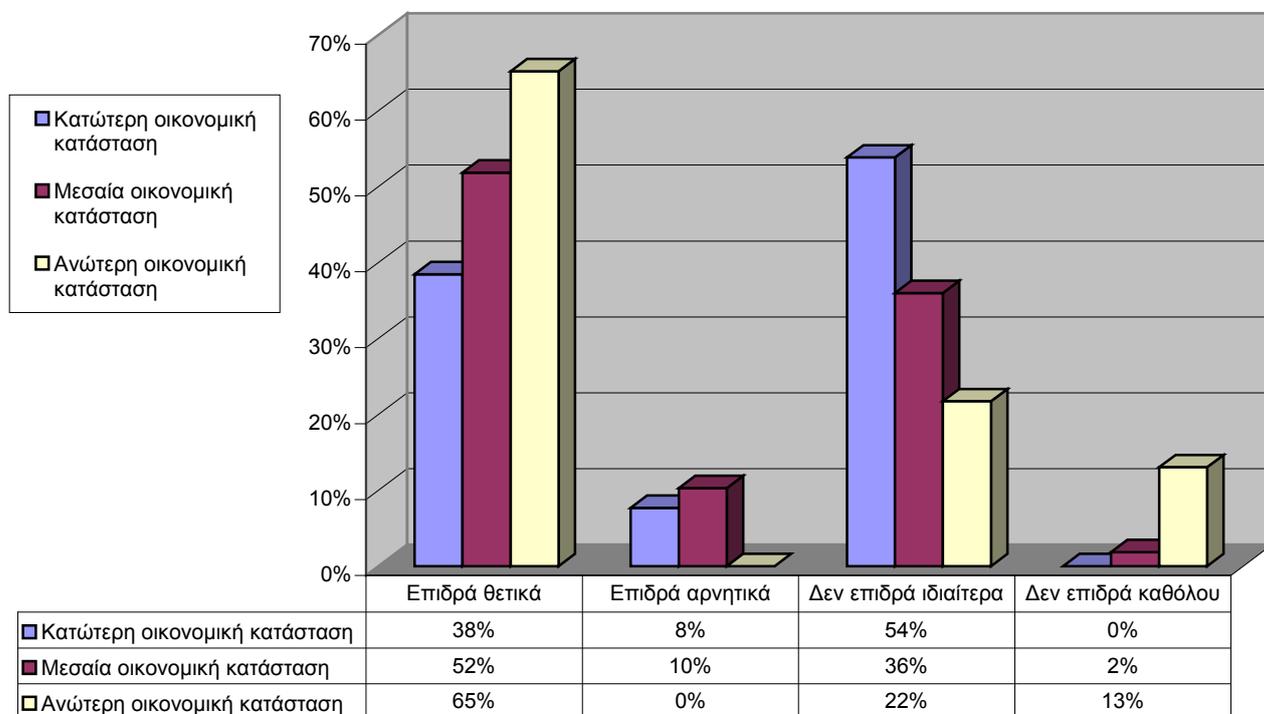
Γράφημα 4.6.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	5	1	7	0	13
Μεσαία οικονομική κατάσταση	111	22	77	4	214
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	15	0	5	3	23
Σύνολο					250

Πίνακας 4.6.1 για την Ελλάδα.

	Επιδρά θετικά	Επιδρά αρνητικά	Δεν επιδρά ιδιαίτερα	Δεν επιδρά καθόλου
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	38%	8%	54%	0%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	52%	10%	36%	2%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	65%	0%	22%	13%
Σύνολο				

Πίνακας 4.6.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

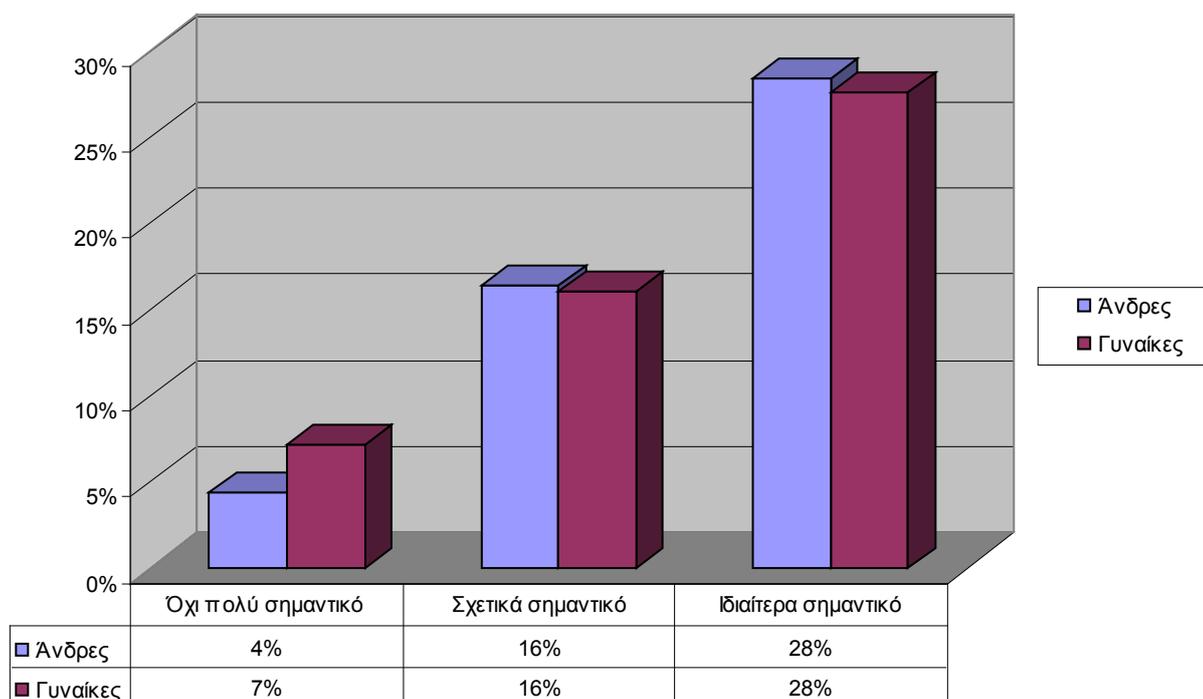
Γράφημα 4.6.1 Αξιολόγηση εάν η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 5^η ερώτηση έχει σχέση με το πόσο σημαντικό παράγοντα θεωρούν οι ερωτηθέντες την έλλειψη προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης. Η ερώτηση παρουσιάζει την κλίμακα αξιολόγησης (από 1 έως 10 όπου 10 είναι ο μέγιστος βαθμός αξιολόγησης). Για τη διευκόλυνση της ανάλυσης των απαντήσεων η κλίμακα διαχωρίζεται σε τρεις κατηγορίες απαντήσεων: α) από 1 έως 3 (όχι πολύ σημαντικό), β) από 4 έως 6 (σχετικά σημαντικό), γ) από 7 έως 10 (ιδιαίτερα σημαντικό).

Ο πίνακας 5.1 παρουσιάζει την αξιολόγηση των Ρώσων ερωτηθέντων του παράγοντα της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Όχι πολύ σημαντικό	11	18	29	4%	7%	12%
Σχετικά σημαντικό	41	40	81	16%	16%	32%
Ιδιαίτερα σημαντικό	71	69	140	28%	28%	56%
Σύνολο			250			

Πίνακας 5.1 για τη Ρωσία.

Γράφημα 5.1 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

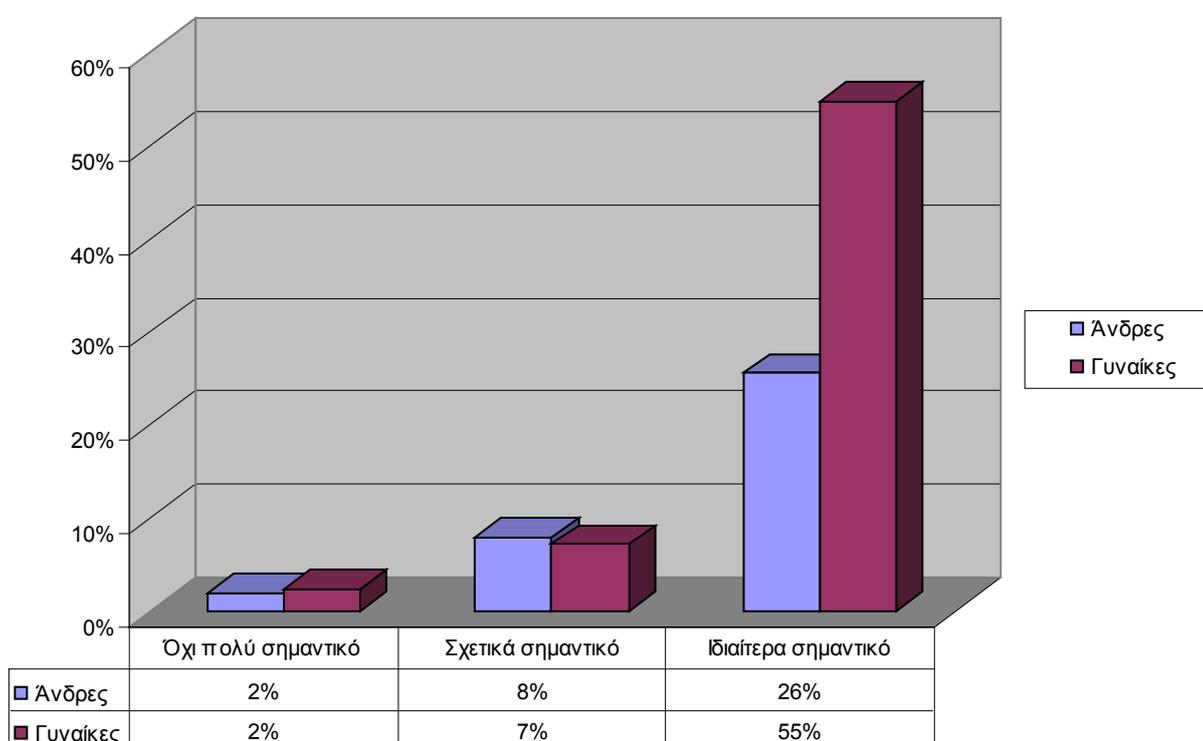
Σύμφωνα με τα αποτελέσματα από τη Ρωσία (βλέπε πίνακας 5.1 για τη Ρωσία) έχουμε μια εικόνα όπου (12%) των Ρώσων απάντησαν ότι θεωρούν (όχι πολύ σημαντικό), 1/3 (σχετικά σημαντικό), (56%) (ιδιαίτερα σημαντικό) παράγοντα την έλλειψη προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι αντίθετα

από τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, στη Ρωσία τα ποσοστά των απαντήσεων των ανδρών και των γυναικών είναι περίπου ίδια.

Ο παρακάτω πίνακας 5.1 παρουσιάζει την αξιολόγηση των Ελλήνων ερωτηθέντων του παράγοντα της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Όχι πολύ σημαντικό	5	6	11	2%	2%	4%
Σχετικά σημαντικό	20	18	38	8%	7%	15%
Ιδιαίτερα σημαντικό	64	137	201	26%	55%	80%
Σύνολο			250			

Πίνακας 5.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 5.1 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα από την Ελλάδα (βλέπε πίνακας 5.1 για την Ελλάδα) που μας δείχνουν ότι το (4%) των Ελλήνων απάντησαν ότι θεωρούν (όχι πολύ σημαντικό), (15%)-(σχετικά σημαντικό) και (80%)-(ιδιαίτερα σημαντικό) παράγοντα την έλλειψη προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι το ποσοστό των Ρώσων (12%) που απάντησαν ότι θεωρούν (όχι πολύ σημαντικό) υπερβαίνει τρεις φορές το ποσοστό των Ελλήνων που αποτελεί (4%) και το ποσοστό των Ρώσων (32%) που απάντησαν ότι θεωρούν (σχετικά σημαντικό) υπερβαίνει δύο φορές το ποσοστό των Ελλήνων που είναι (15%). Από τη σύγκριση βλέπουμε ότι οι Έλληνες υπερισχύουν των Ρώσων στην

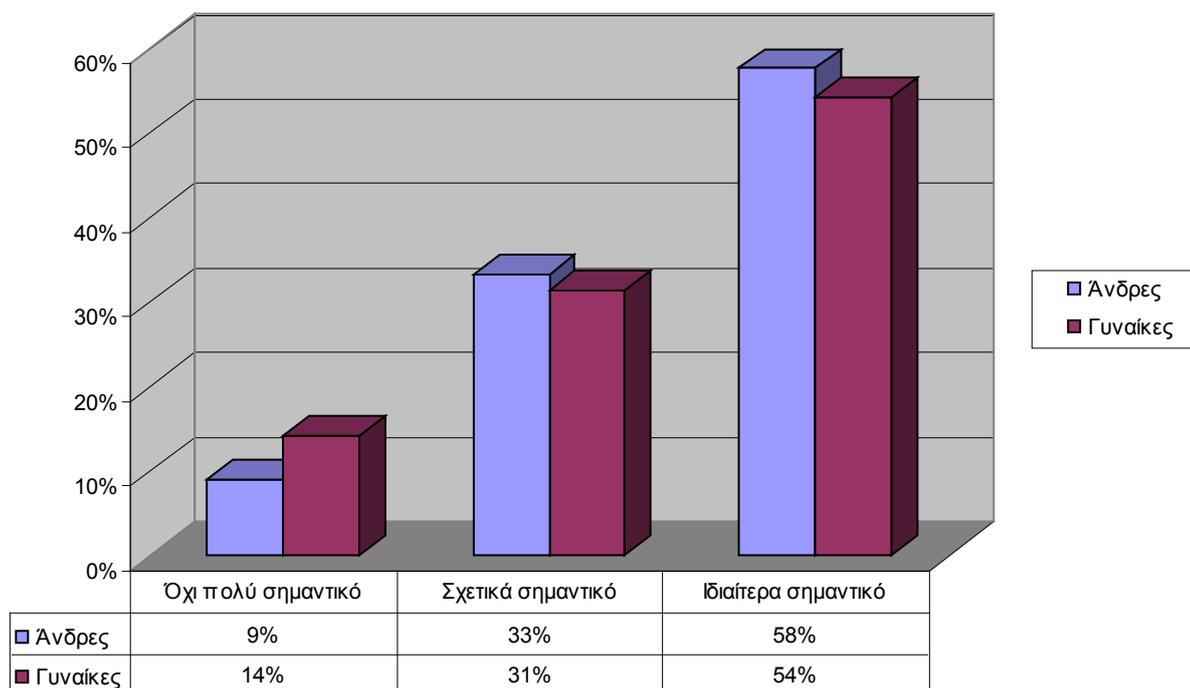
απάντηση της τρίτης επιλογής που είναι (ιδιαίτερα σημαντικό): (80%) και (56%) αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι οι Έλληνες ερωτηθέντες δίνουν περισσότερη σημασία στον παράγοντα της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης.

Ακόμα πιο μεγάλο χάσμα στις απαντήσεις μεταξύ των ανδρών και των γυναικών στη Ρωσία και στην Ελλάδα παρατηρούμε παρακάτω (πίνακας 5.2 για τη Ρωσία και 5.2 για την Ελλάδα) όπου έχουμε διαχωρισμό των δύο φύλων από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων για κάθε χώρα. Σαν παράδειγμα, (85%) Ελληνίδες και μόνο (54%) Ρωσίδες αξιολόγησαν πάνω ονομαζόμενο παράγοντα ως (ιδιαίτερα σημαντικό).

Στον πίνακα 5.2 αναλύεται η αξιολόγηση των Ρώσων ερωτηθέντων του παράγοντα της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης μέσω διαχωρισμού των ανδρών (123) και των γυναικών (127) από το σύνολο (250).

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Όχι πολύ σημαντικό	11	18	29	9%	14%
Σχετικά σημαντικό	41	40	81	33%	31%
Ιδιαίτερα σημαντικό	71	69	140	58%	54%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 5.2 για τη Ρωσία.

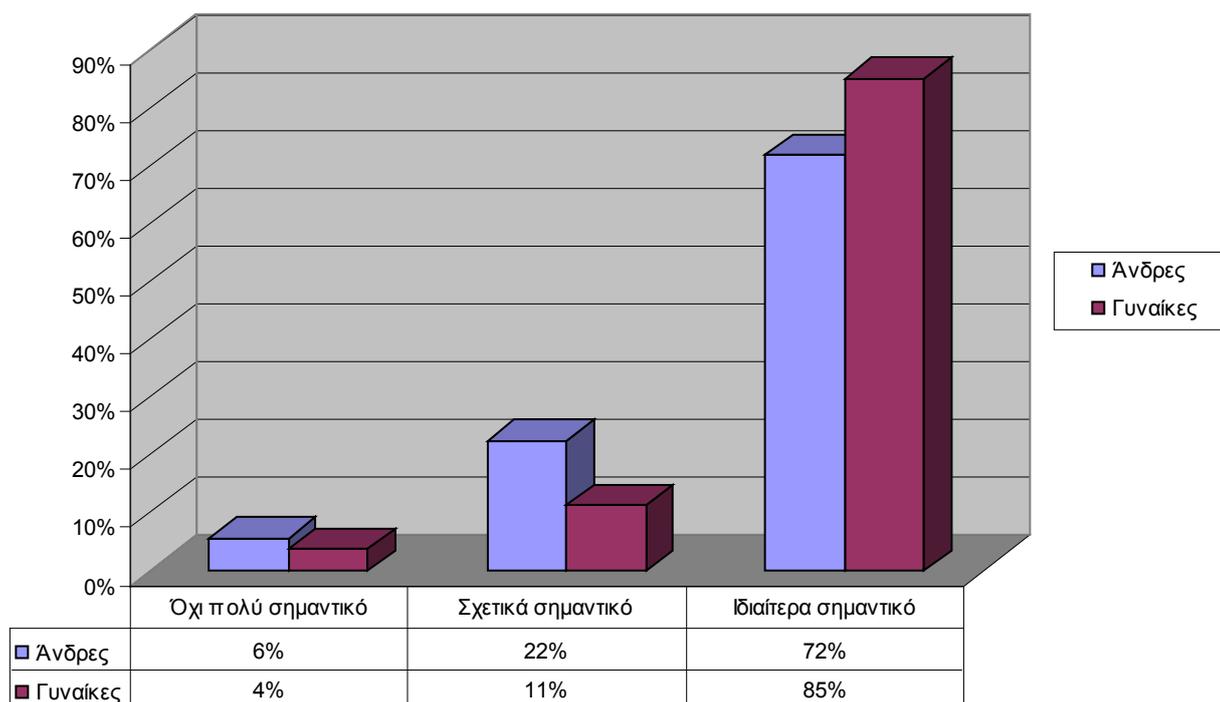

Γράφημα 5.2 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία.

Στον πίνακα 5.2 αναλύεται η αξιολόγηση των Ελλήνων ερωτηθέντων του παράγοντα της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης μέσω διαχωρισμού των ανδρών (89) και των γυναικών (161) από το σύνολο (250).

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Όχι πολύ σημαντικό	5	6	11	6%	4%
Σχετικά σημαντικό	20	18	38	22%	11%
Ιδιαίτερα σημαντικό	64	137	201	72%	85%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 5.2 για την Ελλάδα.

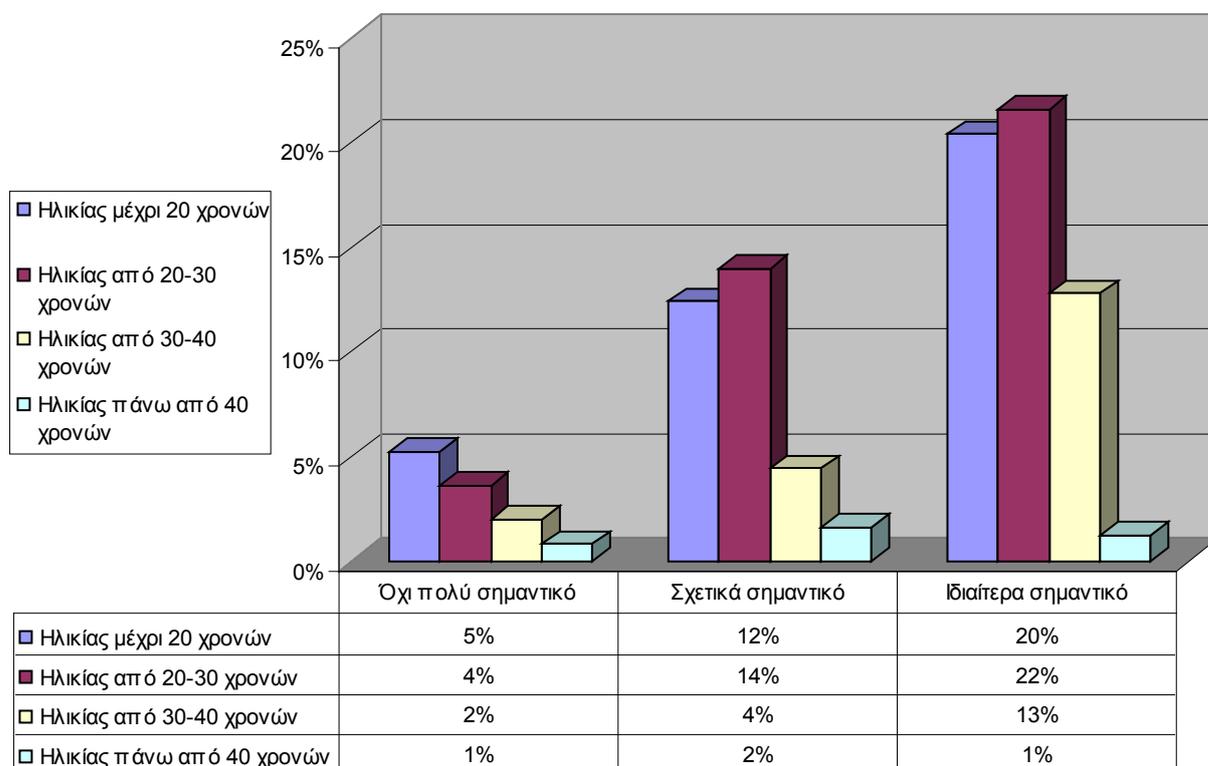

Γράφημα 5.2 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Στον παρακάτω πίνακα 5.3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης το κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης για τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με την ηλικία τους.

	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	13	31	51		5%	12%	20%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	9	35	54		4%	14%	22%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	5	11	32		2%	4%	13%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	2	4	3		1%	2%	1%
Σύνολο				250			

Πίνακας 5.3 για τη Ρωσία.

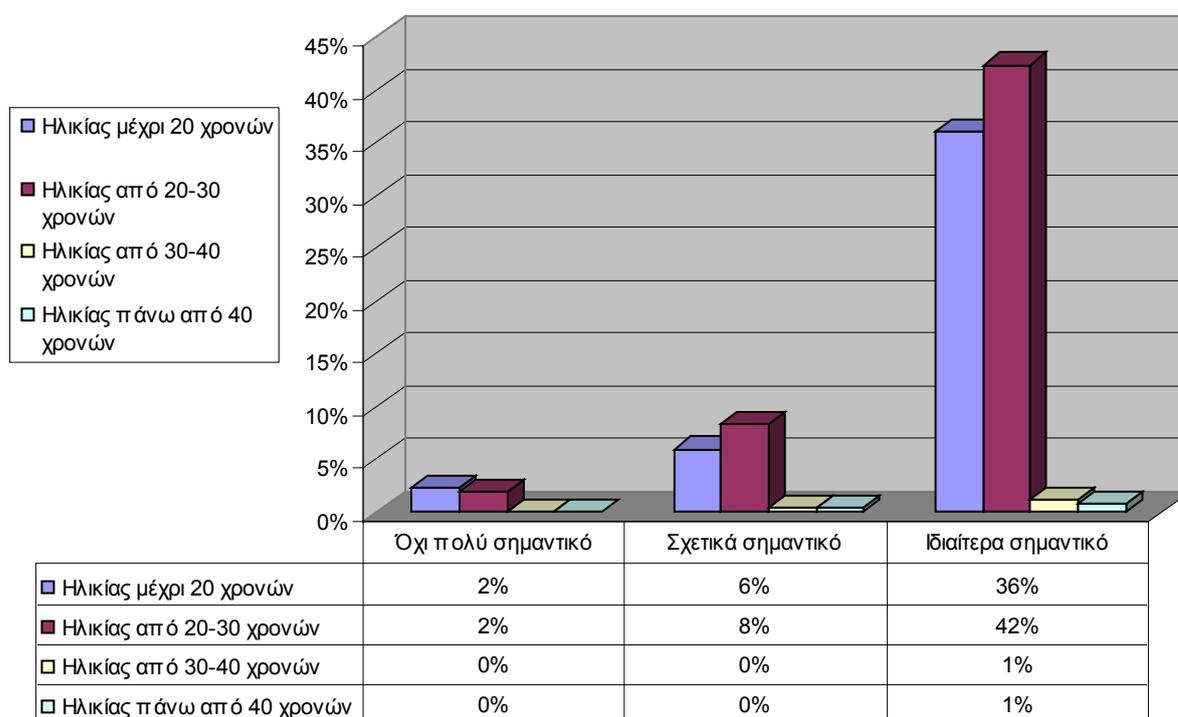

Γράφημα 5.3 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία.

Στον παρακάτω πίνακα 5.3 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης το κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης για τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με την ηλικία τους.

	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	6	15	90		2%	6%	36%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	5	21	106		2%	8%	42%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0	1	3		0%	0%	1%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	1	2		0%	0%	1%
Σύνολο				250			

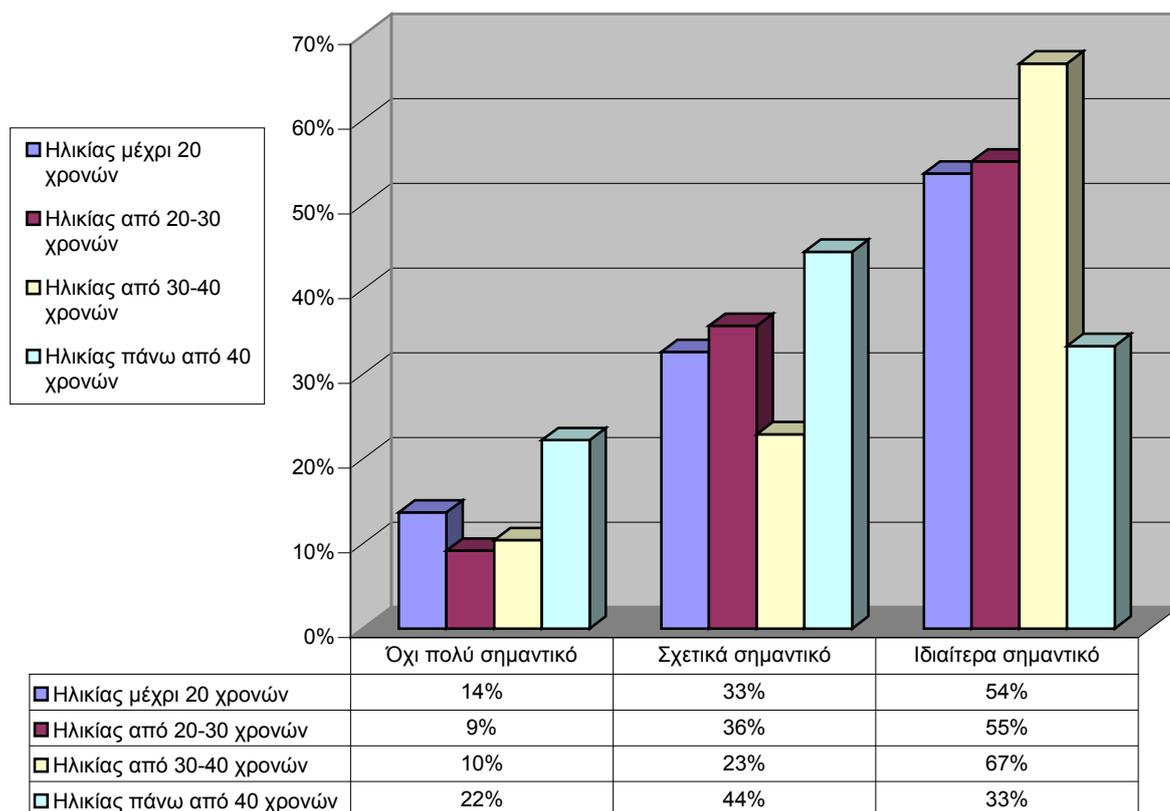
Πίνακας 5.3 για την Ελλάδα.

Γράφημα 5.3 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία.

	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	13	31	51	95	14%	33%	54%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	9	35	54	98	9%	36%	55%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	5	11	32	48	10%	23%	67%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	2	4	3	9	22%	44%	33%
Σύνολο				250			

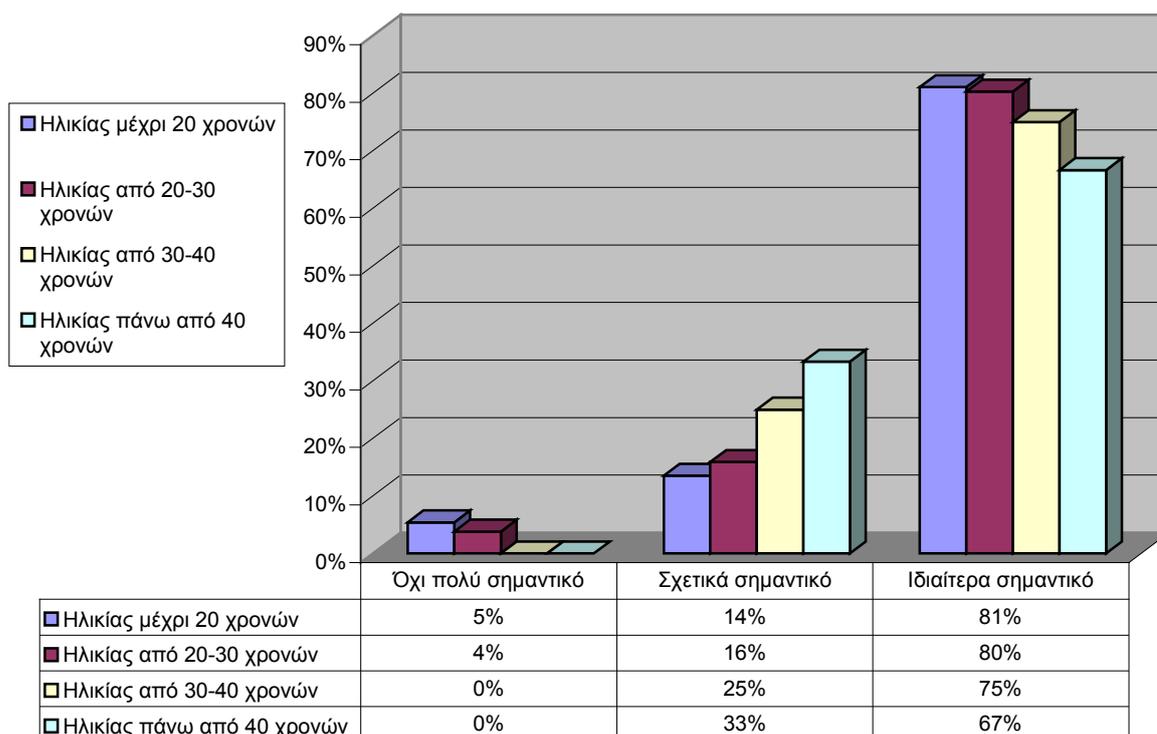
Πίνακας 5.3.1 για τη Ρωσία.(Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 5.3.1 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντικό	Σχετικά σημαντικό	Ιδιαίτερα σημαντικό
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	6	15	90	111	5%	14%	81%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	5	21	106	132	4%	16%	80%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0	1	3	4	0%	25%	75%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	1	2	3	0%	33%	67%
Σύνολο				250			

Πίνακας 5.3.1 για την Ελλάδα.(Ανάλυση ανά γραμμή)

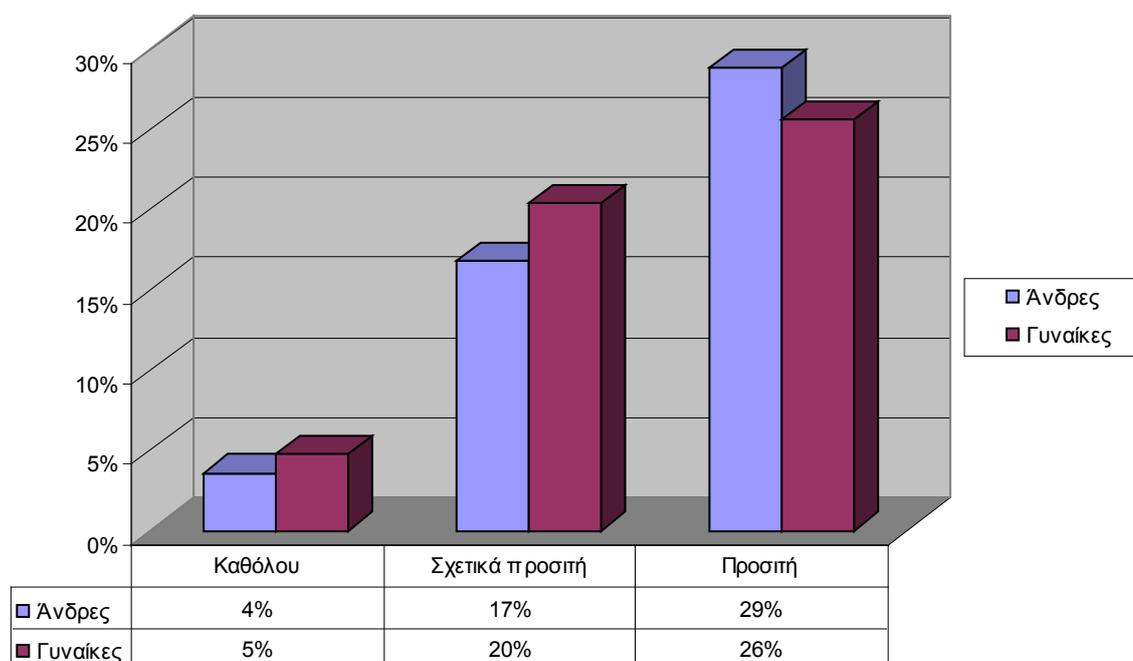
Γράφημα 5.3.1 Αξιολόγηση κατά πόσο είναι σημαντικός ο παράγοντας της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με τους συμμαθητές και τους εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 6^η ερώτηση έχει ως στόχο να μελετήσει κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet είναι προσιτή για τους ανθρώπους που απάντησαν στον έντυπο αξιολόγησης και στις δύο χώρες. Επίσης και αυτή η ερώτηση παρουσιάζει την κλίμακα αξιολόγησης (από 1 έως 10 όπου 10 είναι ο μέγιστος βαθμός αξιολόγησης). Για την διευκόλυνση της ανάλυσης των απαντήσεων η κλίμακα διαχωρίζεται σε τρεις κατηγορίες απαντήσεων: α) από 1 έως 3 (καθόλου), β) από 4 έως 6 (σχετικά προσιτή), γ) από 7 έως 10 (προσιτή άνετα).

Πίνακας 6.1 παρουσιάζει την κατάσταση από την αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Καθόλου	9	12	21	4%	5%	8%
Σχετικά προσιτή	42	51	93	17%	20%	37%
Προσιτή	72	64	136	29%	26%	54%
Σύνολο			250			

Πίνακας 6.1 για τη Ρωσία.

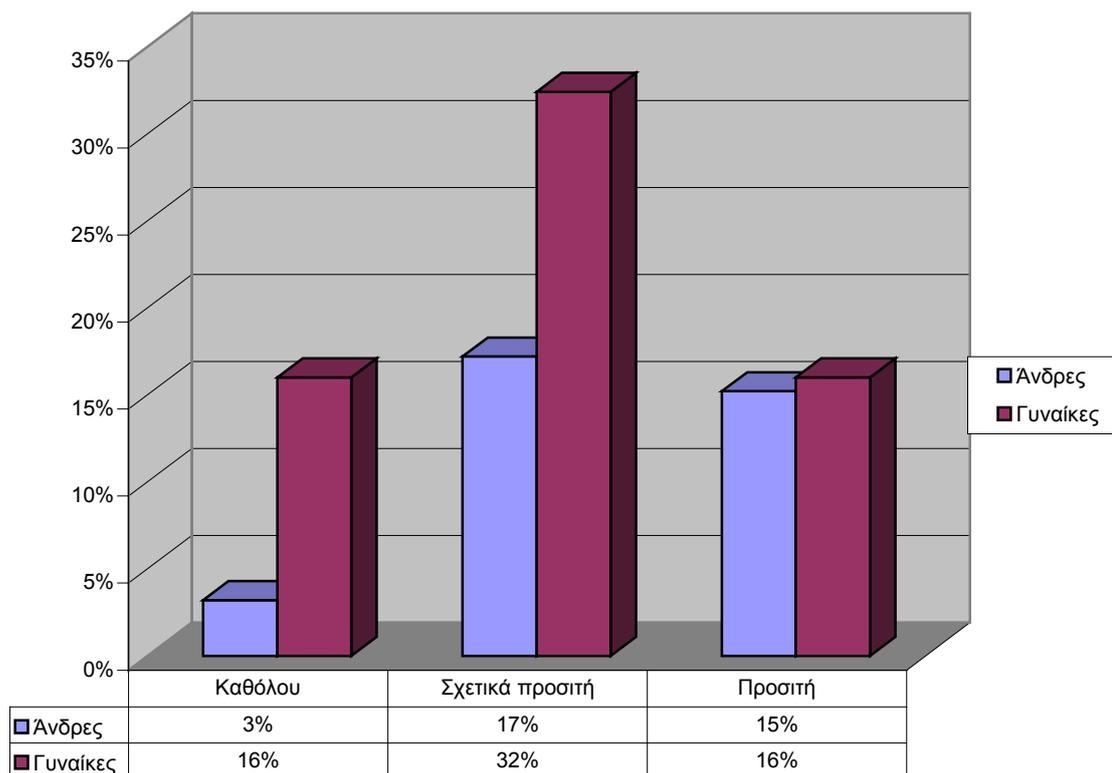
Γράφημα 6.1 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία.

Από τον παραπάνω πίνακα 6.1 ακολουθεί το συμπέρασμα ότι μόνο για το μικρό ποσοστό των Ρώσων που είναι (8%) η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση δεν είναι καθόλου προσιτή. Το (37%) των ερωτηθέντων απάντησαν ότι για αυτούς είναι σχετικά προσιτή. Για την πλειοψηφία των Ρώσων (54%) η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή.

Ο παρακάτω πίνακας 6.1 παρουσιάζει την κατάσταση από την αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Καθόλου	8	40	48	3%	16%	19%
Σχετικά προσιτή	43	81	124	17%	32%	50%
Προσιτή	38	40	78	15%	16%	31%
Σύνολο			250			

Πίνακας 6.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 6.1 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα.

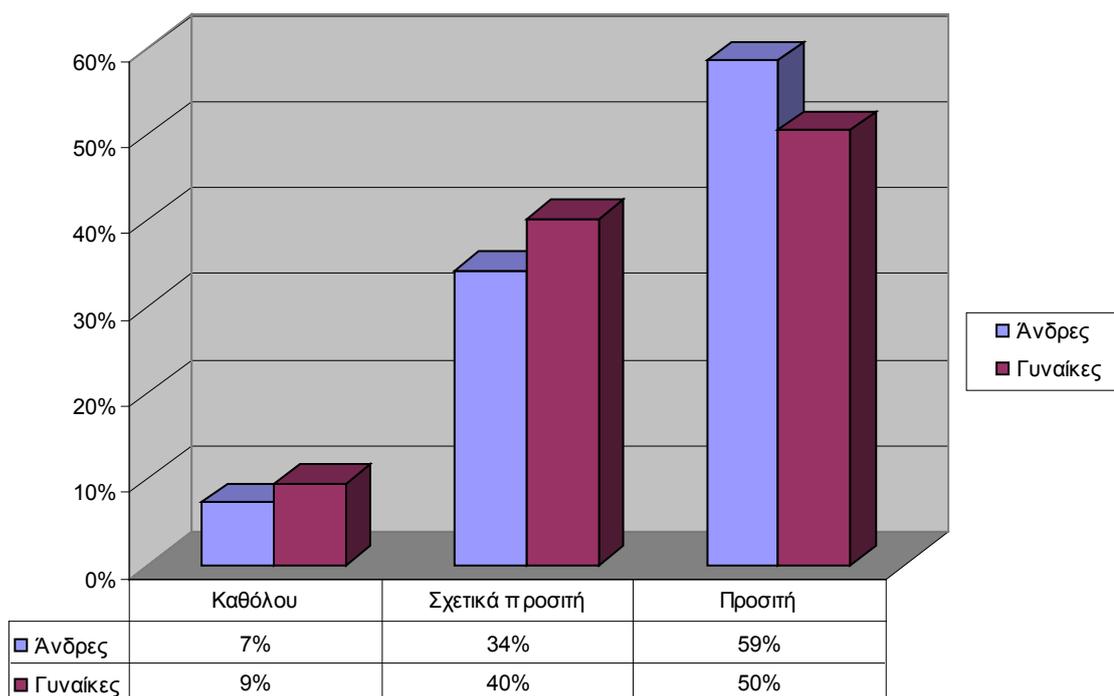
Από τον πίνακα 6.1 για την Ελλάδα, βλέπουμε ότι για μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων (19%) η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση δεν είναι καθόλου προσιτή. Για το (49%) των ερωτηθέντων είναι σχετικά προσιτή. Μόνο για 1/3 των Ελλήνων (31%) η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή.

Συγκρίνοντας τις δύο χώρες παρατηρούμε ότι το ποσοστό των Ελλήνων για τους οποίους η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση δεν είναι καθόλου προσιτή είναι περίπου 2,5 φορές μεγαλύτερο από το ποσοστό των Ρώσων - (19%) και (8%) αντίστοιχα. Η πλειοψηφία των Ρώσων ερωτηθέντων (54%) απάντησαν ότι η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή, έναντι (31%) των Ελλήνων ερωτηθέντων.

Ο πίνακας 6.2 παρουσιάζει αναλυτικά την κατάσταση από την αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία, δείχνοντας τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Καθόλου	9	12	21	7%	9%
Σχετικά προσιτή	42	51	93	34%	40%
Προσιτή	72	64	136	59%	50%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 6.2 για τη Ρωσία.

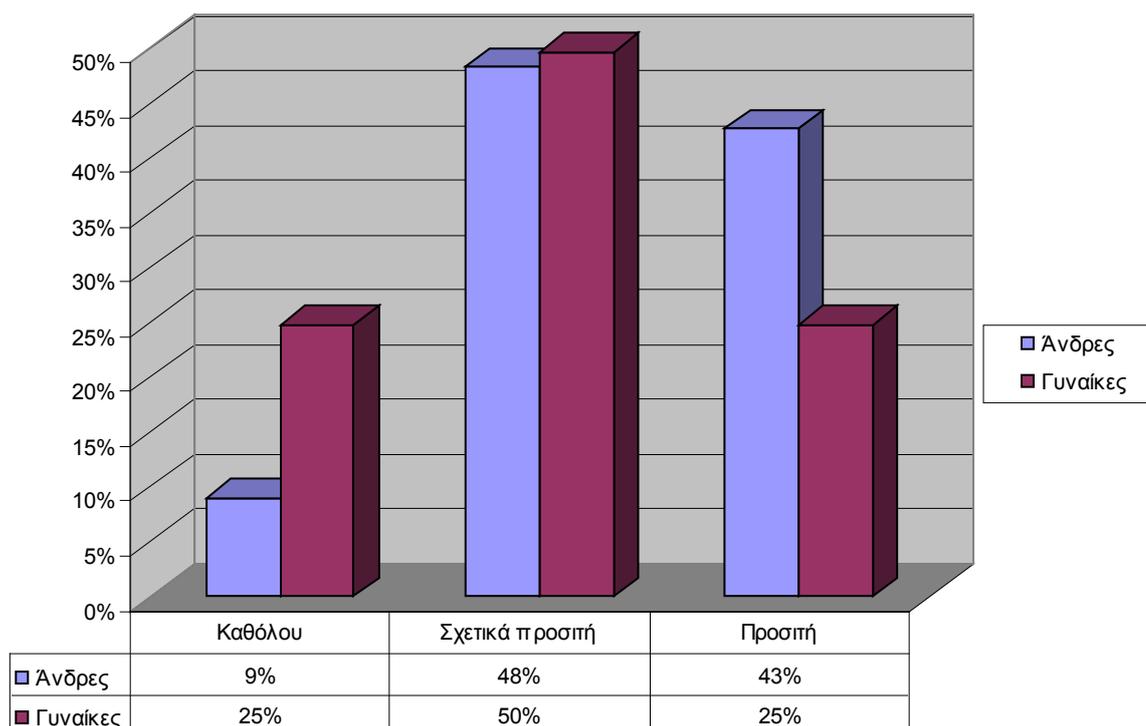

Γράφημα 6.2 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία.

Ο πίνακας 6.2 παρουσιάζει αναλυτικά την κατάσταση από την αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα, δείχνοντας τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Καθόλου	8	40	48	9%	25%
Σχετικά προσιτή	43	81	124	48%	50%
Προσιτή	38	40	78	43%	25%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 6.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 6.2 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα.

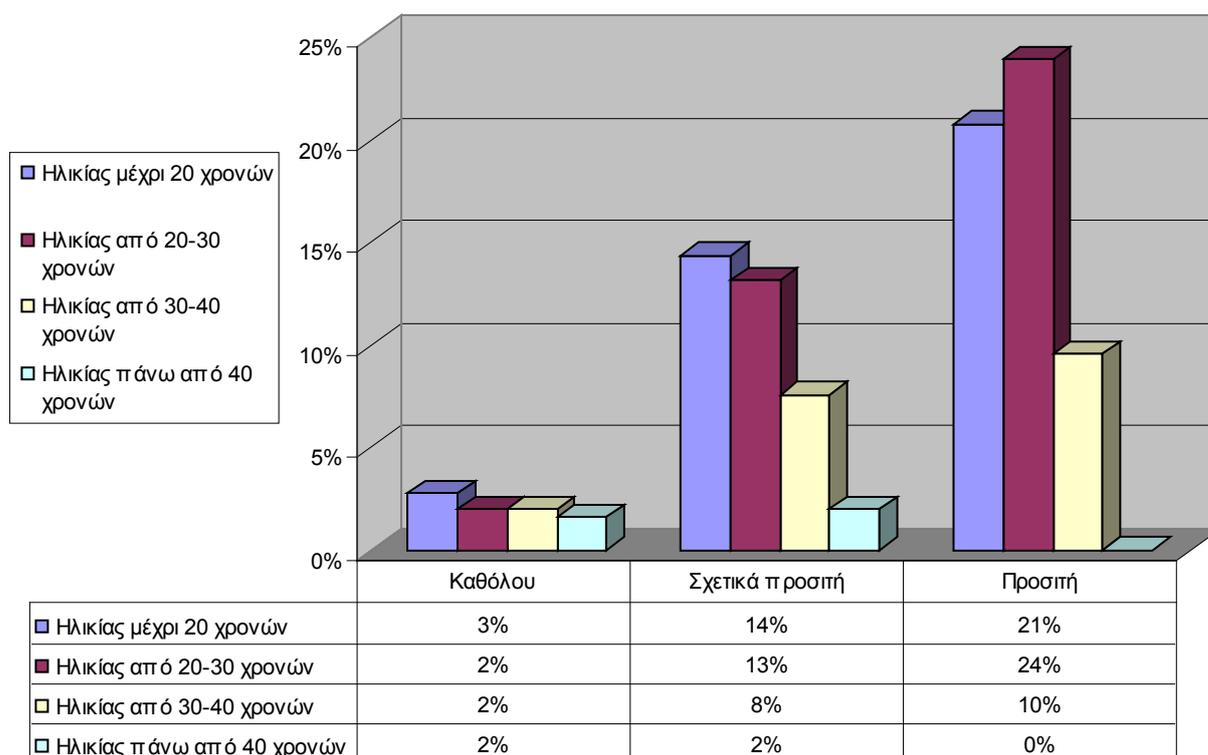
Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα στους παραπάνω πίνακες (6.2 για τη Ρωσία και 6.2 για την Ελλάδα) βγαίνει το συμπέρασμα ότι η γενική αξιολόγηση των Ελληνίδων στην ερώτηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για αυτές, επηρέασε αρνητικά τη γενική εικόνα στις απαντήσεις για την Ελλάδα.

Παράδειγμα, απάντησαν ότι η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση δεν είναι (καθόλου προσιτή) για αυτούς: στη Ρωσία (7% άνδρες – 9% γυναίκες), στην Ελλάδα (9% άνδρες και 25% γυναίκες). Σημείωσαν την επιλογή (προσιτή άνετα) - (59% των Ρώσων, 50% των Ρωσίδων, 43% των Ελλήνων και μόνο 25% των Ελληνίδων).

Ο παρακάτω πίνακας 6.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους.

	Σχετικά			Σύνολο	Σχετικά		
	Καθόλου	προσιτή	Προσιτή		Καθόλου	προσιτή	Προσιτή
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	7	36	52	250	3%	14%	21%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	5	33	60		2%	13%	24%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	5	19	24		2%	8%	10%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	4	5	0		2%	2%	0%
Σύνολο							

Πίνακας 6.3 για τη Ρωσία.

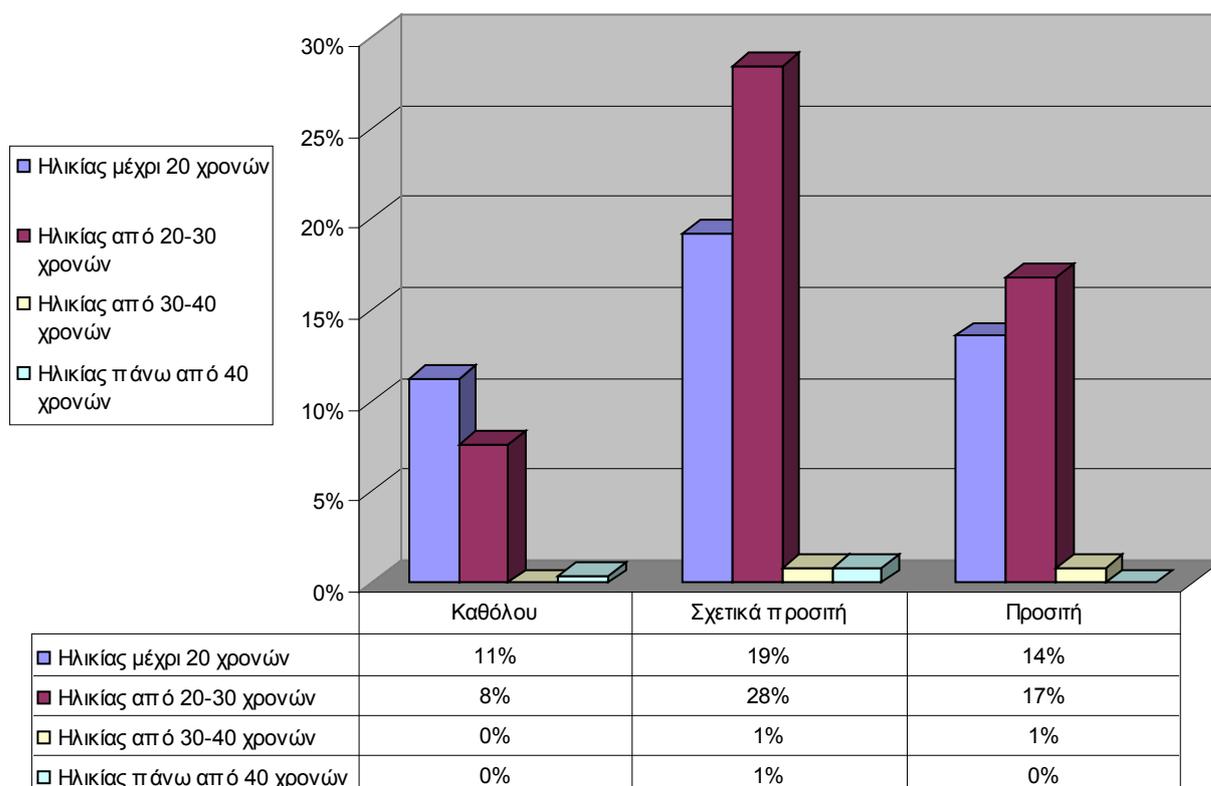

Γράφημα 6.3 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους.

Ο παρακάτω πίνακας 6.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή	Σύνολο	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	28	48	34		11%	19%	14%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	19	71	42		8%	28%	17%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0	2	2		0%	1%	1%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	1	2	1		0%	1%	0%
Σύνολο				250			

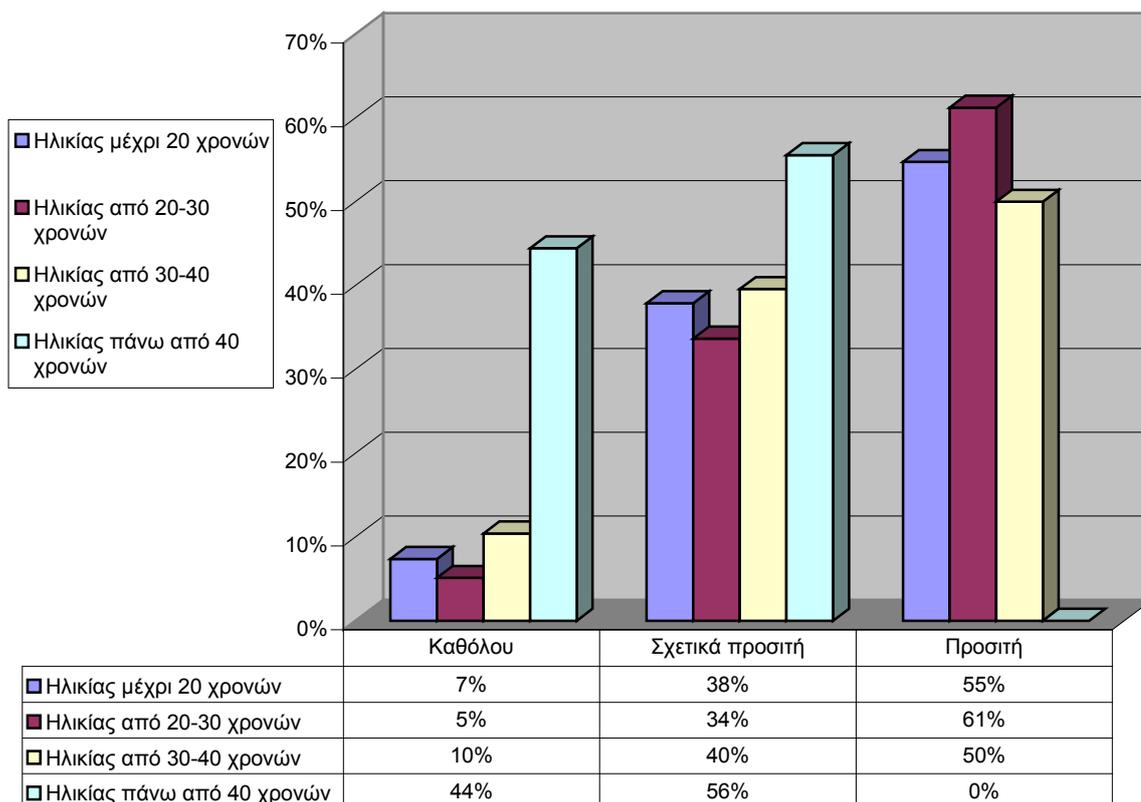
Πίνακας 6.3 για την Ελλάδα.

Γράφημα 6.3 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

	Σχετικά			Σύνολο	Σχετικά		
	Καθόλου	προσιτή	Προσιτή		Καθόλου	προσιτή	Προσιτή
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	7	36	52	95	7%	38%	55%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	5	33	60	98	5%	34%	61%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	5	19	24	48	10%	40%	50%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	4	5	0	9	44%	56%	0%
Σύνολο				250			

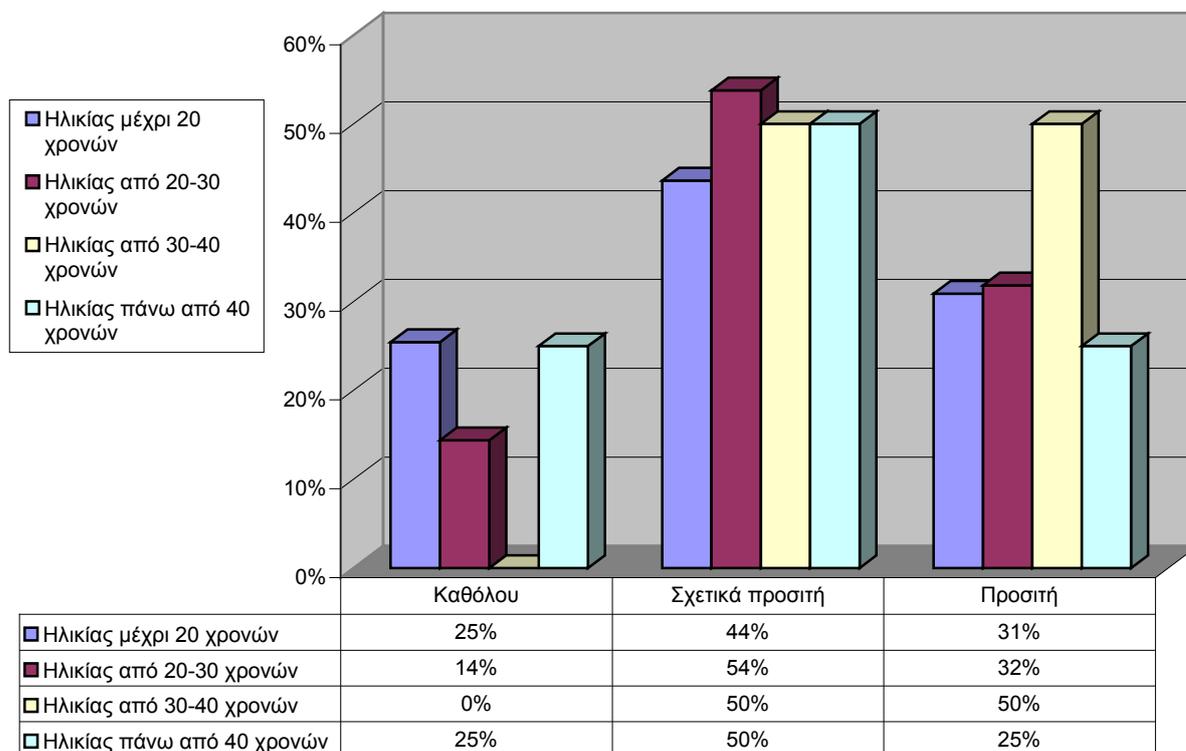
Πίνακας 6.3.1 για τη Ρωσία.(Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 6.3.1 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Σχετικά			Σύνολο	Σχετικά		
	Καθόλου	προσιτή	Προσιτή		Καθόλου	προσιτή	Προσιτή
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	28	48	34	110	25%	44%	31%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	19	71	42	132	14%	54%	32%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0	2	2	4	0%	50%	50%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	1	2	1	4	25%	50%	25%
Σύνολο				250			

Πίνακας 6.3.1 για την Ελλάδα.(Ανάλυση ανά γραμμή)

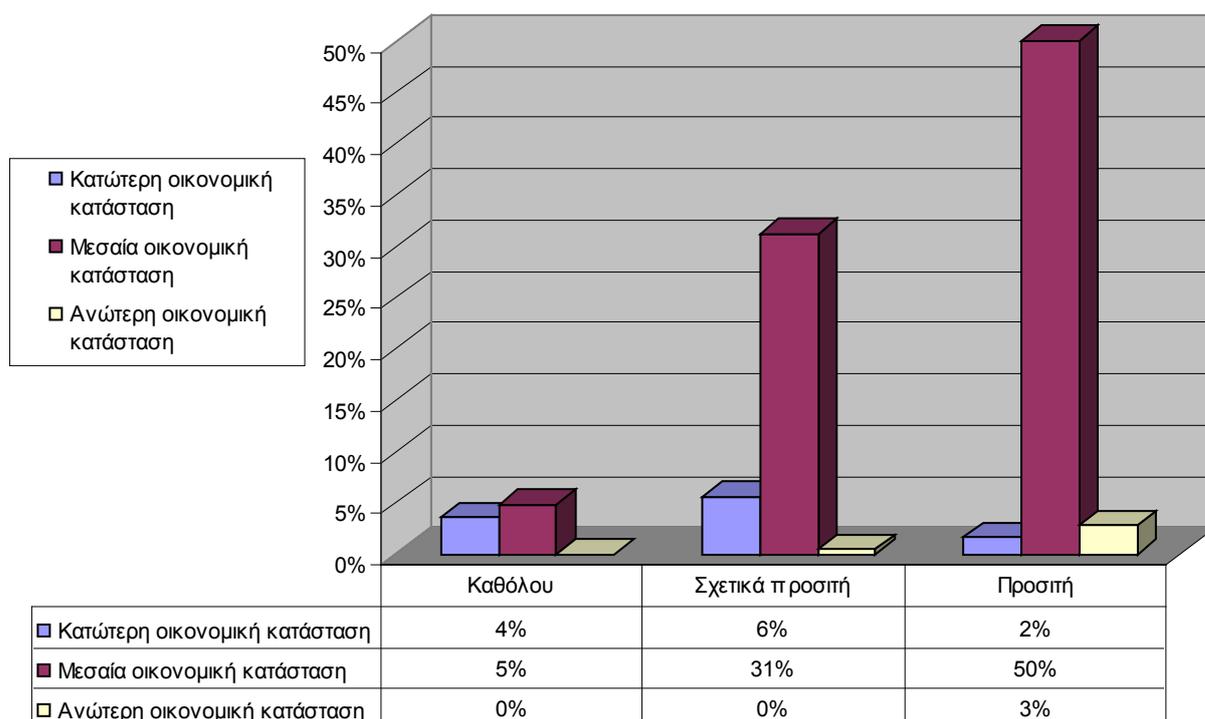

Γράφημα 6.3.1 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Ο πίνακας 6.4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή	Σύνολο	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	9	14	4		4%	6%	2%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	12	78	125		5%	31%	50%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	0	1	7		0%	0%	3%
Σύνολο				250			

Πίνακας 6.4 για τη Ρωσία.

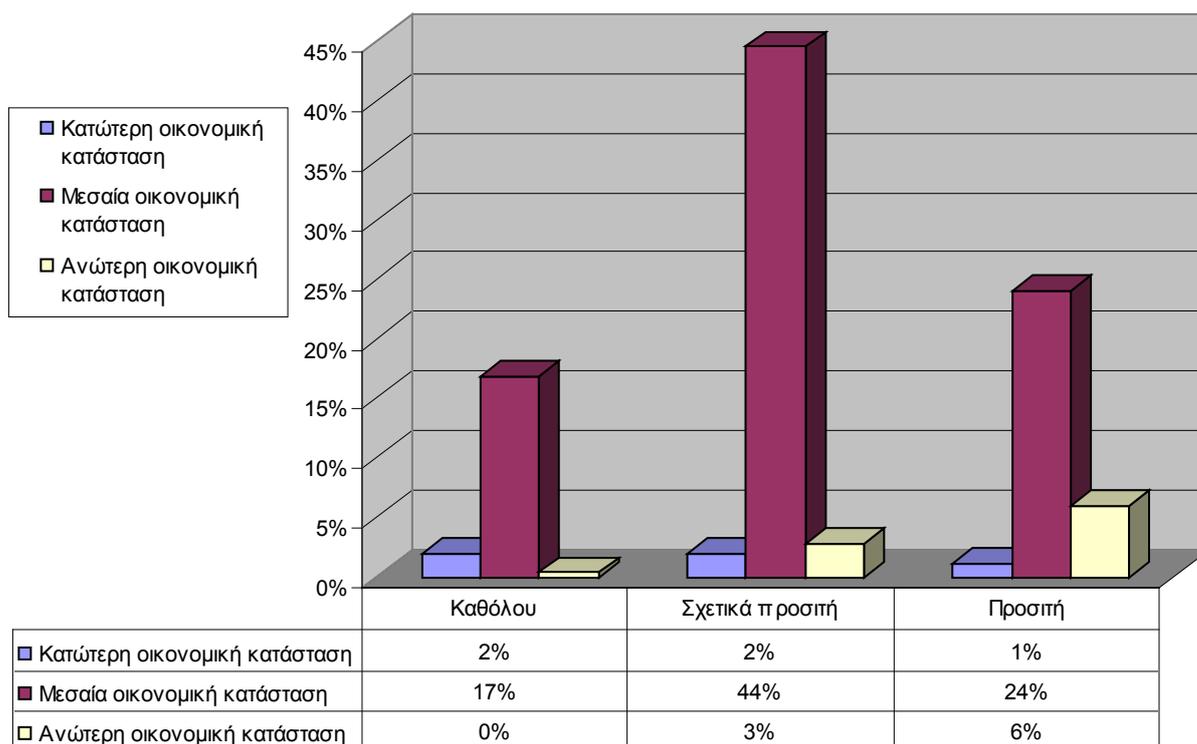

Γράφημα 6.4 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

Στον παρακάτω πίνακα 6.4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή	Σύνολο	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	5	5	3		2%	2%	1%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	43	111	60		17%	44%	24%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	1	7	15		0%	3%	6%
Σύνολο				250			

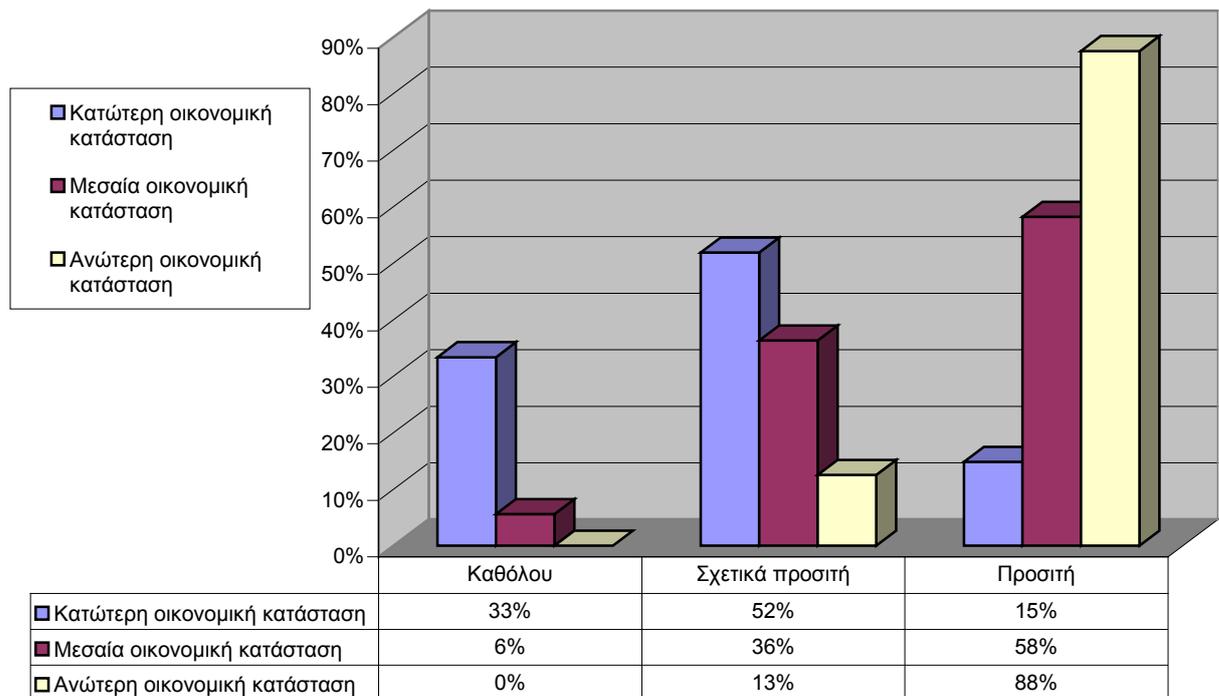
Πίνακας 6.4 για την Ελλάδα.

Γράφημα 6.4 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή	Σύνολο	Καθόλου	Σχετικά προσιτή	Προσιτή
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	9	14	4	27	33%	52%	15%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	12	78	125	215	6%	36%	58%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	0	1	7	8	0%	13%	88%
Σύνολο				250			

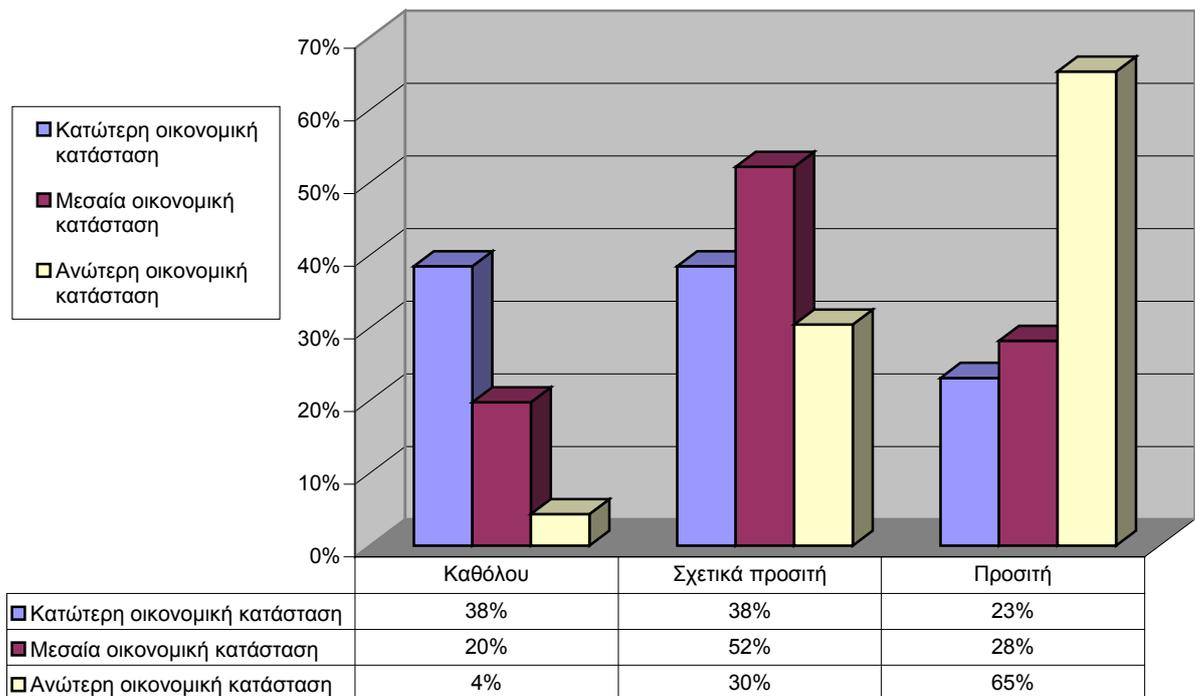
Πίνακας 6.4.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 6.4.1 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Σχετικά				Σχετικά		
	Καθόλου	προσιτή	Προσιτή	Σύνολο	Καθόλου	προσιτή	Προσιτή
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	5	5	3	13	38%	38%	23%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	43	111	60	214	20%	52%	28%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	1	7	15	23	4%	30%	65%
Σύνολο				250			

Πίνακας 6.4.1 για την Ελλάδα.(Ανάλυση ανά γραμμή)

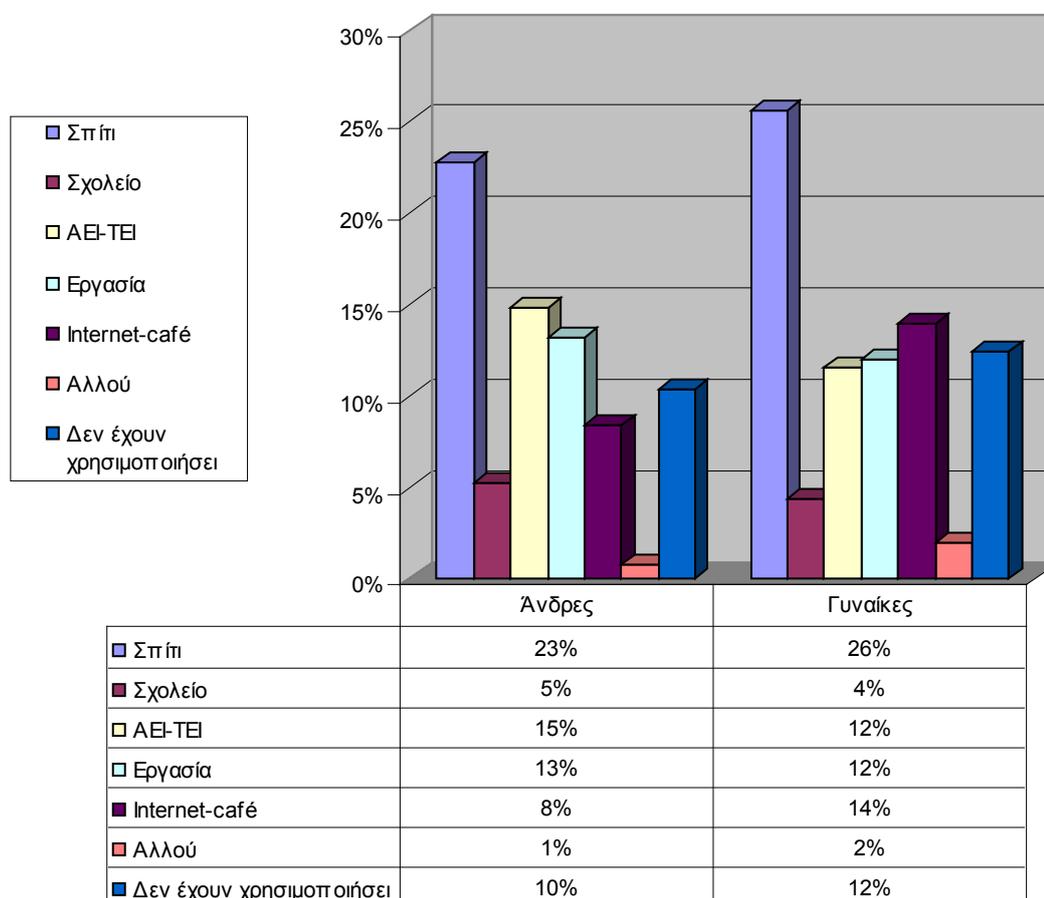
Γράφημα 6.4.1 Αξιολόγηση κατά πόσο η χρησιμοποίηση του internet για την τηλεεκπαίδευση είναι προσιτή για τους ανθρώπους στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 7^η ερώτηση προϋποθέτει εντοπισμό του τόπου όπου μπορεί να είχαν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες.

Ο πίνακας 7.1 δίνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Σπίτι	57	64	121	23%	26%	48%
Σχολείο	13	11	24	5%	4%	10%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	37	29	66	15%	12%	26%
Εργασία	33	30	63	13%	12%	25%
Internet-café	21	35	56	8%	14%	22%
Αλλού	2	5	7	1%	2%	3%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	26	31	57	10%	12%	23%
Σύνολο			250			

Πίνακας 7.1 για τη Ρωσία.

Γράφημα 7.1 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία.

Παραπάνω πίνακας 7.1 μας δίνει πληροφορίες ότι σχεδόν το μισό ποσοστό των Ρώσων χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης στο σπίτι (48%).

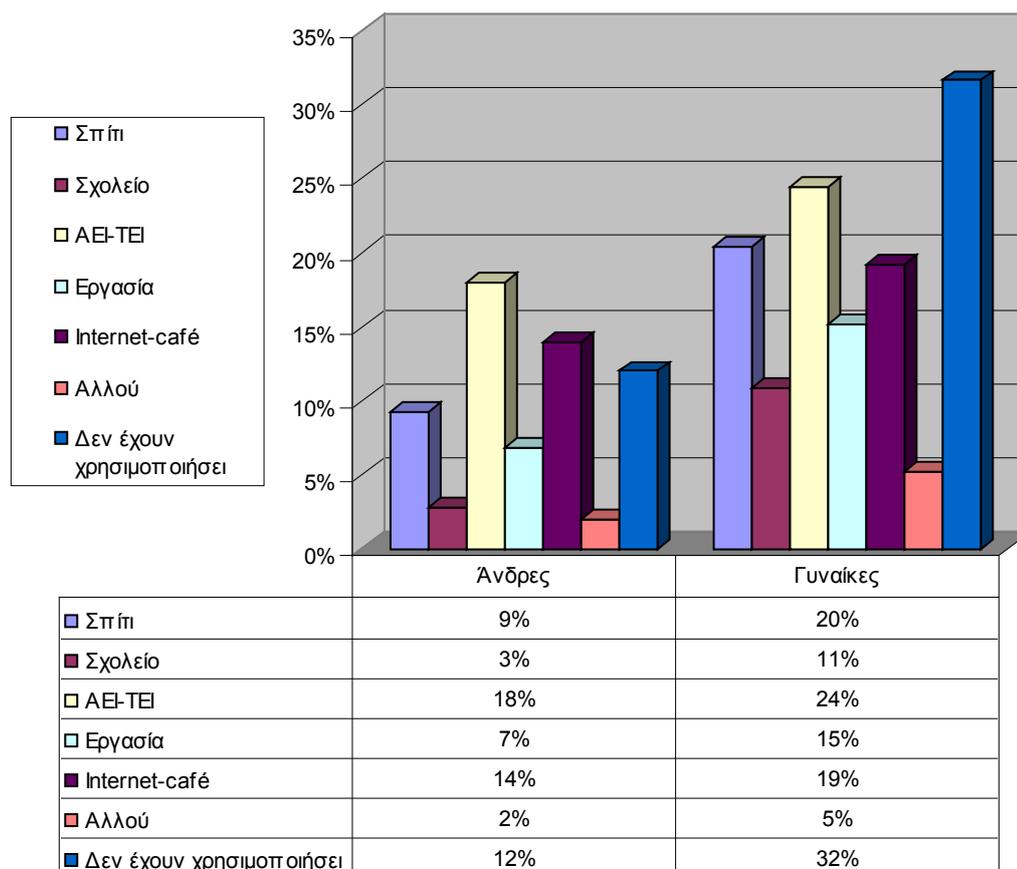
Περίπου το ίδιο ποσοστό ερωτηθέντων απάντησαν ότι χρησιμοποιούν στα ΑΕΙ-ΤΕΙ (26%), στην εργασία (25%), στο internet-café (22%). Μόνο (10%) των ερωτηθέντων είχαν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους της εκπαίδευσης από απόσταση στο σχολείο.

Περίπου $\frac{1}{4}$ των Ρώσων (23%) απάντησαν ότι δεν είχαν χρησιμοποιήσει καθόλου και μόνο το (3%) εξέφρασαν τη γνώμη τους ότι θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης κάπου αλλού.

Ο παρακάτω πίνακας 7.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Σπίτι	23	51	74	9%	20%	30%
Σχολείο	7	27	34	3%	11%	14%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	45	61	106	18%	24%	42%
Εργασία	17	38	55	7%	15%	22%
Internet-café	35	48	83	14%	19%	33%
Αλλού	5	13	18	2%	5%	7%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	30	79	109	12%	32%	44%
Σύνολο			250			

Πίνακας 7.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 7.1 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

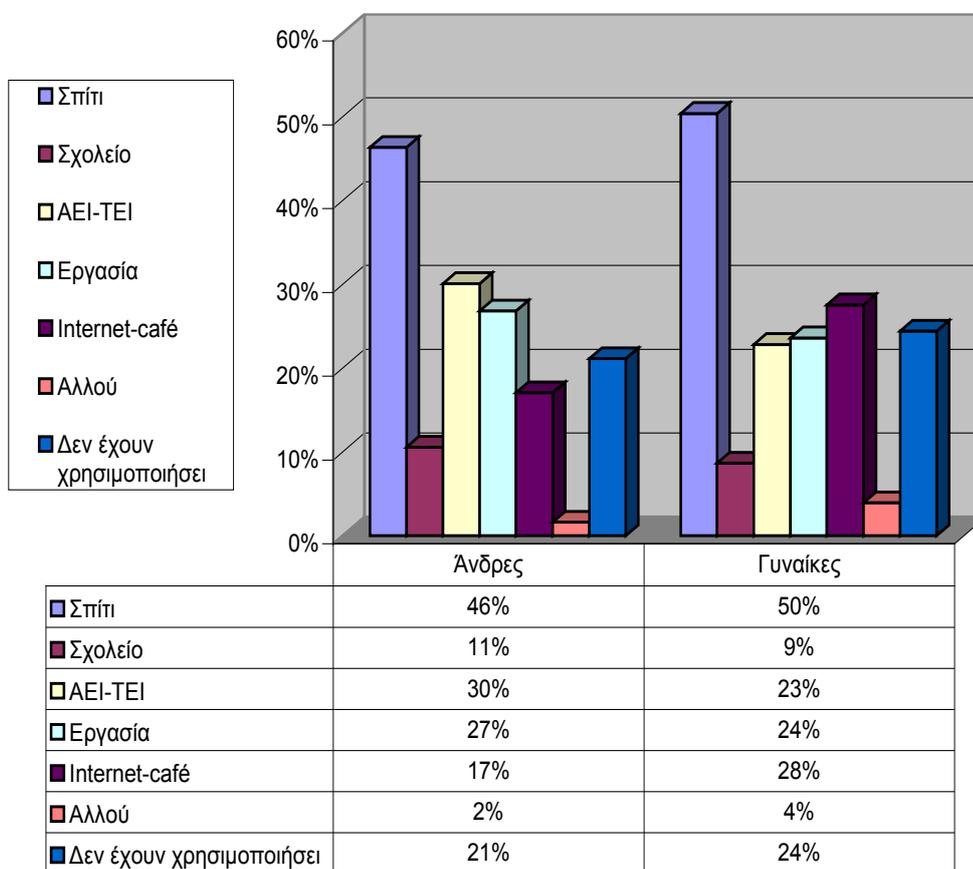
Ο πίνακας 7.1 για την Ελλάδα, μας δίνει πληροφορίες ότι σχεδόν 1/3 των Ελλήνων χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης στο σπίτι (30%). Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων Ελλήνων απάντησαν ότι χρησιμοποιούν στα ΑΕΙ-ΤΕΙ (42%), στην εργασία (22%), στο internet-café (33%). Μόνο το (14%) των ερωτηθέντων είχαν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους της εκπαίδευσης από απόσταση στο σχολείο. Το (44%) των Ελλήνων απάντησαν ότι δεν είχαν χρησιμοποιήσει καθόλου και το (7%) εξέφρασαν τη γνώμη τους ότι θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης κάπου αλλού.

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τη σύγκριση των πινάκων (7.1 για τη Ρωσία, 7.1 για την Ελλάδα) μας δείχνουν ότι οι Ρώσοι χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης πιο συχνά στο σπίτι από ότι οι Έλληνες (48%-30%) αντίστοιχα. Οι Έλληνες από την πλευρά τους πιο συχνά χρησιμοποιούν αυτές τις μεθόδους στα ΑΕΙ – ΤΕΙ (42% των Ελλήνων και μόνο 26% των Ρώσων) και στο internet-café (33% των Ελλήνων και 22% των Ρώσων). Η πιο μεγάλη διαφορά που έδειξε η έρευνα είναι το εξής: (44%) των Ελλήνων δεν έχουν χρησιμοποιήσει καθόλου τις διάφορες μεθόδους εκπαίδευσης από απόσταση, στους Ρώσους είναι μόνο (23%).

Ο παρακάτω πίνακας 7.2 δίνει πιο αναλυτικά τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι άνθρωποι στη Ρωσία. Δείχνοντας τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Σπίτι	57	64	121	46%	50%
Σχολείο	13	11	24	11%	9%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	37	29	66	30%	23%
Εργασία	33	30	63	27%	24%
Internet-café	21	35	56	17%	28%
Αλλού	2	5	7	2%	4%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	26	31	57	21%	24%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 7.2 για τη Ρωσία.

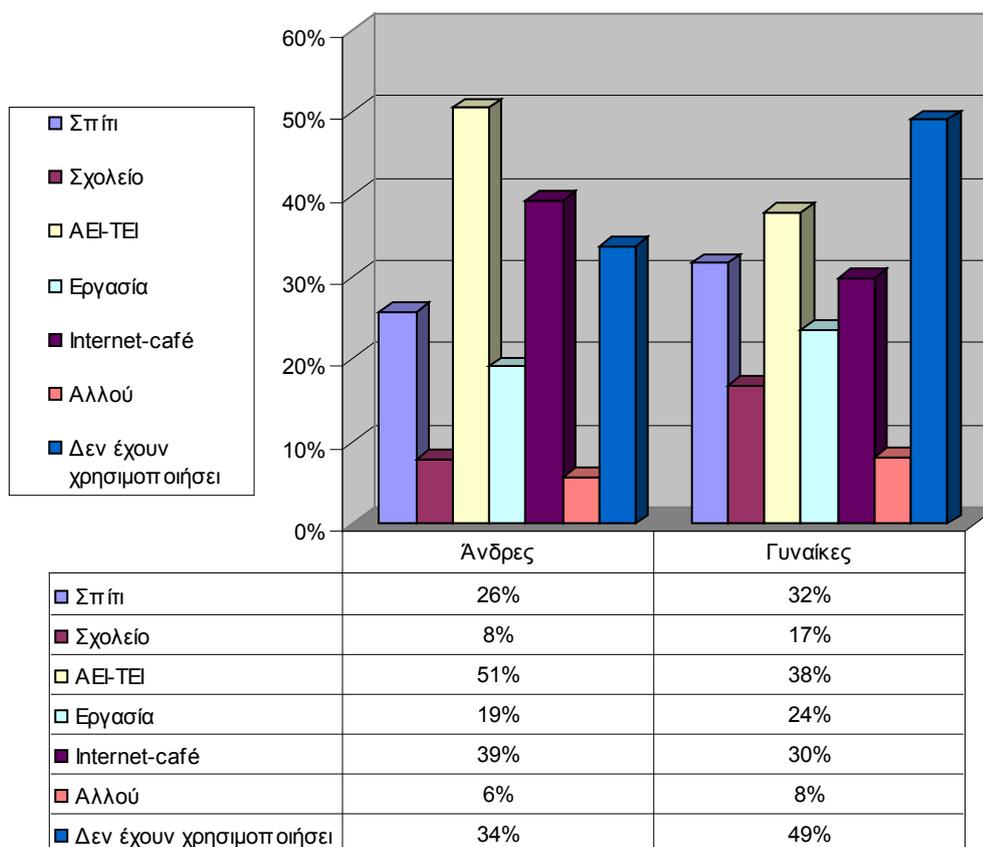

Γράφημα 7.2 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία.

Ο πίνακας 7.2 για την Ελλάδα δίνει πιο αναλυτικά τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι άνθρωποι στην Ελλάδα. Δείχνοντας τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Σπίτι	23	51	74	26%	32%
Σχολείο	7	27	34	8%	17%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	45	61	106	51%	38%
Εργασία	17	38	55	19%	24%
Internet-café	35	48	83	39%	30%
Αλλού	5	13	18	6%	8%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	30	79	109	34%	49%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 7.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 7.2 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διάφορων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

Στη σύγκριση των πινάκων (7.2 για τη Ρωσία και 7.2 για την Ελλάδα) φαίνεται ότι οι γυναίκες και των δύο χωρών χρησιμοποιούν πιο συχνά από τους άνδρες τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης στο σπίτι, που είναι απόλυτα φυσικό (50% οι γυναίκες στη Ρωσία και 32% στην Ελλάδα) έναντι (46% των ανδρών στη Ρωσία και 26% στην Ελλάδα). Οι Έλληνες σημαντικά υπερισχύουν στα ποσοστά στις απαντήσεις τις Ελληνίδες, εκφράζοντας ότι πιο συχνά χρησιμοποιούν τις διάφορες

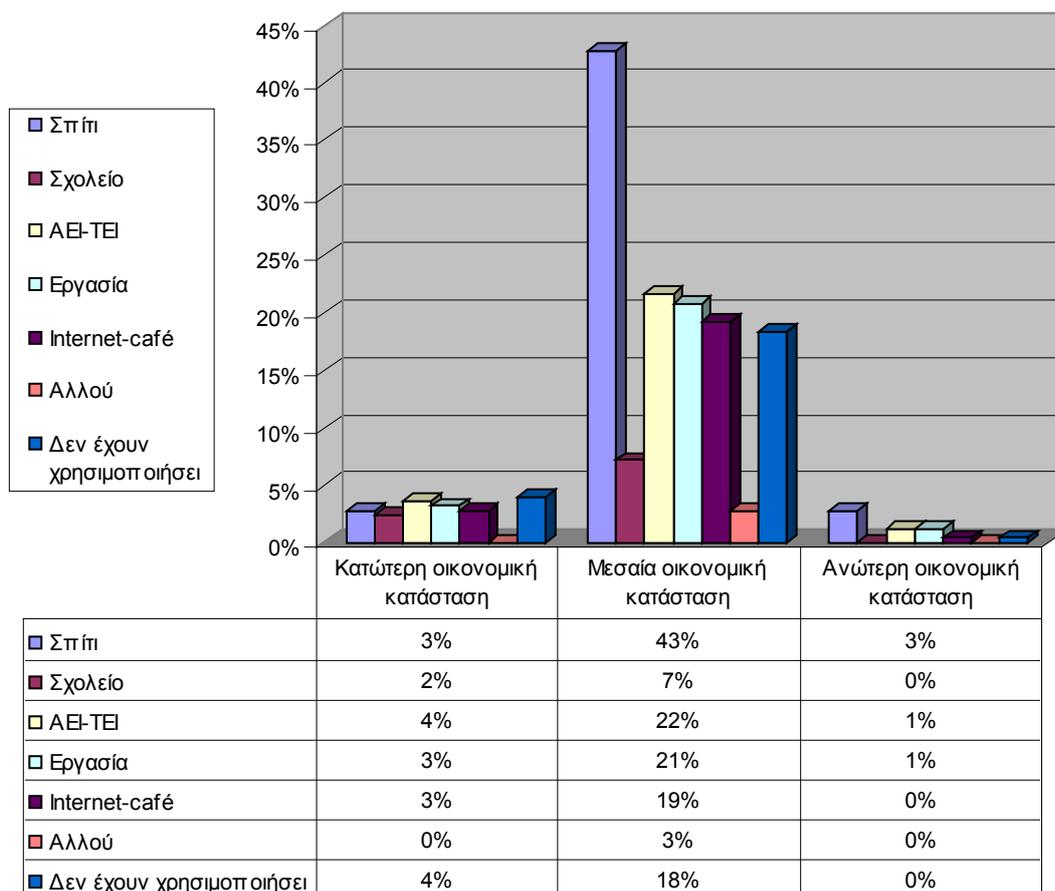
μεθόδους τηλεεκπαίδευσης στα ΑΕΙ – ΤΕΙ (51% οι άνδρες έναντι 38% των γυναικών) και στο internet-café (39% οι άνδρες έναντι 30% των γυναικών). Στη Ρωσία παρατηρούμε ότι υπάρχει σημαντική διαφορά μόνο στα ποσοστά στις απαντήσεις που έδωσαν οι άνδρες έναντι των γυναικών σημειώνοντας ότι χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους εκπαίδευσης από απόσταση: στα ΑΕΙ – ΤΕΙ (30% οι άνδρες έναντι 23% των γυναικών) και στο internet-café (17% οι άνδρες έναντι 28% των γυναικών).

Όπως βλέπουμε στη Ρωσία οι γυναίκες που χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης στο internet-café υπερಿಸχύνουν σημαντικά το ποσοστό στις απαντήσεις των ανδρών με υπεροχή 11%. Στην Ελλάδα έχουμε εντελώς αντίθετη εικόνα, οι άνδρες υπερισχύουν σημαντικά το ποσοστό στις απαντήσεις των γυναικών με υπεροχή 13%.

Ο πίνακας 7.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση	Σύνολο	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση
Σπίτι	7	107	7		3%	43%	3%
Σχολείο	6	18	0		2%	7%	0%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	9	54	3		4%	22%	1%
Εργασία	8	52	3		3%	21%	1%
Internet-café	7	48	1		3%	19%	0%
Αλλού	0	7	0		0%	3%	0%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	10	46	1		4%	18%	0%
Σύνολο				250			

Πίνακας 7.3 για τη Ρωσία.

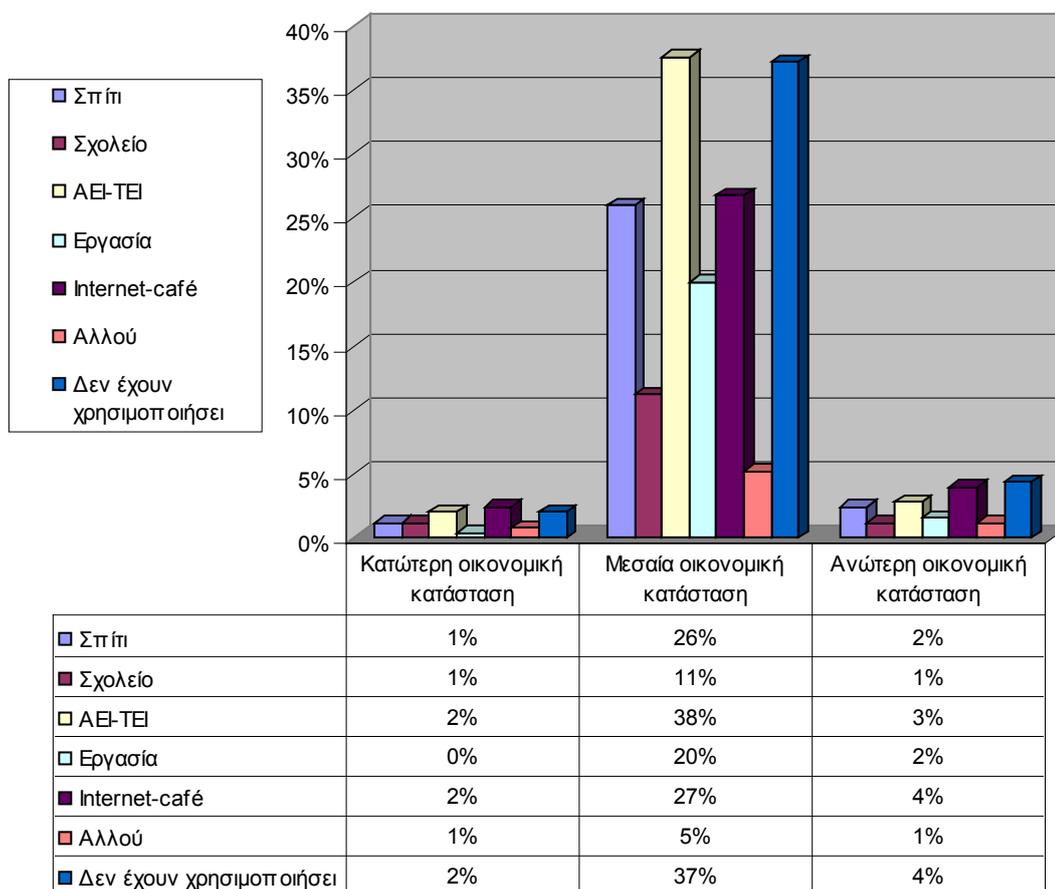

Γράφημα 7.3 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

Ο παρακάτω πίνακας 7.3 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση	Σύνολο	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση
Σπίτι	3	65	6		1%	26%	2%
Σχολείο	3	28	3		1%	11%	1%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	5	94	7		2%	38%	3%
Εργασία	1	50	4		0%	20%	2%
Internet-café	6	67	10		2%	27%	4%
Αλλού	2	13	3		1%	5%	1%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	5	93	11		2%	37%	4%
Σύνολο				250			

Πίνακας 7.3 για την Ελλάδα.

Γράφημα 7.3 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

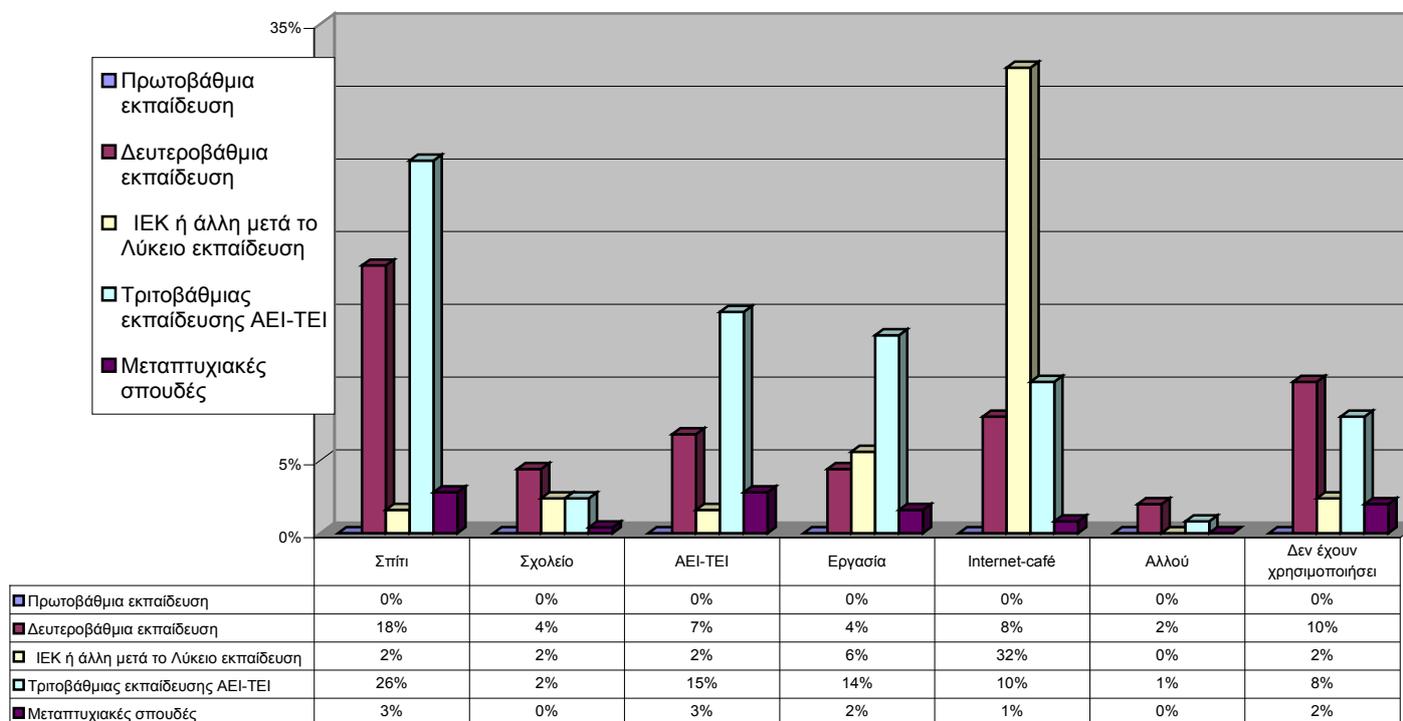
Στον πίνακα 7.4 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το πού μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους.

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές	Σύνολο
Σπίτι	0	46	4	64	7	
Σχολείο	0	11	6	6	1	
ΑΕΙ-ΤΕΙ	0	17	4	38	7	
Εργασία	0	11	14	34	4	
Internet-café	0	20	80	26	2	
Αλλού	0	5	0	2	0	
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	0	26	6	20	5	
Σύνολο						250

Πίνακας 7.4 για τη Ρωσία.

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές
Σπίτι	0%	18%	2%	26%	3%
Σχολείο	0%	4%	2%	2%	0%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	0%	7%	2%	15%	3%
Εργασία	0%	4%	6%	14%	2%
Internet-café	0%	8%	32%	10%	1%
Αλλού	0%	2%	0%	1%	0%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	0%	10%	2%	8%	2%
Σύνολο					

Πίνακας 7.4 Συνέχεια.

Γράφημα 7.4 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τύπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους.

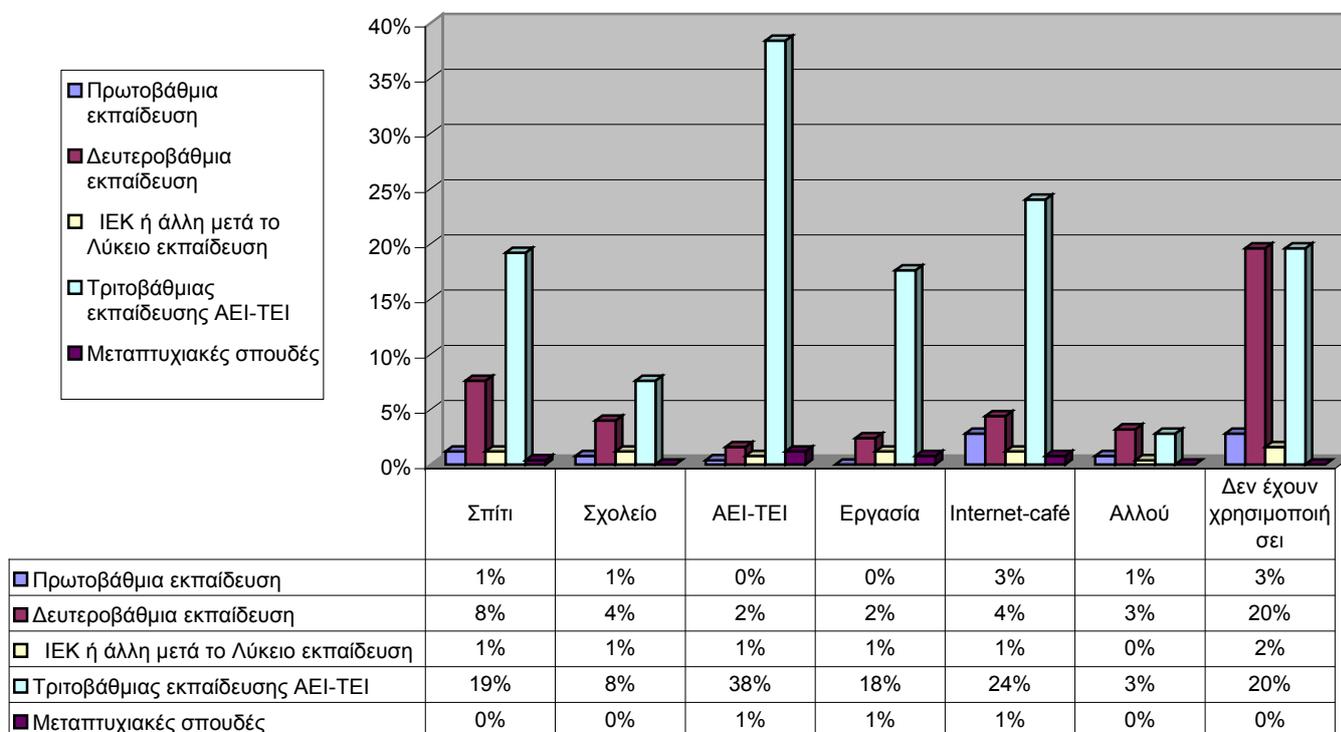
Ο παρακάτω πίνακας 7.4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους.

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές	Σύνολο
Σπίτι	3	19	3	48	1	
Σχολείο	2	10	3	19	0	
ΑΕΙ-ΤΕΙ	1	4	2	96	3	
Εργασία	0	6	3	44	2	
Internet-café	7	11	3	60	2	
Αλλού	2	8	1	7	0	
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	7	49	4	49	0	
Σύνολο						250

Πίνακας 7.4 για την Ελλάδα.

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές
Σπίτι	1%	8%	1%	19%	0%
Σχολείο	1%	4%	1%	8%	0%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	0%	2%	1%	38%	1%
Εργασία	0%	2%	1%	18%	1%
Internet-café	3%	4%	1%	24%	1%
Αλλού	1%	3%	0%	3%	0%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	3%	20%	2%	20%	0%
Σύνολο					

Πίνακας 7.4 Συνέχεια.

Γράφημα 7.4 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με το βαθμό της εκπαίδευσης τους.

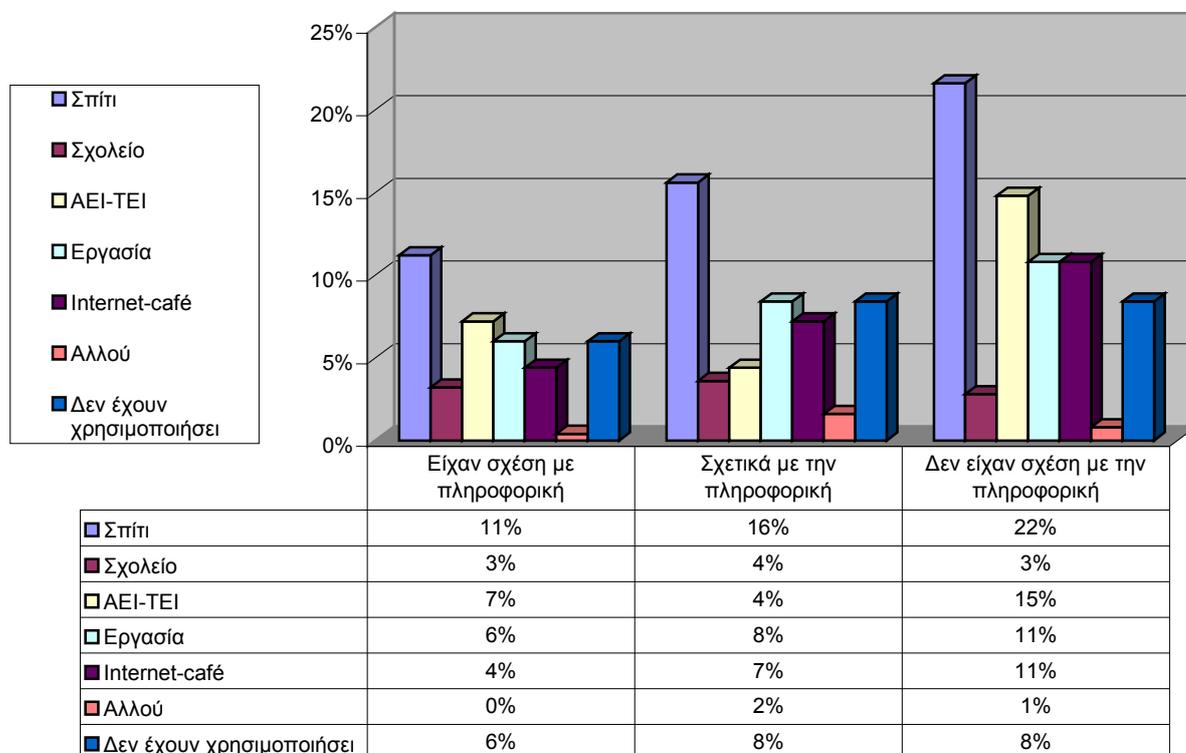
Στον πίνακα 7.5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	Σύνολο
Σπίτι	28	39	54	
Σχολείο	8	9	7	
ΑΕΙ-ΤΕΙ	18	11	37	
Εργασία	15	21	27	
Internet-café	11	18	27	
Αλλού	1	4	2	
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	15	21	21	
Σύνολο				250

Πίνακας 7.5 για τη Ρωσία.

	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική
Σπίτι	11%	16%	22%
Σχολείο	3%	4%	3%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	7%	4%	15%
Εργασία	6%	8%	11%
Internet-café	4%	7%	11%
Αλλού	0%	2%	1%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	6%	8%	8%
Σύνολο			

Πίνακας 7.5 Συνέχεια.

Γράφημα 7.5 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τύπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

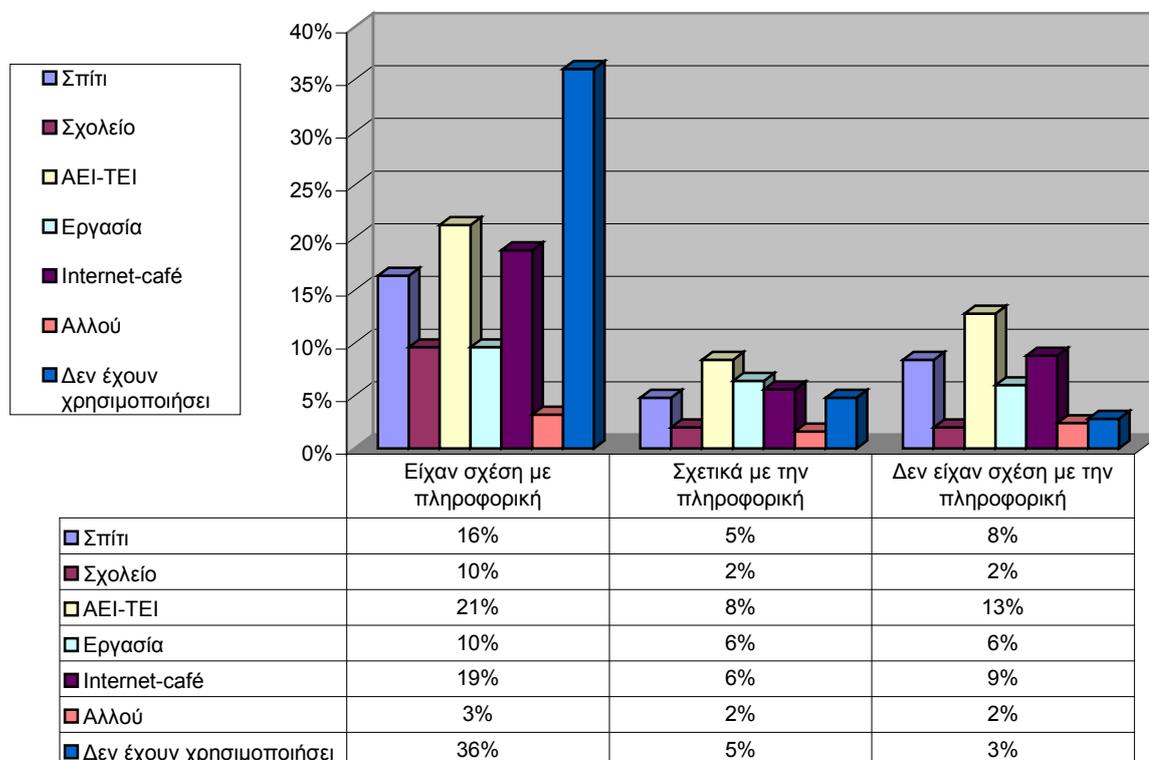
Ο παρακάτω πίνακας 7.5 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	Σύνολο
Σπίτι	41	12	21	
Σχολείο	24	5	5	
ΑΕΙ-ΤΕΙ	53	21	32	
Εργασία	24	16	15	
Internet-café	47	14	22	
Αλλού	8	4	6	
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	90	12	7	
Σύνολο				250

Πίνακας 7.5 για την Ελλάδα.

	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική
Σπίτι	16%	5%	8%
Σχολείο	10%	2%	2%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	21%	8%	13%
Εργασία	10%	6%	6%
Internet-café	19%	6%	9%
Αλλού	3%	2%	2%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	36%	5%	3%
Σύνολο			

Πίνακας 7.5 Συνέχεια.

Γράφημα 7.5 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

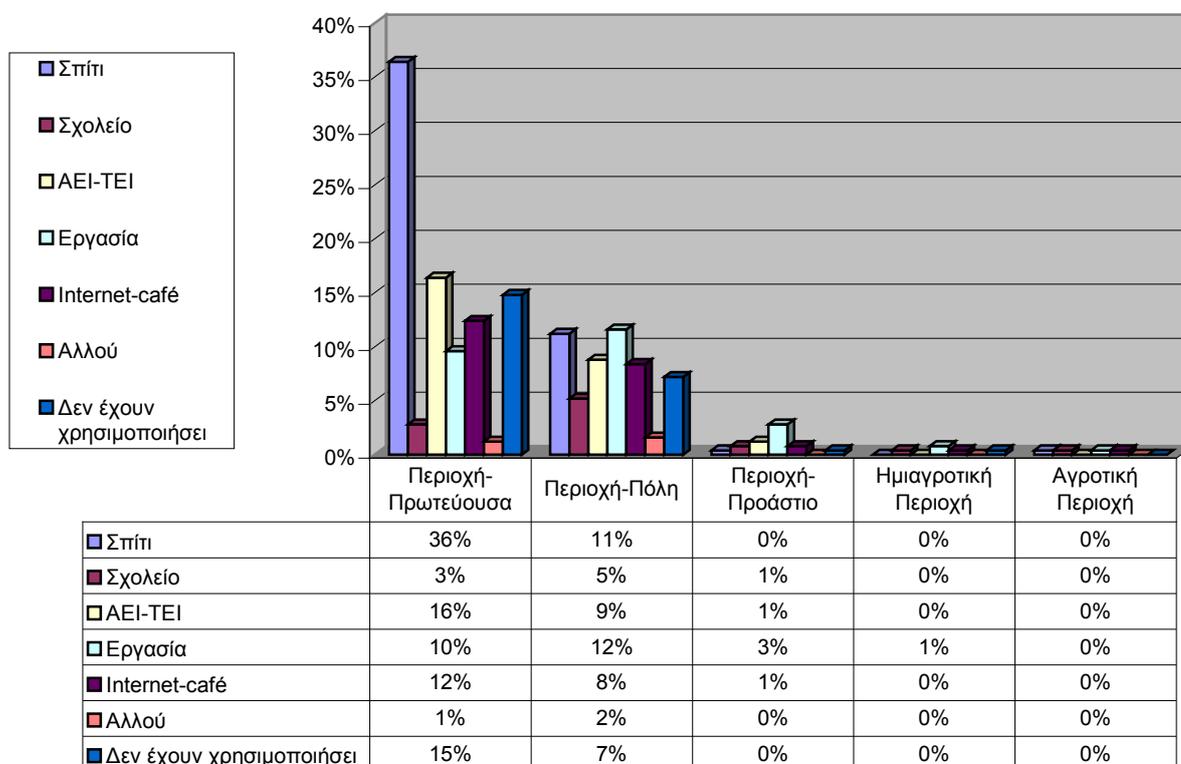
Ο παρακάτω πίνακας 7.6 δείχνει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	Περιοχή-Πρωτεύουσα	Περιοχή-Πόλη	Περιοχή-Προάστιο	Ημιαγροτική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Σπίτι	91	28	1	0	1
Σχολείο	7	13	2	1	1
ΑΕΙ-ΤΕΙ	41	22	3	0	0
Εργασία	24	29	7	2	1
Internet-café	31	21	2	1	1
Αλλού	3	4	0	0	0
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	37	18	1	1	0
Σύνολο					

Πίνακας 7.6 για τη Ρωσία.

	Σύνολο	Περιοχή-Πρωτεύουσα	Περιοχή-Πόλη	Περιοχή-Προάστιο	Ημιαγροτική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Σπίτι		36%	11%	0%	0%	0%
Σχολείο		3%	5%	1%	0%	0%
ΑΕΙ-ΤΕΙ		16%	9%	1%	0%	0%
Εργασία		10%	12%	3%	1%	0%
Internet-café		12%	8%	1%	0%	0%
Αλλού		1%	2%	0%	0%	0%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει		15%	7%	0%	0%	0%
Σύνολο	250					

Πίνακας 7.6 Συνέχεια.

Γράφημα 7.6 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διάφορων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

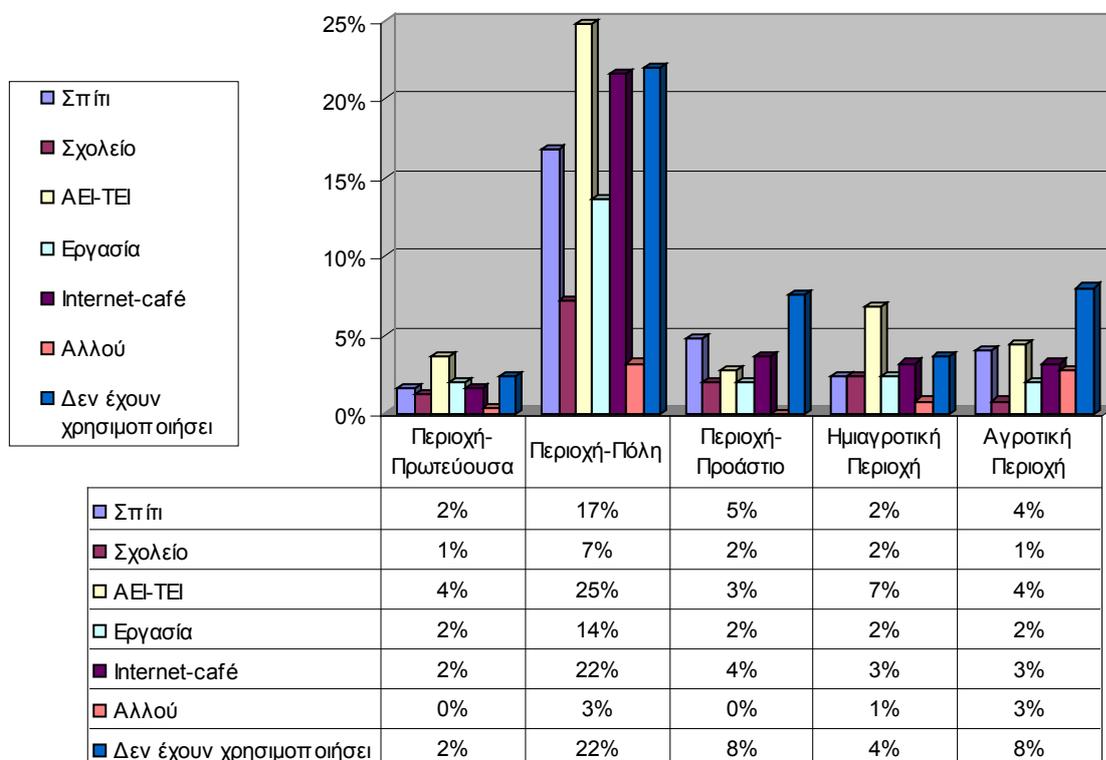
Στον πίνακα 7.6 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση για το που μπορεί να έχουν χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	Περιοχή- Πρωτεύουσα	Περιοχή- Πόλη	Περιοχή- Προάστιο	Ημιαγροτική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Σπίτι	4	42	12	6	10
Σχολείο	3	18	5	6	2
ΑΕΙ-ΤΕΙ	9	62	7	17	11
Εργασία	5	34	5	6	5
Internet-café	4	54	9	8	8
Αλλού	1	8	0	2	7
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	6	55	19	9	20
Σύνολο					

Πίνακας 7.6 για την Ελλάδα.

	Σύνολο	Περιοχή- Πρωτεύουσα	Περιοχή- Πόλη	Περιοχή- Προάστιο	Ημιαγροτική Περιοχή	Αγροτική Περιοχή
Σπίτι		2%	17%	5%	2%	4%
Σχολείο		1%	7%	2%	2%	1%
ΑΕΙ-ΤΕΙ		4%	25%	3%	7%	4%
Εργασία		2%	14%	2%	2%	2%
Internet-café		2%	22%	4%	3%	3%
Αλλού		0%	3%	0%	1%	3%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει		2%	22%	8%	4%	8%
Σύνολο	250					

Πίνακας 7.6 Συνέχεια

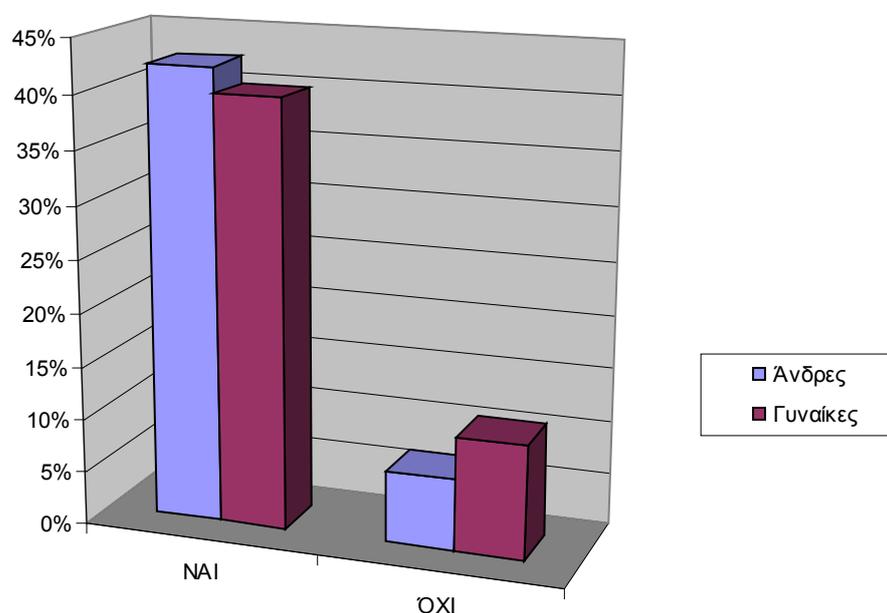
Γράφημα 7.6 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την έρευνα για το εντοπισμό του τόπου χρησιμοποίησης των διάφορων μεθόδων τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

Η 8^η ερώτηση εάν έχουν δικό τους υπολογιστή οι ερωτηθέντες και των δύο χωρών, έχει ως στόχο την εμφάνιση της δυνατότητας ευκολίας πρόσβασης στον Η/Υ και ευκολίας πρόσβασης στο διαδίκτυο, που είναι απαραίτητο για την τηλεεκπαίδευση. Επίσης την εμφάνιση της οικονομικής δυνατότητας των ανθρώπων.

Πίνακας 8.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
ΝΑΙ	106	100	206	42%	40%	82%
ΌΧΙ	17	27	44	7%	11%	18%
Σύνολο			250			

Πίνακας 8.1 για τη Ρωσία.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ
■ Ανδρες	42%	7%
■ Γυναίκες	40%	11%

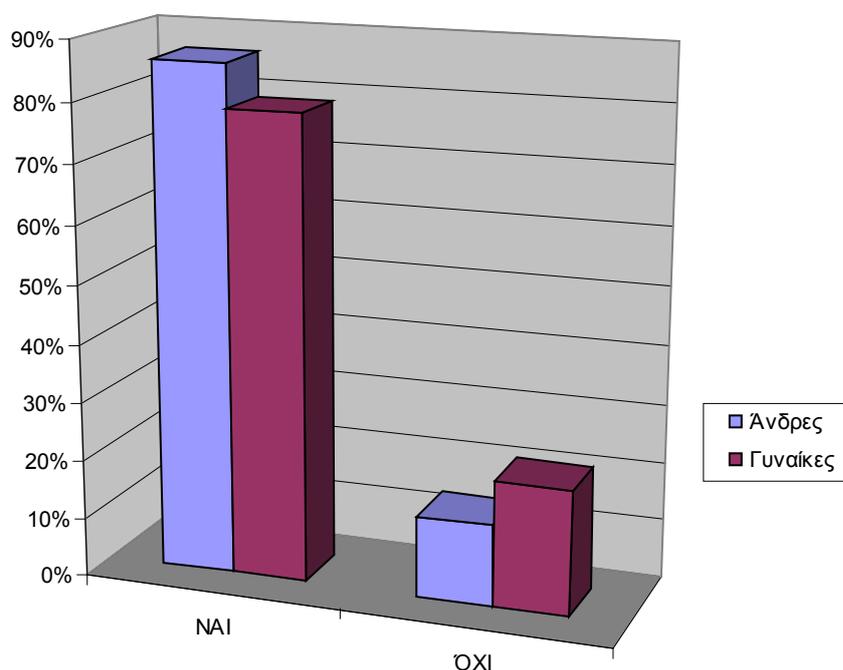
Γράφημα 8.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ.

Από τους 250 ερωτηθέντες στη Ρωσία το (82%) έχουν δικό τους υπολογιστή και μόνο το (18%) δεν έχουν δικό τους Η/Υ.

Πίνακας 8.2 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Η ανάλυση βγαίνει από των διαχωρισμό απαντήσεων των ανδρών (123) και των γυναικών (127) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
ΝΑΙ	106	100	206	86%	79%
ΌΧΙ	17	27	44	14%	21%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 8.2 για τη Ρωσία.

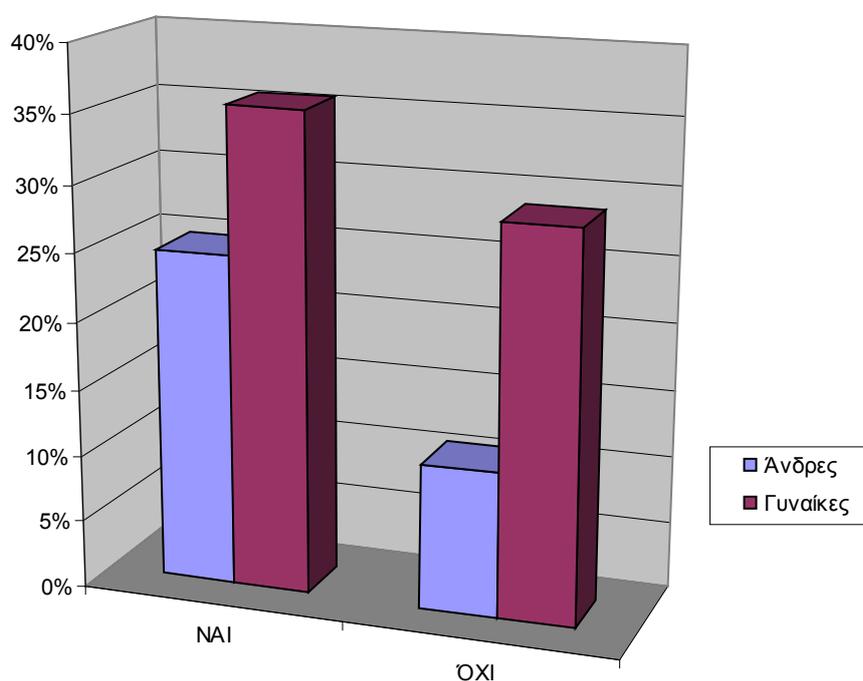
	ΝΑΙ	ΌΧΙ
■ Άνδρες	86%	14%
■ Γυναίκες	79%	21%

Γράφημα 8.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ.

Πίνακας 8.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
ΝΑΙ	62	89	151	25%	36%	60%
ΌΧΙ	27	72	99	11%	29%	40%
Σύνολο			250			

Πίνακας 8.1 για την Ελλάδα.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ
■ Ανδρες	25%	11%
■ Γυναίκες	36%	29%

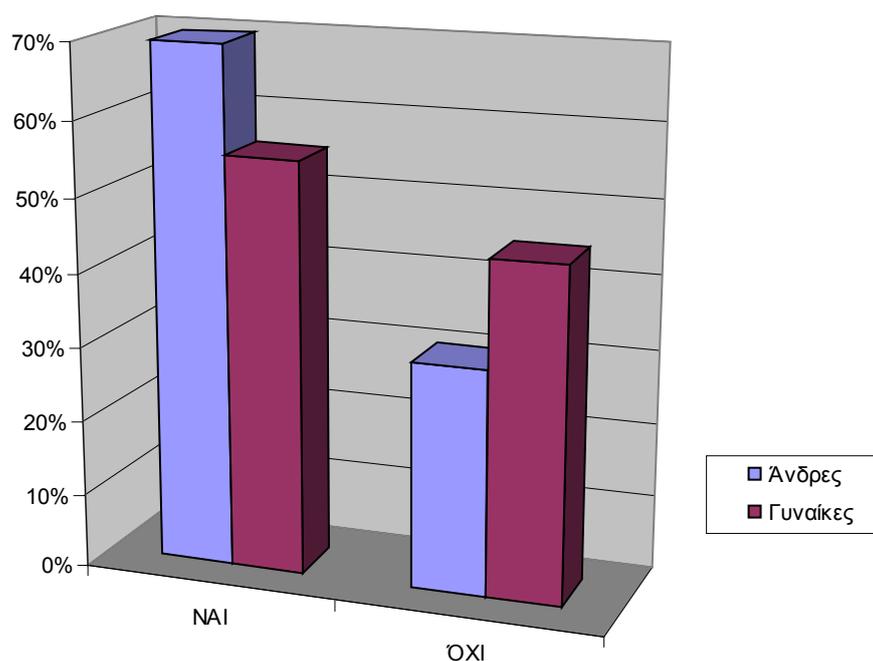
Γράφημα 8.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ.

Από τους 250 ερωτηθέντες στην Ελλάδα το (60%) έχουν δικό τους υπολογιστή και μόνο το (40%) δεν έχουν δικό τους Η/Υ. Σε σχέση με τη Ρωσία η Ελλάδα σημαντικά μένει πίσω, όπου στη Ρωσία τα ποσοστά ήταν (82%) και (18%) αντίστοιχα.

Πίνακας 8.2 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Η ανάλυση βγαίνει από των διαχωρισμό απαντήσεων των ανδρών (89) και των γυναικών (161) από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
ΝΑΙ	62	89	151	70%	55%
ΌΧΙ	27	72	99	30%	45%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 8.2 για την Ελλάδα.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ
■ Ανδρες	70%	30%
■ Γυναίκες	55%	45%

Γράφημα 8.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ.

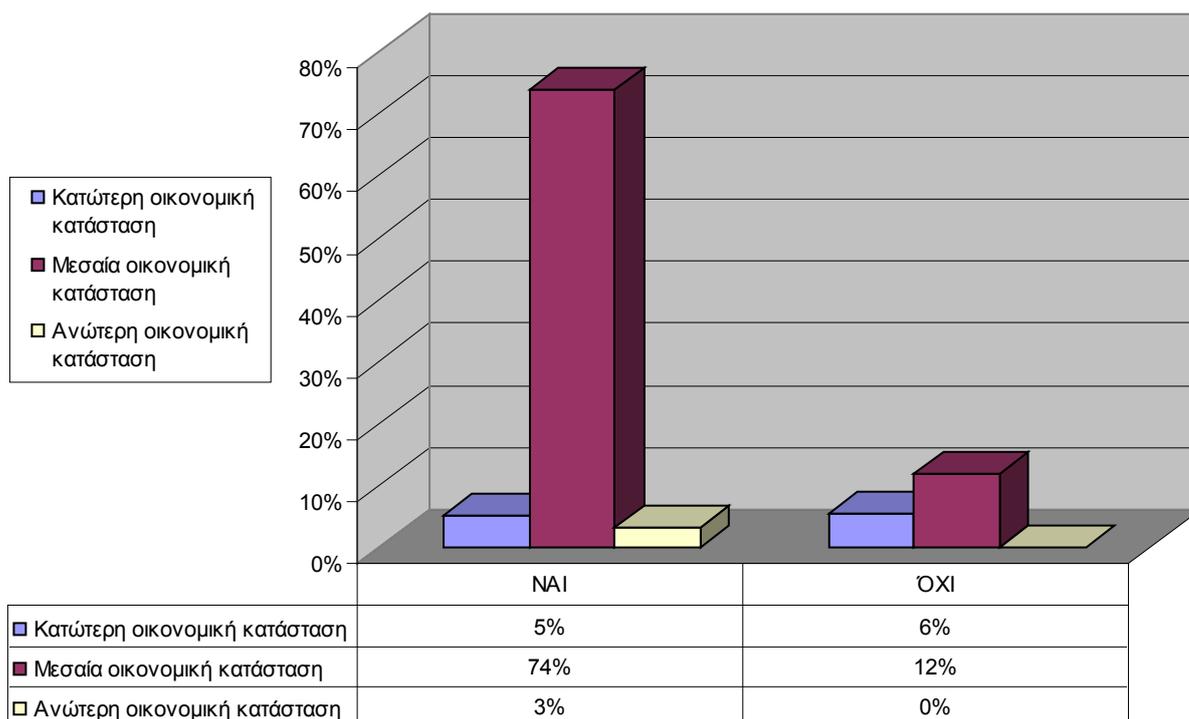
Το ποσοστό των ανδρών στη Ρωσία που έχουν δικό τους Η/Υ έχουν υπεροχή (16%) έναντι των ανδρών στην Ελλάδα. Ακόμα πιο μεγάλο χάσμα υπάρχει μεταξύ των γυναικών της Ρωσίας και της Ελλάδας, που έχουν δικό τους Η/Υ (79%-55%) αντίστοιχα, δηλαδή με διαφορά 24%. (Βλέπε τους πίνακες 8.2 για τη Ρωσία και 8.2 για την Ελλάδα). Φαίνεται ότι οι Ρώσοι ερωτηθέντες είναι σε πλεονεκτική θέση όσο αφορά την εμφάνιση της δυνατότητας ευκολίας πρόσβασης στον Η/Υ και ευκολίας πρόσβασης στο διαδίκτυο, απ' ότι οι Έλληνες ερωτηθέντες.

Το ποσοστό των ανδρών που έχουν δικό τους υπολογιστή και στις δύο χώρες υπερσχύει το ποσοστό των γυναικών στη Ρωσία και στην Ελλάδα 1,5 φορές.

Πίνακας 8.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	13	14		5%	6%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	185	30		74%	12%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	8	0		3%	0%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.3 για τη Ρωσία.

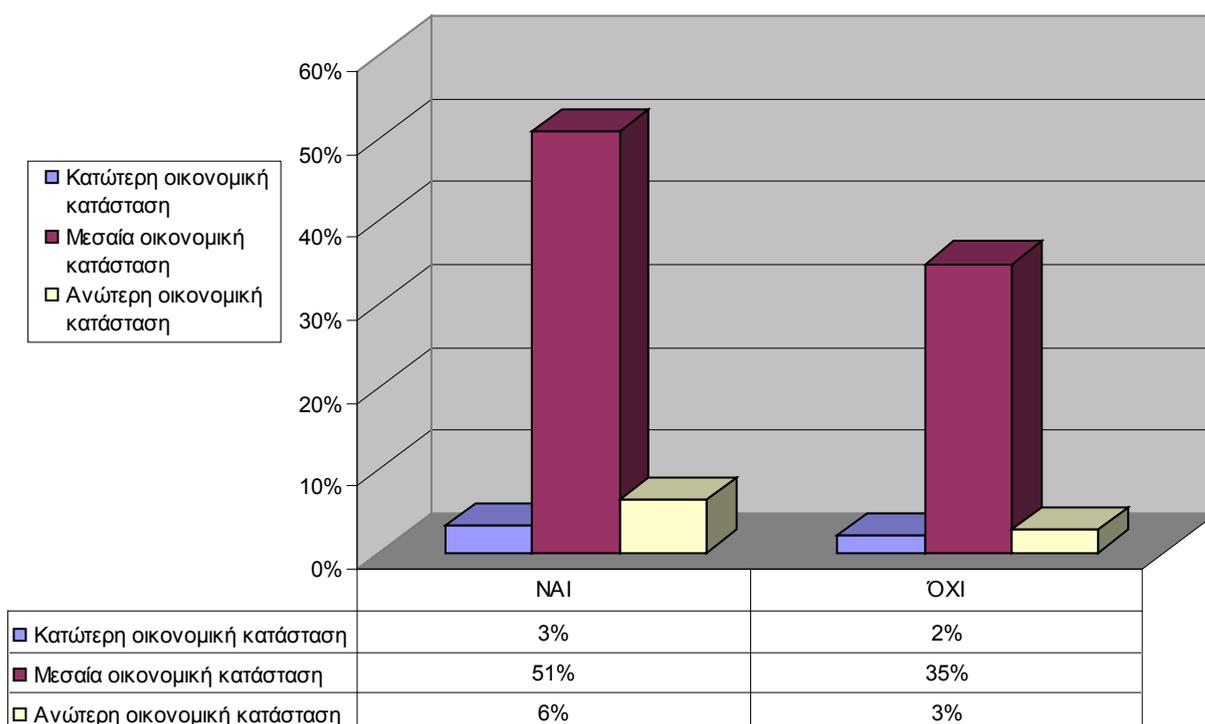

Γράφημα 8.3 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

Πίνακας 8.3 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	8	5		3%	2%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	127	87		51%	35%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	16	7		6%	3%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.3 για την Ελλάδα.

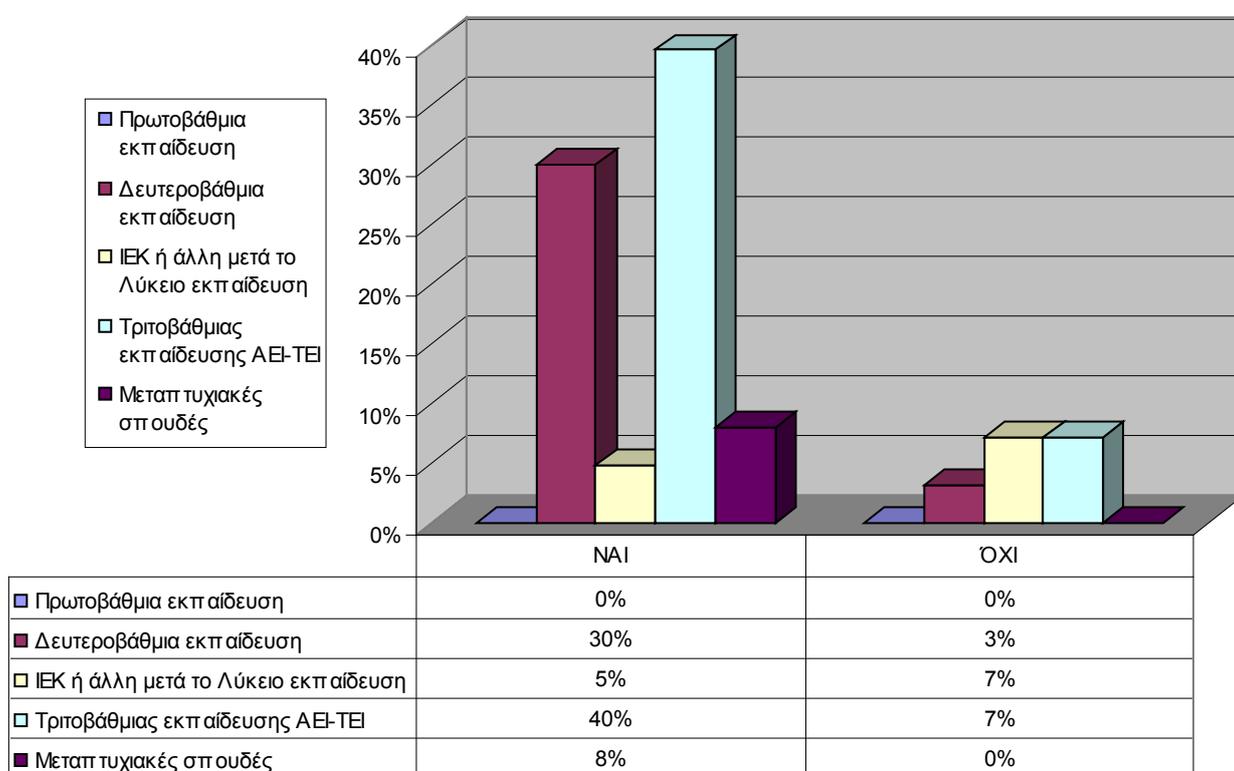

Γράφημα 8.3 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την οικονομική κατάσταση τους.

Πίνακας 8.4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0		0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	75	8		30%	3%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	12	18		5%	7%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	99	18		40%	7%
Μεταπτυχιακές σπουδές	20	0		8%	0%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.4 για τη Ρωσία.

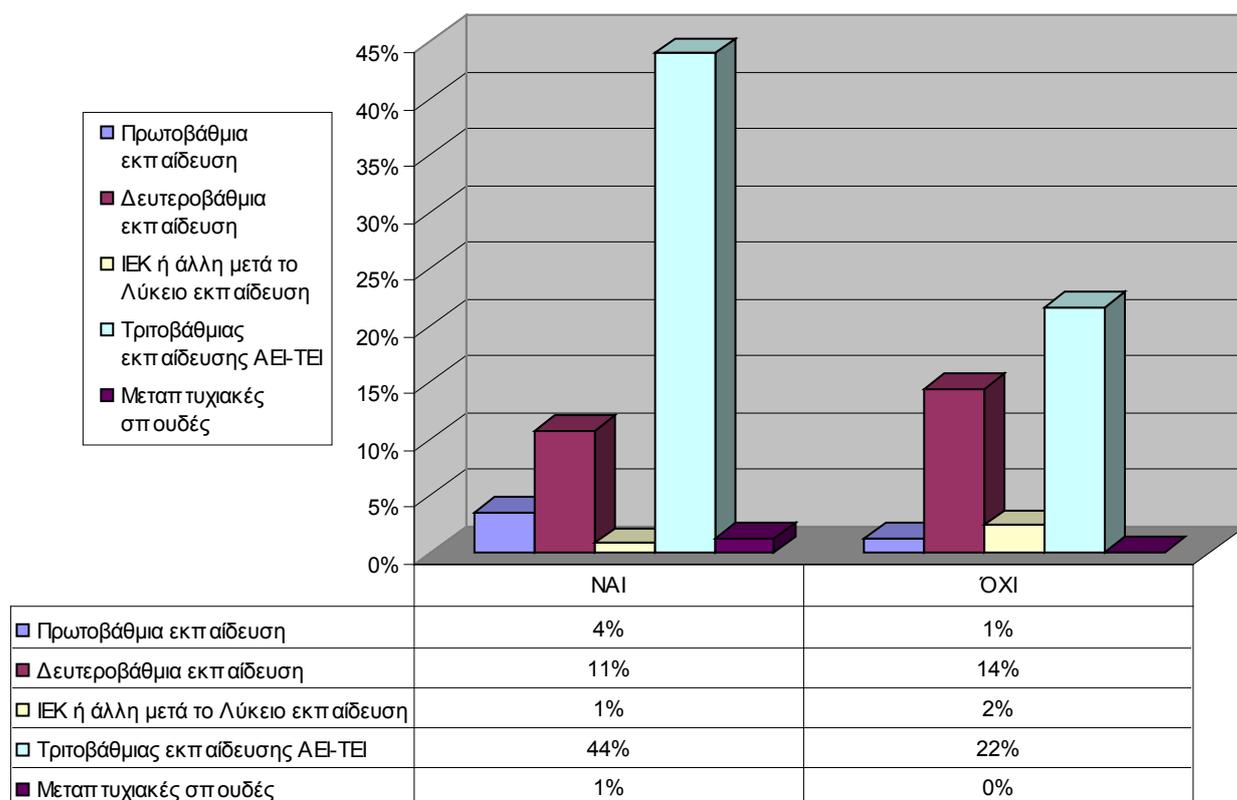

Γράφημα 8.4 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

Πίνακας 8.4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	9	3		4%	1%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	27	36		11%	14%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	2	6		1%	2%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	110	54		44%	22%
Μεταπτυχιακές σπουδές	3	0		1%	0%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.4 για την Ελλάδα.

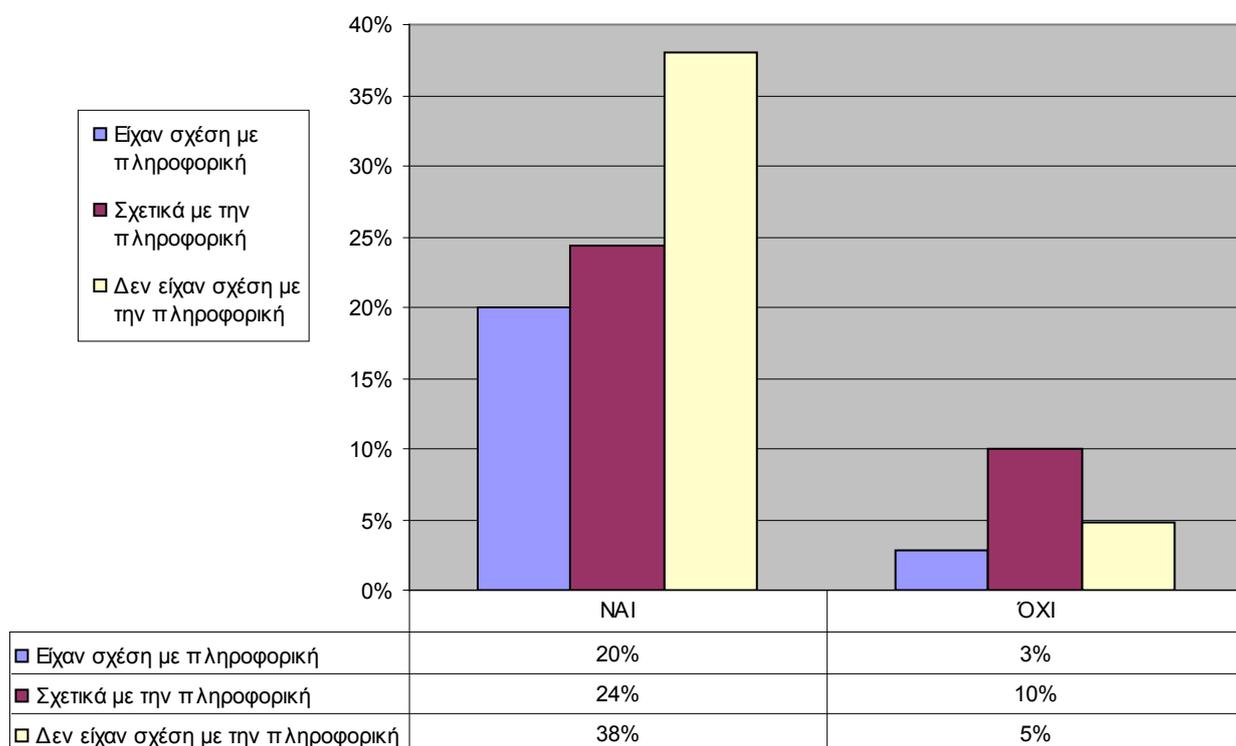

Γράφημα 8.4 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

Πίνακας 8.5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Είχαν σχέση με πληροφορική	50	7		20%	3%
Σχετικά με την πληροφορική	61	25		24%	10%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	95	12		38%	5%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.5 για τη Ρωσία.

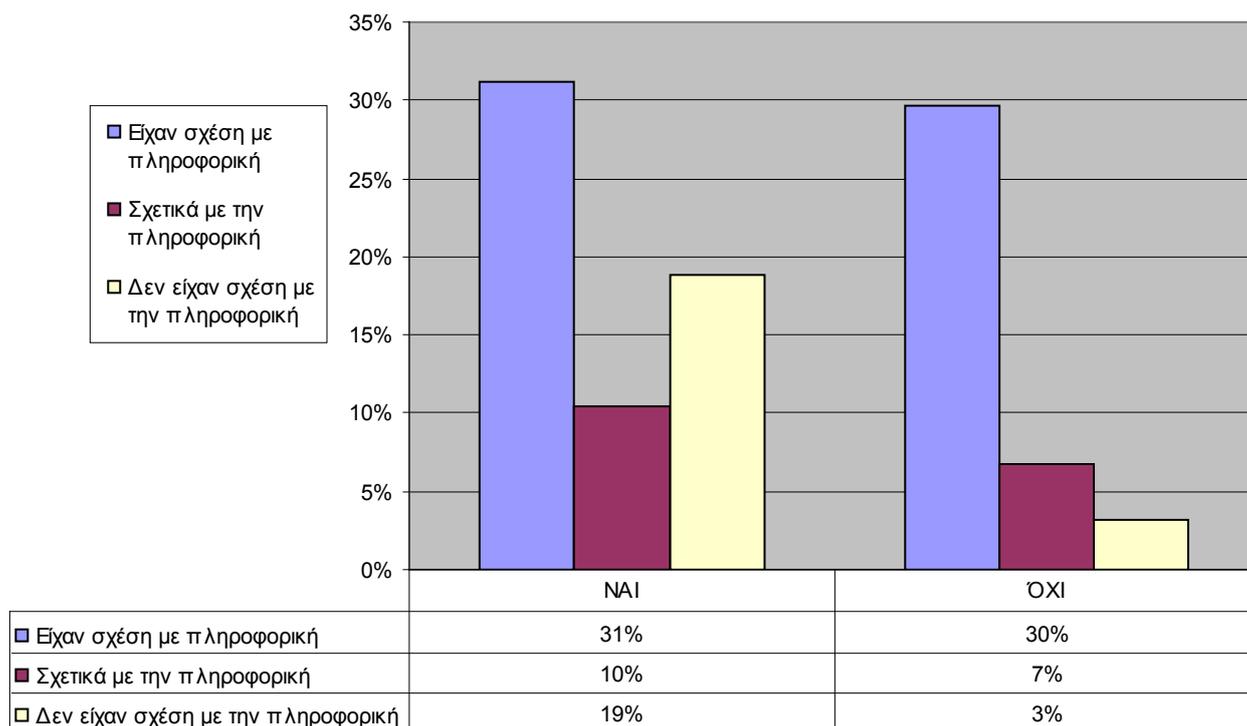

Γράφημα 8.5 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

Πίνακας 8.5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Είχαν σχέση με πληροφορική	78	74		31%	30%
Σχετικά με την πληροφορική	26	17		10%	7%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	47	8		19%	3%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.5 για την Ελλάδα.

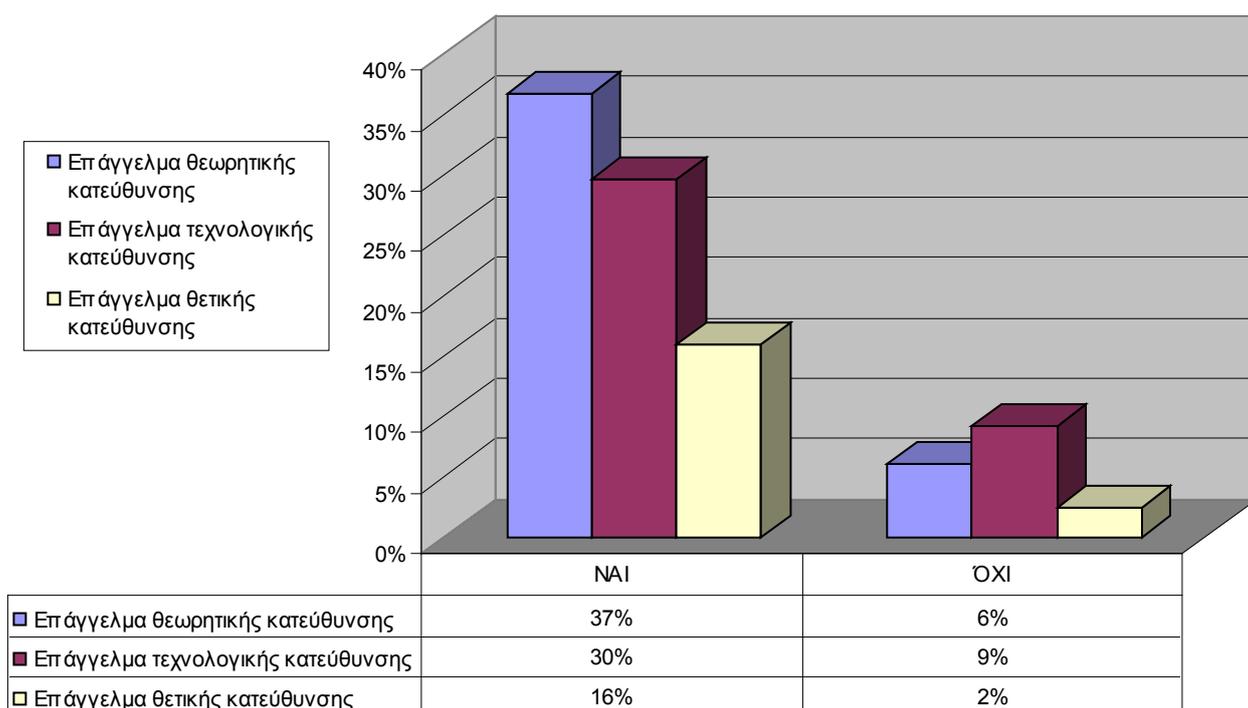

Γράφημα 8.5 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

Πίνακας 8.6 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την επαγγελματική τους κατεύθυνση.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Επάγγελμα θεωρητικής κατεύθυνσης	92	15		37%	6%
Επάγγελμα τεχνολογικής κατεύθυνσης	74	23		30%	9%
Επάγγελμα θετικής κατεύθυνσης	40	6		16%	2%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.6 για τη Ρωσία.

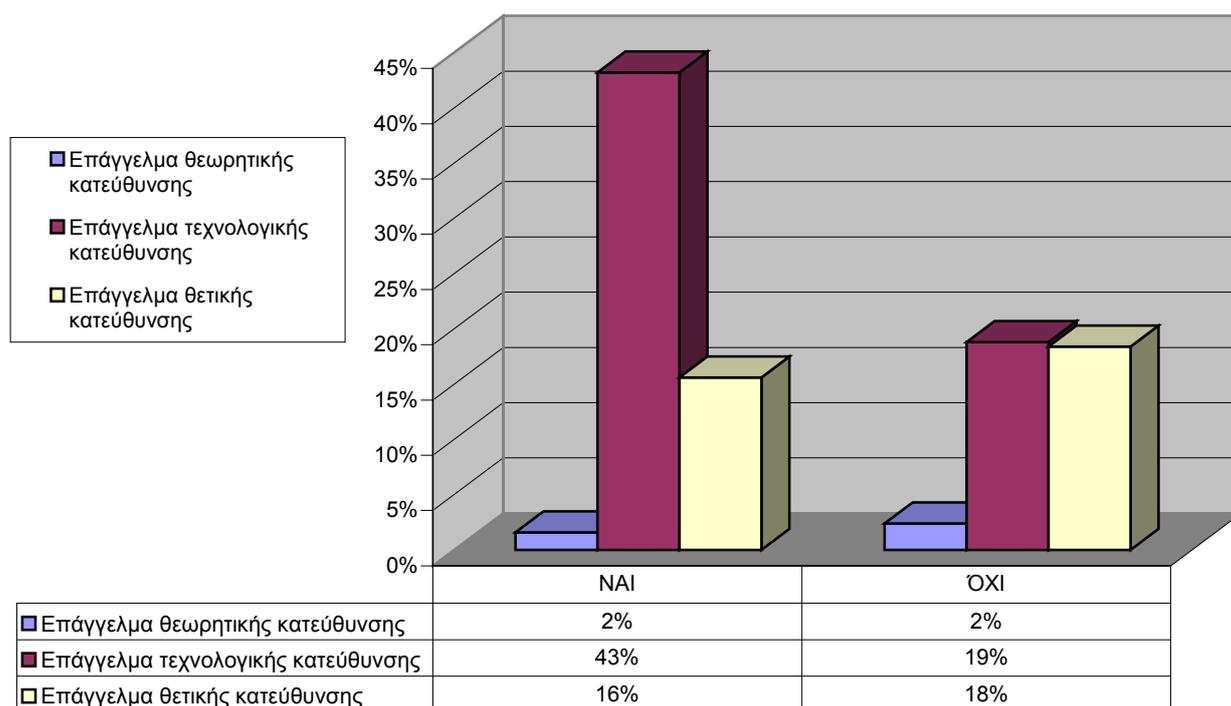

Γράφημα 8.6 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την επαγγελματική τους κατεύθυνση.

Πίνακας 8.6 παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την επαγγελματική τους κατεύθυνση.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Επάγγελμα θεωρητικής κατεύθυνσης	4	6		2%	2%
Επάγγελμα τεχνολογικής κατεύθυνσης	108	47		43%	19%
Επάγγελμα θετικής κατεύθυνσης	39	46		16%	18%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.6 για την Ελλάδα.

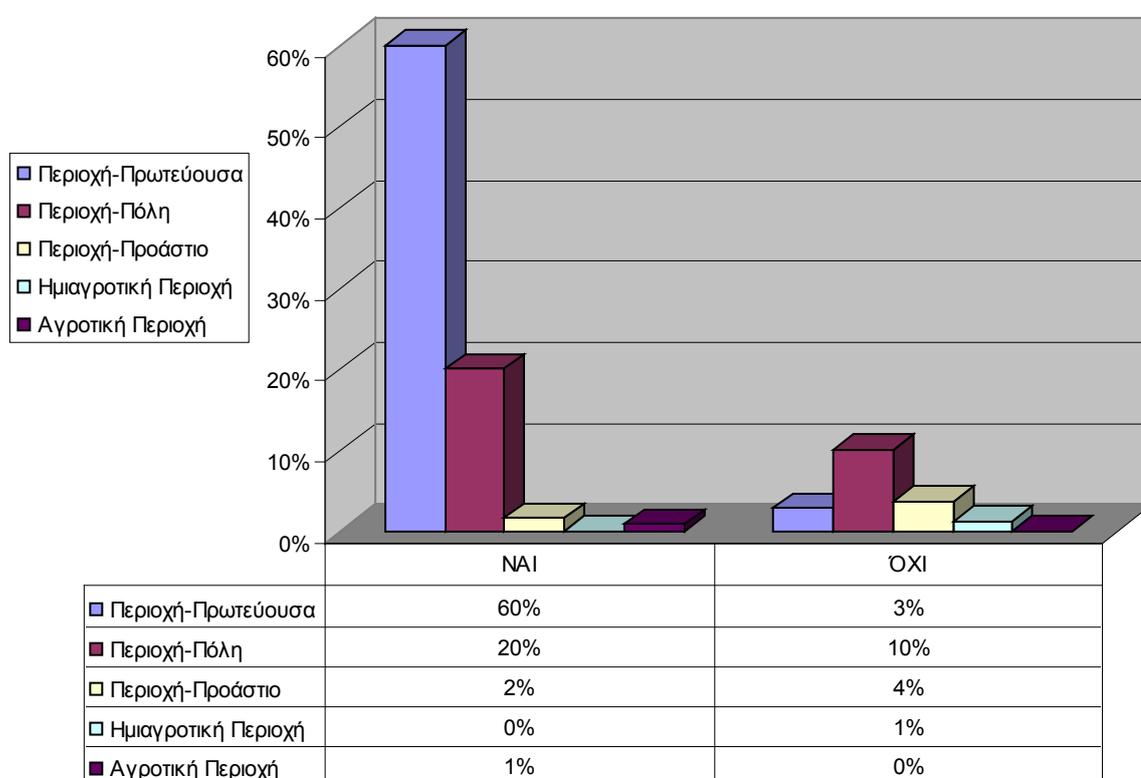

Γράφημα 8.6 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την επαγγελματική τους κατεύθυνση.

Πίνακας 8.7 δείχνει τα αποτελέσματα στη Ρωσία από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Περιοχή-Πρωτεύουσα	150	7		60%	3%
Περιοχή-Πόλη	50	25		20%	10%
Περιοχή-Προάστιο	4	9		2%	4%
Ημιαγροτική Περιοχή	0	3		0%	1%
Αγροτική Περιοχή	2	0		1%	0%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.7 για τη Ρωσία.

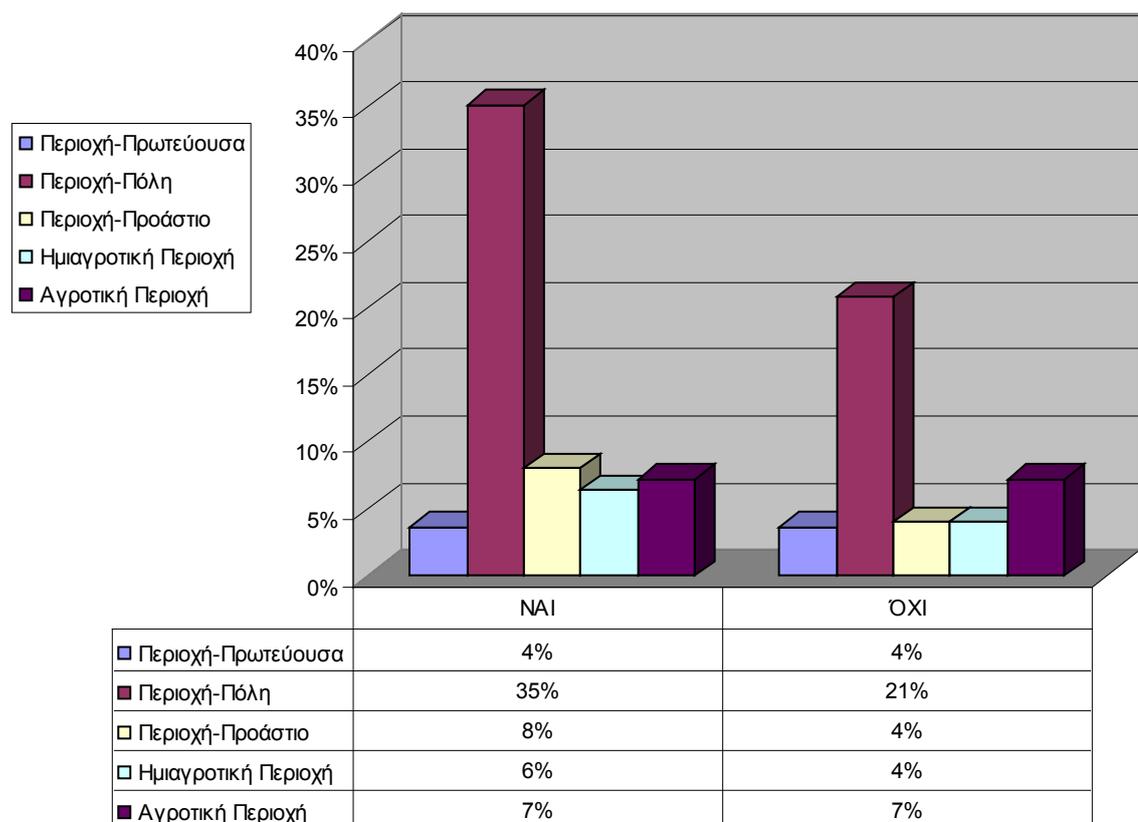

Γράφημα 8.7 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

Πίνακας 8.7 δείχνει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Περιοχή-Πρωτεύουσα	9	9		4%	4%
Περιοχή-Πόλη	88	52		35%	21%
Περιοχή-Προάστιο	20	10		8%	4%
Ημιαγροτική Περιοχή	16	10		6%	4%
Αγροτική Περιοχή	18	18		7%	7%
Σύνολο			250		

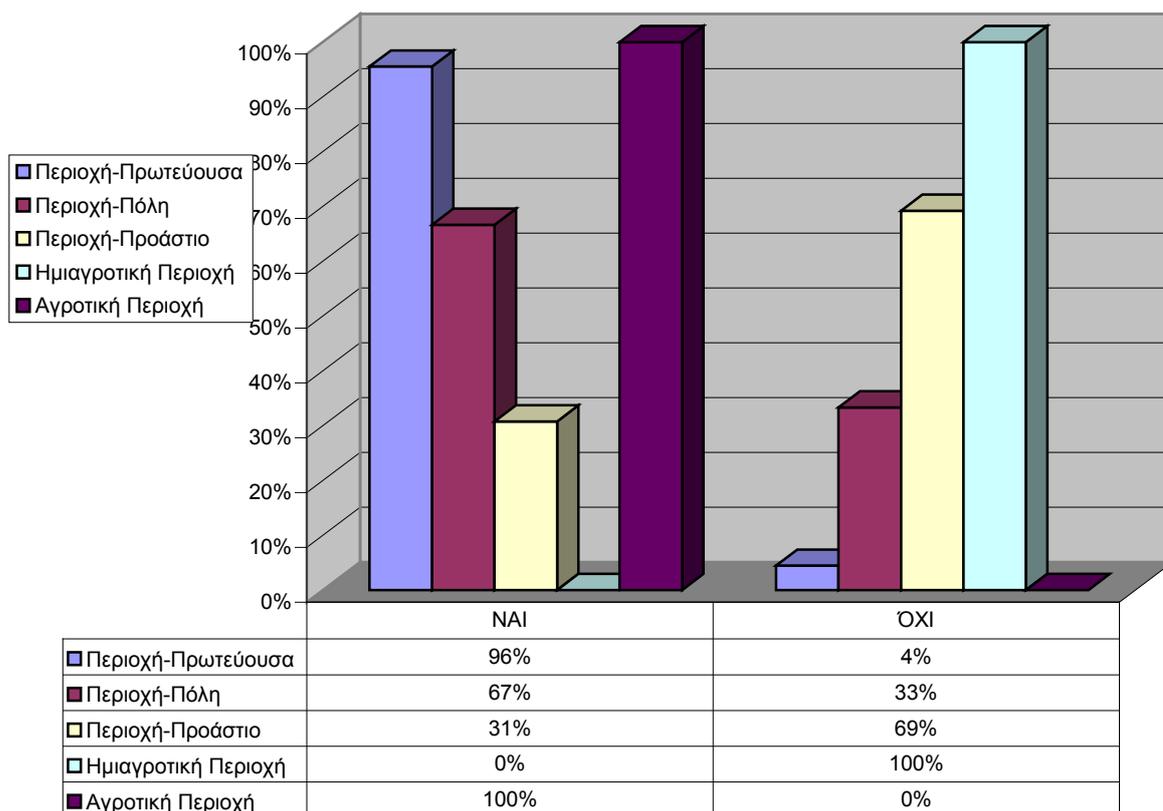
Πίνακας 8.7 για την Ελλάδα

Γράφημα 8.7 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Περιοχή-Πρωτεύουσα	150	7	157	96%	4%
Περιοχή-Πόλη	50	25	75	67%	33%
Περιοχή-Προάστιο	4	9	13	31%	69%
Ημιαγροτική Περιοχή	0	3	3	0%	100%
Αγροτική Περιοχή	2	0	2	100%	0%
Σύνολο			250		

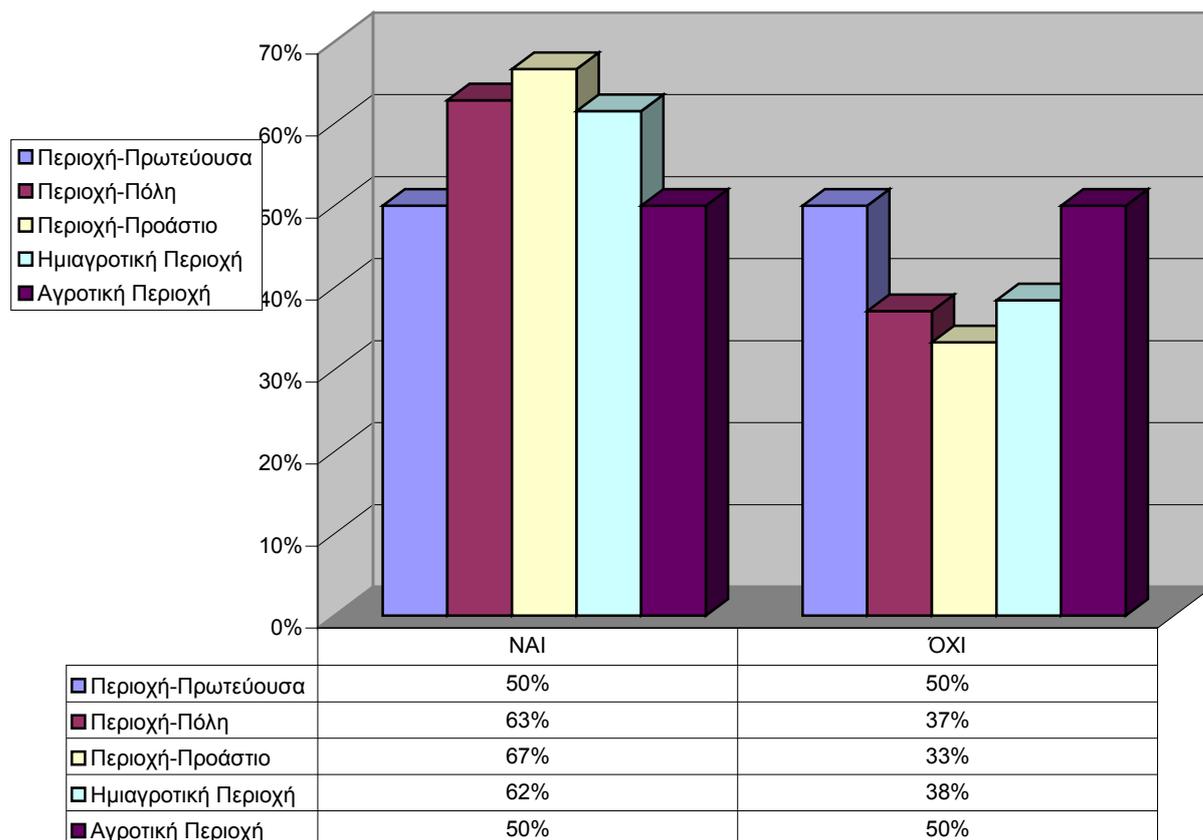
Πίνακας 8.7.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 8.7.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στη Ρωσία, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Περιοχή-Πρωτεύουσα	9	9	18	50%	50%
Περιοχή-Πόλη	88	52	140	63%	37%
Περιοχή-Προάστιο	20	10	30	67%	33%
Ημιαγροτική Περιοχή	16	10	26	62%	38%
Αγροτική Περιοχή	18	18	36	50%	50%
Σύνολο			250		

Πίνακας 8.7.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

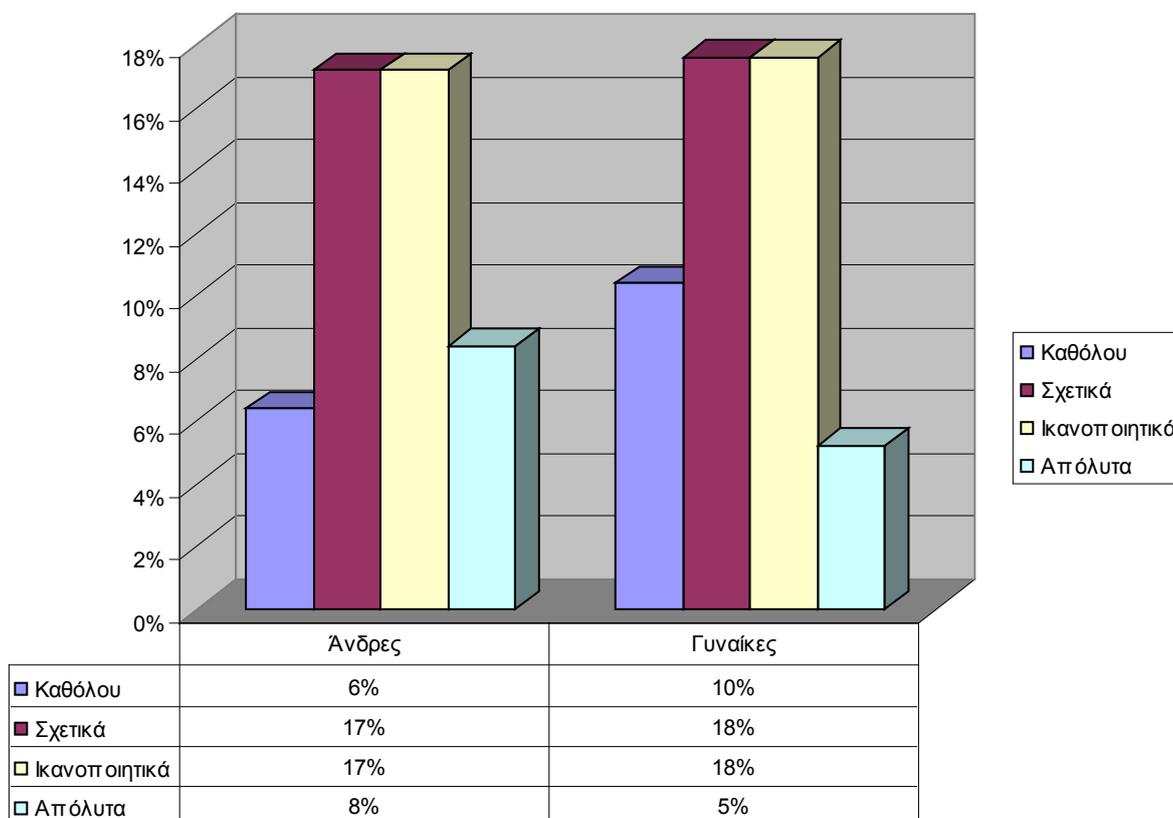
Γράφημα 8.7.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην Ελλάδα, που προήλθαν από την ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες έχουν δικό τους Η/Υ. Αξιολόγηση έγινε από τους ερωτηθέντες ανάλογα με την περιοχή διαμονής τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Ο στόχος της 9^{ης} ερώτησης είναι η διαφώτιση του βαθμού της εμπιστοσύνης των ερωτηθέντων για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου.

Ο πίνακας 9.1 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Καθόλου	16	26	42	6%	10%	17%
Σχετικά	43	44	87	17%	18%	35%
Ικανοποιητικά	43	44	87	17%	18%	35%
Απόλυτα	21	13	34	8%	5%	14%
Σύνολο			250			

Πίνακας 9.1 για τη Ρωσία.

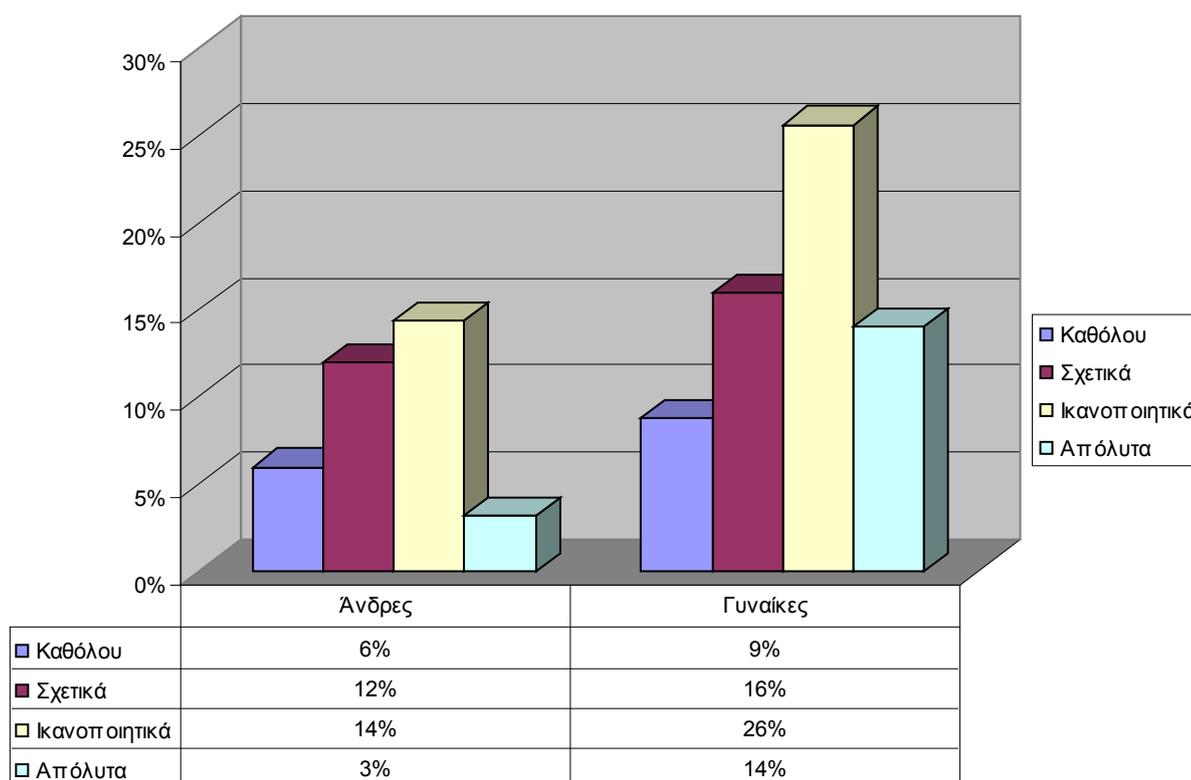
Γράφημα 9.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία.

Παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα 9.1 ότι 17% των Ρώσων από το σύνολο των (250) ερωτηθέντων σημείωσαν ότι καθόλου δεν έχουν εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου. Μόνο 14% απάντησαν ότι έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη. Έχουν σχετική εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου 35%, το ίδιο ποσοστό (35%) εμπιστεύονται σε ικανοποιητικό βαθμό.

Ο πίνακας 9.1 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Καθόλου	15	22	37	6%	9%	15%
Σχετικά	30	40	70	12%	16%	28%
Ικανοποιητικά	36	64	100	14%	26%	40%
Απόλυτα	8	35	43	3%	14%	17%
Σύνολο			250			

Πίνακας 9.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 9.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

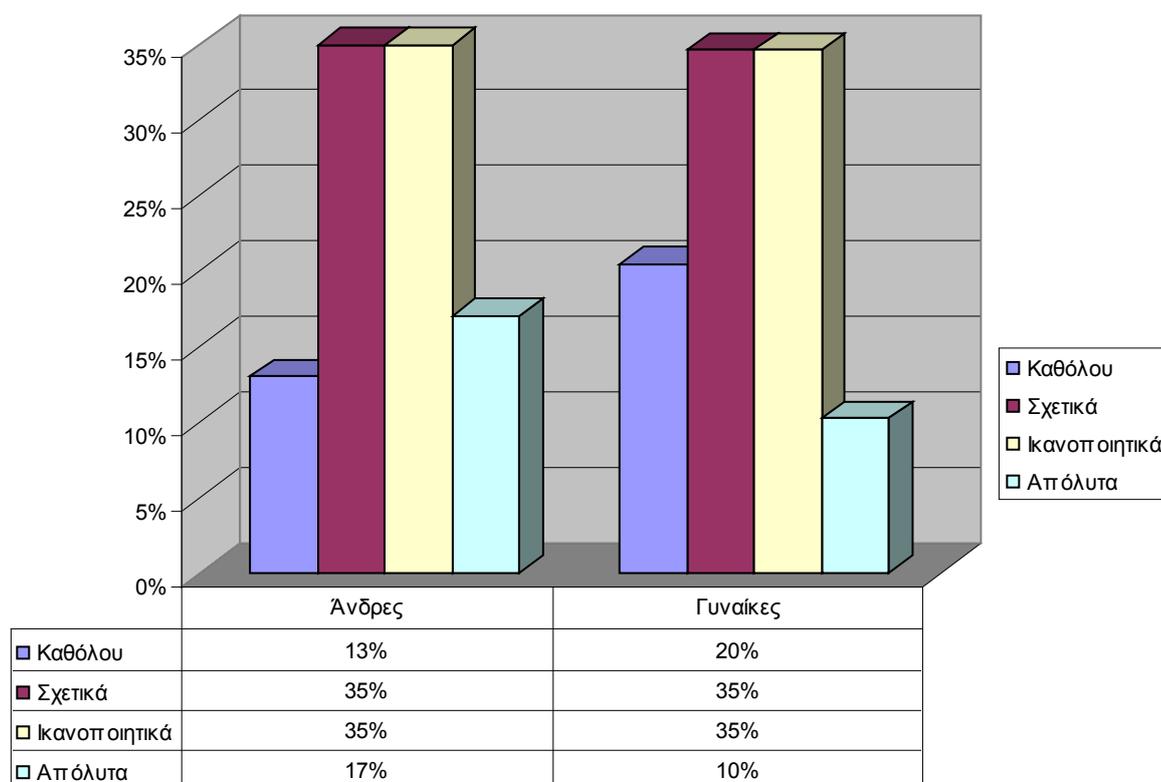
Βλέπουμε στον πίνακα 9.1 για την Ελλάδα ότι 15% από το σύνολο των (250) ερωτηθέντων σημείωσαν ότι καθόλου δεν έχουν εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου, είναι 2% λιγότερο από τα αποτελέσματα στη Ρωσία. Απάντησαν ότι έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη (17%) Ελλήνων, είναι 3% μεγαλύτερο από τα αποτελέσματα στη Ρωσία. Έχουν σχετική εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου 26% των Ελλήνων - (9%) λιγότερο από τους Ρώσους. Το ποσοστό 40% των Ελλήνων – στη Ρωσία 35% των ερωτηθέντων - εμπιστεύονται σε ικανοποιητικό βαθμό.

Το συμπέρασμα που βγαίνει από τα παραπάνω αναφερόμενα είναι το εξής: το ποσοστό των Ελλήνων που έχουν εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω διαδικτύου ξεπερνάει το ποσοστό των Ρώσων.

Ο πίνακας 9.2 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία δείχνοντας τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Καθόλου	16	26	42	13%	20%
Σχετικά	43	44	87	35%	35%
Ικανοποιητικά	43	44	87	35%	35%
Απόλυτα	21	13	34	17%	10%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 9.2 για τη Ρωσία.

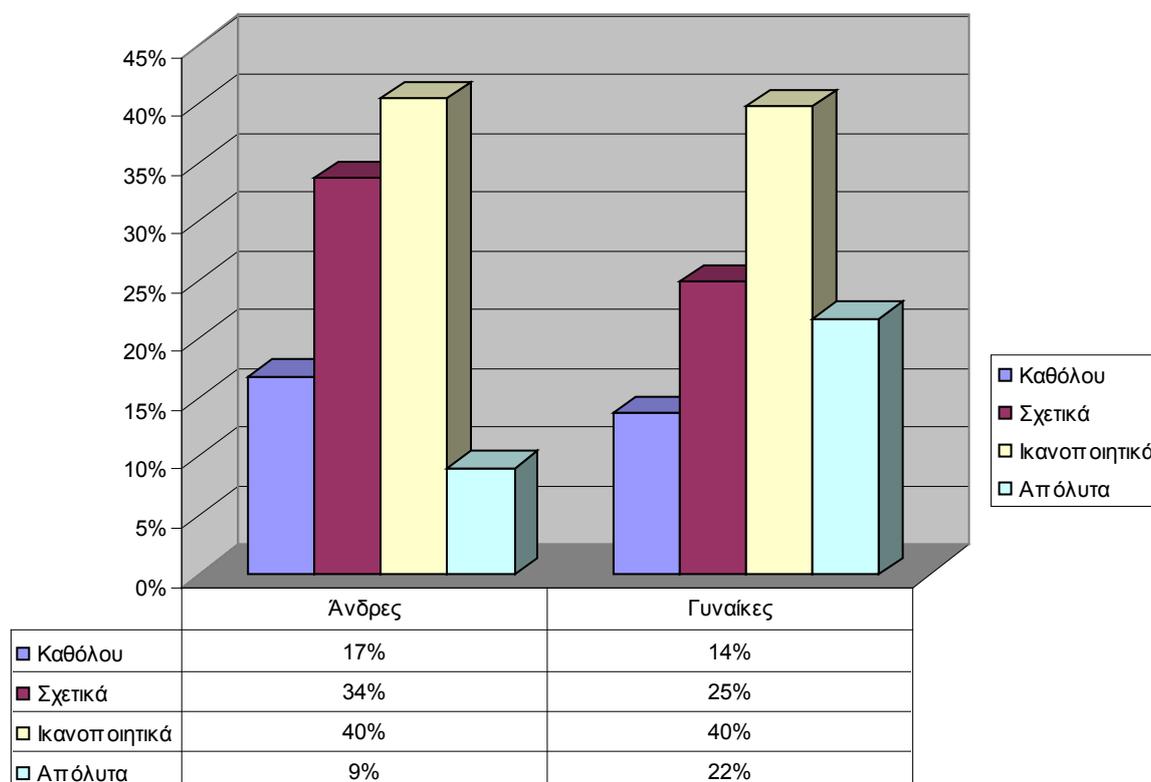

Γράφημα 9.2 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία.

Ο πίνακας 9.2 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα δείχνοντας τον διαχωρισμό των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Καθόλου	15	22	37	17%	14%
Σχετικά	30	40	70	34%	25%
Ικανοποιητικά	36	64	100	40%	40%
Απόλυτα	8	35	43	9%	22%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 9.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 9.2 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα.

Το ενδιαφέρον παρουσιάζει το εξής συμπέρασμα: το ποσοστό των γυναικών στη Ρωσία, που καθόλου δεν εμπιστεύονται στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω διαδικτύου είναι (7%) μεγαλύτερο από το ποσοστό των Ρώσων ανδρών. Στην Ελλάδα αντίθετα οι άνδρες που δεν εμπιστεύονται καθόλου είναι 3% πιο περισσότεροι από τις γυναίκες. Απόλυτη εμπιστοσύνη σημείωσαν (17%) των γυναικών της Ρωσίας και μόνο (10%) των ανδρών. Στην Ελλάδα αντίθετα οι άνδρες (22%) είναι αυτοί που έχουν σημειώσει απόλυτη εμπιστοσύνη έναντι των γυναικών (9%).

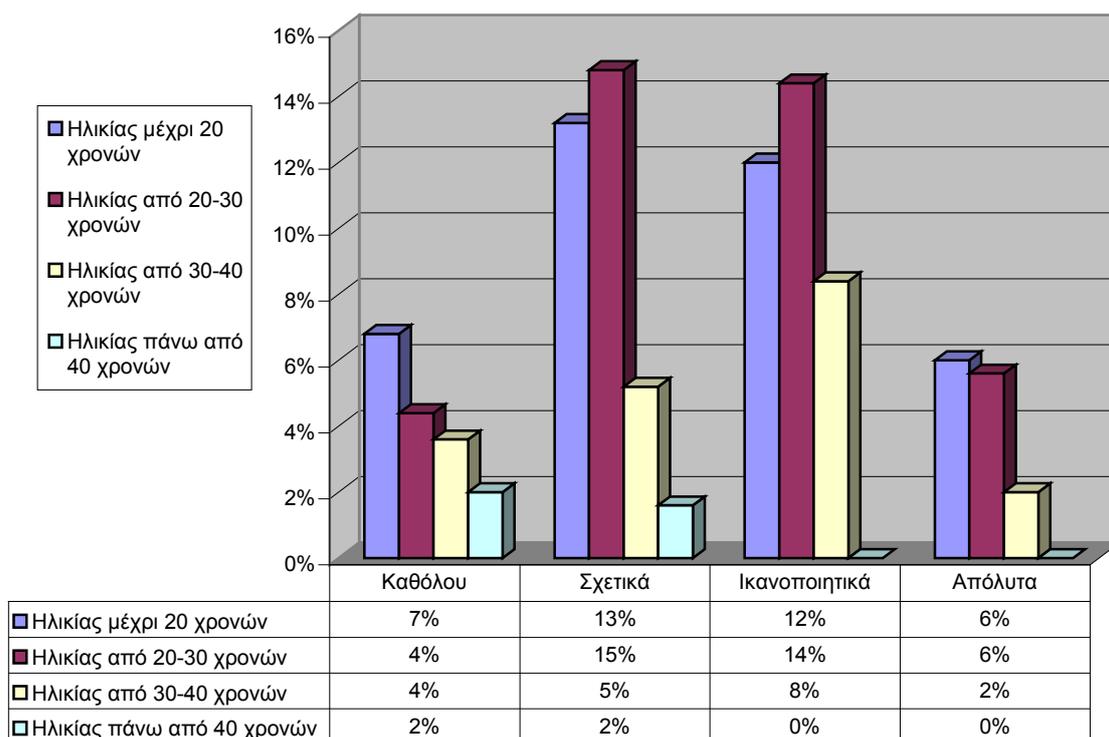
Ο πίνακας 9.3 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου	17	11	9	5
Σχετικά	33	37	13	4
Ικανοποιητικά	30	36	21	0
Απόλυτα	15	14	5	0

Πίνακας 9.3 για τη Ρωσία.

	Σύνολο	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου		7%	4%	4%	2%
Σχετικά		13%	15%	5%	2%
Ικανοποιητικά		12%	14%	8%	0%
Απόλυτα		6%	6%	2%	0%
Σύνολο	250				

Συνέχεια.

Γράφημα 9.3 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους.

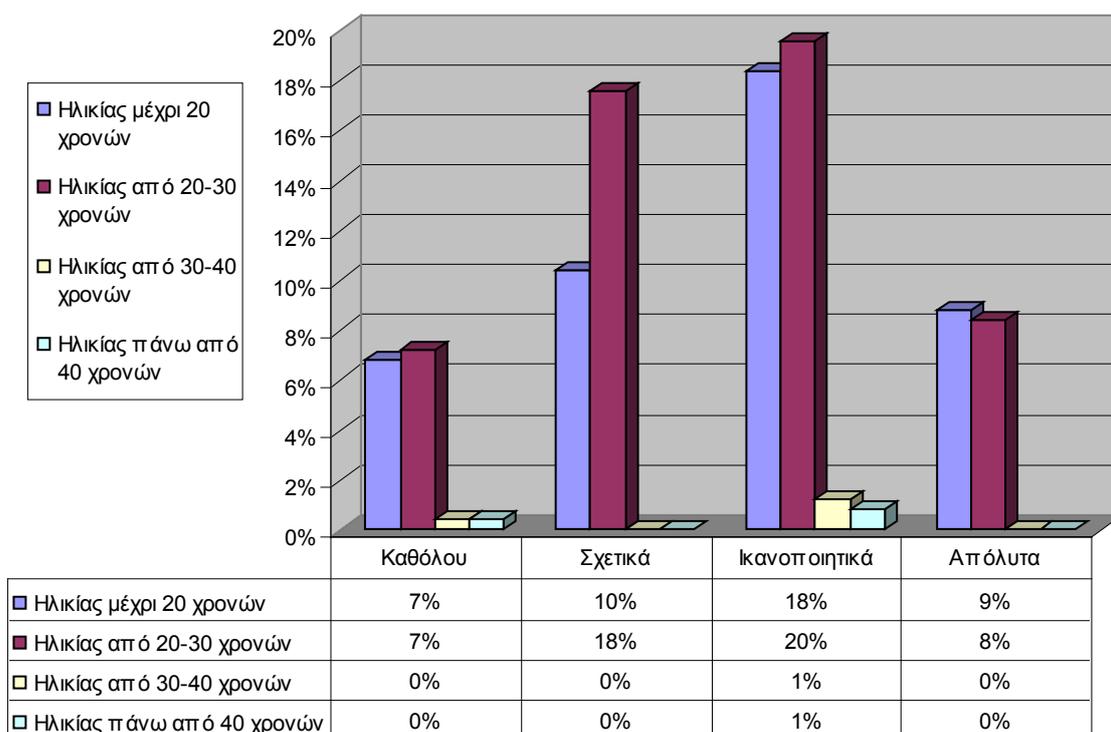
Ο πίνακας 9.3 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου	17	18	1	1
Σχετικά	26	44	0	0
Ικανοποιητικά	46	49	3	2
Απόλυτα	22	21	0	0

Πίνακας 9.3 για την Ελλάδα.

	Σύνολο	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου		7%	7%	0%	0%
Σχετικά		10%	18%	0%	0%
Ικανοποιητικά		18%	20%	1%	1%
Απόλυτα		9%	8%	0%	0%
Σύνολο	250				

Συνέχεια.

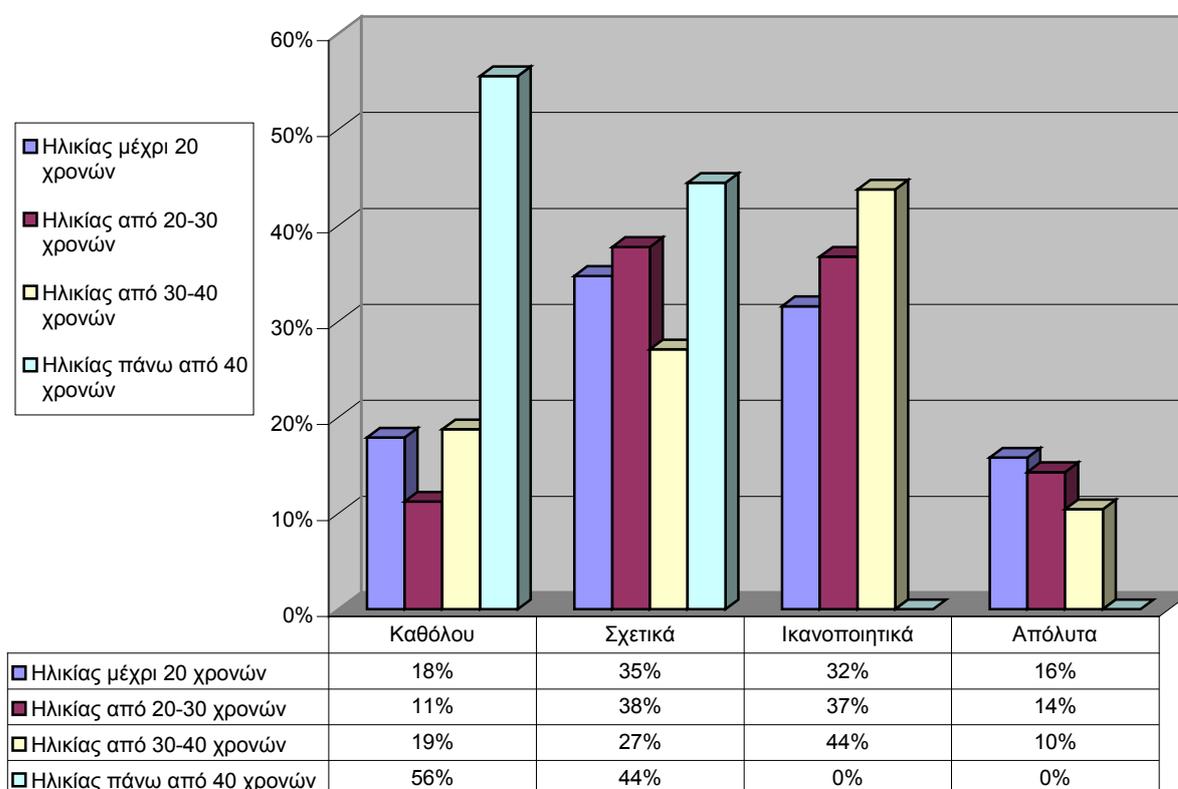
Γράφημα 9.3 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	17	33	30	15	95
Ηλικίας από 20-30 χρονών	11	37	36	14	98
Ηλικίας από 30-40 χρονών	9	13	21	5	48
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	5	4	0	0	9
Σύνολο					250

Πίνακας 9.3.1 για τη Ρωσία.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	18%	35%	32%	16%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	11%	38%	37%	14%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	19%	27%	44%	10%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	56%	44%	0%	0%

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

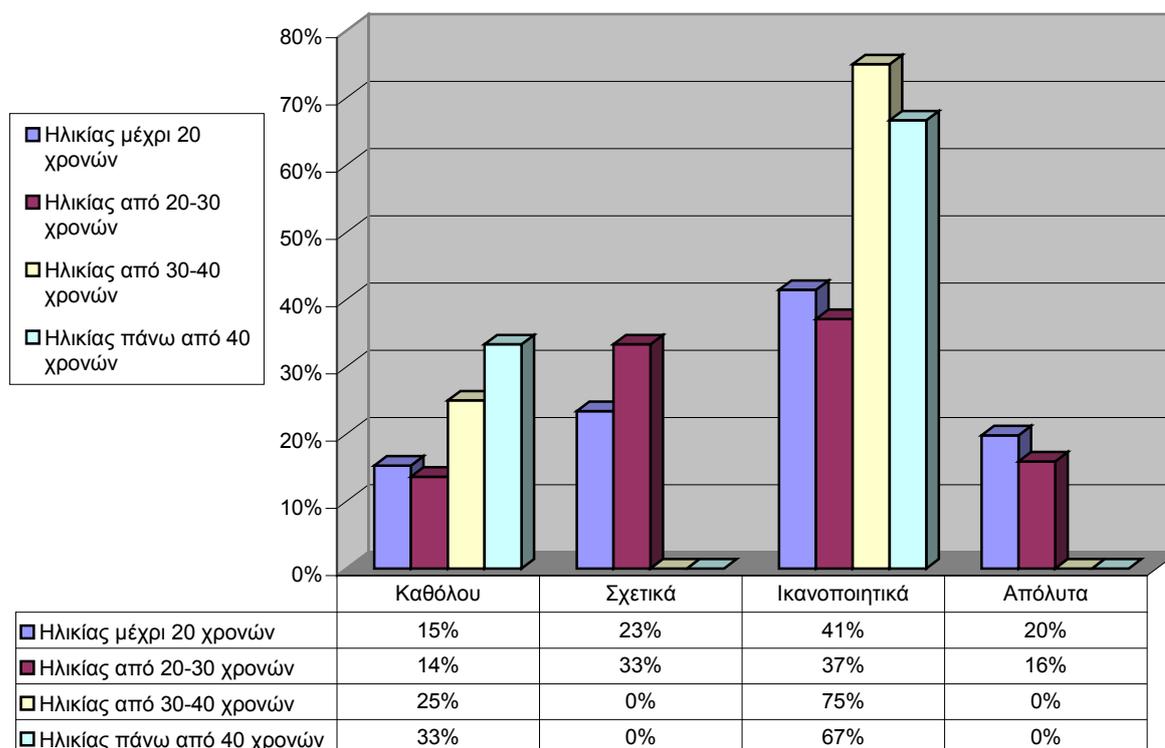
Γράφημα 9.3.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	17	26	46	22	111
Ηλικίας από 20-30 χρονών	18	44	49	21	132
Ηλικίας από 30-40 χρονών	1	0	3	0	4
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	1	0	2	0	3
Σύνολο					250

Πίνακας 9.3.1 για την Ελλάδα.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	15%	23%	41%	20%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	14%	33%	37%	16%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	25%	0%	75%	0%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	33%	0%	67%	0%

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

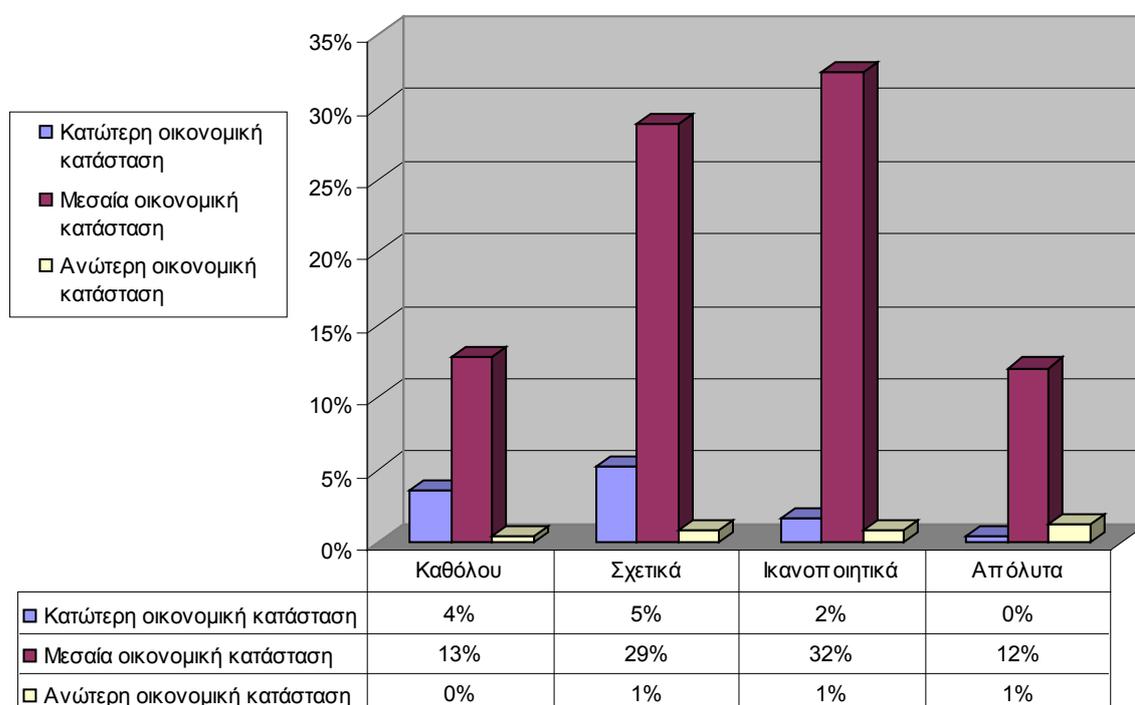

Γράφημα 9.3.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Ο πίνακας 9.4 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση.

	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση	Σύνολο	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση
Καθόλου	9	32	1		4%	13%	0%
Σχετικά	13	72	2		5%	29%	1%
Ικανοποιητικά	4	81	2		2%	32%	1%
Απόλυτα	1	30	3		0%	12%	1%
Σύνολο				250			

Πίνακας 9.4 για τη Ρωσία.

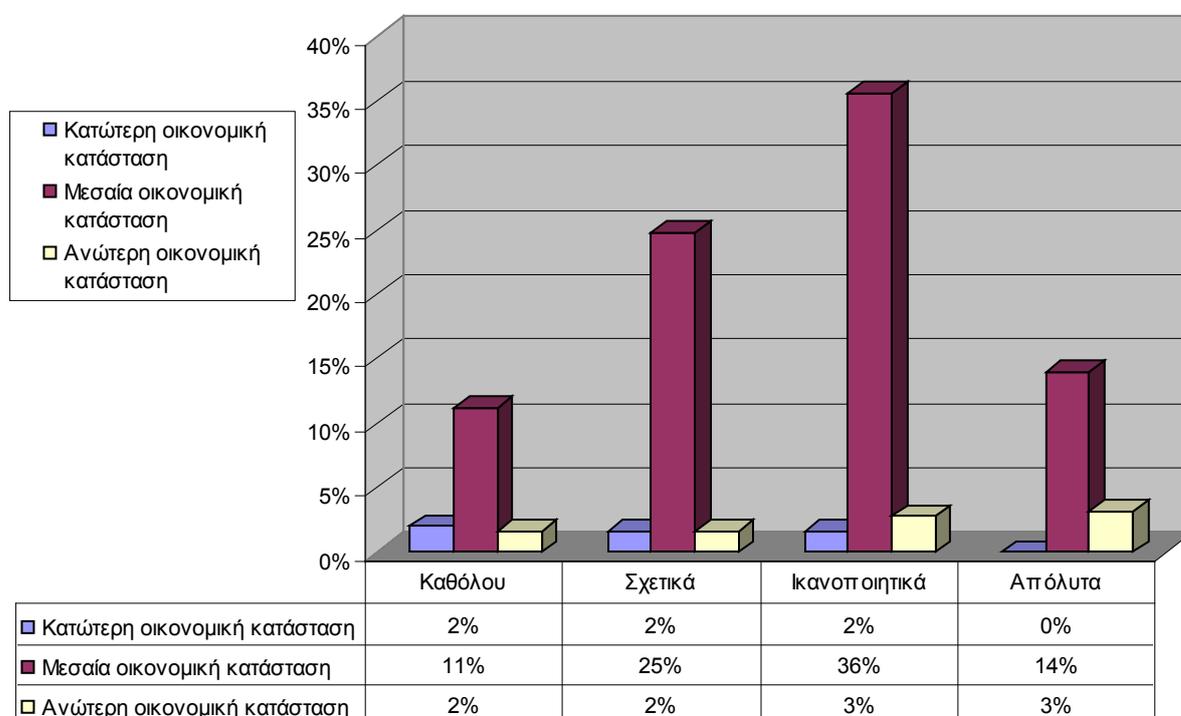

Γράφημα 9.4 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση.

Ο πίνακας 9.4 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση.

	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση	Σύνολο	Κατώτερη οικονομική κατάσταση	Μεσαία οικονομική κατάσταση	Ανώτερη οικονομική κατάσταση
Καθόλου	5	28	4		2%	11%	2%
Σχετικά	4	62	4		2%	25%	2%
Ικανοποιητικά	4	89	7		2%	36%	3%
Απόλυτα	0	35	8		0%	14%	3%
Σύνολο				250			

Πίνακας 9.4 για την Ελλάδα.

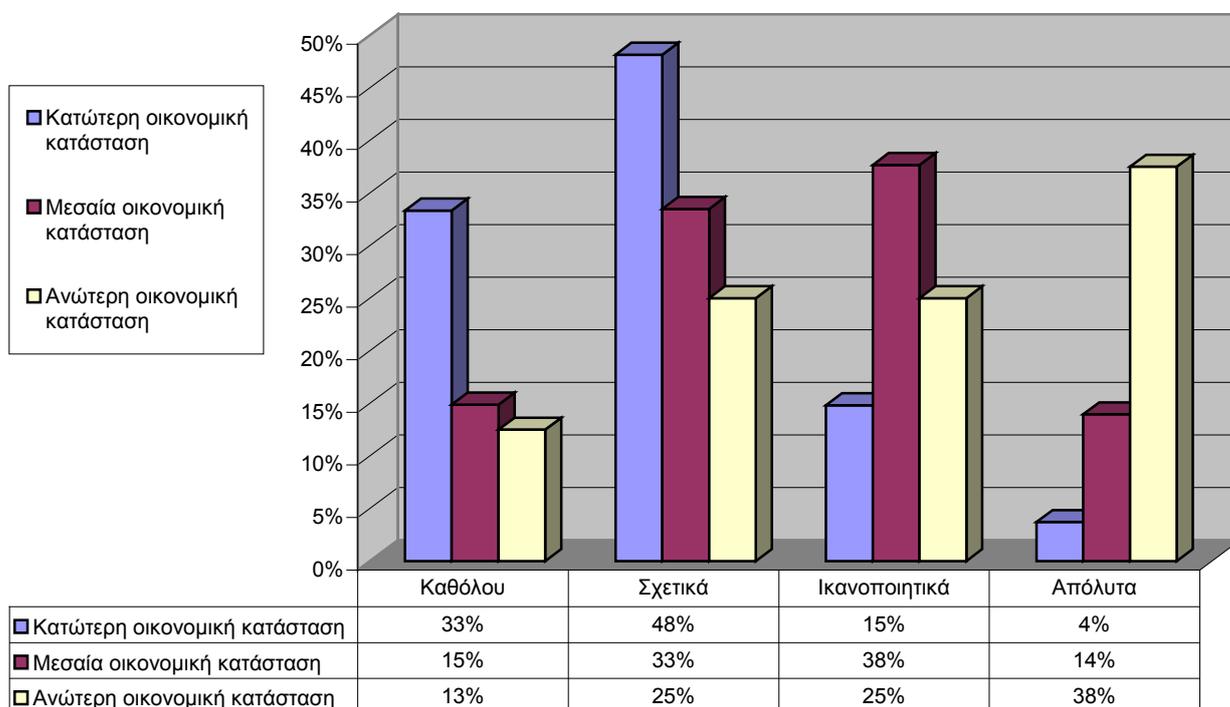
Γράφημα 9.4 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	9	13	4	1	27
Μεσαία οικονομική κατάσταση	32	72	81	30	215
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	1	2	2	3	8
Σύνολο					250

Πίνακας 9.4.1 για τη Ρωσία.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	33%	48%	15%	4%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	15%	33%	38%	14%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	13%	25%	25%	38%
Σύνολο				

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

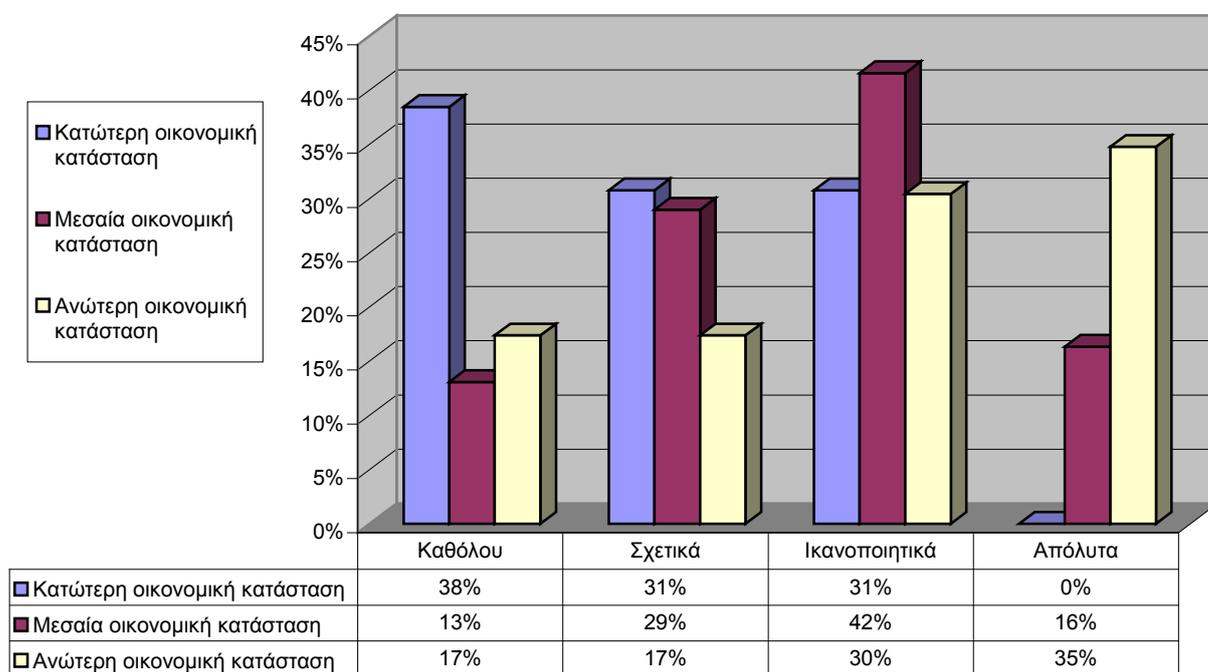
Γράφημα 9.4.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	5	4	4	0	13
Μεσαία οικονομική κατάσταση	28	62	89	35	214
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	4	4	7	8	23
Σύνολο					250

Πίνακας 9.4.1 για την Ελλάδα.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Κατώτερη οικονομική κατάσταση	38%	31%	31%	0%
Μεσαία οικονομική κατάσταση	13%	29%	42%	16%
Ανώτερη οικονομική κατάσταση	17%	17%	30%	35%
Σύνολο				

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 9.4.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση. (Ανάλυση ανά γραμμή)

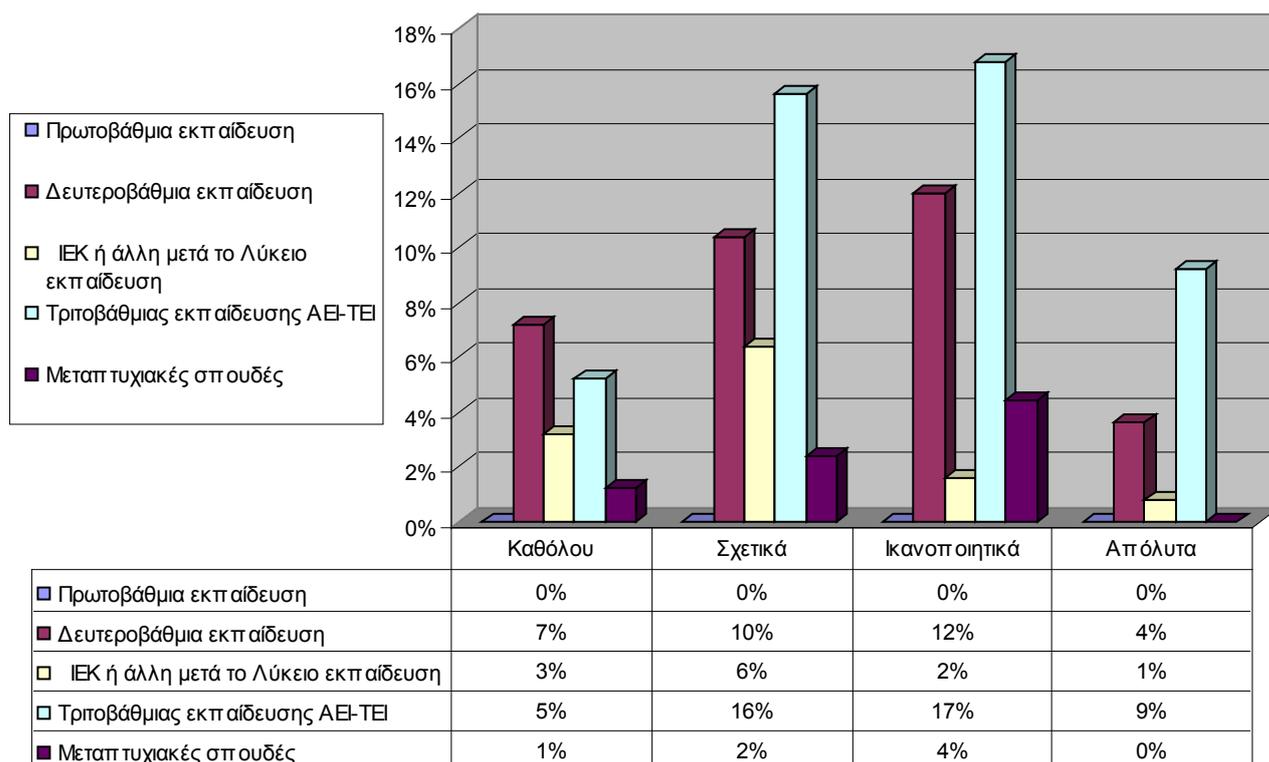
Ο πίνακας 9.5 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές
Καθόλου	0	18	8	13	3
Σχετικά	0	26	16	39	6
Ικανοποιητικά	0	30	4	42	11
Απόλυτα	0	9	2	23	0

Πίνακας 9.5 για τη Ρωσία.

	Σύνολο	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές
Καθόλου		0%	7%	3%	5%	1%
Σχετικά		0%	10%	6%	16%	2%
Ικανοποιητικά		0%	12%	2%	17%	4%
Απόλυτα		0%	4%	1%	9%	0%
Σύνολο	250					

Συνέχεια.

Γράφημα 9.5 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

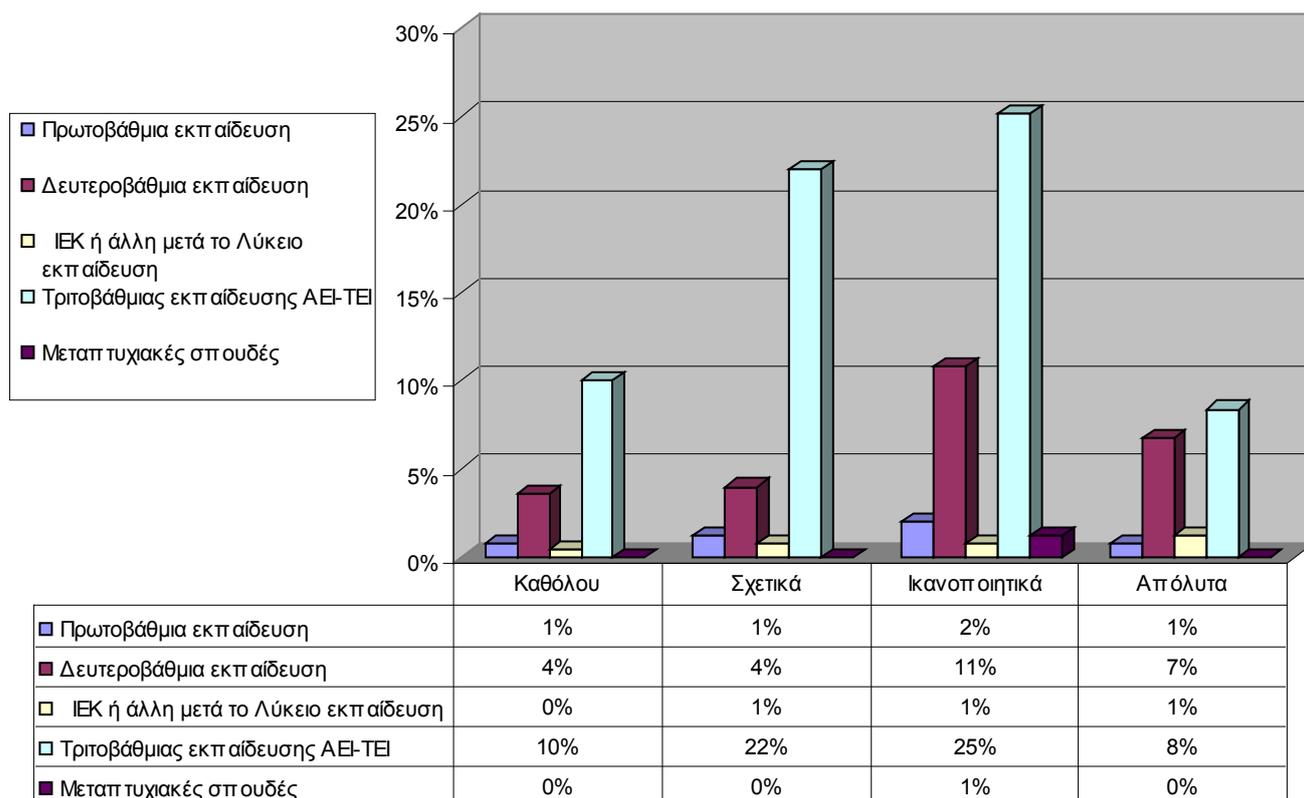
Ο πίνακας 9.5 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές
Καθόλου	2	9	1	25	0
Σχετικά	3	10	2	55	0
Ικανοποιητικά	5	27	2	63	3
Απόλυτα	2	17	3	21	0

Πίνακας 9.5 για την Ελλάδα.

	Σύνολο	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	Μεταπτυχιακές σπουδές
Καθόλου		1%	4%	0%	10%	0%
Σχετικά		1%	4%	1%	22%	0%
Ικανοποιητικά		2%	11%	1%	25%	1%
Απόλυτα		1%	7%	1%	8%	0%
Σύνολο	250					

Συνέχεια.

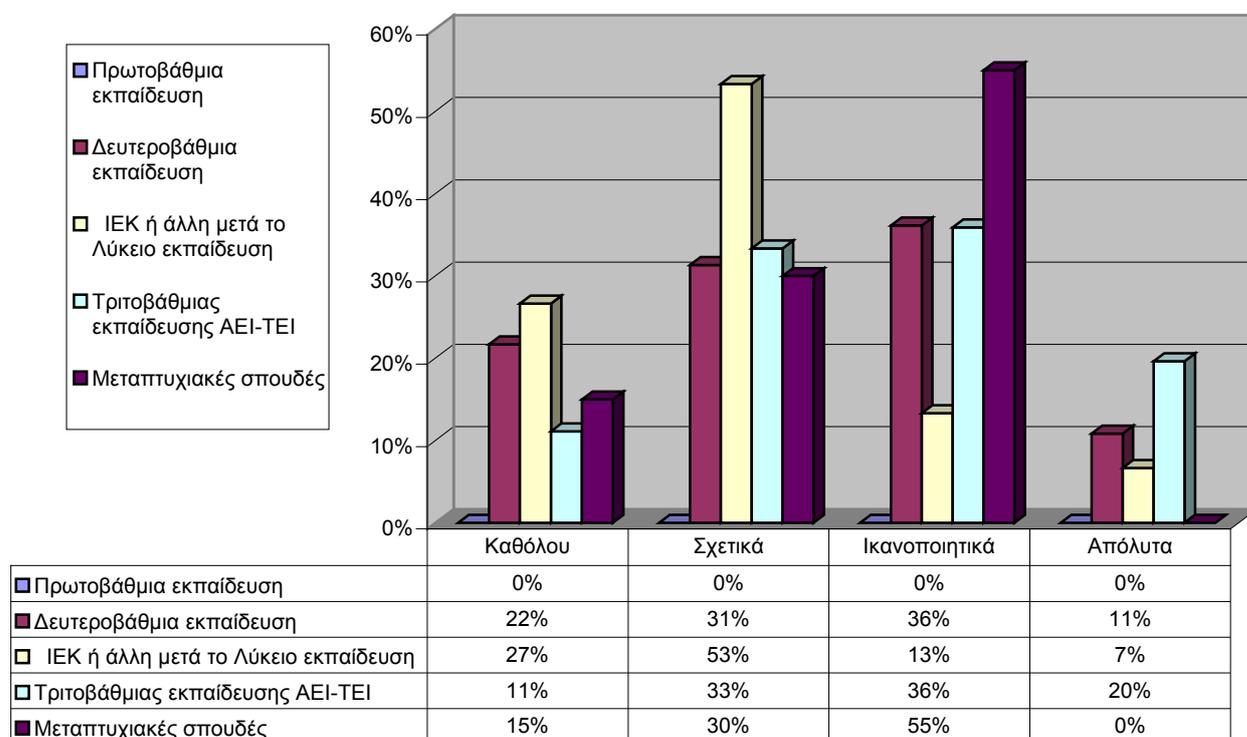
Γράφημα 9.5 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0	0	0	0	0
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	18	26	30	9	83
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	8	16	4	2	30
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	13	39	42	23	117
Μεταπτυχιακές σπουδές	3	6	11	0	20
Σύνολο					250

Πίνακας 9.5.1 για τη Ρωσία.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	0%	0%	0%	0%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	22%	31%	36%	11%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	27%	53%	13%	7%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	11%	33%	36%	20%
Μεταπτυχιακές σπουδές	15%	30%	55%	0%
Σύνολο				

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

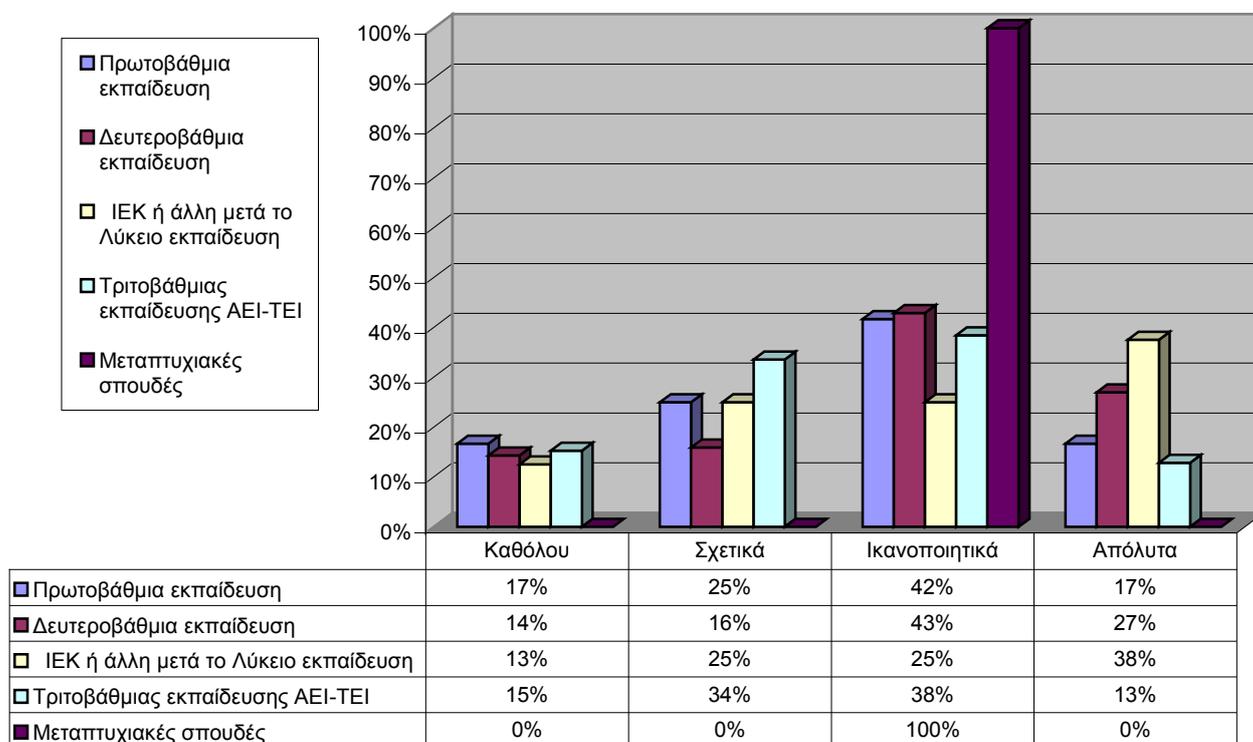
Γράφημα 9.5.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	2	3	5	2	12
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	9	10	27	17	63
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	1	2	2	3	8
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	25	55	63	21	164
Μεταπτυχιακές σπουδές	0	0	3	0	3
Σύνολο					250

Πίνακας 9.5.1 για την Ελλάδα.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	17%	25%	42%	17%
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	14%	16%	43%	27%
ΙΕΚ ή άλλη μετά το Λύκειο εκπαίδευση	13%	25%	25%	38%
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ	15%	34%	38%	13%
Μεταπτυχιακές σπουδές	0%	0%	100%	0%
Σύνολο				

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

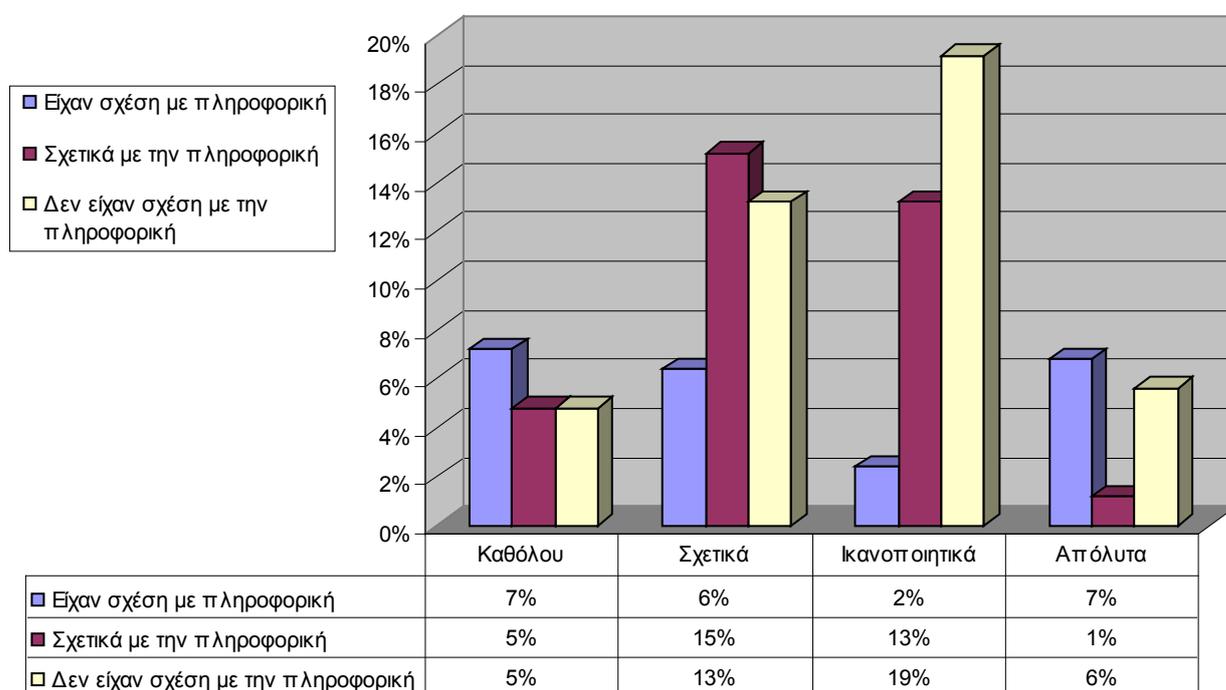

Γράφημα 9.5.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Ο πίνακας 9.6 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	Σύνολο	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική
Καθόλου	18	12	12		7%	5%	5%
Σχετικά	16	38	33		6%	15%	13%
Ικανοποιητικά	6	33	48		2%	13%	19%
Απόλυτα	17	3	14		7%	1%	6%
Σύνολο				250			

Πίνακας 9.6 για τη Ρωσία.

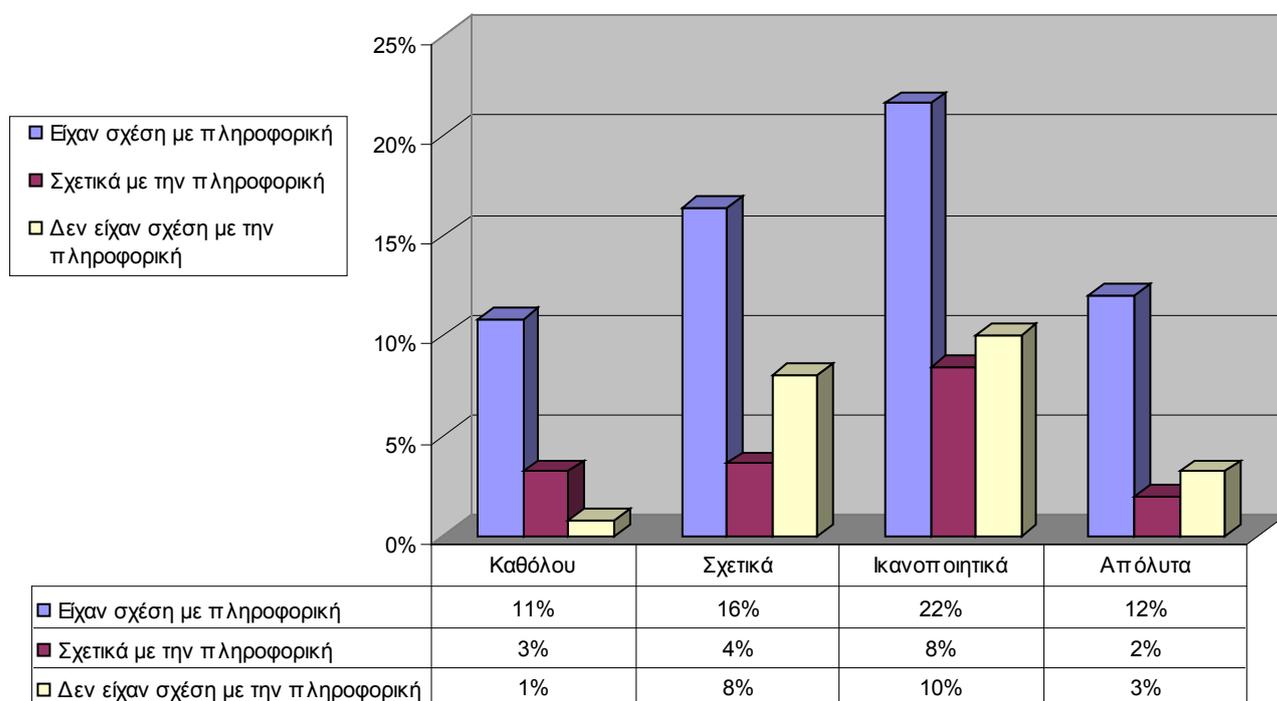

Γράφημα 9.6 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

Ο πίνακας 9.6 παρουσιάζει την αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	Σύνολο	Είχαν σχέση με πληροφορική	Σχετικά με την πληροφορική	Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική
Καθόλου	27	8	2		11%	3%	1%
Σχετικά	41	9	20		16%	4%	8%
Ικανοποιητικά	54	21	25		22%	8%	10%
Απόλυτα	30	5	8		12%	2%	3%
Σύνολο				250			

Πίνακας 9.6 για την Ελλάδα.

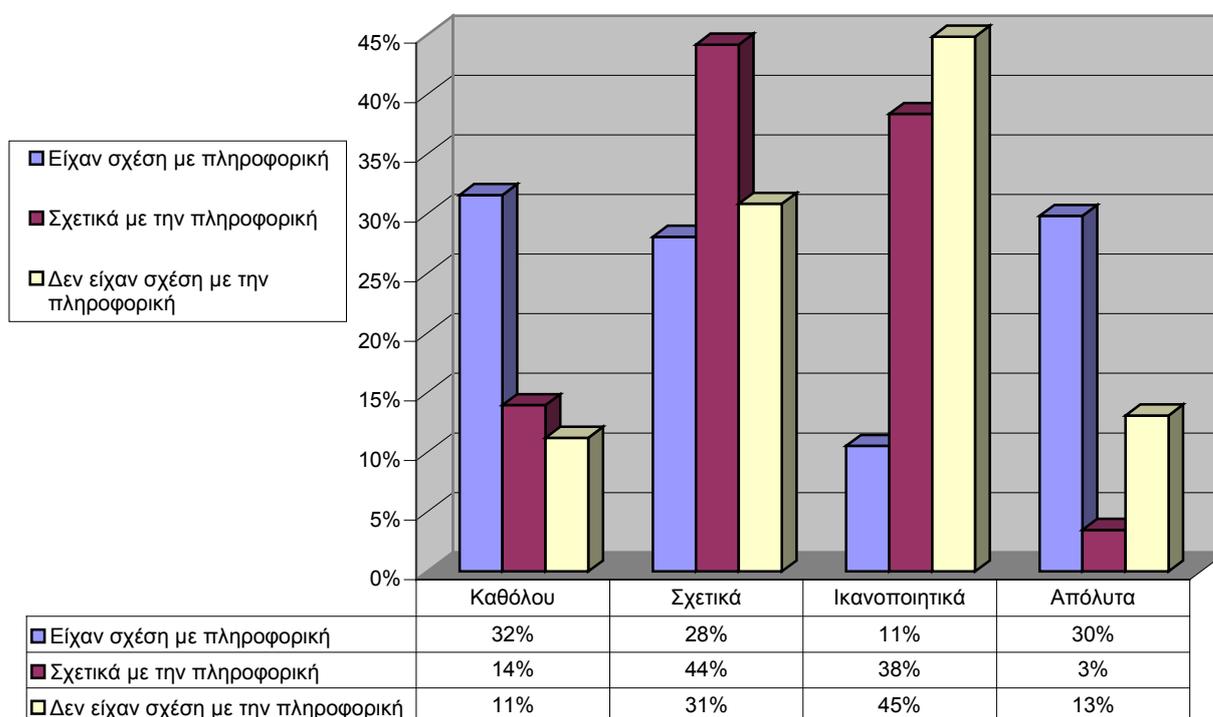
Γράφημα 9.6 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	18	16	6	17	57
Σχετικά με την πληροφορική	12	38	33	3	86
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	12	33	48	14	107
Σύνολο					250

Πίνακας 9.6.1 για τη Ρωσία.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Είχαν σχέση με πληροφορική	32%	28%	11%	30%
Σχετικά με την πληροφορική	14%	44%	38%	3%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	11%	31%	45%	13%
Σύνολο				

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

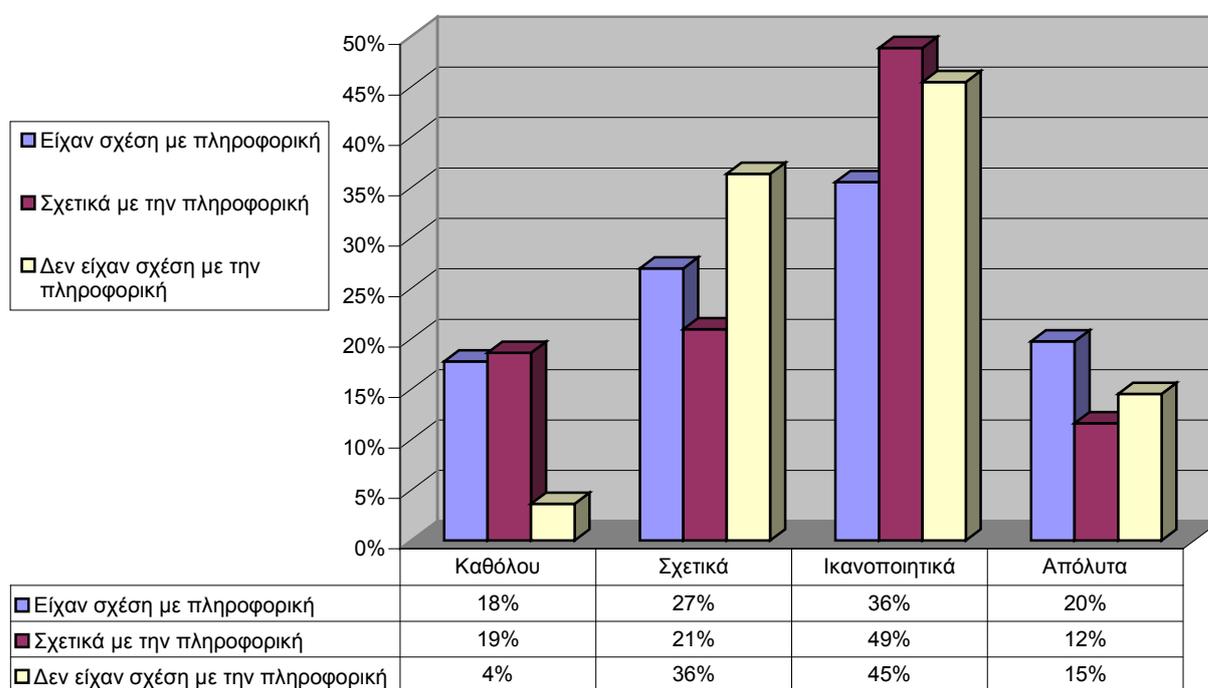
Γράφημα 9.6.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα	Σύνολο
Είχαν σχέση με πληροφορική	27	41	54	30	152
Σχετικά με την πληροφορική	8	9	21	5	43
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	2	20	25	8	55
Σύνολο					250

Πίνακας 9.6.1 για την Ελλάδα.

	Καθόλου	Σχετικά	Ικανοποιητικά	Απόλυτα
Είχαν σχέση με πληροφορική	18%	27%	36%	20%
Σχετικά με την πληροφορική	19%	21%	49%	12%
Δεν είχαν σχέση με την πληροφορική	4%	36%	45%	15%
Σύνολο				

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

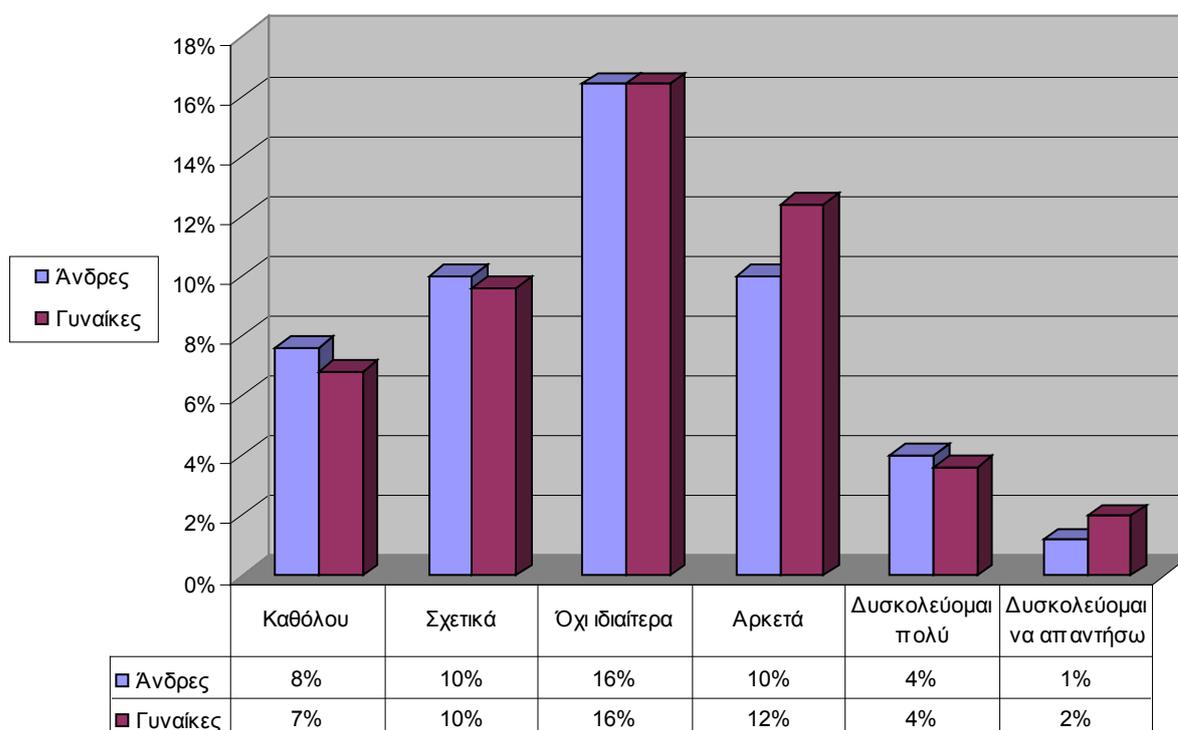
Γράφημα 9.6.1 Αξιολόγηση του βαθμού της εμπιστοσύνης για τα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω του διαδικτύου από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα ανάλογα με τη σχέση τους με την πληροφορική. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 10^η ερώτηση έχει σχέση με το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης. Η ερώτηση παρουσιάζει την κλίμακα αξιολόγησης (από 1 έως 10 όπου 10 είναι ο μέγιστος βαθμός αξιολόγησης). Για την διευκόλυνση της ανάλυσης των απαντήσεων η κλίμακα διαχωρίζεται σε πέντε κατηγορίες απαντήσεων με επιλογές: α) από 1 έως 2 (καθόλου), β) από 3 έως 4 (σχετικά), γ) από 5 έως 6 (όχι ιδιαίτερα), δ) από 7 έως 8 (αρκετά), ε) από 9 έως 10 (δυσκολεύομαι πολύ). Επίσης υπάρχει μια επιπλέον επιλογή απάντησης που είναι εκτός κλίμακας αξιολόγησης - (δυσκολεύομαι να απαντήσω).

Ο πίνακας 10.1 για τη Ρωσία δείχνει αποτελέσματα από την ερώτηση κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Καθόλου	19	17	36	8%	7%	14%
Σχετικά	25	24	49	10%	10%	20%
Όχι ιδιαίτερα	41	41	82	16%	16%	33%
Αρκετά	25	31	56	10%	12%	22%
Δυσκολεύομαι πολύ	10	9	19	4%	4%	8%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	3	5	8	1%	2%	3%
Σύνολο			250			

Πίνακας 10.1 για τη Ρωσία.

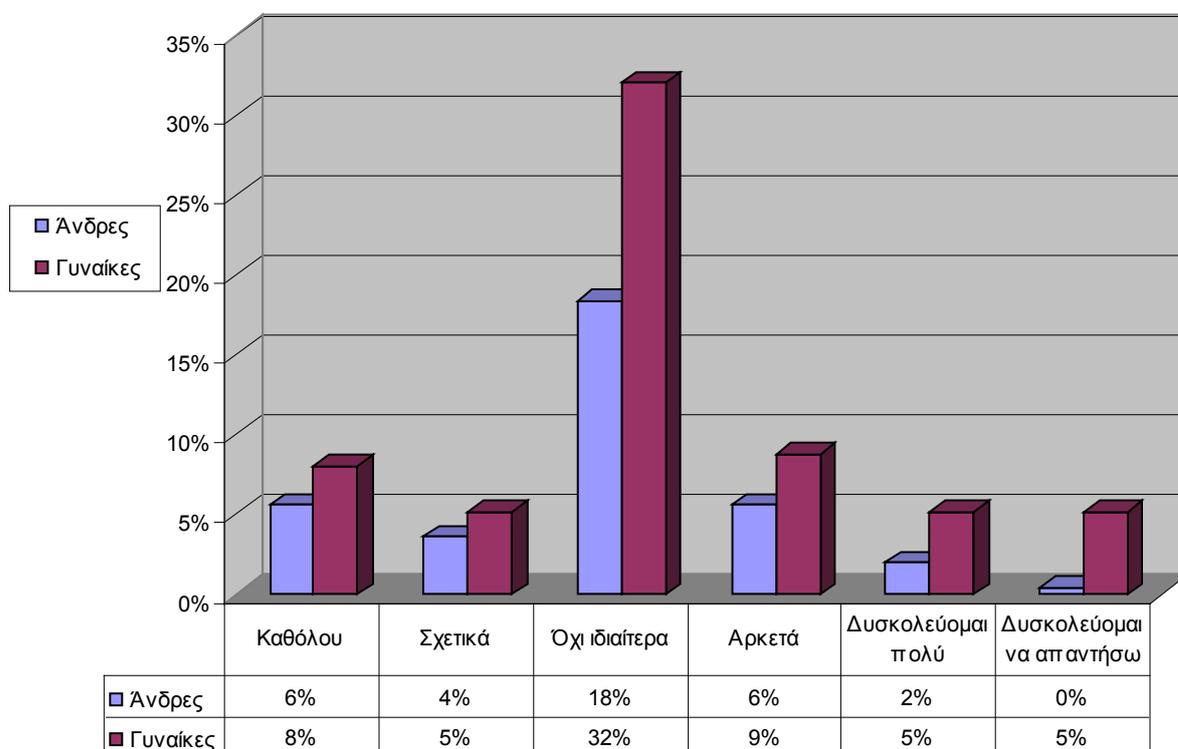
Γράφημα 10.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης.

Από τον παραπάνω πίνακα βλέπουμε, ότι μόνο το 14% των Ρώσων σημείωσε ότι δεν αισθάνονται καθόλου ανασφαλείς στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης. Το 20% αισθάνονται σχετικά ανασφαλείς και 33% όχι ιδιαίτερα ανασφαλείς. Κάθε πέμπτος (22%) σημείωσε ότι αισθάνεται αρκετά ανασφαλής στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης. Δυσκολεύονται πολύ και αισθάνονται ανασφάλεια (8%). Δυσκολεύτηκαν να καθορίσουν σε τι βαθμό αισθάνονται ανασφαλείς (3%).

Ο πίνακας 10.1 για την Ελλάδα δείχνει αποτελέσματα από την ερώτηση κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Καθόλου	14	20	34	6%	8%	14%
Σχετικά	9	13	22	4%	5%	9%
Όχι ιδιαίτερα	46	80	126	18%	32%	50%
Αρκετά	14	22	36	6%	9%	14%
Δυσκολεύομαι πολύ	5	13	18	2%	5%	7%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	1	13	14	0%	5%	6%
Σύνολο			250			

Πίνακας 10.1 για την Ελλάδα.

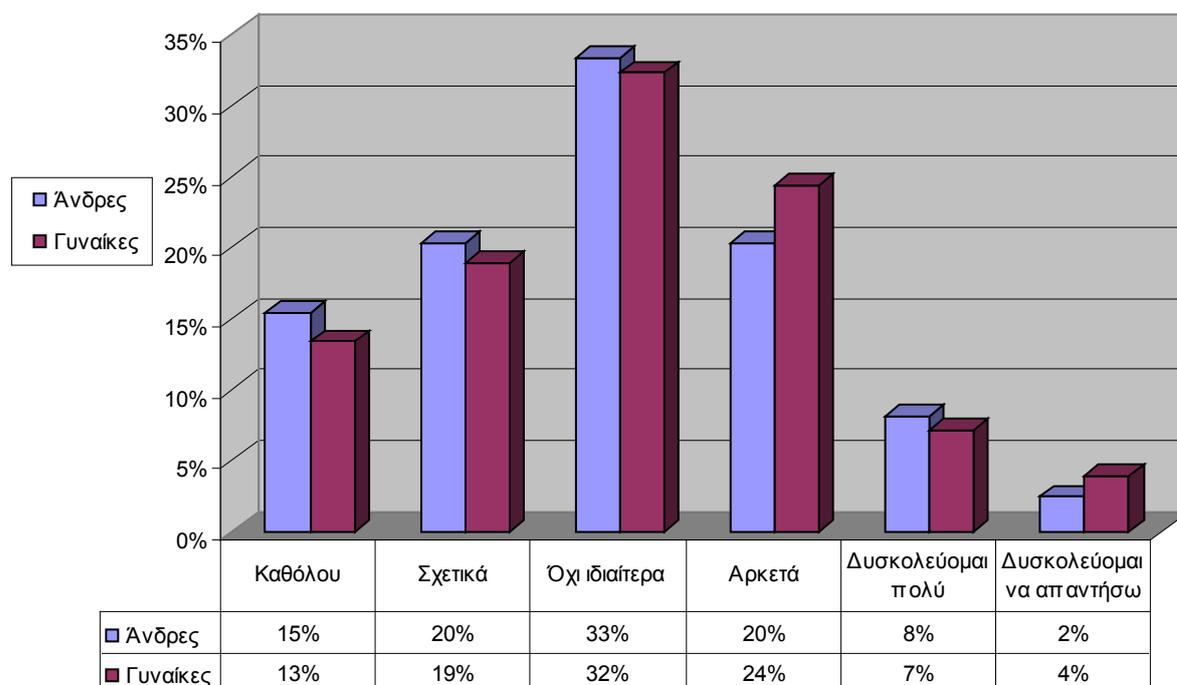
Γράφημα 10.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης.

Ο πίνακας 10.1 για την Ελλάδα δείχνει, ότι ακριβώς το ίδιο ποσοστό των Ελλήνων όπως και των Ρώσων (14%) δεν αισθάνονται καθόλου ανασφαλείς στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης. Το 9% των Ελλήνων έναντι 20% των Ρώσων αισθάνονται σχετικά ανασφαλείς και 50% των Ελλήνων έναντι 33% των Ρώσων αισθάνονται όχι ιδιαίτερα ανασφαλείς. Μόνο κάθε έβδομος Έλληνας (14%) έναντι κάθε πέμπτου Ρώσου (22%) σημείωσε ότι αισθάνεται αρκετά ανασφαλής στη χρησιμοποίηση της εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης. Δυσκολεύονται πολύ και αισθάνονται ανασφάλεια (7%) των Ελλήνων, δηλαδή περίπου το ίδιο ποσοστό με τους Ρώσους. Δυσκολεύτηκαν να καθορίσουν σε τι βαθμό αισθάνονται ανασφαλείς, το διπλάσιο ποσοστό των Ελλήνων έναντι των Ρώσων (6% και 3% αντίστοιχα).

Στον πίνακα 10.2 για τη Ρωσία παρουσιάζονται πιο αναλυτικά τα αποτελέσματα από την ερώτηση κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, μέσω του διαχωρισμού των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Καθόλου	19	17	36	15%	13%
Σχετικά	25	24	49	20%	19%
Όχι ιδιαίτερα	41	41	82	33%	32%
Αρκετά	25	31	56	20%	24%
Δυσκολεύομαι πολύ	10	9	19	8%	7%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	3	5	8	2%	4%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 10.2 για τη Ρωσία.

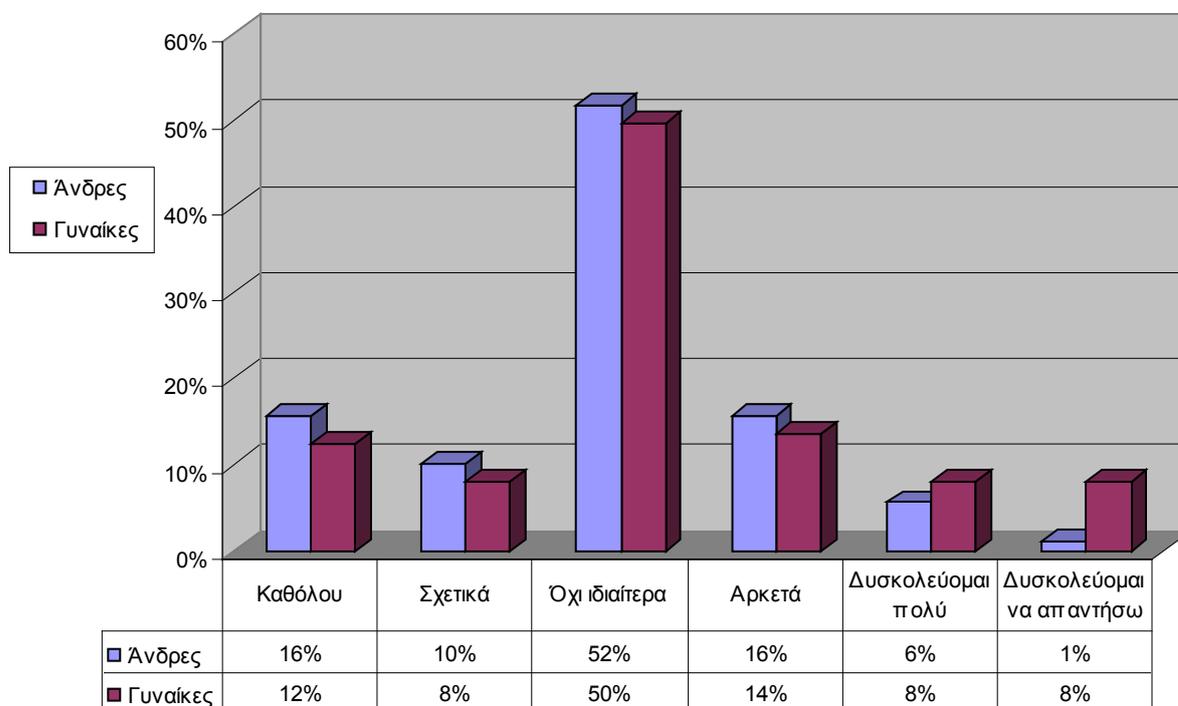

Γράφημα 10.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης.

Ο πίνακας 10.2 για την Ελλάδα δείχνει πιο αναλυτικά τα αποτελέσματα από την ερώτηση κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, μέσω του διαχωρισμού των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Καθόλου	14	20	34	16%	12%
Σχετικά	9	13	22	10%	8%
Όχι ιδιαίτερα	46	80	126	52%	50%
Αρκετά	14	22	36	16%	14%
Δυσκολεύομαι πολύ	5	13	18	6%	8%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	1	13	14	1%	8%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 10.2 για την Ελλάδα.

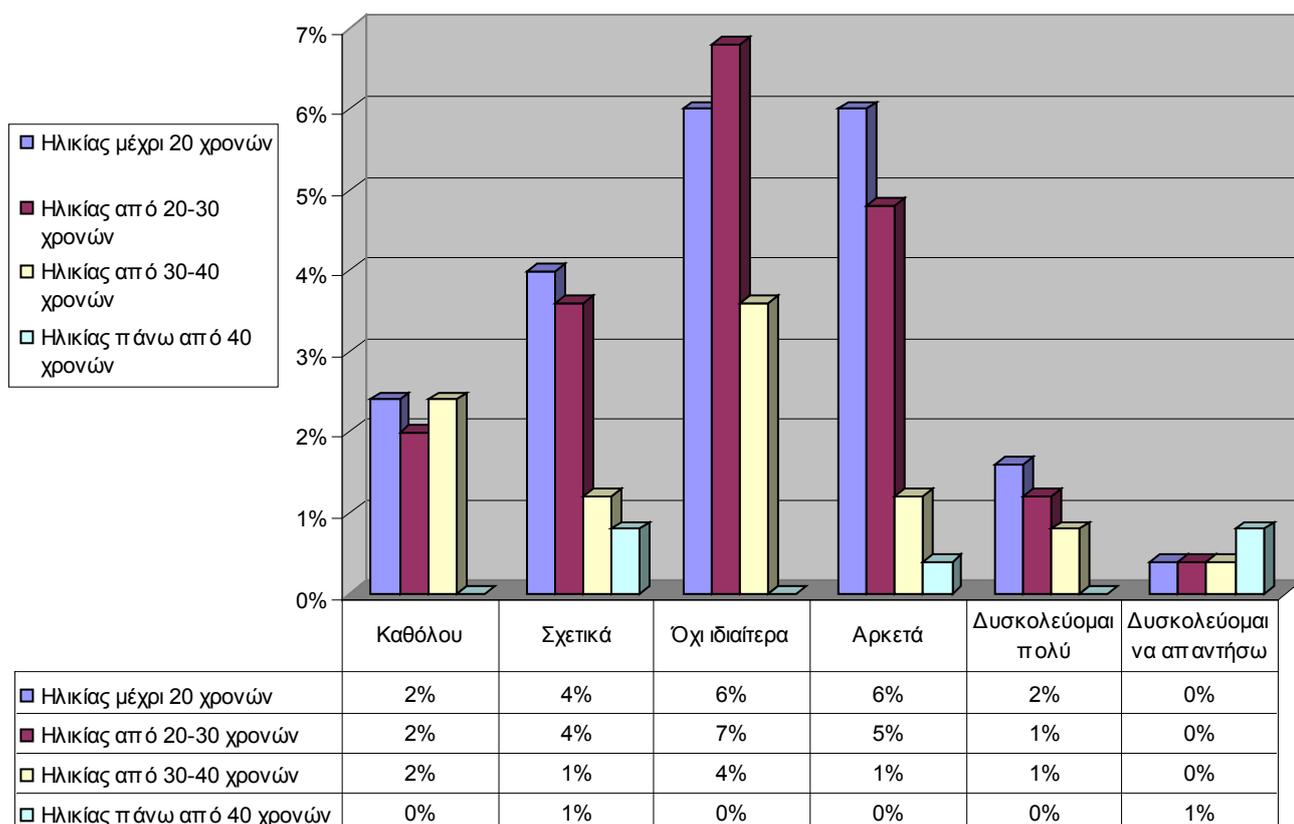

Γράφημα 10.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης.

Στον πίνακα 10.3.1 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι γυναίκες ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	Σύνολο	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου	6	5	6	0		2%	2%	2%	0%
Σχετικά	10	9	3	2		4%	4%	1%	1%
Όχι ιδιαίτερα	15	17	9	0		6%	7%	4%	0%
Αρκετά	15	12	3	1		6%	5%	1%	0%
Δυσκολεύομαι πολύ	4	3	2	0		2%	1%	1%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	1	1	1	2		0%	0%	0%	1%
Σύνολο					250				

Πίνακας 10.3.1 για τη Ρωσία.

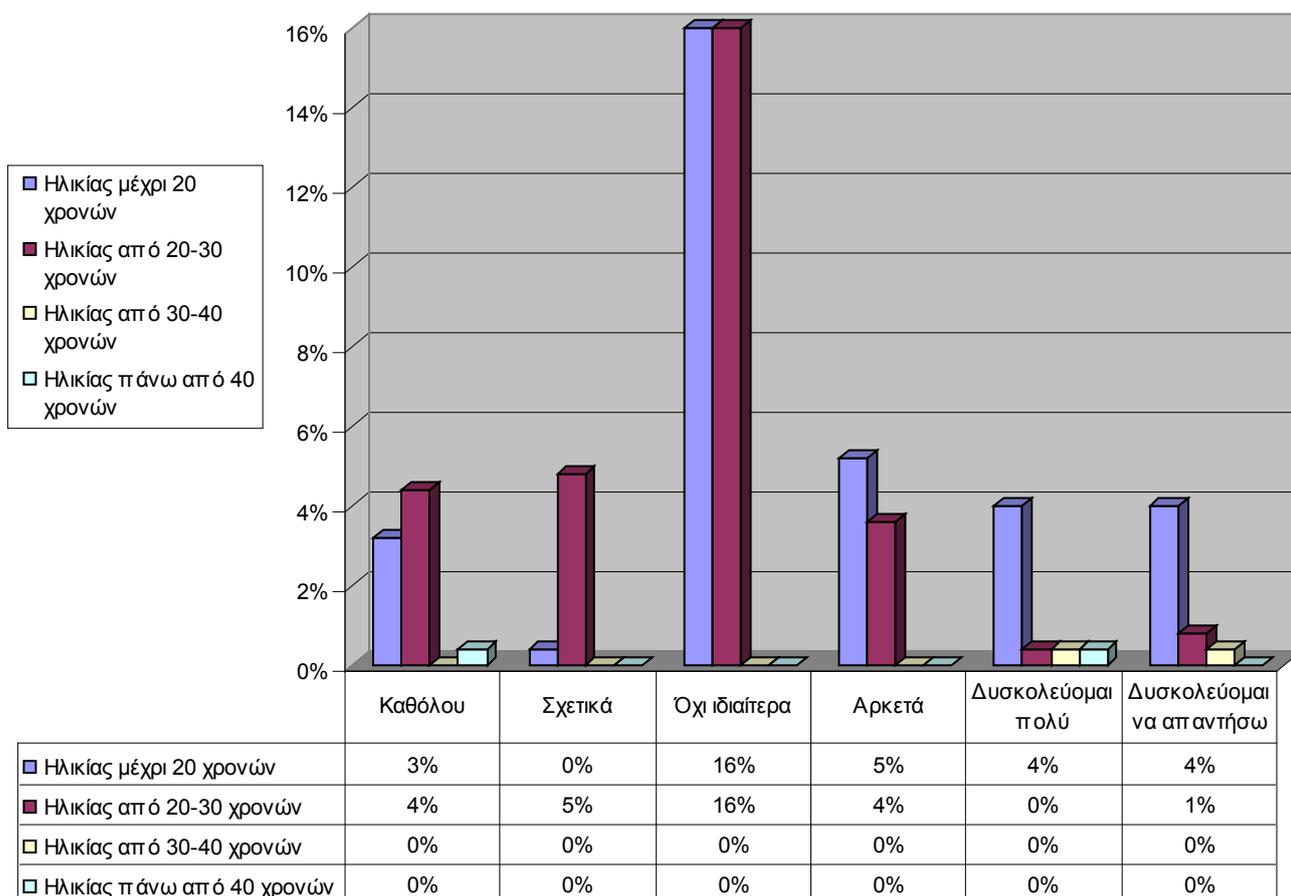

Γράφημα 10.3.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι γυναίκες ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

Ο πίνακας 10.3.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι γυναίκες ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	Σύνολο	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου	8	11	0	1		3%	4%	0%	0%
Σχετικά	1	12	0	0		0%	5%	0%	0%
Όχι ιδιαίτερα	40	40	0	0		16%	16%	0%	0%
Αρκετά	13	9	0	0		5%	4%	0%	0%
Δυσκολεύομαι πολύ	10	1	1	1		4%	0%	0%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	10	2	1	0		4%	1%	0%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 10.3.1 για την Ελλάδα.

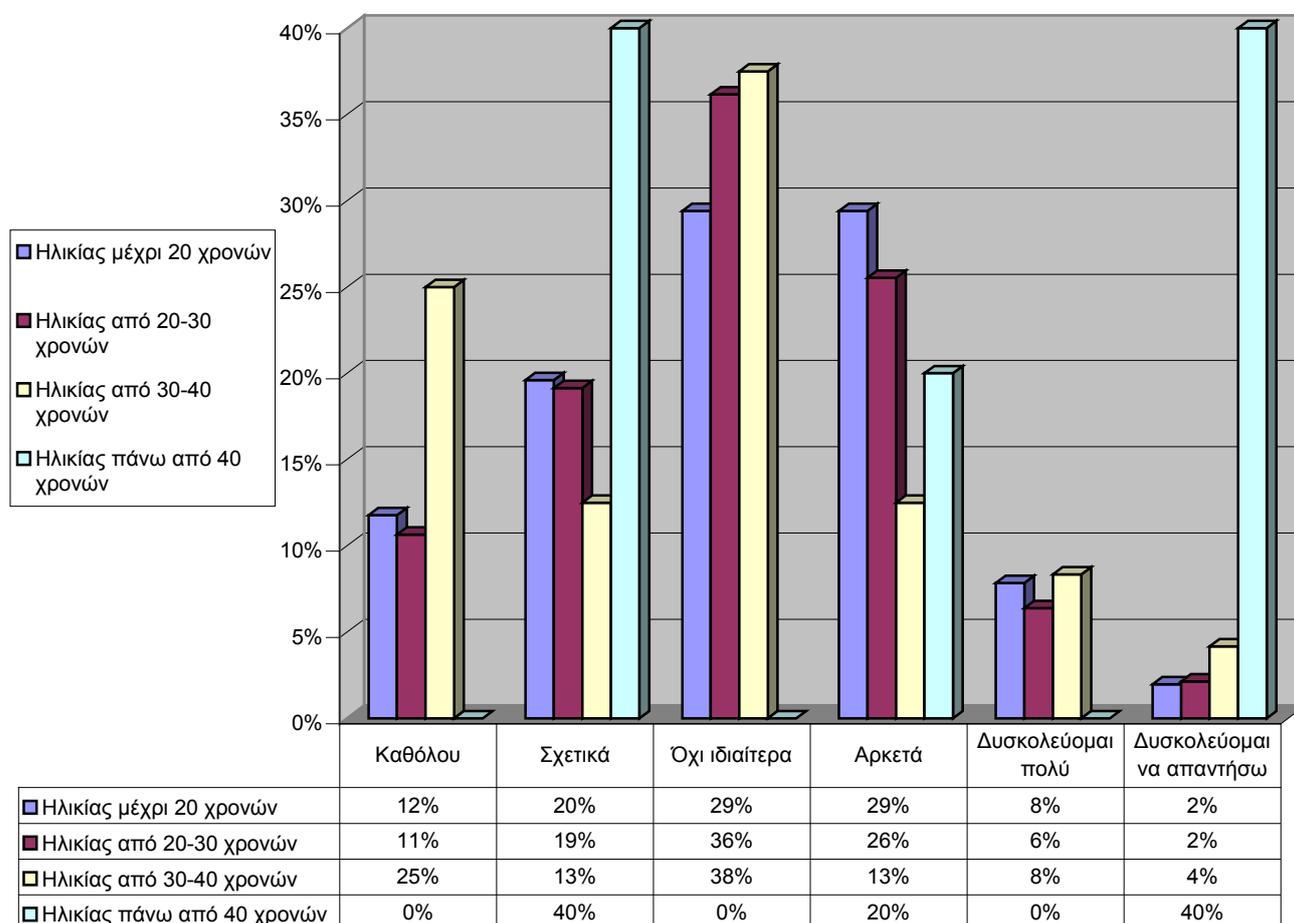
Γράφημα 10.3.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι γυναίκες ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	6	10	15	15	4	1	51
Ηλικίας από 20-30 χρονών	5	9	17	12	3	1	47
Ηλικίας από 30-40 χρονών	6	3	9	3	2	1	24
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	2	0	1	0	2	5
Σύνολο							127

Πίνακας 10.3.1.1 για τη Ρωσία.

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	12%	20%	29%	29%	8%	2%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	11%	19%	36%	26%	6%	2%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	25%	13%	38%	13%	8%	4%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0%	40%	0%	20%	0%	40%
Σύνολο						

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

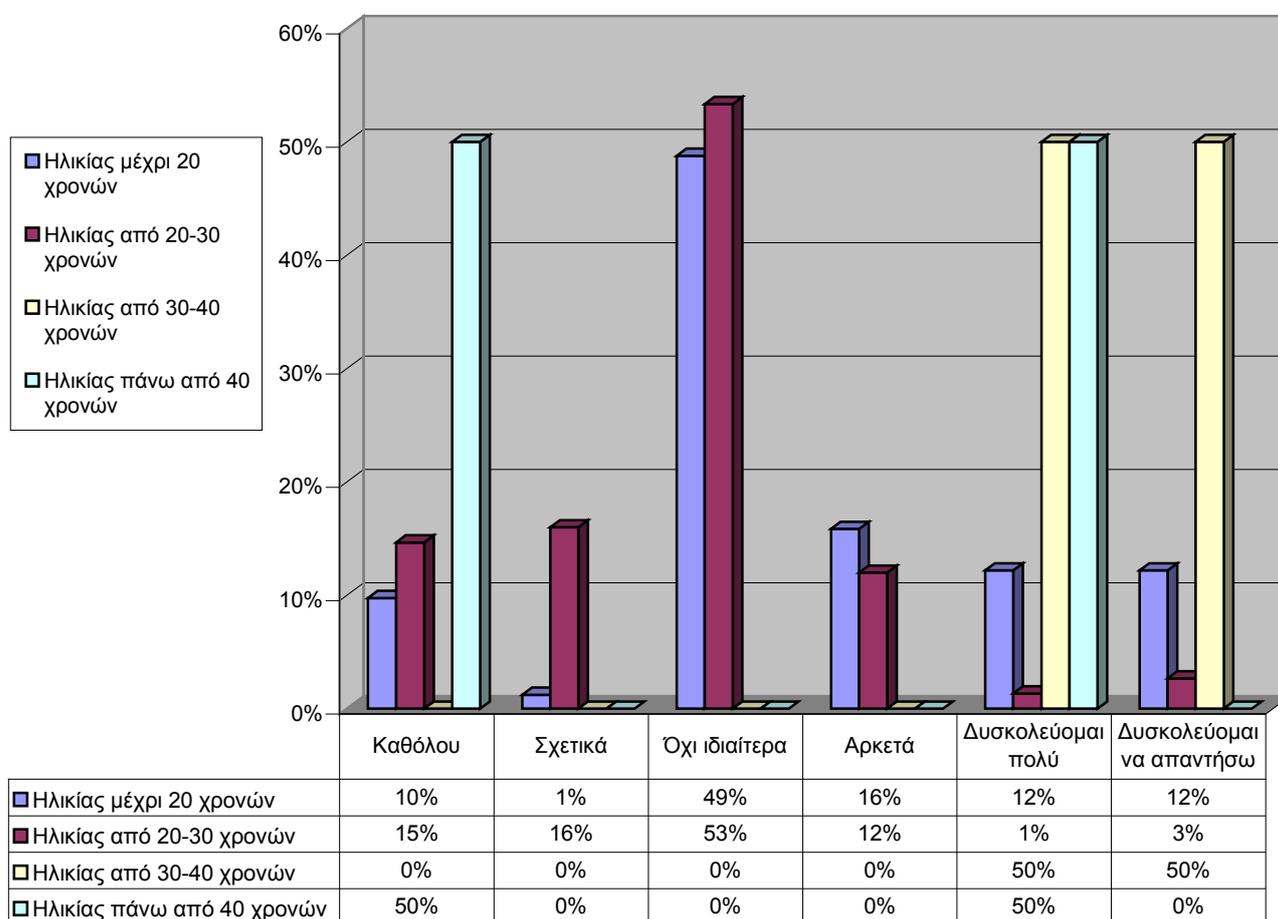
Γράφημα 10.3.1.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι γυναίκες ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	8	1	40	13	10	10	82
Ηλικίας από 20-30 χρονών	11	12	40	9	1	2	75
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0	0	0	0	1	1	2
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	1	0	0	0	1	0	2
Σύνολο							161

Πίνακας 10.3.1.1 για την Ελλάδα.

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	10%	1%	49%	16%	12%	12%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	15%	16%	53%	12%	1%	3%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	0%	0%	0%	0%	50%	50%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	50%	0%	0%	0%	50%	0%
Σύνολο						

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

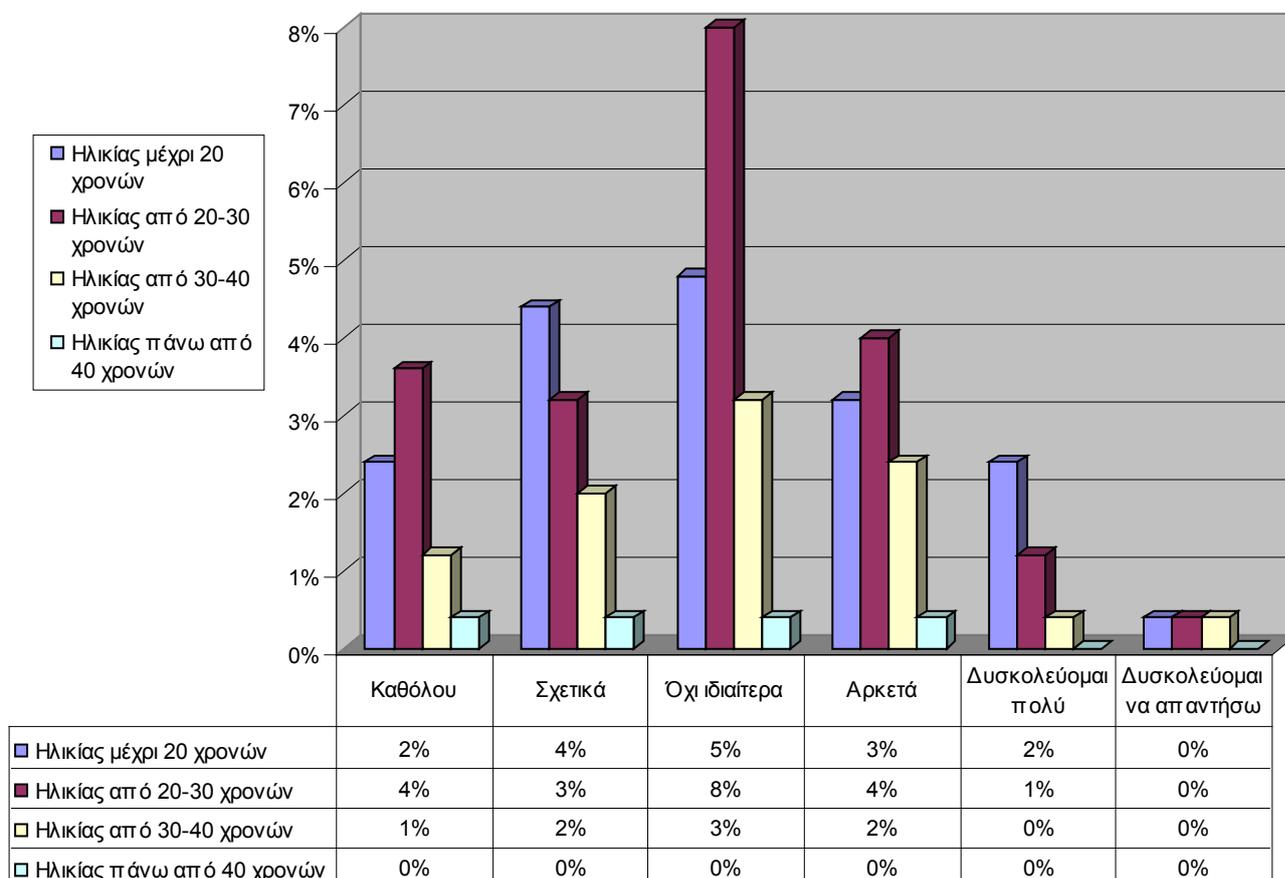

Γράφημα 10.3.1.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι γυναίκες ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Ο πίνακας 10.3.2 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι άνδρες ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	Σύνολο	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου	6	9	3	1		2%	4%	1%	0%
Σχετικά	11	8	5	1		4%	3%	2%	0%
Όχι ιδιαίτερα	12	20	8	1		5%	8%	3%	0%
Αρκετά	8	10	6	1		3%	4%	2%	0%
Δυσκολεύομαι πολύ	6	3	1	0		2%	1%	0%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	1	1	1	0		0%	0%	0%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 10.3.2 για τη Ρωσία.

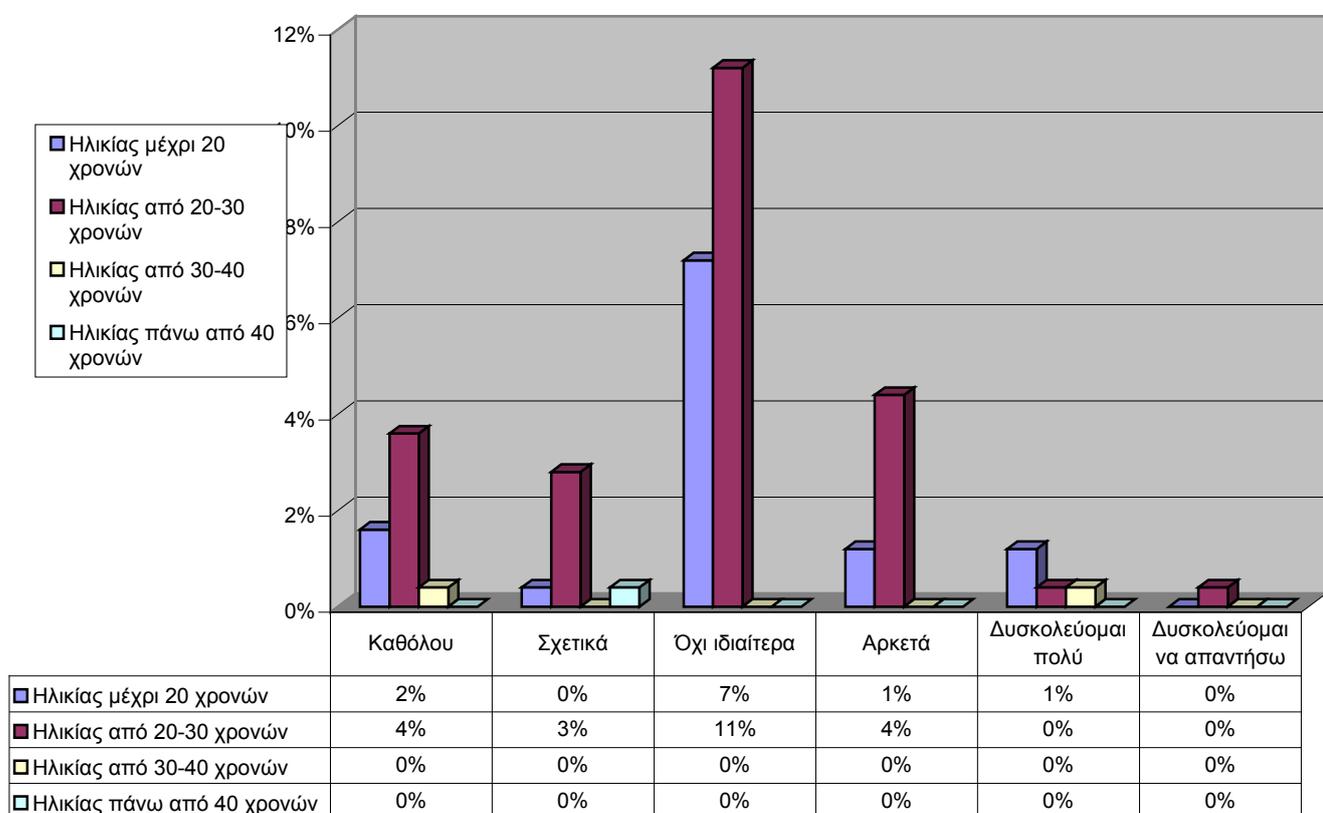

Γράφημα 10.3.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι άνδρες ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

Ο πίνακας 10.3.2 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι άνδρες ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	Σύνολο	Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	Ηλικίας από 20-30 χρονών	Ηλικίας από 30-40 χρονών	Ηλικίας πάνω από 40 χρονών
Καθόλου	4	9	1	0		2%	4%	0%	0%
Σχετικά	1	7	0	1		0%	3%	0%	0%
Όχι ιδιαίτερα	18	28	0	0		7%	11%	0%	0%
Αρκετά	3	11	0	0		1%	4%	0%	0%
Δυσκολεύομαι πολύ	3	1	1	0		1%	0%	0%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	0	1	0	0		0%	0%	0%	0%
Σύνολο					250				

Πίνακας 10.3.2 για την Ελλάδα.

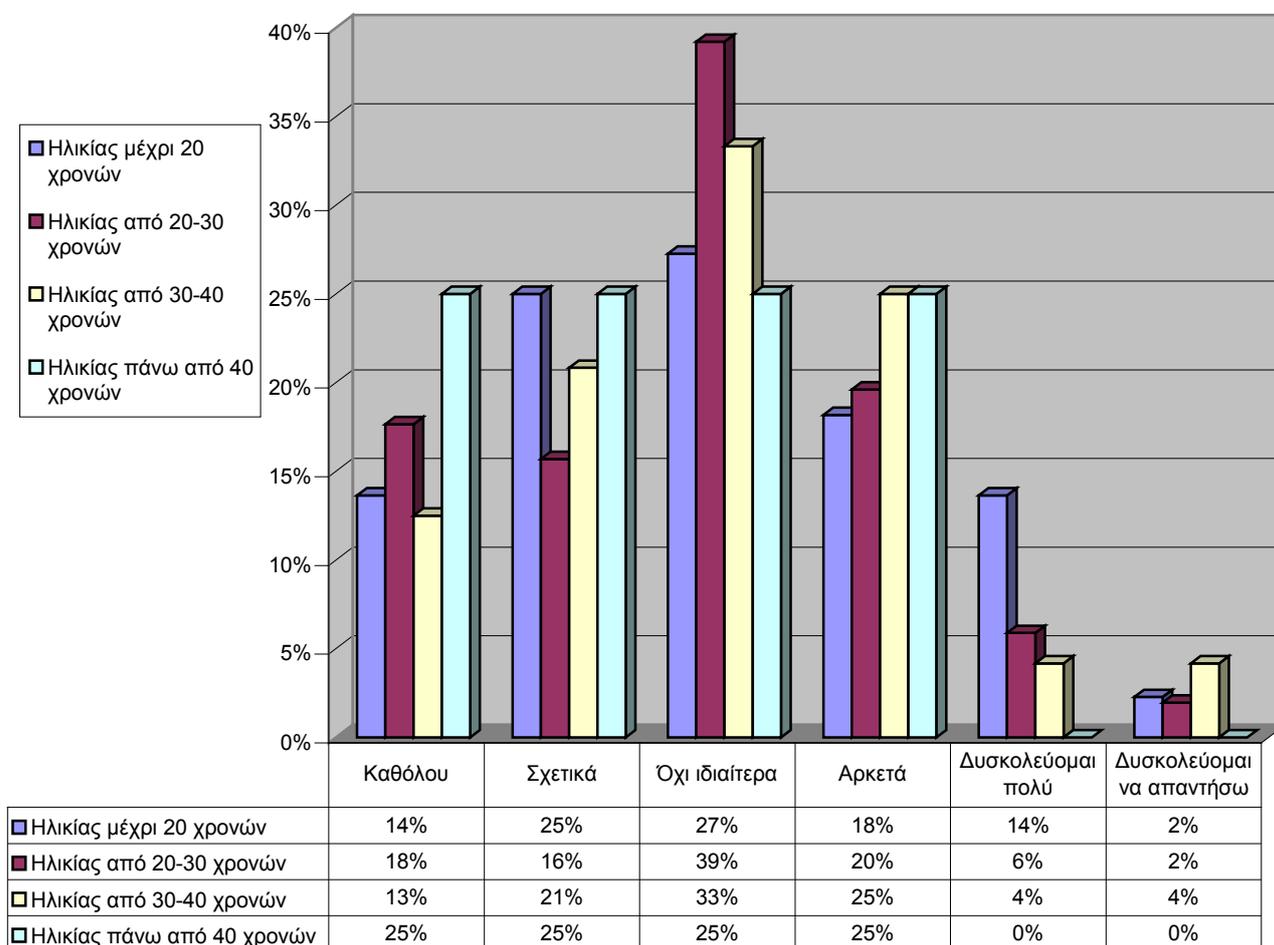
Γράφημα 10.3.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι άνδρες ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους.

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	6	11	12	8	6	1	44
Ηλικίας από 20-30 χρονών	9	8	20	10	3	1	51
Ηλικίας από 30-40 χρονών	3	5	8	6	1	1	24
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	1	1	1	1	0	0	4
Σύνολο							123

Πίνακας 10.3.2.1 για τη Ρωσία.

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	14%	25%	27%	18%	14%	2%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	18%	16%	39%	20%	6%	2%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	13%	21%	33%	25%	4%	4%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	25%	25%	25%	25%	0%	0%
Σύνολο						

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

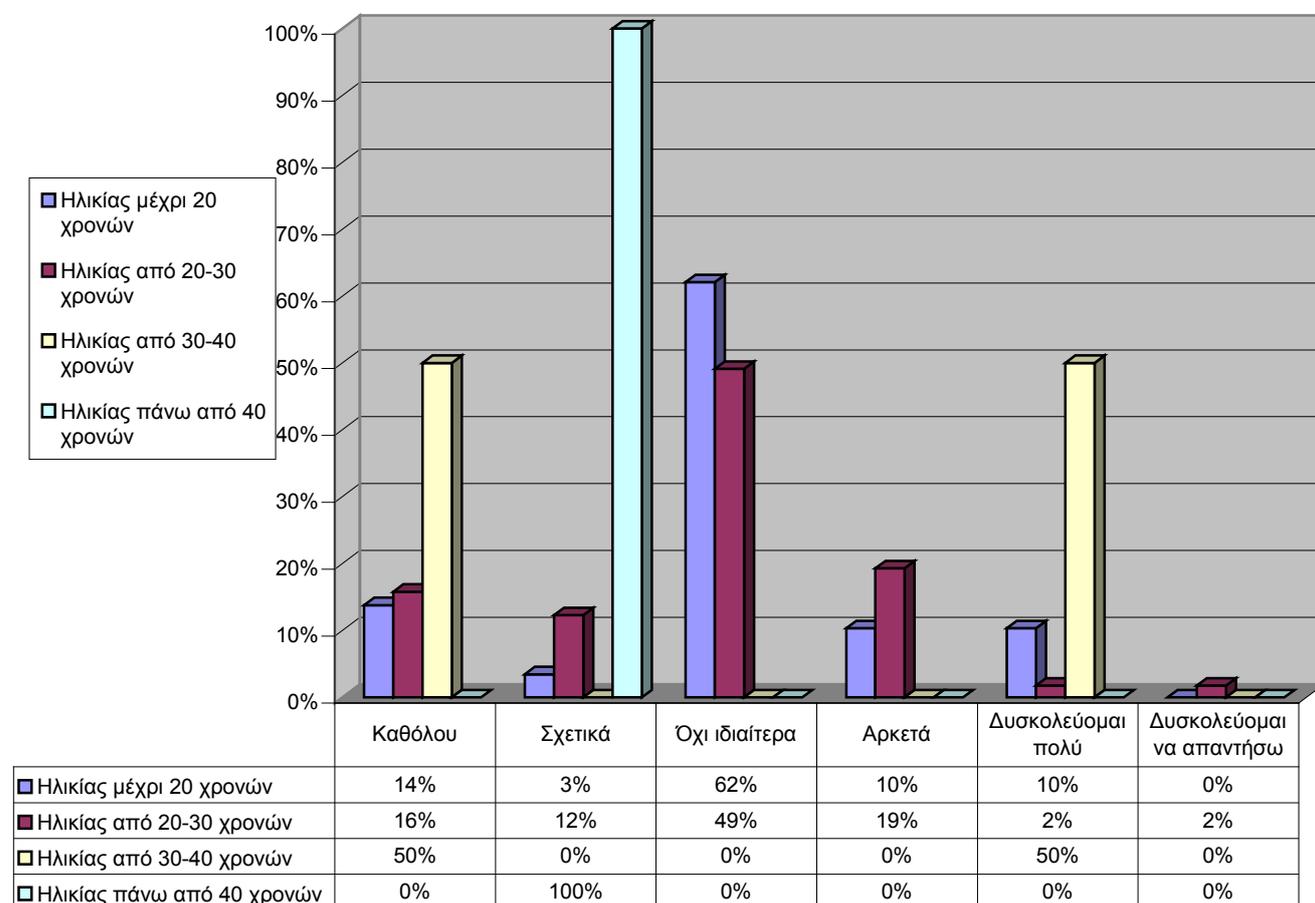
Γράφημα 10.3.2.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι άνδρες ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	4	1	18	3	3	0	29
Ηλικίας από 20-30 χρονών	9	7	28	11	1	1	57
Ηλικίας από 30-40 χρονών	1	0	0	0	1	0	2
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0	1	0	0	0	0	1
Σύνολο							89

Πίνακας 10.3.2.1 για την Ελλάδα.

	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ηλικίας μέχρι 20 χρονών	14%	3%	62%	10%	10%	0%
Ηλικίας από 20-30 χρονών	16%	12%	49%	19%	2%	2%
Ηλικίας από 30-40 χρονών	50%	0%	0%	0%	50%	0%
Ηλικίας πάνω από 40 χρονών	0%	100%	0%	0%	0%	0%
Σύνολο						

Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 10.3.2.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι άνδρες ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με την ηλικία τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

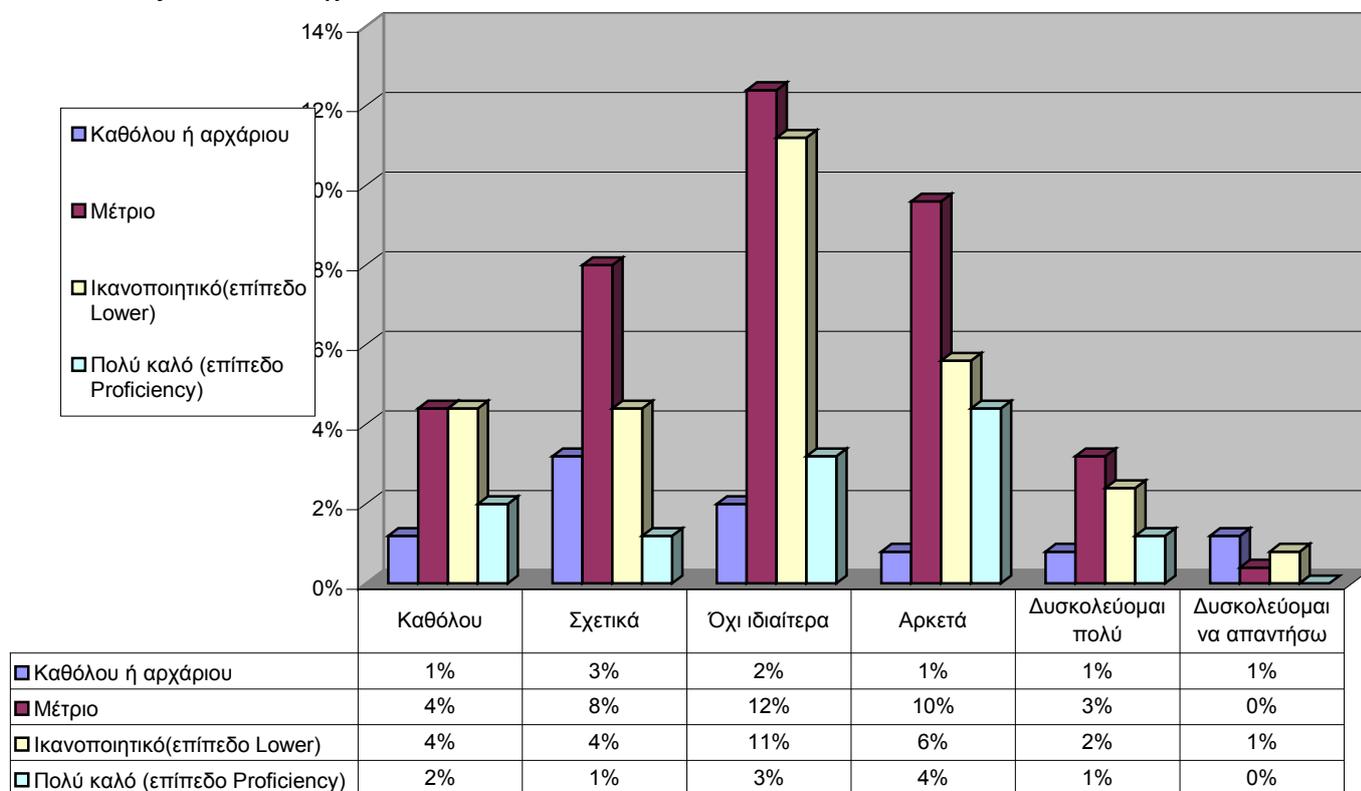
Στον πίνακα 10.4.1 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

Αγγλικά	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Καθόλου	3	11	11	5	
Σχετικά	8	20	11	3	
Όχι ιδιαίτερα	5	31	28	8	
Αρκετά	2	24	14	11	
Δυσκολεύομαι πολύ	2	8	6	3	
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	3	1	2	0	
Σύνολο					250

Πίνακας 10.4.1 για τη Ρωσία.

Αγγλικά	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)
Καθόλου	1%	4%	4%	2%
Σχετικά	3%	8%	4%	1%
Όχι ιδιαίτερα	2%	12%	11%	3%
Αρκετά	1%	10%	6%	4%
Δυσκολεύομαι πολύ	1%	3%	2%	1%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	1%	0%	1%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 10.4.1 Συνέχεια.

Γράφημα 10.4.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

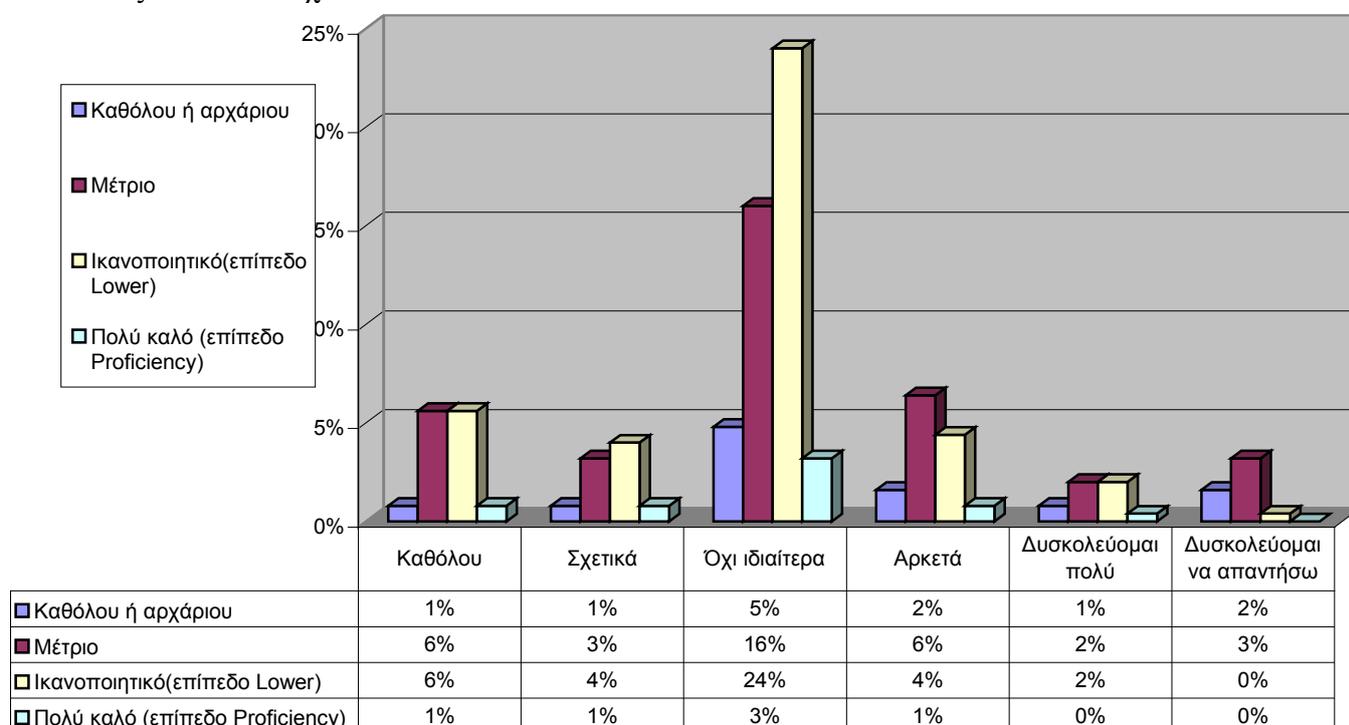
Στον πίνακα 10.4.1 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

Αγγλικά	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Καθόλου	2	14	14	2	
Σχετικά	2	8	10	2	
Όχι ιδιαίτερα	12	40	60	8	
Αρκετά	4	16	11	2	
Δυσκολεύομαι πολύ	2	5	5	1	
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	4	8	1	0	
Σύνολο					250

Πίνακας 10.4.1 για την Ελλάδα.

Αγγλικά	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)
Καθόλου	1%	6%	6%	1%
Σχετικά	1%	3%	4%	1%
Όχι ιδιαίτερα	5%	16%	24%	3%
Αρκετά	2%	6%	4%	1%
Δυσκολεύομαι πολύ	1%	2%	2%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	2%	3%	0%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 10.4.1 Συνέχεια.

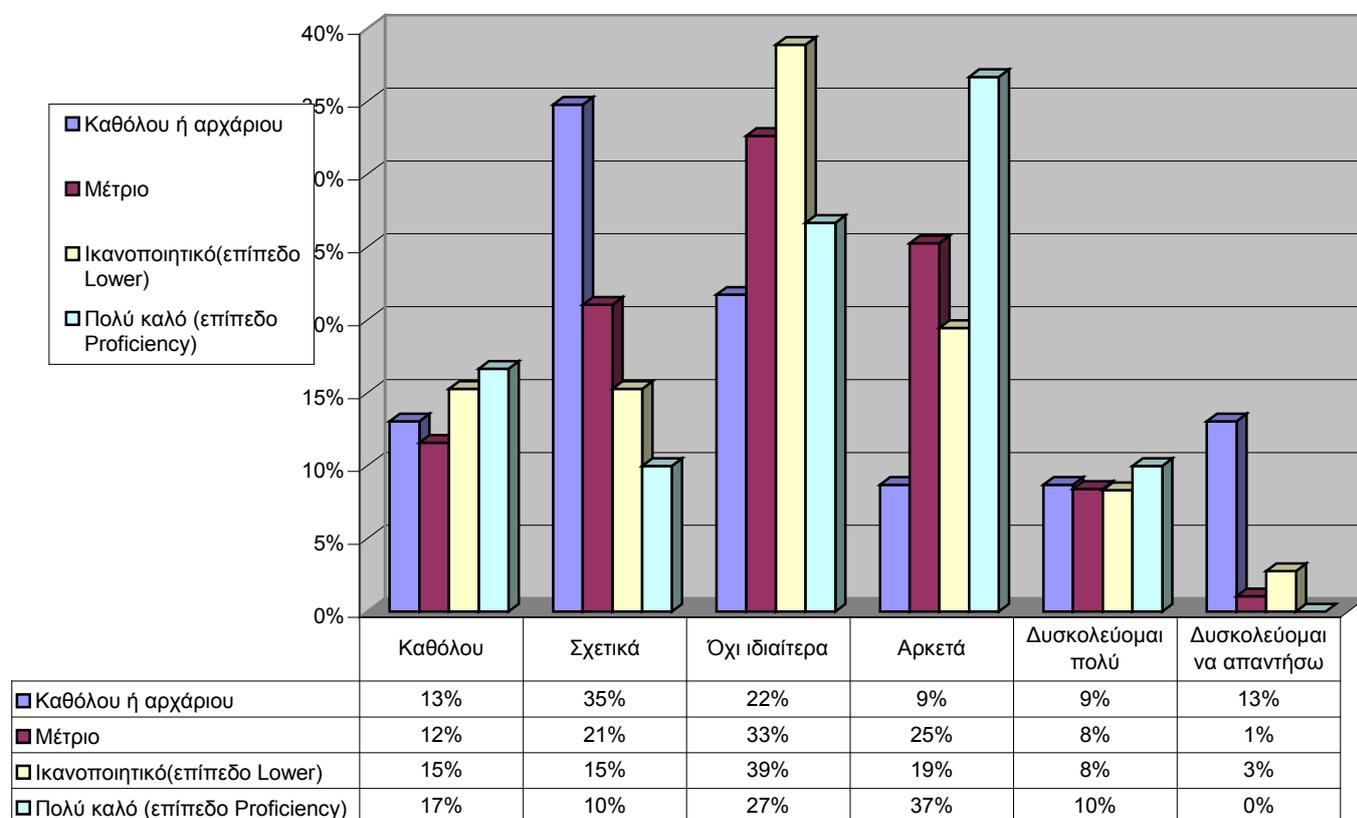
Γράφημα 10.4.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

Αγγλικά	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Καθόλου ή αρχάριου	3	8	5	2	2	3	23
Μέτριο	11	20	31	24	8	1	95
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	11	11	28	14	6	2	72
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	5	3	8	11	3	0	30
Σύνολο							

Πίνακας 10.4.1.1 για τη Ρωσία.

Αγγλικά	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Καθόλου ή αρχάριου	13%	35%	22%	9%	9%	13%
Μέτριο	12%	21%	33%	25%	8%	1%
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	15%	15%	39%	19%	8%	3%
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	17%	10%	27%	37%	10%	0%
Σύνολο						

Πίνακας 10.4.1.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

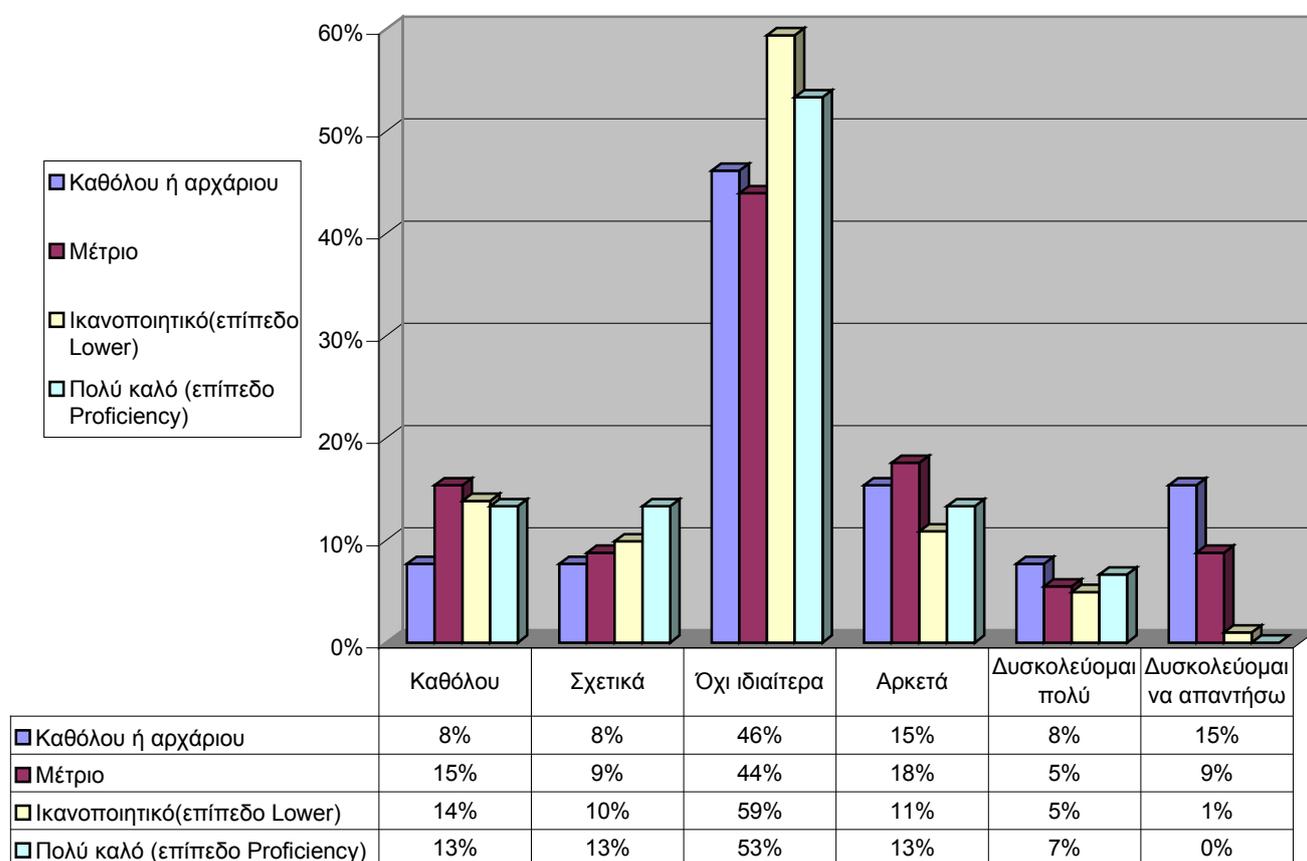
Γράφημα 10.4.1.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Αγγλικά	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Καθόλου ή αρχάριου	2	2	12	4	2	4	26
Μέτριο	14	8	40	16	5	8	91
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	14	10	60	11	5	1	101
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	2	2	8	2	1	0	15
Σύνολο							

Πίνακας 10.4.1.1 για την Ελλάδα.

Αγγλικά	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Καθόλου ή αρχάριου	8%	8%	46%	15%	8%	15%
Μέτριο	15%	9%	44%	18%	5%	9%
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	14%	10%	59%	11%	5%	1%
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	13%	13%	53%	13%	7%	0%
Σύνολο						

Πίνακας 10.4.1.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 10.4.1.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών. (Ανάλυση ανά γραμμή)

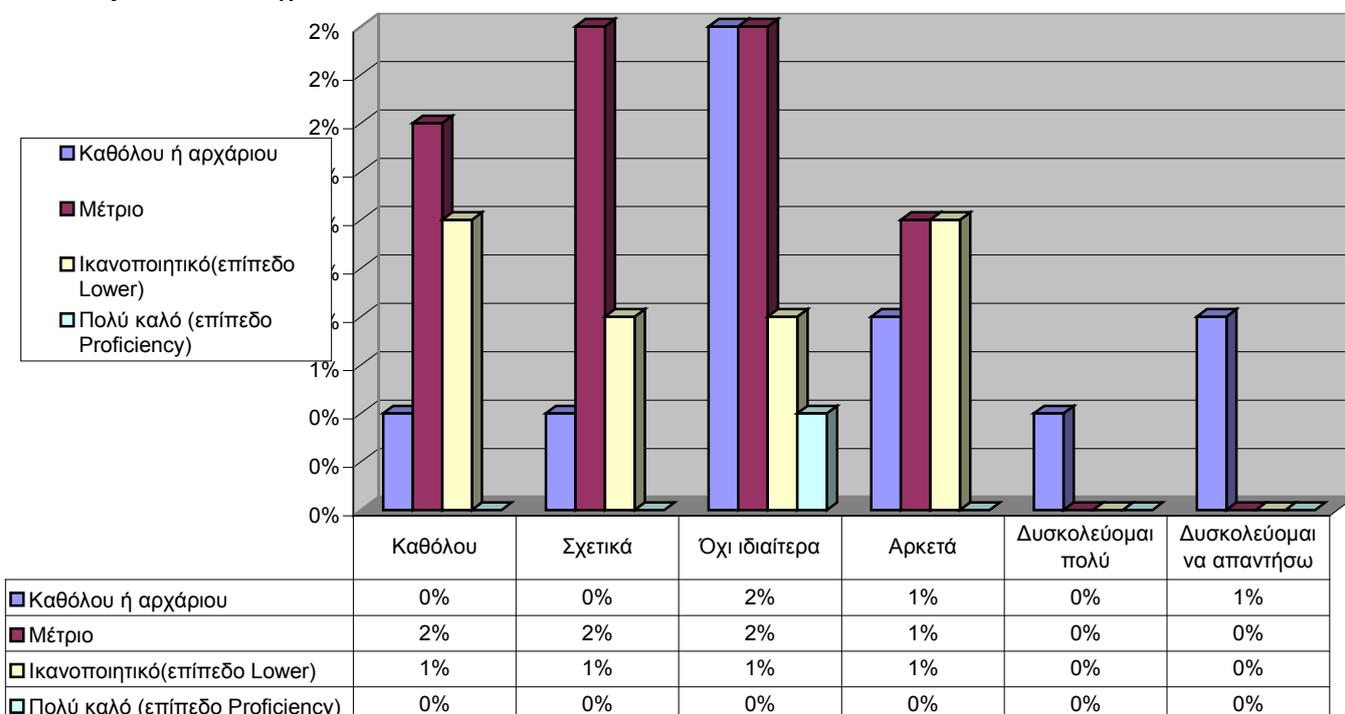
Στον πίνακα 10.4.2 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Καθόλου	1	4	3	0	
Σχετικά	1	5	2	0	
Όχι ιδιαίτερα	5	5	2	1	
Αρκετά	2	3	3	0	
Δυσκολεύομαι πολύ	1	0	0	0	
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	2	0	0	0	
Σύνολο					250

Πίνακας 10.4.2 για τη Ρωσία.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)
Καθόλου	0%	2%	1%	0%
Σχετικά	0%	2%	1%	0%
Όχι ιδιαίτερα	2%	2%	1%	0%
Αρκετά	1%	1%	1%	0%
Δυσκολεύομαι πολύ	0%	0%	0%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	1%	0%	0%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 10.4.2 Συνέχεια.

Γράφημα 10.4.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

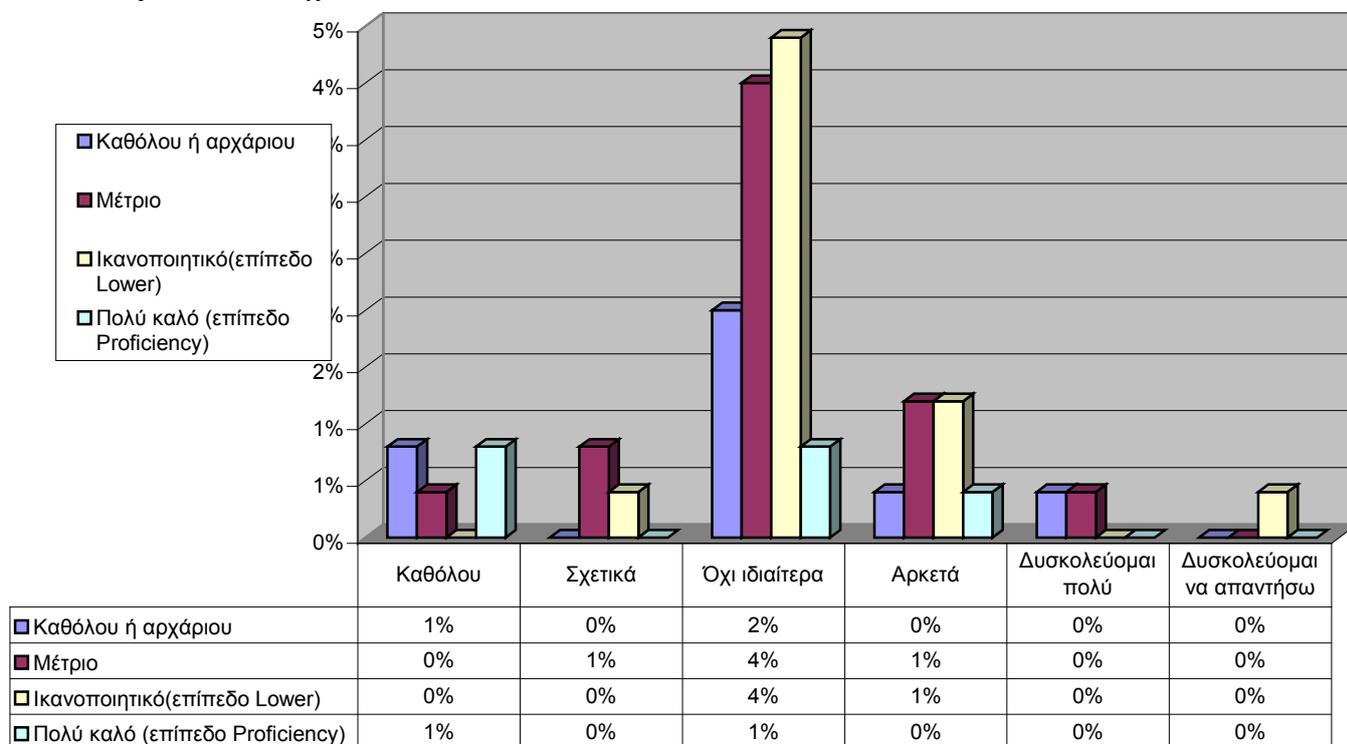
Στον πίνακα 10.4.2 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	Σύνολο
Καθόλου	2	1	0	2	
Σχετικά	0	2	1	0	
Όχι ιδιαίτερα	5	10	11	2	
Αρκετά	1	3	3	1	
Δυσκολεύομαι πολύ	1	1	0	0	
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	0	0	1	0	
Σύνολο					250

Πίνακας 10.4.2 για την Ελλάδα.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου ή αρχάριου	Μέτριο	Ικανοποιητικό (επίπεδο Lower)	Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)
Καθόλου	1%	0%	0%	1%
Σχετικά	0%	1%	0%	0%
Όχι ιδιαίτερα	2%	4%	4%	1%
Αρκετά	0%	1%	1%	0%
Δυσκολεύομαι πολύ	0%	0%	0%	0%
Δυσκολεύομαι να απαντήσω	0%	0%	0%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 10.4.2 Συνέχεια.

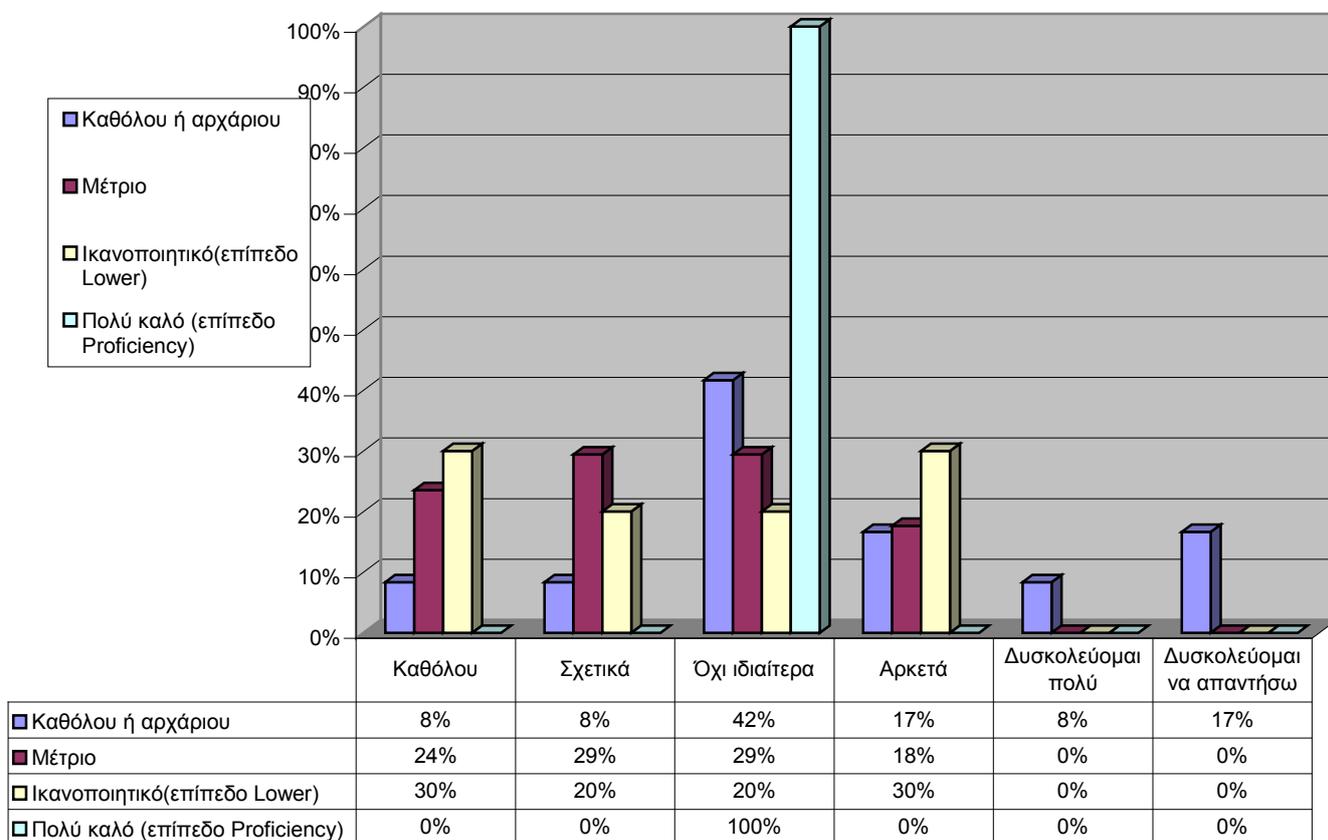
Γράφημα 10.4.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Καθόλου ή αρχάριου	1	1	5	2	1	2	12
Μέτριο	4	5	5	3	0	0	17
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	3	2	2	3	0	0	10
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	0	0	1	0	0	0	1
Σύνολο							

Πίνακας 10.4.2.1 για τη Ρωσία.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Καθόλου ή αρχάριου	8%	8%	42%	17%	8%	17%
Μέτριο	24%	29%	29%	18%	0%	0%
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	30%	20%	20%	30%	0%	0%
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	0%	0%	100%	0%	0%	0%
Σύνολο						

Πίνακας 10.4.2.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

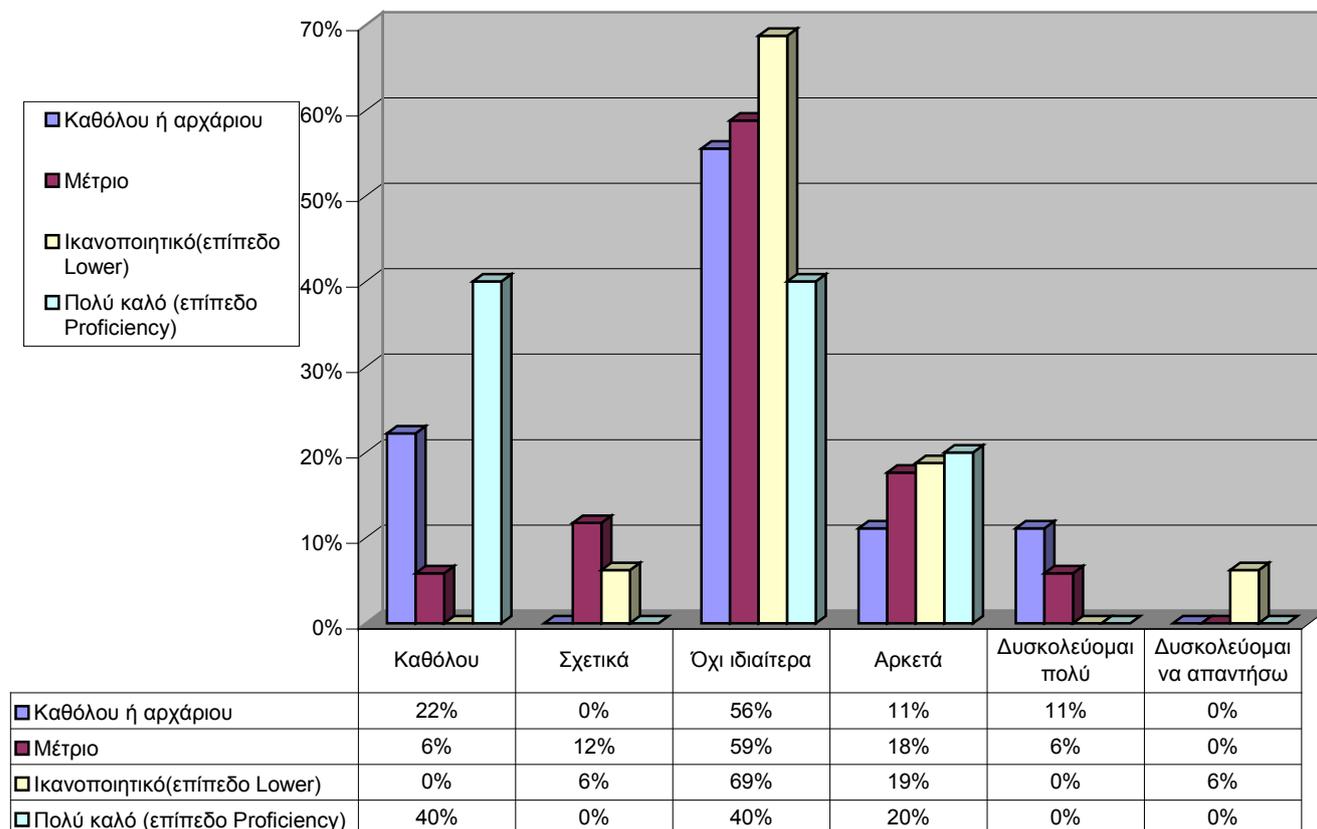
Γράφημα 10.4.2.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στη Ρωσία στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο
Καθόλου ή αρχάριου	2	0	5	1	1	0	9
Μέτριο	1	2	10	3	1	0	17
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	0	1	11	3	0	1	16
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	2	0	2	1	0	0	5
Σύνολο							

Πίνακας 10.4.2.1 για την Ελλάδα.

Άλλη ξένη γλώσσα	Καθόλου	Σχετικά	Όχι ιδιαίτερα	Αρκετά	Δυσκολεύομαι πολύ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Καθόλου ή αρχάριου	22%	0%	56%	11%	11%	0%
Μέτριο	6%	12%	59%	18%	6%	0%
Ικανοποιητικό(επίπεδο Lower)	0%	6%	69%	19%	0%	6%
Πολύ καλό (επίπεδο Proficiency)	40%	0%	40%	20%	0%	0%
Σύνολο						

Πίνακας 10.4.2.1 Συνέχεια. (Ανάλυση ανά γραμμή)

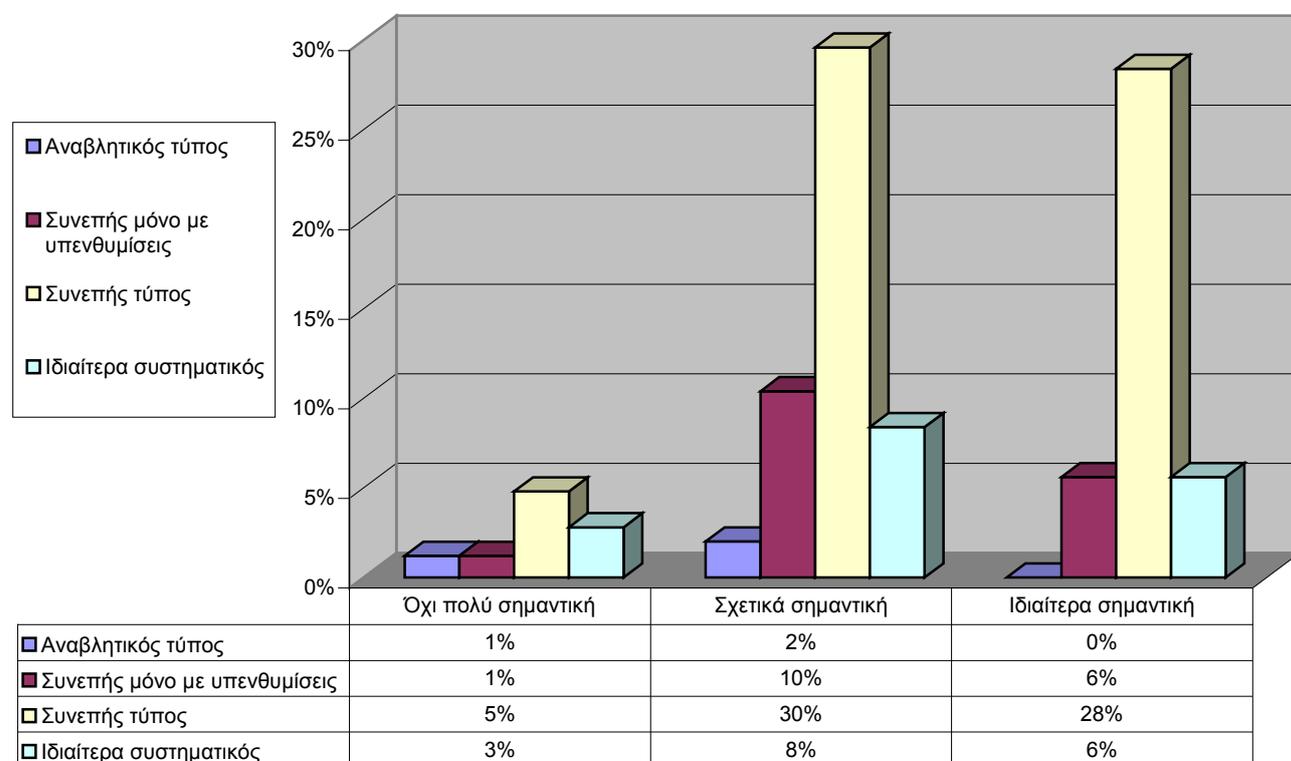

Γράφημα 10.4.2.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση το κατά πόσο αισθάνονται ανασφαλείς οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανάλογα με το επίπεδο τους στις γνώσεις των ξένων γλωσσών. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Θέτοντας την 11^η ερώτηση «πως θα μπορούσε κάθε ερωτώμενος να αυτοχαρακτηριστεί», με στόχο σύνδεσης της ερώτησης αυτής με την ερώτηση 1^η «αξιολογήστε τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης σήμερα» για να έχουμε τη γενική εικόνα. Δηλαδή, τι σημασία δίνει στην τηλεεκπαίδευση κάθε ερωτώμενος, στη Ρωσία και στην Ελλάδα, σε σχέση με τον χαρακτήρα του.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Αναβλητικός τύπος	3	5	0		1%	2%	0%
Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	3	26	14		1%	10%	6%
Συνεπής τύπος	12	74	71		5%	30%	28%
Ιδιαίτερα συστηματικός	7	21	14		3%	8%	6%
Σύνολο				250			

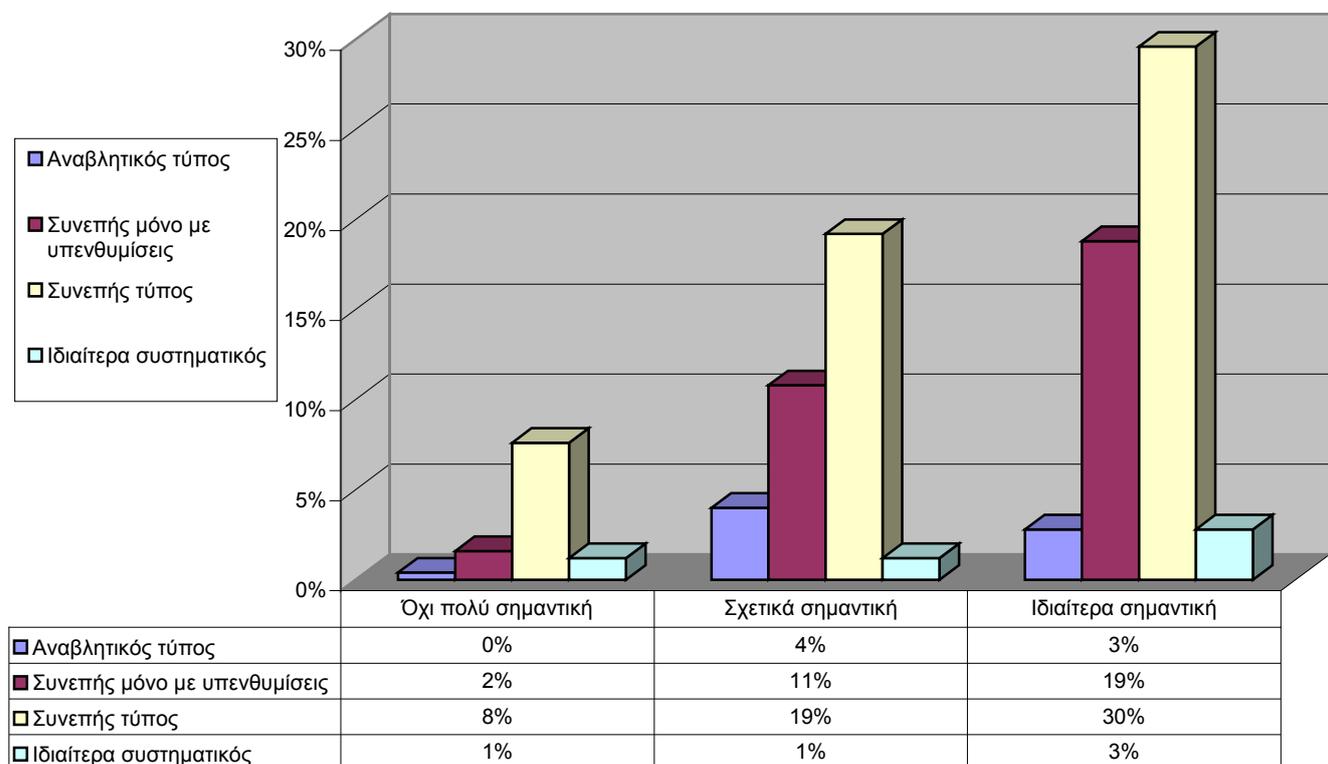
Πίνακας 11.1 για τη Ρωσία.

Γράφημα 11.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με τον χαρακτήρα τους.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Αναβλητικός τύπος	1	10	7		0%	4%	3%
Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	4	27	47		2%	11%	19%
Συνεπής τύπος	19	48	74		8%	19%	30%
Ιδιαίτερα συστηματικός	3	3	7		1%	1%	3%
Σύνολο				250			

Πίνακας 11.1 για την Ελλάδα.

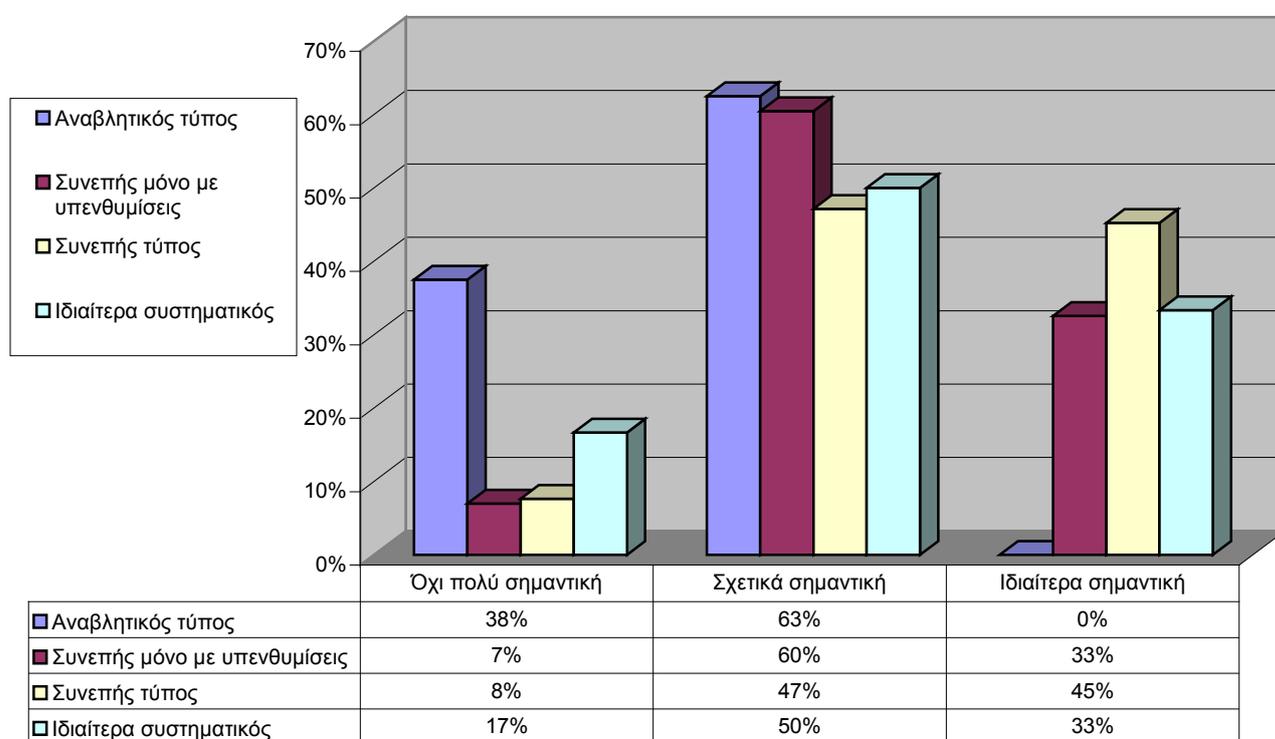
Γράφημα 11.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με τον χαρακτήρα τους.

Συμπέρασμα από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων των πινάκων (βλέπε 11.1 για τη Ρωσία και 11.1 για την Ελλάδα) είναι το εξής: Οι ερωτηθέντες που θεώρησαν ότι ανήκουν στους αναβλητικούς τύπους είναι πολύ λίγοι και στις δύο χώρες και δεν επιβαρύνουν τη γενική εικόνα στην αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης, δηλαδή σε κάθε επιλογή για την αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης αυτοί απάντησαν με λίγα ποσοστά. Οι ερωτηθέντες που σημείωσαν ότι είναι συνεπείς μόνο με υπενθυμίσεις αξιολόγησαν τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως (σχετικά σημαντική) - (10% στη Ρωσία και 11% στην Ελλάδα), (ιδιαίτερα σημαντική) - (6% στη Ρωσία και 19% στην Ελλάδα). Αυτοί οι οποίοι δήλωσαν ότι έχουν συνεπή χαρακτήρα στην αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης ως (σχετικά σημαντική) σημείωσαν στη Ρωσία 30% στην Ελλάδα 19%, (ιδιαίτερα σημαντική) - (28%-30% αντίστοιχα). Οι ερωτηθέντες στη Ρωσία που ανήκουν στην κατηγορία -ιδιαίτερα συστηματικός τύπος- σημαντικά ξεπερνούν στα ποσοστά τους Έλληνες αυτής της κατηγορίας σε όλες τις επιλογές για την αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης. Δηλαδή σημείωσαν (όχι πολύ σημαντική) - (3% στη Ρωσία και 1% στην Ελλάδα),

(σχετικά σημαντική) - (8% στη Ρωσία και 1% στην Ελλάδα), (ιδιαίτερα σημαντική) - (6% στη Ρωσία και 3% στην Ελλάδα).

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Αναβλητικός τύπος	3	5	0	8	38%	63%	0%
Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	3	26	14	43	7%	60%	33%
Συνεπής τύπος	12	74	71	157	8%	47%	45%
Ιδιαίτερα συστηματικός	7	21	14	42	17%	50%	33%
Σύνολο				250			

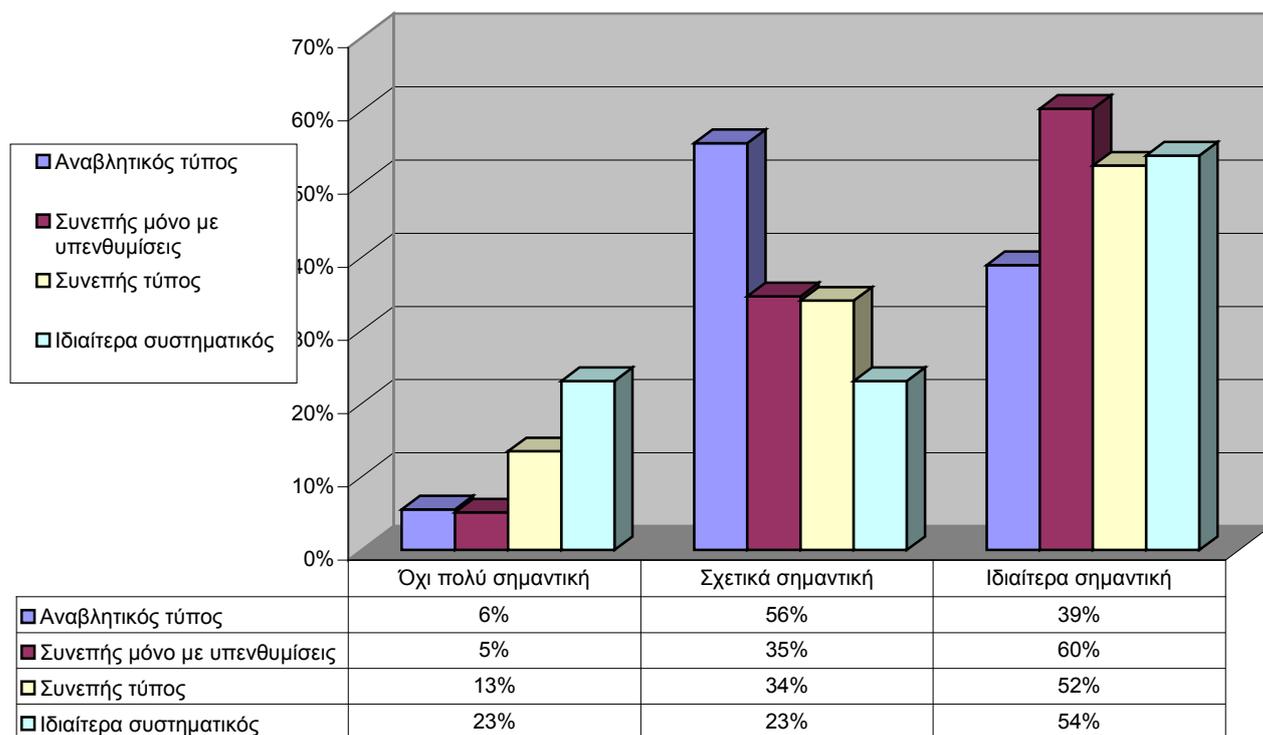
Πίνακας 11.1.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 11.1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους Ρώσους ερωτηθέντες ανάλογα με τον χαρακτήρα τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Αναβλητικός τύπος	1	10	7	18	6%	56%	39%
Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	4	27	47	78	5%	35%	60%
Συνεπής τύπος	19	48	74	141	13%	34%	52%
Ιδιαίτερα συστηματικός	3	3	7	13	23%	23%	54%
Σύνολο				250			

Πίνακας 11.1.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 11.1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους Έλληνες ερωτηθέντες ανάλογα με τον χαρακτήρα τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

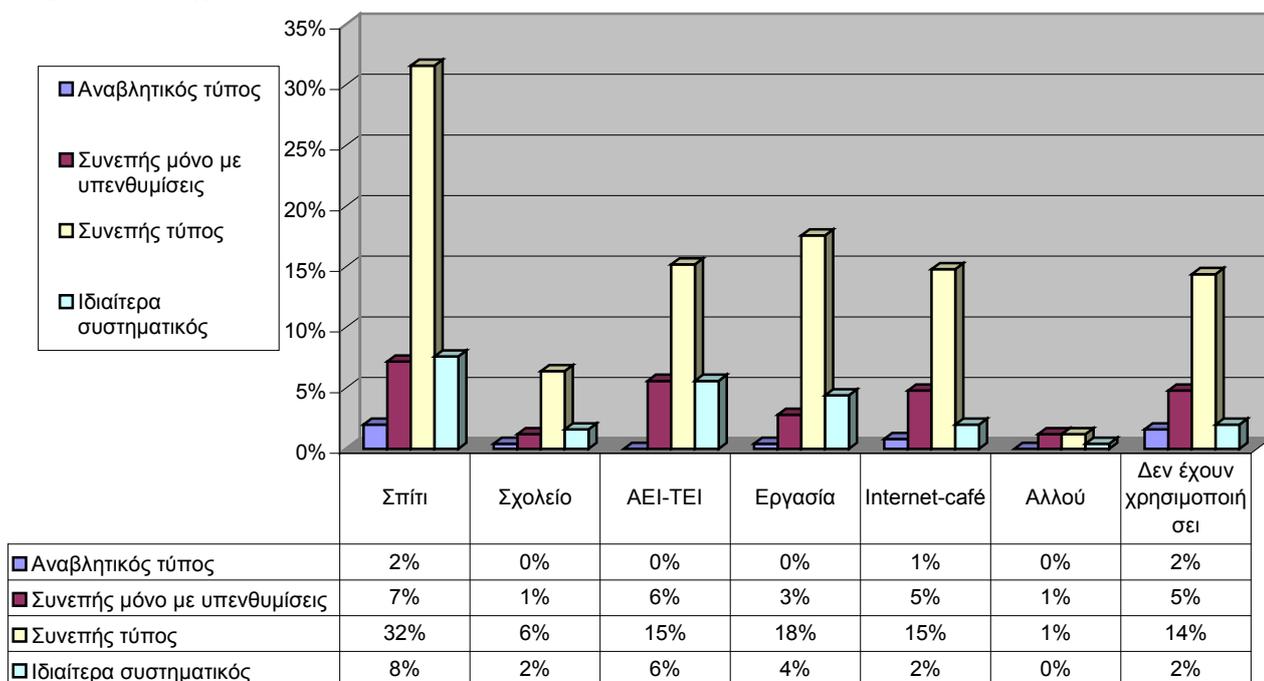
Η 11^η ερώτηση «πως θα μπορούσε κάθε ερωτώμενος να αυτοχαρακτηριστεί», συνδέεται με την ερώτηση 7^η «που έχετε χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους της τηλεεκπαίδευσης» με σκοπό να βγάλουμε τη γενική εικόνα. Δηλαδή, που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις μεθόδους τηλεεκπαίδευσης κάθε ερωτώμενος στη Ρωσία και στην Ελλάδα ανάλογα με τον χαρακτήρα του.

	Αναβλητικός τύπος	Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	Συνεπής τύπος	Ιδιαίτερα συστηματικός	Σύνολο
Σπίτι	5	18	79	19	
Σχολείο	1	3	16	4	
ΑΕΙ-ΤΕΙ	0	14	38	14	
Εργασία	1	7	44	11	
Internet-café	2	12	37	5	
Αλλού	0	3	3	1	
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	4	12	36	5	
Σύνολο					250

Πίνακας 11.2 για τη Ρωσία.

	Αναβλητικός τύπος	Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	Συνεπής τύπος	Ιδιαίτερα συστηματικός
Σπίτι	2%	7%	32%	8%
Σχολείο	0%	1%	6%	2%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	0%	6%	15%	6%
Εργασία	0%	3%	18%	4%
Internet-café	1%	5%	15%	2%
Αλλού	0%	1%	1%	0%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	2%	5%	14%	2%
Σύνολο				

Πίνακας 11.2 Συνέχεια.

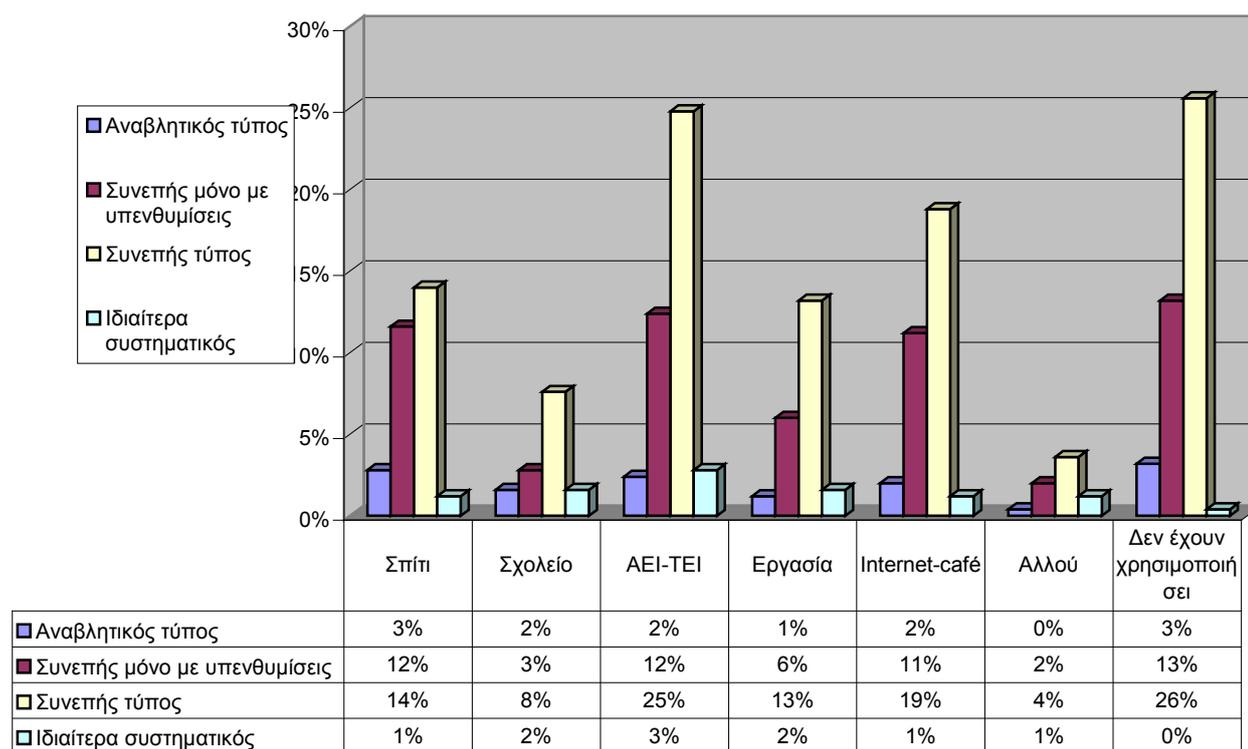
Γράφημα 11.2 Αξιολόγηση της επιλογής του τύπου της χρησιμοποίησης των διάφορων μεθόδων της τηλεεκπαίδευσης ανάλογα με τον χαρακτήρα των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Αναβλητικός τύπος	Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	Συνεπής τύπος	Ιδιαίτερα συστηματικός	Σύνολο
Σπίτι	7	29	35	3	
Σχολείο	4	7	19	4	
ΑΕΙ-ΤΕΙ	6	31	62	7	
Εργασία	3	15	33	4	
Internet-café	5	28	47	3	
Αλλού	1	5	9	3	
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	8	33	64	1	
Σύνολο					250

Πίνακας 11.2 για την Ελλάδα.

	Αναβλητικός τύπος	Συνεπής μόνο με υπενθυμίσεις	Συνεπής τύπος	Ιδιαίτερα συστηματικός
Σπίτι	3%	12%	14%	1%
Σχολείο	2%	3%	8%	2%
ΑΕΙ-ΤΕΙ	2%	12%	25%	3%
Εργασία	1%	6%	13%	2%
Internet-café	2%	11%	19%	1%
Αλλού	0%	2%	4%	1%
Δεν έχουν χρησιμοποιήσει	3%	13%	26%	0%
Σύνολο				

Πίνακας 11.2 Συνέχεια.

Γράφημα 11.2 Αξιολόγηση της επιλογής του τόπου της χρησιμοποίησης των διάφορων μεθόδων της τηλεεκπαίδευσης ανάλογα με τον χαρακτήρα των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

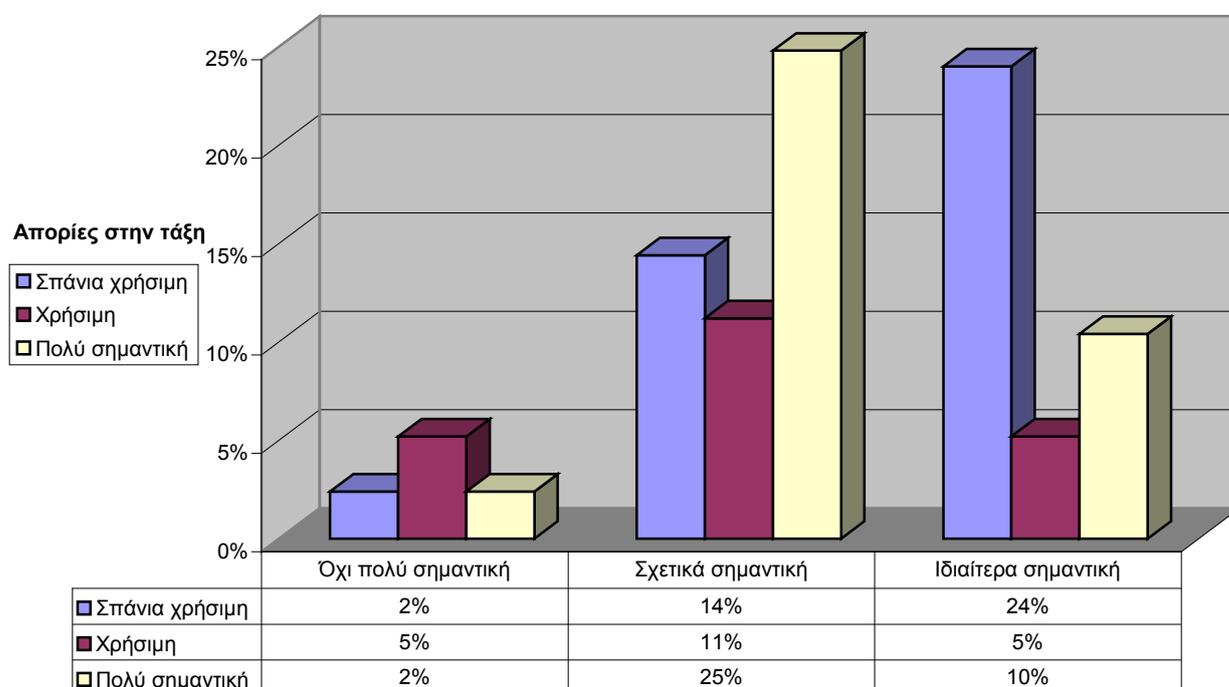
Συμπέρασμα από τη σύγκριση των αποτελεσμάτων των πινάκων (βλέπε 11.2 για τη Ρωσία και 11.2 για την Ελλάδα) είναι το εξής: Οι Ρώσοι που θεώρησαν ότι ανήκουν στους αναβλητικούς τύπους ή συνεπείς μόνο με υπενθυμίσεις, σε όλες τις προτεινόμενες επιλογές του ερωτηματολογίου για τον τόπο της χρησιμοποίησης των διάφορων μεθόδων της τηλεεκπαίδευσης απάντησαν με μικρά ποσοστά σε σχέση με τους Έλληνες. Οι ερωτηθέντες με συνεπή χαρακτήρα στη Ρωσία χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους της τηλεεκπαίδευσης στο σπίτι 2 φορές πιο συχνά από τους Έλληνες (32% και 14% αντίστοιχα), στην δουλειά (18% και 13% αντίστοιχα).

Αντίθετα οι Ρώσοι με συνεπή χαρακτήρα χρησιμοποιούν σε χαμηλότερο βαθμό από τους Έλληνες στα ποσοστά στην επιλογή ως τόπου χρησιμοποίησης των διαφόρων μεθόδων της τηλεεκπαίδευσης το σχολείο (6% στη Ρωσία - 8% στην Ελλάδα) ή τα ΑΕΙ-ΤΕΙ (15%-25% αντίστοιχα). Οι ερωτηθέντες στη Ρωσία που έχουν ιδιαίτερα συστηματικό χαρακτήρα σημαντικά πιο συχνά από τους Έλληνες χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους της τηλεεκπαίδευσης στο σπίτι (8%-1%) και στα internet-café (2%-1%) και 2 φορές συχνότερα στα ΑΕΙ-ΤΕΙ (6%-3%) και στη δουλειά (4%-2% αντίστοιχα). Επίσης οι ερωτηθέντες με ιδιαίτερα συστηματικό χαρακτήρα σημείωσαν με τα ίδια ποσοστά 2% και στις δύο χώρες ότι χρησιμοποιούν στο σχολείο τις διάφορες μεθόδους της τηλεεκπαίδευσης. Από τα παραπάνω αναφερόμενα φαίνεται πιο οργανωμένος ο χαρακτήρας των Ρώσων ερωτηθέντων. Αντίστοιχα όσο λιγότερο οργανωτικοί είναι οι Έλληνες τόσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό χρήσης της τηλεεκπαίδευσης σε οργανωμένες δομές (ΑΕΙ-ΤΕΙ, σχολείο).

Η 12^η ερώτηση που αφορά στη χρησιμότητα της διατύπωσης των αποριών εντός τάξης από τους ερωτηθέντες των δύο χωρών, συνδέεται με την ερώτηση 1^η «αξιολογήστε τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης σήμερα». Σκοπός, η αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες της Ρωσίας και της Ελλάδας σε σχέση με το κατά πόσο σημαντική για αυτούς είναι η διατύπωση των αποριών εντός τάξης.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Σπάνια χρήσιμη	6	36	60	250	2%	14%	24%
Χρήσιμη	13	28	13		5%	11%	5%
Πολύ σημαντική	6	62	26		2%	25%	10%
Σύνολο							

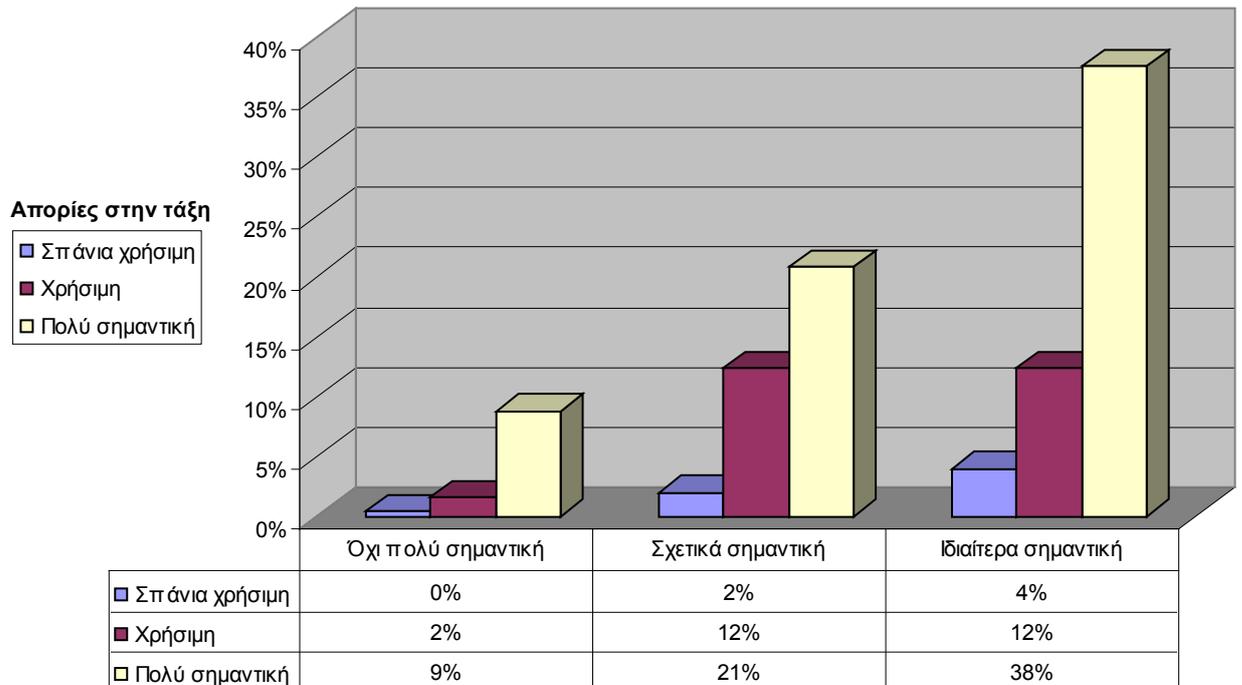
Πίνακας 12.1 για τη Ρωσία.

Γράφημα 12.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία σε σχέση με το κατά πόσο σημαντική για αυτούς είναι η διατύπωση των αποριών εντός τάξης.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Σπάνια χρήσιμη	1	5	10		0%	2%	4%
Χρήσιμη	4	31	31		2%	12%	12%
Πολύ σημαντική	22	52	94		9%	21%	38%
Σύνολο				250			

Πίνακας 12.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 12.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα σε σχέση με το κατά πόσο σημαντική για αυτούς είναι η διατύπωση των αποριών εντός τάξης.

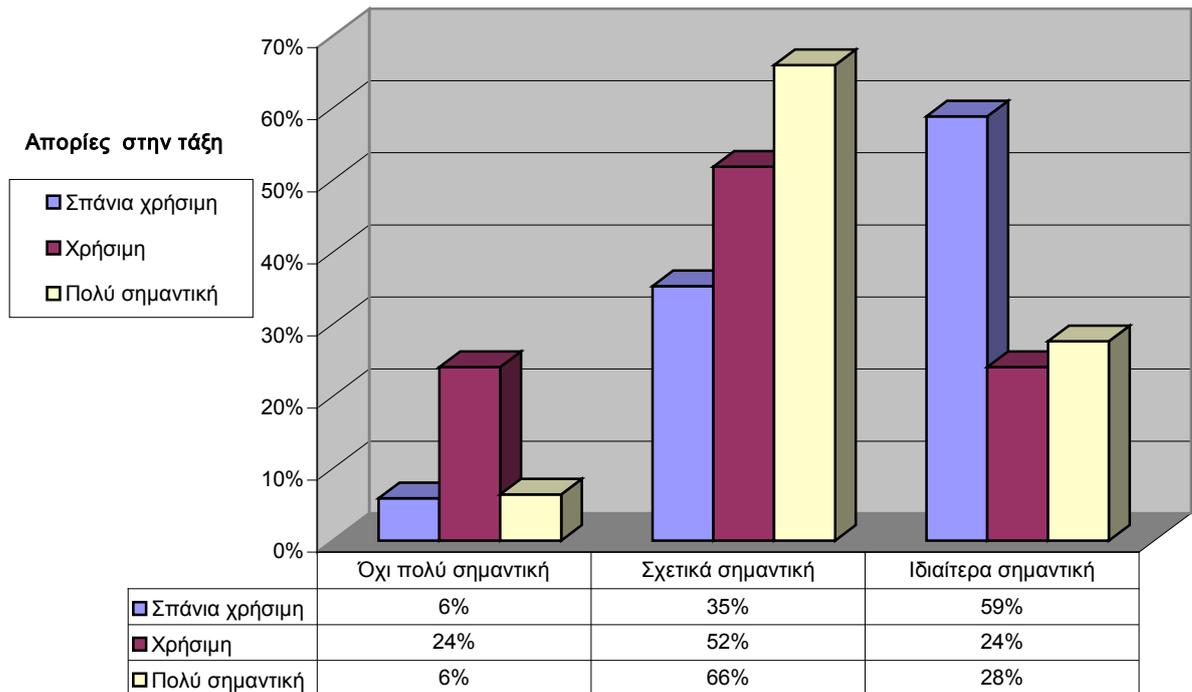
Οι Ρώσοι ερωτηθέντες, για τους οποίους η διατύπωση των αποριών εντός τάξης είναι σπάνια χρήσιμη, απάντησαν με περισσότερα ποσοστά έναντι των Ελλήνων σε όλες τις επιλογές για την αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης: όχι πολύ σημαντική (2% Ρώσοι-0% Έλληνες), σχετικά σημαντική (14%-2% αντίστοιχα), ιδιαίτερα σημαντική (24%-4% αντίστοιχα).

Η εικόνα της έρευνας είναι πιο σταθερή για τους ερωτηθέντες που σημείωσαν ότι η διατύπωση των αποριών εντός τάξης είναι για αυτούς χρήσιμη: όχι πολύ σημαντική (5% Ρώσοι-2% Έλληνες), σχετικά σημαντική (11%-12% αντίστοιχα), ιδιαίτερα σημαντική (5%-12% αντίστοιχα).

Αντίθετα οι Έλληνες ερωτηθέντες, για τους οποίους η διατύπωση των αποριών εντός τάξης είναι πολύ σημαντική, προηγούνται με περισσότερα ποσοστά των Ρώσων σε περισσότερες επιλογές για την αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης: όχι πολύ σημαντική (2% Ρώσοι-9% Έλληνες), σχετικά σημαντική (25%-21% αντίστοιχα), ιδιαίτερα σημαντική (10%-38% αντίστοιχα).

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Σπάνια χρήσιμη	6	36	60	102	6%	35%	59%
Χρήσιμη	13	28	13	54	24%	52%	24%
Πολύ σημαντική	6	62	26	94	6%	66%	28%
Σύνολο				250			

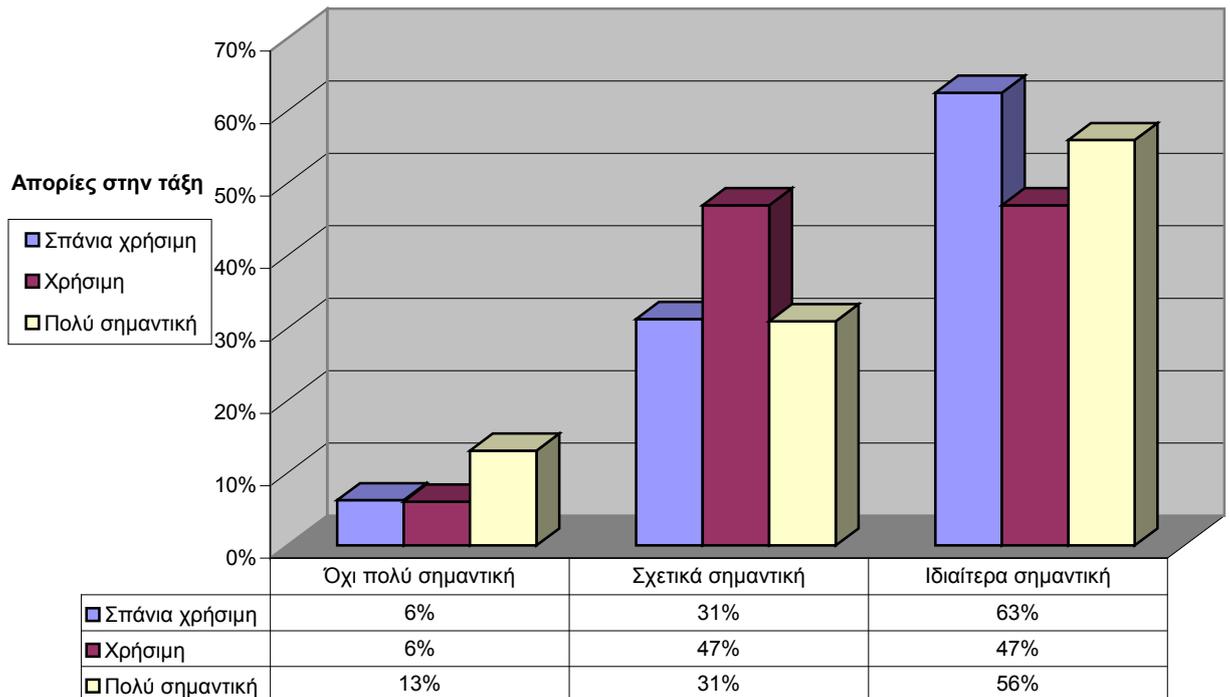
Πίνακας 12.1.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 12.1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία σε σχέση με το κατά πόσο σημαντική για αυτούς είναι η διατύπωση των αποριών εντός τάξης. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Σπάνια χρήσιμη	1	5	10	16	6%	31%	63%
Χρήσιμη	4	31	31	66	6%	47%	47%
Πολύ σημαντική	22	52	94	168	13%	31%	56%
Σύνολο				250			

Πίνακας 12.1.1 για την Ελλάδα. (Ανάλυση ανά γραμμή)

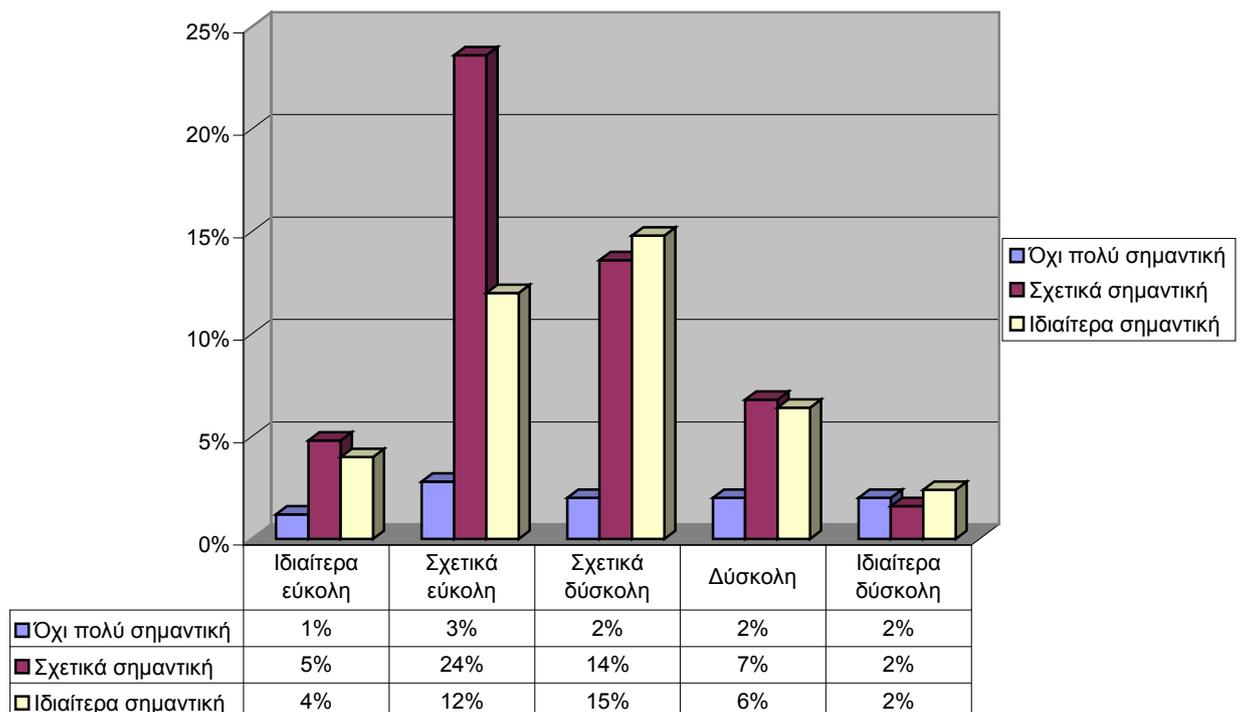

Γράφημα 12.1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα σε σχέση με το κατά πόσο σημαντική για αυτούς είναι η διατύπωση των αποριών εντός τάξης. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 13^η ερώτηση: «η προσαρμογή του προγράμματος μου έτσι ώστε να παρακολουθώ συστηματικά με φυσική παρουσία στον χώρο κάποιου εκπαιδευτικού φορέα είναι: ιδιαίτερα εύκολη, σχετικά εύκολη, σχετικά δύσκολη ή ιδιαίτερα δύσκολη» αναφέρεται στους ερωτηθέντες των δύο χωρών, συνδέεται με την ερώτηση 1^η «αξιολογήστε τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης σήμερα» με στόχο την αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες της Ρωσίας και της Ελλάδας σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματος τους.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Ιδιαίτερα εύκολη	3	12	10		1%	5%	4%
Σχετικά εύκολη	7	59	30		3%	24%	12%
Σχετικά δύσκολη	5	34	37		2%	14%	15%
Δύσκολη	5	17	16		2%	7%	6%
Ιδιαίτερα δύσκολη	5	4	6		2%	2%	2%
Σύνολο				250			

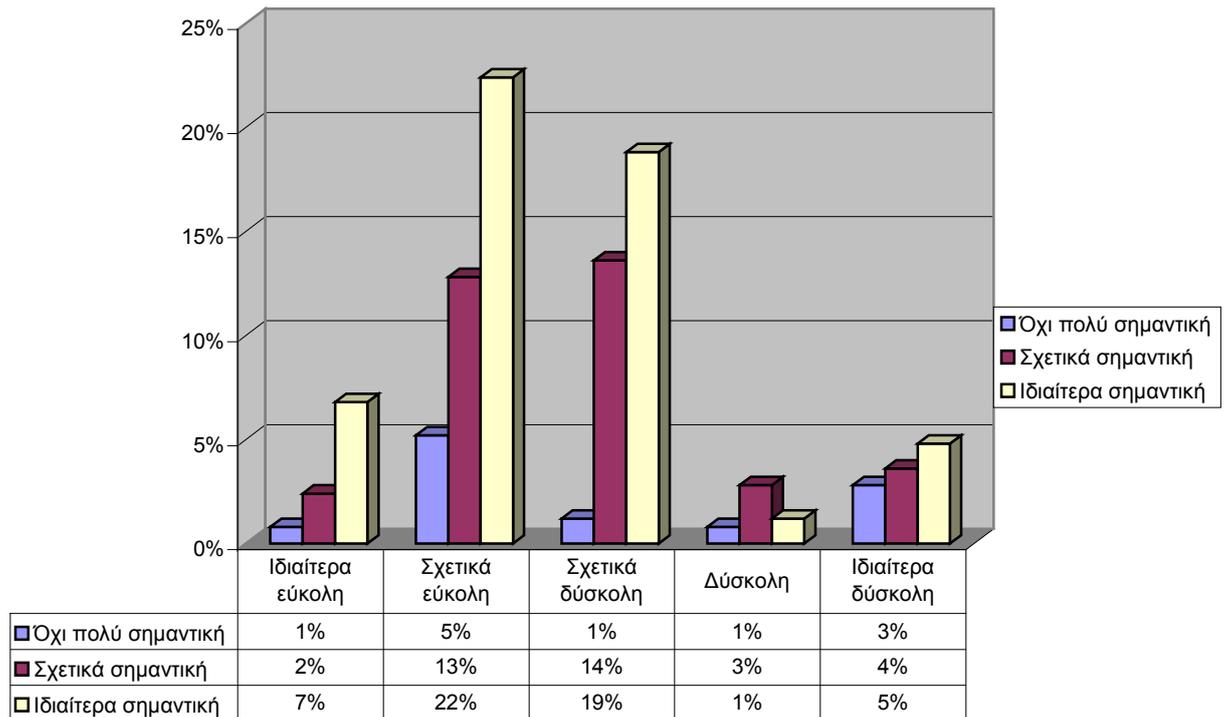
Πίνακας 13.1 για τη Ρωσία.

Γράφημα 13.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματος τους.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Ιδιαίτερα εύκολη	2	6	17		1%	2%	7%
Σχετικά εύκολη	13	32	56		5%	13%	22%
Σχετικά δύσκολη	3	34	47		1%	14%	19%
Δύσκολη	2	7	3		1%	3%	1%
Ιδιαίτερα δύσκολη	7	9	12		3%	4%	5%
Σύνολο				250			

Πίνακας 13.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 13.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματός τους.

Οι ερωτηθέντες και των δύο χωρών για τους οποίους η προσαρμογή του προγράμματός τους είναι: ιδιαίτερα εύκολη, σχετικά δύσκολη και ιδιαίτερα δύσκολη, γενικώς έχουν περίπου ίδια ποσοστά στις επιλογές της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης.

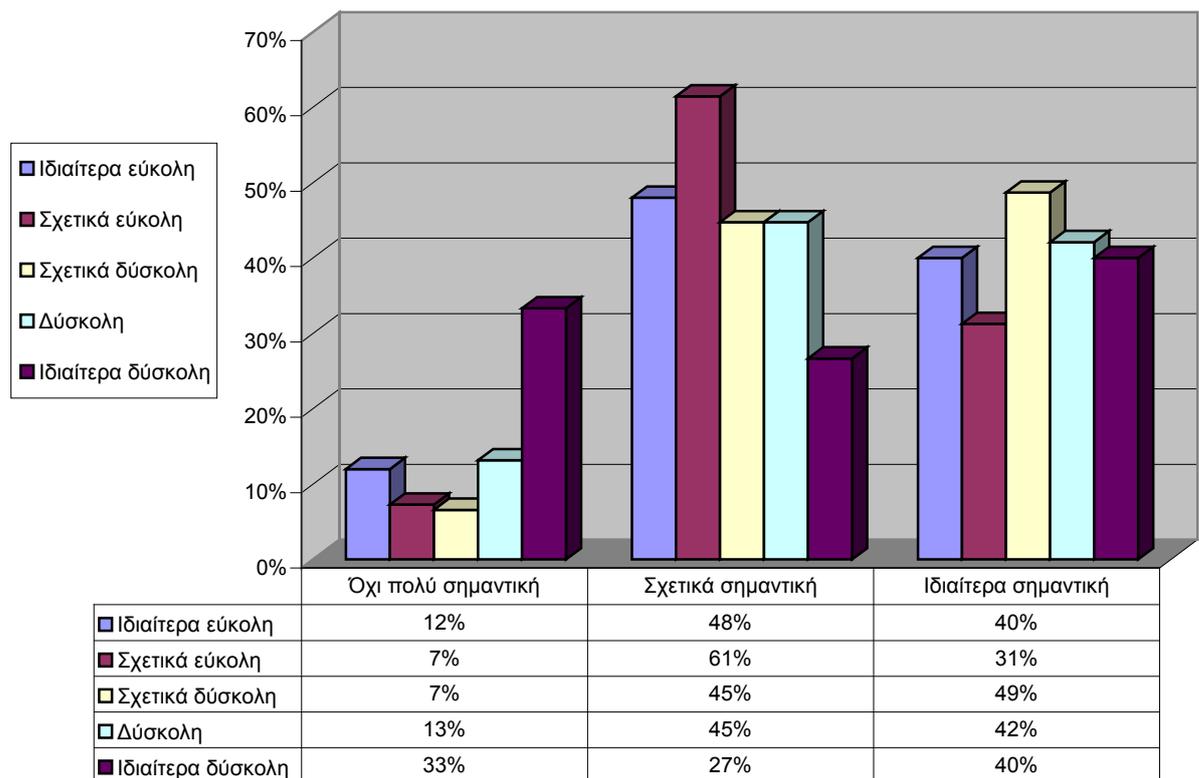
Για αυτούς που σημείωσαν ότι η προσαρμογή του προγράμματός τους είναι: σχετικά εύκολη, επισημάνουμε ότι στην αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως σχετικά σημαντική προηγούνται στα ποσοστά οι Ρώσοι (περίπου 2 φορές), αντίθετα στην αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως ιδιαίτερα σημαντική προηγούνται οι Έλληνες (περίπου 2 φορές).

Στην κατηγορία « δύσκολη » οι Ρώσοι προηγούνται σημαντικά των Ελλήνων στα ποσοστά όλων των απαντήσεων στις επιλογές της αξιολόγησης της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης.

Όπως βλέπουμε από την ανάλυση των παραπάνω αναφερόμενων, μέχρι και 50% όλων των ερωτηθέντων και των δύο χωρών έχουν τη δυνατότητα της προσαρμογής του προγράμματός τους, δηλαδή έχουν κάποιο περιθώριο χρόνου στο πρόγραμμά τους.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Ιδιαίτερα εύκολη	3	12	10	25	12%	48%	40%
Σχετικά εύκολη	7	59	30	96	7%	61%	31%
Σχετικά δύσκολη	5	34	37	76	7%	45%	49%
Δύσκολη	5	17	16	38	13%	45%	42%
Ιδιαίτερα δύσκολη	5	4	6	15	33%	27%	40%
Σύνολο				250			

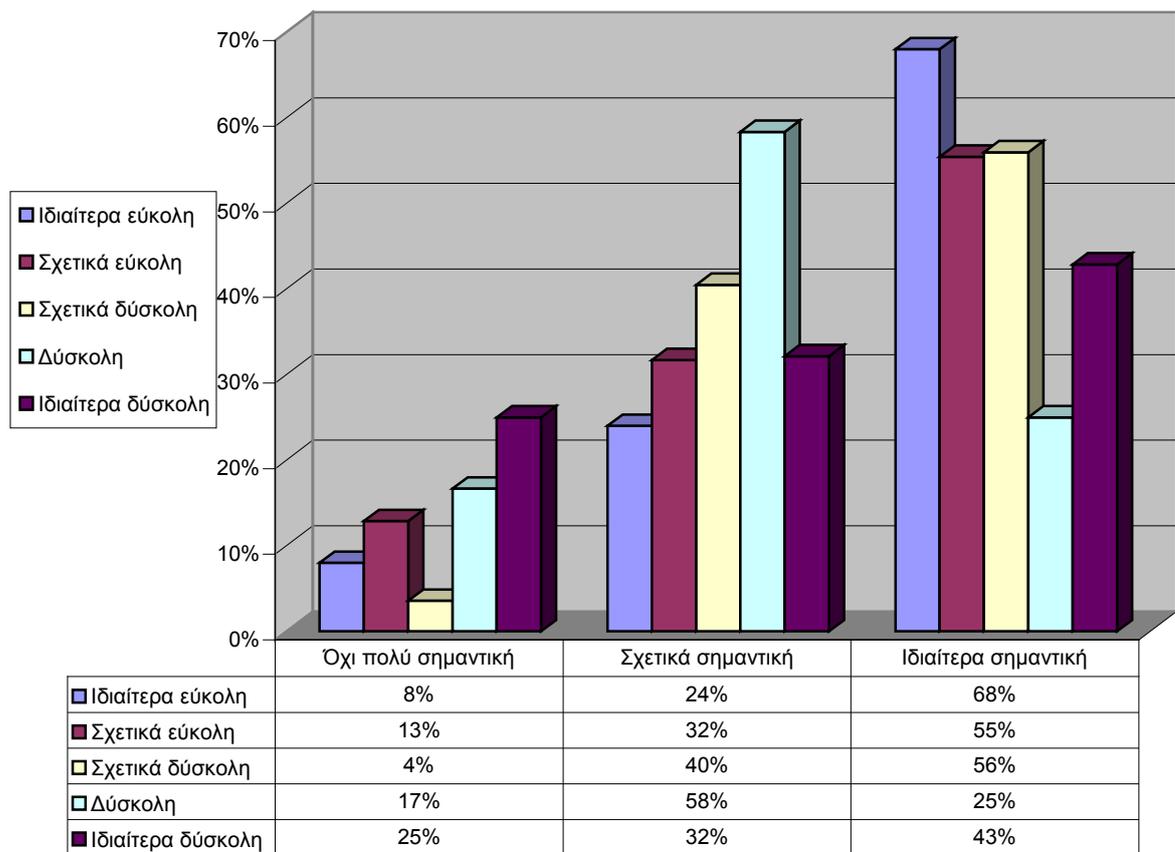
Πίνακας 13.1.1 για τη Ρωσία. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Γράφημα 13.1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματος τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Ιδιαίτερα εύκολη	2	6	17	25	8%	24%	68%
Σχετικά εύκολη	13	32	56	101	13%	32%	55%
Σχετικά δύσκολη	3	34	47	84	4%	40%	56%
Δύσκολη	2	7	3	12	17%	58%	25%
Ιδιαίτερα δύσκολη	7	9	12	28	25%	32%	43%
Σύνολο				250			

Πίνακας 13.1.1 για την Ελλάδα.(Ανάλυση ανά γραμμή)

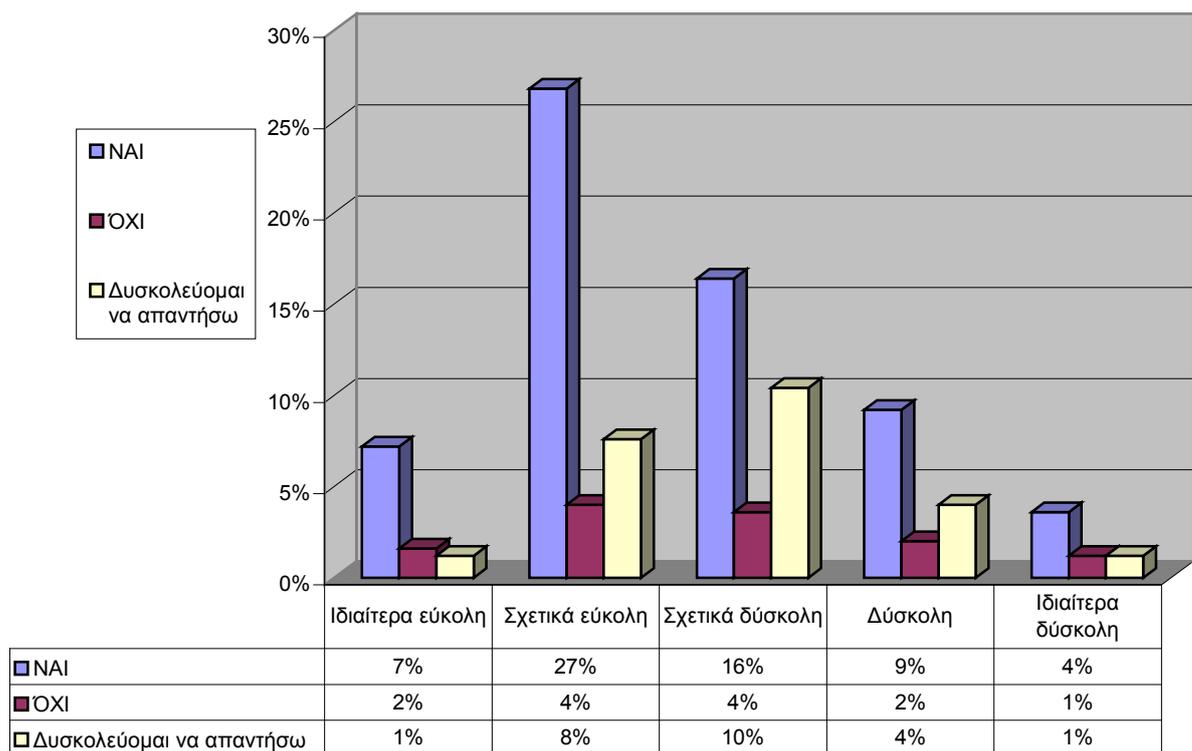

Γράφημα 13.1.1 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματος τους. (Ανάλυση ανά γραμμή)

Η 13^η ερώτηση που είναι εξής: «η προσαρμογή του προγράμματός μου έτσι ώστε να παρακολουθώ συστηματικά με φυσική παρουσία στον χώρο κάποιου εκπαιδευτικού φορέα είναι: ιδιαίτερα εύκολη, σχετικά εύκολη, σχετικά δύσκολη ή ιδιαίτερα δύσκολη» και αναφέρεται στους ερωτηθέντες των δύο χωρών, συνδέεται με την ερώτηση 3^η «θεωρείτε εσείς ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης σας δίνει την δυνατότητα να κερδίζεται χρόνος» με στόχο την αξιολόγηση της τηλεεκπαίδευσης ως προς την παροχή της δυνατότητας κέρδους χρόνου από τους ερωτηθέντες της Ρωσίας και της Ελλάδας σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματός τους.

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ιδιαίτερα εύκολη	18	4	3		7%	2%	1%
Σχετικά εύκολη	67	10	19		27%	4%	8%
Σχετικά δύσκολη	41	9	26		16%	4%	10%
Δύσκολη	23	5	10		9%	2%	4%
Ιδιαίτερα δύσκολη	9	3	3		4%	1%	1%
Σύνολο				250			

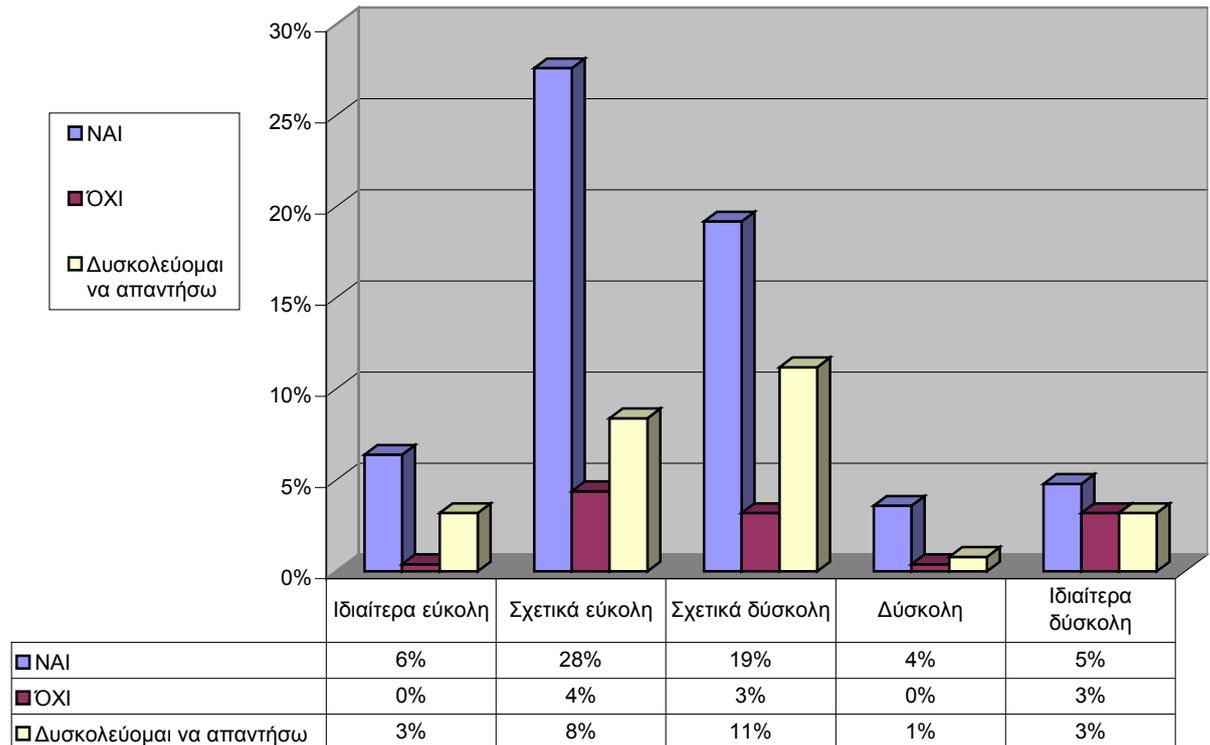
Πίνακας 13.2 για τη Ρωσία.

Γράφημα 13.2 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στη Ρωσία σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματός τους.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω	Σύνολο	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δυσκολεύομαι να απαντήσω
Ιδιαίτερα εύκολη	16	1	8		6%	0%	3%
Σχετικά εύκολη	69	11	21		28%	4%	8%
Σχετικά δύσκολη	48	8	28		19%	3%	11%
Δύσκολη	9	1	2		4%	0%	1%
Ιδιαίτερα δύσκολη	12	8	8		5%	3%	3%
Σύνολο				250			

Πίνακας 13.2 για την Ελλάδα.

Γράφημα 13.2 Αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες στην Ελλάδα σε σχέση με το κατά πόσο είναι εύκολη η προσαρμογή του προγράμματος τους.

Όπως φαίνεται από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας περίπου το ίδιο ποσοστό των Ρώσων και των Ελλήνων ερωτηθέντων απάντησαν στην ερώτηση «αν η προσαρμογή του προγράμματος τους έτσι ώστε να παρακολουθούν συστηματικά με φυσική παρουσία στον χώρο κάποιου εκπαιδευτικού φορέα είναι: ιδιαίτερα εύκολη, σχετικά εύκολη, σχετικά δύσκολη ή ιδιαίτερα δύσκολη και αν θεωρούν ότι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης τους δίνει την δυνατότητα να κερδίζουν χρόνο»: (ιδιαίτερα εύκολη - 7% των Ρώσων και 6% των Ελλήνων), (σχετικά εύκολη - 27% και 28% αντίστοιχα), (σχετικά δύσκολη - 16% και 19% αντίστοιχα), (ιδιαίτερα δύσκολη - 4% των Ρώσων και 5% των Ελλήνων). Η μόνη διαφορά φαίνεται στην επιλογή της κατηγορίας της απάντησης (δύσκολη - 9% των Ρώσων και 4% των Ελλήνων αντίστοιχα).

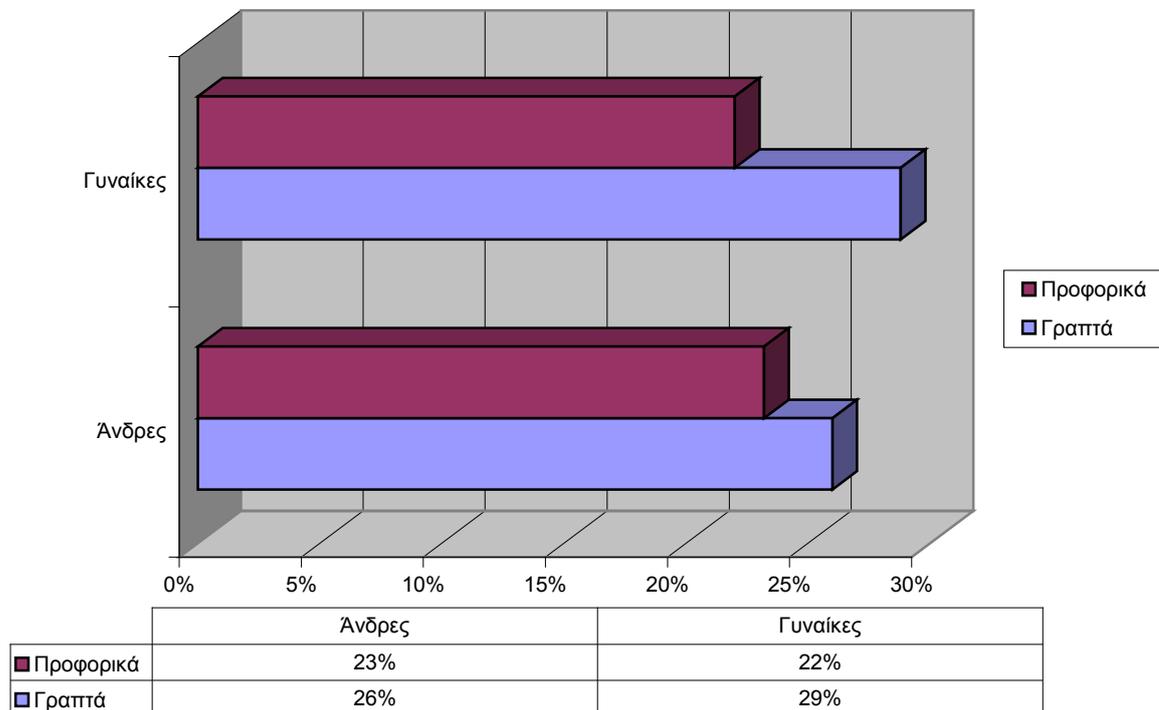
Από τα προαναφερόμενα προκύπτει το εξής: στη σημερινή πραγματικότητα ο ρυθμός της ζωής και στις δύο χώρες είναι τόσο γρήγορος που δεν αφήνει πολύ περιθώριο για ελεύθερο χρόνο και αυτό το γεγονός δημιουργεί ανάγκη για ποιοτική κατανάλωση αυτού του λιγοστού ελεύθερου χρόνου.

Η 14^η ερώτηση έχει ως στόχο τη διαπίστωση του τρόπου της έκφρασης των ερωτηθέντων των δύο χωρών.

Πίνακας 14.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Γραπτά	65	72	137	26%	29%	55%
Προφορικά	58	55	113	23%	22%	45%
Σύνολο			250			

Πίνακας 14.1 για τη Ρωσία.

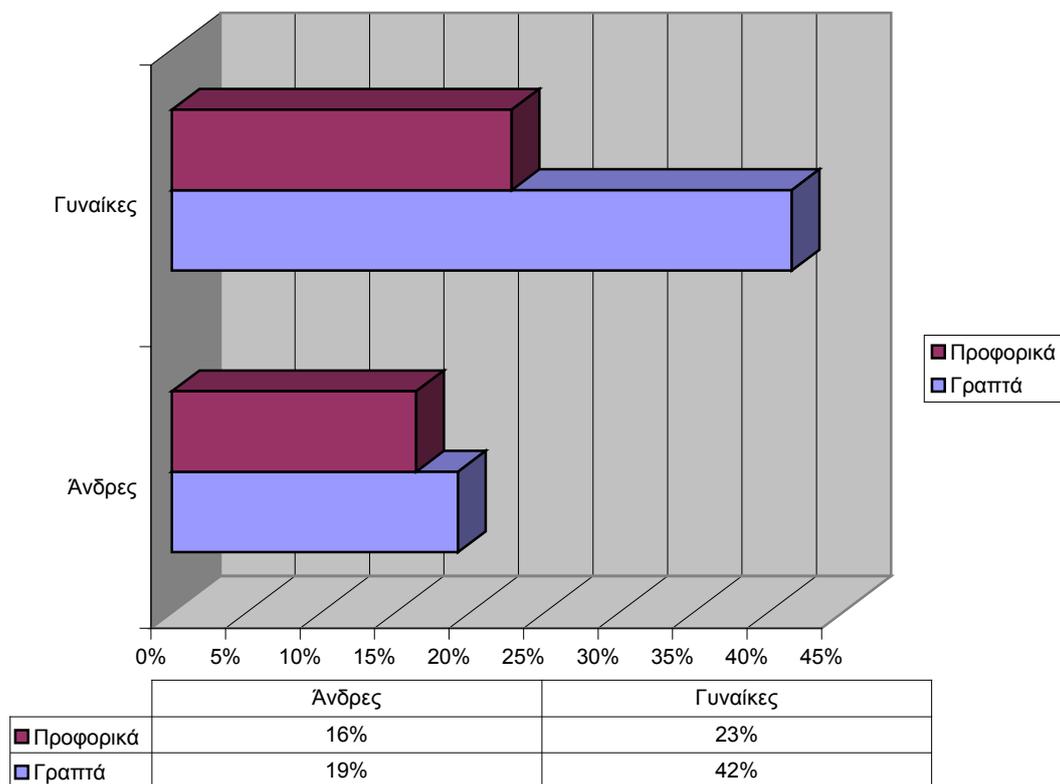

Γράφημα 14.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

Πίνακας 14.1 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Γραπτά	48	104	152	19%	42%	61%
Προφορικά	41	57	98	16%	23%	39%
Σύνολο			250			

Πίνακας 14.1 για την Ελλάδα.

Γράφημα 14.1 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

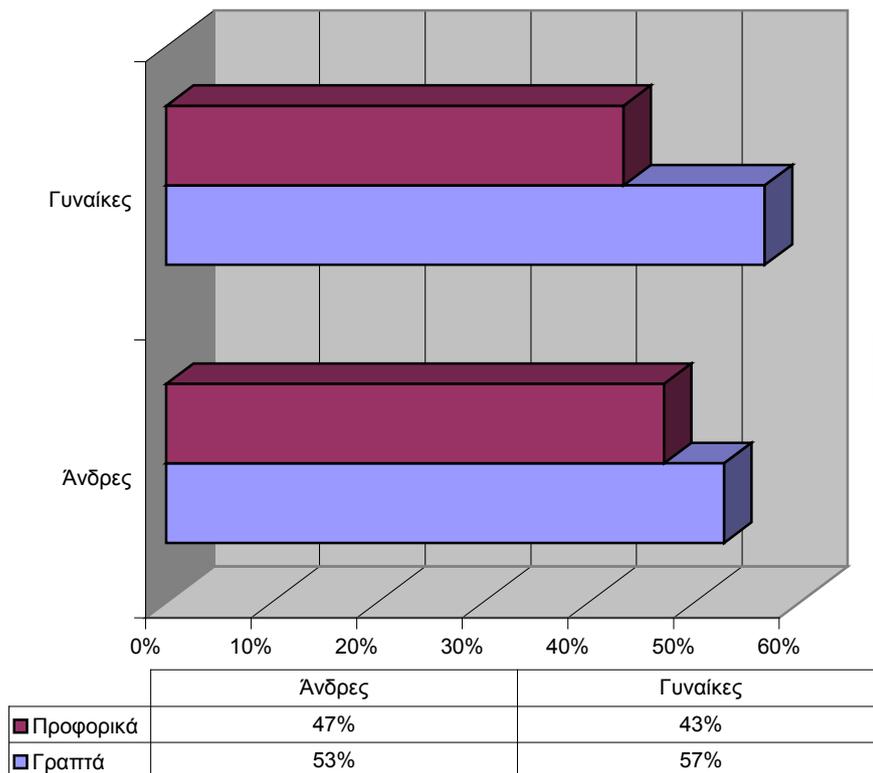
Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των πινάκων 14.1 για τη Ρωσία και 14.1 για την Ελλάδα βγαίνει το συμπέρασμα ότι : οι ερωτηθέντες στην Ελλάδα (61%) εκφράζονται καλύτερα γραπτά έναντι των Ρώσων (55%).

Η διαφορά στα ποσοστά απαντήσεων στην επιλογή προφορικής έκφρασης παρουσίασε απόκλιση υπέρ των Ρώσων (45%) έναντι των Ελλήνων (39%).

Πίνακας 14.2 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στη Ρωσία. Η ανάλυση πραγματοποιείται μέσω του διαχωρισμού των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Γραπτά	65	72	137	53%	57%
Προφορικά	58	55	113	47%	43%
Σύνολο	123	127	250		

Πίνακας 14.2 για τη Ρωσία.

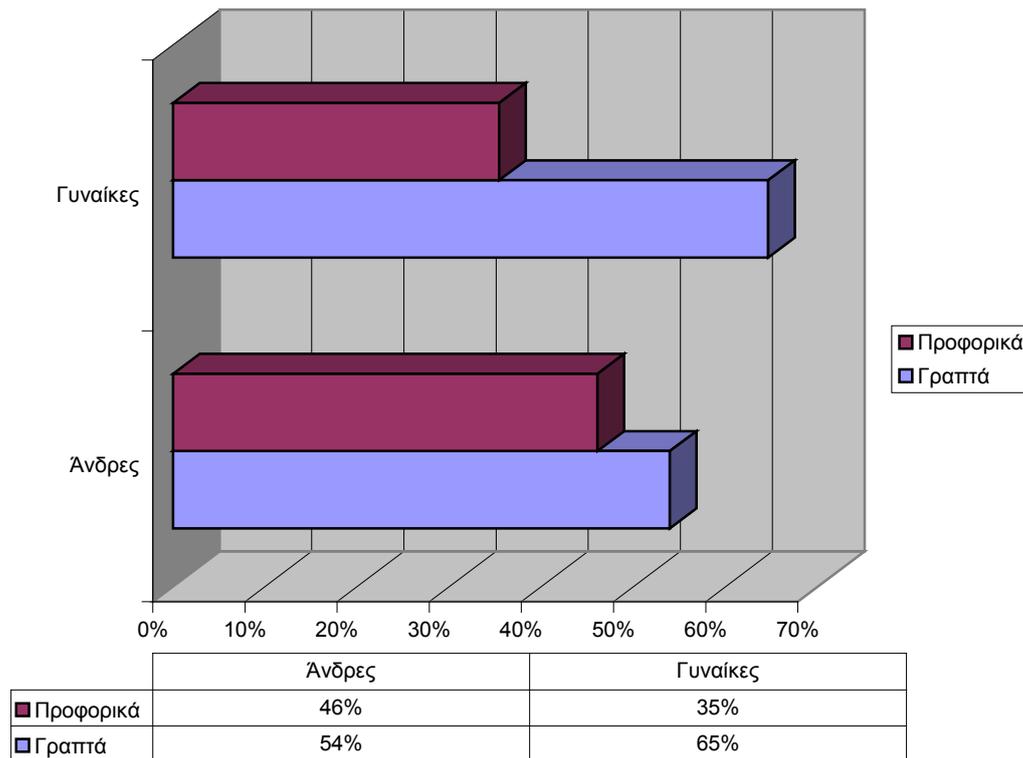

Γράφημα 14.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

Πίνακας 14.2 παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα. Η ανάλυση πραγματοποιείται μέσω του διαχωρισμού των ανδρών και των γυναικών από το σύνολο των 250 ερωτηθέντων.

	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες
Γραπτά	48	104	152	54%	65%
Προφορικά	41	57	98	46%	35%
Σύνολο	89	161	250		

Πίνακας 14.2 για την Ελλάδα.

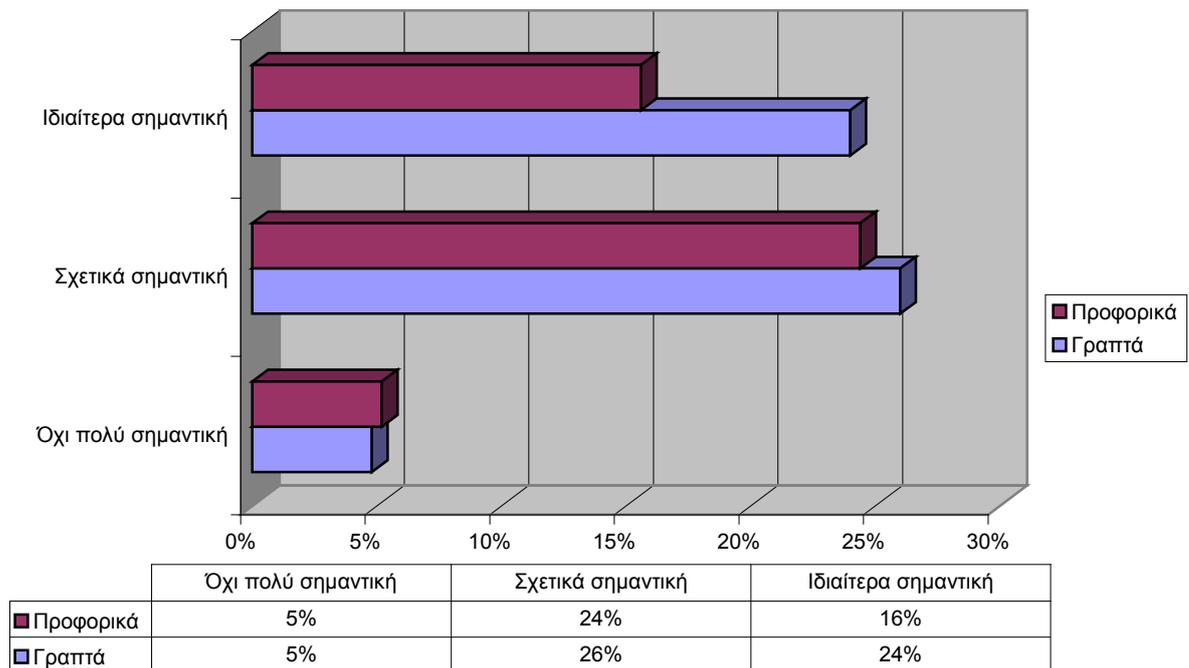
Γράφημα 14.2 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα των πινάκων 14.2 για τη Ρωσία και 14.2 για την Ελλάδα μας δείχνουν την εικόνα ότι: οι Έλληνες (54%) απάντησαν ότι εκφράζονται καλύτερα γραπτά, περίπου το ίδιο ποσοστό με τους Ρώσους (53%). Οι Ελληνίδες (65%) που σημείωσαν ότι εκφράζονται καλύτερα γραπτά προηγούνται των Ρωσίδων (57%) δηλαδή με διαφορά 8%. Περίπου το ίδιο ποσοστό των ανδρών και των δύο χωρών (47% των Ρώσων - 46% των Ελλήνων) απάντησαν ότι εκφράζονται καλύτερα προφορικά. Με διαφορά 8% απάντησαν οι γυναίκες (43% οι Ρωσίδες και 35% οι Ελληνίδες).

Η 14^η ερώτηση που προφέρετε ως εξής: «εκφράζεστε καλύτερα: γραπτά ή προφορικά» και αναφέρεται στους ερωτηθέντες των δύο χωρών, συνδέεται με την ερώτηση 1^η «αξιολογήστε τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης σήμερα» με στόχο την αξιολόγηση της σημασίας της τηλεεκπαίδευσης από τους ερωτηθέντες της Ρωσίας και της Ελλάδας.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Γραπτά	12	65	60		5%	26%	24%
Προφορικά	13	61	39		5%	24%	16%
Σύνολο				250			

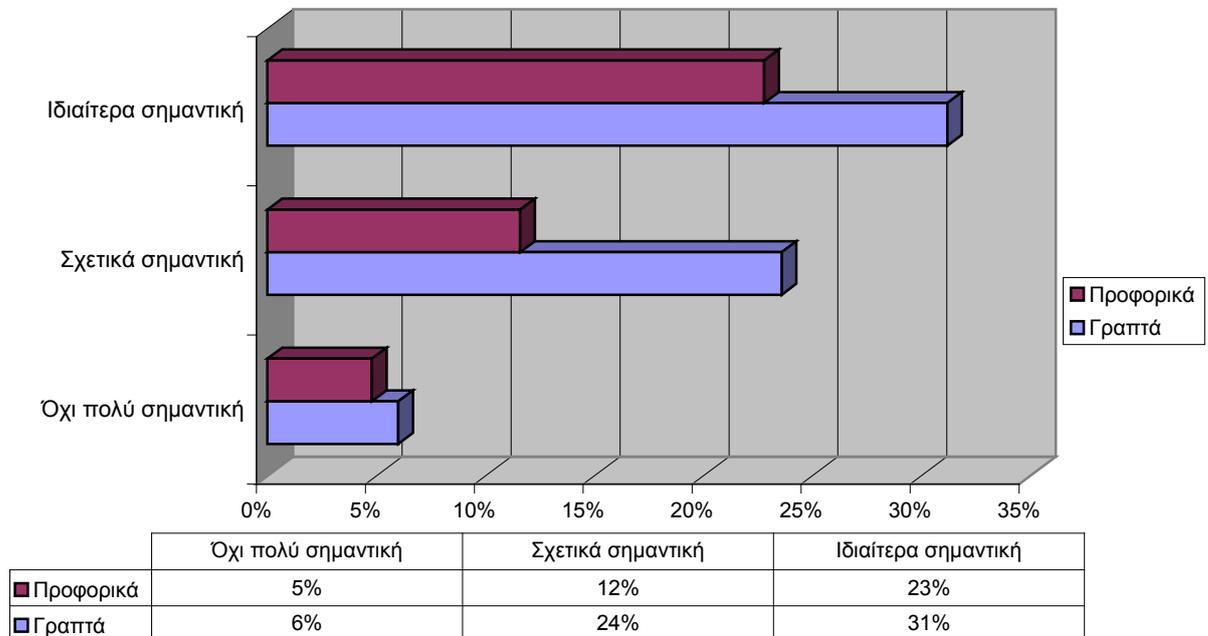
Πίνακας 14.3 για τη Ρωσία.

Γράφημα 14.3 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στη Ρωσία.

	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική	Σύνολο	Όχι πολύ σημαντική	Σχετικά σημαντική	Ιδιαίτερα σημαντική
Γραπτά	15	59	78		6%	24%	31%
Προφορικά	12	29	57		5%	12%	23%
Σύνολο				250			

Πίνακας 14.3 για την Ελλάδα.

Γράφημα 14.3 Παρουσιάζει τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση του τρόπου έκφρασης των ερωτηθέντων στην Ελλάδα.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι ο τρόπος έκφρασης μας παίζει μεγάλο ρόλο στις προτιμήσεις των διάφορων επιλογών.

Όπως ήταν αναμενόμενο και ακόμα για μία φορά αποδείχθη ότι αυτοί που ο βασικός τρόπος έκφρασης τους είναι γραπτός έδωσαν μεγαλύτερη εκτίμηση στη σημασία της τηλεεκπαίδευσης. Οι ερωτηθέντες και των δύο χωρών που η σημασία της τηλεεκπαίδευσης για αυτούς είναι ιδιαίτερα σημαντική σημείωσαν ότι εκφράζονται (προφορικά 16% - γραπτά 24% στη Ρωσία) και (προφορικά 23% - γραπτά 31% στην Ελλάδα), δηλαδή με την ίδια διαφορά 8% και στις δύο χώρες.

Η ερώτηση 15^η του ερωτηματολογίου απεδείχθη η πιο δύσκολη ερώτηση για τους ερωτηθέντες και των δύο χωρών και είναι φυσικό γιατί το θέμα της ερώτησης είχε ανοιχτό χαρακτήρα: « Ποια νομίζεται ότι θα είναι η μορφή πανεπιστημίων που πιθανότερα θα επικρατήσει τα επόμενα 10 χρόνια » στη Ρωσία και στην Ελλάδα αντίστοιχα.

Στη Ρωσία κάθε 6^{ος} δηλαδή 15% των ερωτηθέντων και στην Ελλάδα κάθε 3^{ος} δηλαδή 34% δεν μπορούσαν να εκφράσουν τη γνώμη τους για το θέμα αυτό.

Το 7% των Ρώσων ερωτηθέντων από το σύνολο των 250, θεωρούν ότι στο μέλλον θα έχουμε μικτή μορφή εκπαίδευσης, δηλαδή θα συνυπάρχουν μορφές εκπαίδευσης όπως: η παραδοσιακή εκπαίδευση, η τηλεεκπαίδευση, τα νυχτερινά εκπαιδευτικά ιδρύματα (που είναι εξίσου σημαντικό για τους εργαζόμενους ανθρώπους) και ένα είδος « εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης » που ο μαθητής δεν θα παρακολουθεί την παράδοση των μαθημάτων μέσα στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, θα το επισκέπτεται όμως για την παράδοση των εξετάσεων. Ότι θα επικρατήσουν στο μέλλον τα νυχτερινά εκπαιδευτικά ιδρύματα και εξ'αποστάσεως εκπαίδευση απάντησε 6% των Ρώσων. Εδώ πρέπει να κρατήσουμε την άποψη των περισσότερων ερωτηθέντων για το ότι η ζωή έχει δυσκολέψει σημαντικά και οι περισσότεροι για λόγους επιβίωσης πρέπει να συνδυάζουν την εκπαίδευσή τους με τη δουλειά. Πιστεύουν ότι στη Ρωσία θα παραμείνει η παραδοσιακή μορφή εκπαίδευσης το 1/3 ερωτηθέντων (35%). Το 13% πιστεύουν ότι θα εξελιχτεί και θα επικρατήσει ολοκληρωτικά η τηλεεκπαίδευση. Θεωρούν ότι τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα γίνουν μόνο κρατικά-δημόσια, δηλαδή η εκπαίδευση θα διεξάγεται από τους δημοσίους – κρατικούς φορείς (εκφράζοντας την ελπίδα ότι η ποιότητα της εκπαίδευσης θα έχει επίπεδο) το 12% των Ρώσων ερωτηθέντων. Αρκετά μικρό ποσοστό 8% πιστεύει ότι θα επικρατήσει η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση και 3% πιστεύουν ότι το μέλλον έχουν τα νυχτερινά ιδρύματα και παραδοσιακή μορφή διδασκαλίας. Μόνο ένας Ρώσος ερωτώμενος εξέφρασε τη γνώμη, ότι στο μέλλον η εκπαίδευση της Ρωσίας θα ακολουθήσει πιστά τον δρόμο της Ευρώπης.

Στην Ελλάδα 12% των ερωτηθέντων από τους 250 πιστεύουν ότι στο μέλλον θα επικρατήσουν τα ιδιωτικά ιδρύματα (δηλαδή η εκπαίδευση θα ανήκει και θα διεξάγεται από τους ιδιωτικούς φορείς). Όπως αναφέρθηκε παραπάνω προχωρούμε στην ιδιωτικοποίηση των ΑΕΙ-ΤΕΙ και μετατροπή της « Δωρεάν » παιδείας σε αμειβόμενη, θέτοντας ταξικούς φραγμούς στην εκπαίδευση. Μόνο 3% απάντησε ότι η μορφή των πανεπιστημίων θα είναι δημόσια εκπαίδευση (δηλαδή θα επικρατήσουν τα κρατικά εκπαιδευτικά ιδρύματα). Το 6% θεωρούν ότι δεν θα αλλάξει ιδιαίτερα ο τρόπος της εκπαίδευσης, μόνο η ανάπτυξη και η εισαγωγή τεχνολογίας στην εκπαίδευση θα αυξηθεί. Θα υπάρχει αναβάθμιση σε θέμα της τηλεεκπαίδευσης, θα είναι εκσυγχρονισμένη με περισσότερες ώρες μάθησης. Γενικά εξέφρασαν τη γνώμη τους ότι η εκπαίδευση θα είναι πιο οργανωμένη.

Στην μελλοντική ύπαρξη κάποιας τεχνολογικής ανάπτυξης αλλά όχι και σε σημείο ικανοποιητικό σε σύγκριση με αυτά που επικρατούν στην Ευρώπη, πιστεύει μόνο ένας ερωτώμενος. Πιστεύουν 6% των ερωτηθέντων ότι στο μέλλον τα πράγματα που αφορούν την τηλεεκπαίδευση δεν θα έχουν την κατάλληλη οργάνωση και δεν θα υπάρχει κατάλληλη υποδομή.

Η χρήση των υπολογιστών καταλαμβάνει όλο και περισσότερο τόπο στην εκπαίδευση, έτσι τα εργαστήρια θα είναι πλήρως εξοπλισμένα με σύγχρονα εργαλεία που θα βοηθούν στην καλή διεξαγωγή του μαθήματος. Το 3% ερωτηθέντων πιθανολογούν ότι τα επόμενα 10 χρόνια θα επικρατήσει η τηλεεκπαίδευση και αυτό

θα έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα της εκπαίδευσης. Η παρουσία των φοιτητών θα είναι προαιρετική στα πανεπιστήμια και συνήθως όλα τα μαθήματα θα γίνονται μέσω του διαδικτύου. Η μειονότητα (3 άτομα) πιστεύει ότι η εκπαίδευση θα είναι καλύτερη από σήμερα.

Μόνο 2 ερωτηθέντες πιστεύουν ότι η μορφή που θα υιοθετήσει η εκπαίδευση στην Ελλάδα στα επόμενα 10 χρόνια θα φτάσει στο επίπεδο της Ευρώπης και θα είναι ακριβώς όπως εκεί.

Γενικό Συμπέρασμα

Τα αποτελέσματα της έρευνας γενικώς επιβεβαιώνουν το εξής:

Η τηλεεκπαίδευση μπήκε στην πραγματικότητα και των δύο χωρών, εξελίσσεται με γρήγορους ρυθμούς όπως προς την κατεύθυνση της παγκοσμιοποίησης όπως και στην παραδοσιακή κατεύθυνση. Οι ερωτηθέντες των δύο χωρών σωστά καταλαβαίνουν τη σημασία της εκπαίδευσης από απόσταση και τα πλεονεκτήματά της.

Οι δύο χώρες, καθεμία από την πλευρά της, έχουν τη μοναδικότητά τους. Η Ρωσία είναι η χώρα που απλώνεται στα δύο μέρη του κόσμου, η Ελλάδα είναι η χώρα που αποτελεί θησαυρό για την ανθρωπότητα, περιέχει άνω από 200 κατοικήσιμα νησιά.

Στη Ρωσία δημιουργήθηκε ένα Κρατικό Πρόγραμμα για την εξέλιξη και ένταξη της τηλεεκπαίδευσης στην εκπαίδευση του πληθυσμού της χώρας. Κάτι παρόμοιο υπάρχει και στην Ελλάδα και προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων στη Ρωσία και στην Ελλάδα αξιολόγησε τη σημασία της τηλεεκπαίδευσης ως ιδιαίτερα σημαντική και προσωπικά χρησιμοποιούν τις διάφορες μορφές της εκπαίδευσης από απόσταση.

Στη Ρωσία σε σύγκριση με την Ελλάδα το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων θεωρούν ότι η τηλεεκπαίδευση επιδρά στην ποιότητα της εκπαίδευσης γενικώς.

Στις δύο χώρες ισότιμα αξιολογούν το πρόβλημα της έλλειψης προσωπικής επικοινωνίας με συμμαθητές και εκπαιδευτικούς στα συστήματα της τηλεεκπαίδευσης.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων των δύο χωρών έχουν δικό τους προσωπικό Η/Υ.

Γενικώς για τους ερωτηθέντες και των δύο χωρών η χρησιμοποίηση του internet είναι οικονομικά προσιτή.

Στη Ρωσία πιο συχνά χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους τηλεεκπαίδευσης στο σπίτι και στην εργασία, αντίθετα στην Ελλάδα χρησιμοποιούν συχνότερα στα σχολεία, στα ΑΕΙ-ΤΕΙ και στα internet-café.

Αντίθετα από τα αποτελέσματα στη Ρωσία, στην Ελλάδα έδειξε ότι μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων πιστεύουν απόλυτα στα αποτελέσματα των εξετάσεων μέσω διαδικτύου.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων και των δύο χωρών σημείωσε ότι αισθάνονται ανασφαλείς σε κάποιο βαθμό στη χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης αλλά όχι ιδιαίτερα.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (88% στη Ρωσία) και (93% στην Ελλάδα) σε κάποιο βαθμό κατέχουν την αγγλική γλώσσα. Είναι πολύ σημαντικό, επειδή η βάση

της αγγλικής γλώσσας αποτελεί ενωτικό κρίκο στο σύστημα της τηλεεκπαίδευσης. Δυστυχώς δεν είναι τόσο σημαντικό το ποσοστό των ερωτηθέντων και στις δύο χώρες που ξέρουν και τη δεύτερη ξένη γλώσσα (στη Ρωσία -16 %, στην Ελλάδα -19 %).

Ερωτηθέντες στην Ελλάδα βλέπουν στο μέλλον την ανάπτυξη της τηλεεκπαίδευσης στη χώρα τους παράλληλα με την εξέλιξη της ανάπτυξης της εκπαίδευσης από απόσταση στην Ευρώπη. Στη Ρωσία το μέλλον της τηλεεκπαίδευσης εμπλέκουν περισσότερο με την εμβάθυνση στα παραδοσιακά έθιμα.

Ρωσία και Ελλάδα έχουν κοινές ρίζες στην ιστορία, ορθόδοξη θρησκεία, στην παράδοση. Θα ήταν λογικό να δημιουργηθεί και να εφαρμοστεί η βάση του ενιαίου συστήματος της τηλεεκπαίδευσης με μορφή του Ανοικτού Έλληνο-Ρωσικού Πανεπιστημίου της Εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Σαν πρώτο βήμα προσέγγισης θα μπορούσε να γίνει κάποιο οργανωτικό σεμινάριο μεταξύ των δύο χωρών για την από κοινού πραγματοποίηση της τηλεεκπαίδευσης, ανταλλαγής γνώσεων, εμπειριών. Και κοινής μελλοντικής συνεργασίας στα εκπαιδευτικά ζητήματα.

Συνέντευξη.

Με σκοπό την πιο βαθιά προσέγγιση του θέματος της πτυχιακής εργασίας μου, είχα πάρει συνέντευξη από τους παρακάτω καθηγητές που ο καθένας τους αντιπροσώπευε τη χώρα του:

- Πιλαβίδου Λαρίσα – Δόκιμος Διδάκτωρ των Χημικών Επιστημών (πόλη Ζελενογράντ, περιοχή Μόσχα, Ρωσία).
- Εγκόρωφ Ανατόλιος - Δόκιμος Διδάκτωρ των Ιστορικών Επιστημών (πόλη Μόσχα, Ρωσία).
- Καλλίρης Γεώργιος-Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών, Λέκτορας ΑΠΘ, Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ, Εργαστήριο Ηλεκτρονικών ΜΜΕ, Καθηγητής στο Ε.Α.Π.

Ερώτηση 1^η: Πόσο έχει ενταχθεί η τηλεεκπαίδευση στη σύγχρονη Ρωσική πραγματικότητα;

Απάντηση Π.Λ.: Γρήγορη εξέλιξη της πληροφορικής και των μέσων τεχνικής υποστήριξης της στη Ρωσία τα τελευταία 15 χρόνια έδωσε τη δυνατότητα στην τηλεεκπαίδευση να γίνει πραγματικότητα στην εκπαίδευση του πληθυσμού και να ανταγωνίζεται με την παραδοσιακή εκπαίδευση.

Απάντηση Ε.Α.: Η τηλεεκπαίδευση είναι άκρως σημαντική για τη Ρωσία από την άποψη ενίσχυσης των βάσεων της δημοκρατικής κοινωνίας, επειδή η τηλεεκπαίδευση εξομοιώνει τα δικαιώματα και τις δυνατότητες των πολιτών στην πραγματοποίηση του Συνταγματικού δικαιώματος.

Ερώτηση 2^η: Ποιο νομίζετε ότι είναι το μεγαλύτερο πλεονέκτημα και ποιο το μεγαλύτερο μειονέκτημα της τηλεεκπαίδευσης;

Απάντηση Π.Λ.: Ένα από τα πλεονεκτήματα της τηλεεκπαίδευσης - είναι η δυνατότητα μάθησης κάποιου μαθήματος χωρίς την απομάκρυνση από την βασική περιοχή διαμονής και τον τόπο της εργασίας.
Το μειονέκτημα της τηλεεκπαίδευσης είναι η έλλειψη της διαπροσωπικής σχέσης.

Απάντηση Ε.Α.: Η έκταση της Ρωσίας είναι τετραπλάσια αυτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δυστυχία της Ρωσίας είναι οι πελώριες αποστάσεις, ανισόμετρα πυκνότητα του πληθυσμού και απομόνωση από τα εκπαιδευτικά κέντρα.
Μεγάλο πλεονέκτημα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης αποτελεί ακριβώς αυτό ότι σπάει την απομόνωση του πληροφοριακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος μέσω ολοκληρωτικής ροής πληροφορίας.
Το μειονέκτημα είναι η έλλειψη προσωπικής «ζωντανής» επικοινωνίας μεταξύ του καθηγητή και του φοιτητή.

Ερώτηση 3^η: Πιστεύετε ότι η έλλειψη διαπροσωπικής σχέσης δασκάλου – μαθητή μπορεί να επηρεάσει την αξιοπιστία του ελέγχου;

Απάντηση Π.Λ.: Φυσικά η αξιολόγηση των γνώσεων του εκπαιδευόμενου με τη μέθοδο της τηλεεκπαίδευσης είναι πιο σκληρή και απαιτεί πλήρη συγκέντρωση. Κατά την επικοινωνία με τον καθηγητή ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα πιο καλύτερα

να παρουσιάσει τις γνώσεις του. Τέλος η γνώμη μου είναι ότι η άμεση επικοινωνία των ανθρώπων «face to face» είναι για την ώρα η πιο διαδεδομένη.

Όμως, πρέπει να επισημάνουμε ότι τον τελευταίο καιρό μεγαλώνει το επίπεδο της επικοινωνίας με τα Η/Υ συστήματα ανάμεσα στη νεολαία και η νεολαία δίνει περισσότερη προτίμηση σ' αυτή την επικοινωνία αντί της άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων.

Απάντηση Ε.Α.: Με μεγάλη μου λύπη μπορώ να πω ότι έτσι είναι!

Ερώτηση 4^η: Μπορεί η τηλεεκπαίδευση κατά τη γνώμη σας να επηρεάσει την κατανομή του πληθυσμού στη χώρα;

Απάντηση Π.Α.: Παρουσία των συστημάτων της εκπαίδευσης από απόσταση στα μεγάλα και γνωστά ΤΕΙ και Πανεπιστήμια της χώρας, έδωσε τη δυνατότητα σε μεγάλο ποσοστό των εκπαιδευόμενων να παρακολουθούν τα μαθήματα που τους ενδιαφέρουν (της προτίμησης τους) ανάλογα με τον τόπο μόνιμης διαμονής τους χωρίς την μετατόπιση τους στις μεγάλες πόλεις. Όλα αυτά ευνοούν την ομαλή κατανομή πληθυσμού εντός χώρας.

Απάντηση Ε.Α.: Αναμφίβολα βοηθάει στην ομαλή κατανομή του πληθυσμού στην χώρα, φυσικά μαζί με οικονομικούς και άλλους παράγοντες.

Ερώτηση 5^η: Γιατί πιστεύετε ότι η τηλεεκπαίδευση, που ξεκίνησαν κάποιες ιδιωτικές επιχειρήσεις, έχει εγκαταλειφθεί;

Απάντηση Π.Α.: Εκπαίδευση και δυναμική εξέλιξη της τηλεεκπαίδευσης στα ΤΕΙ και τα Πανεπιστήμια οδήγησε στο αποτέλεσμα ότι το περιορισμένο επίπεδο της εκπαίδευσης από απόσταση των ιδιωτικών επιχειρήσεων δεν μπορούσε να ανταγωνιστεί με τις ευρείς και βαθιές θεωρητικές γνώσεις των πρώτων. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα την ύφεση στην εκπαίδευση στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Απάντηση Ε.Α.: Με σκοπό απόκτησης γρήγορου εισοδήματος οι ιδιωτικές εταιρείες μειώνουν το χρόνο εκπαίδευσης των στελεχών. Από αυτό προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις ασχολούνται μόνο με την προετοιμασία και την εκπαίδευση των στελεχών που ανήκουν σ' αυτές. Δεν υπάρχει άμεσο κέρδος στην εκπαίδευση και για αυτό οι ιδιωτικές επιχειρήσεις εγκατέλειψαν την τηλεεκπαίδευση.

Ερώτηση 6^η: Εσείς, πού παραδίδετε μαθήματα τηλεεκπαίδευσης, έχετε παρακολουθήσει ο ίδιος; Ποια ήταν η εντύπωση σας; (από την πλευρά του εκπαιδευόμενου, του μαθητή)

Απάντηση Π.Α.: Στα φοιτητικά μου χρόνια δεν είχα χρησιμοποιήσει τις διάφορες μεθόδους της τηλεεκπαίδευσης.

Στην επαγγελματική μου δραστηριότητα χρησιμοποιώ το internet για την μελέτη της κατάστασης των προβλημάτων που με αποσχολούν.

Απάντηση Ε.Α.: Είχα παρακολουθήσει. Όπως είχα και την δυνατότητα να αισθανθώ το μεγάλο πλεονέκτημά της, όπως και τα αναπόφευκτα μειονεκτήματα της εκπαίδευσης από απόσταση. Για πρώτη φορά στη ζωή μου αντιμετώπισα αυτή τη μορφή της εκπαίδευσης στα φοιτητικά μου χρόνια. Η εντύπωση που μου έμεινε ήταν ένας καθηγητής που δεν είχε την κατάλληλη εμπειρία και την ειδική προετοιμασία για το αντικείμενο και που είχε αναλάβει τόσο σημαντικό ρόλο – τη μετάδοση των

γνώσεων στη νεολαία. Η παράδοση του μαθήματος γινόταν face to face και ήταν στην ουσία διάβασμα ενός κειμένου για την τηλεεκπαίδευση. Σήμερα έχουν εξελιχθεί τα πράγματα προς το καλύτερο και το δυναμικό των καθηγητών είναι πλέον πλήρως εξοπλισμένο με τις γνώσεις και πιο εξοικειωμένο με τις σύγχρονες τεχνολογίες. Τότε ήταν τα χρόνια περιορισμού, πολλές πληροφορίες δεν έπρεπε να διαρρεύσουν, γινόταν έλεγχος από το κράτος για την ύλη που θα δοθεί στα παιδιά και για οτιδήποτε άλλο που μπορεί έστω και λίγο να κάνει τον κόσμο να προβληματιστεί. Τώρα σίγουρα θα έχουν αλλάξει τα πράγματα δεν θα διστάζει κανείς να ρωτήσει ελεύθερα οτιδήποτε τον ενδιαφέρει από τον καθηγητή του. Η τηλεεκπαίδευση ανοίγει τα σύνορα, σπάει τους περιορισμούς.

Ερώτηση 7^η: Πως βλέπετε το μέλλον της τηλεεκπαίδευσης στη Ρωσία, αφ' ενός στα Δημόσια και στα Ιδιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και αφ' ετέρου στις επιχειρήσεις στην κατάρτιση εργαζομένων;

Απάντηση Π.Α.: Κάθε χρόνο στη Ρωσία αυξάνεται το ποσοστό των ανθρώπων που βρίσκουν δουλειά μετά την παρακολούθηση των σεμιναρίων της τηλεεκπαίδευσης για το μάθημα που είναι απαραίτητο σε συγκεκριμένες περιοχές. Πολύ διαδεδομένη είναι η χρησιμοποίηση της τηλεεκπαίδευσης για την δυνατότητα του πληθυσμού απόκτησης της δεύτερης ειδικότητας.

Απάντηση Ε.Α.: Σαν ενιαίο Κρατικό Πρόγραμμα Υποστήριξης. Ο άνθρωπος που παρακολούθησε κάποιο πρόγραμμα για την τηλεεκπαίδευση, χωρίς να υπερβάλω, έχει περισσότερη αναγνώριση στην αγορά εργασίας. Κάποιοι γνωστοί μου, όπως τους παρατηρώ στην καθημερινότητα, δουλεύοντας παράλληλα αναβαθμίζουν την ειδικότητα τους με τη βοήθεια της τηλεεκπαίδευσης, έτσι αυτόματα αυξάνουν το επίπεδο τόσο των γνώσεων όσο και της ζωής τους. Στο μέλλον η τηλεεκπαίδευση όπως και τώρα θα εξελίσσεται με γρήγορους ρυθμούς. Ποίες καινούργιες μορφές θα αποκτήσει είναι δύσκολο να το μαντέψουμε, επειδή αυτή η μέθοδος είναι ολοκληρωτικά συνδεδεμένη με την επιστημονική τεχνική πρόοδο.

Ερώτηση 8^η: Πιστεύετε ότι η τηλεεκπαίδευση, μπορεί να εκτοπίσει την παραδοσιακή εκπαίδευση ή οι δυο τους θα συνυπάρχουν;

Απάντηση Π.Α.: Όχι! Οι δυο τους θα συνυπάρχουν και θα συμπληρώνουν η μια την άλλη.

Απάντηση Ε.Α.: Βέβαια όχι, το ένστικτο της αυτοσυντήρησης και η ανθρωπότητα δεν θα το επιτρέψουν. Οι δυο αυτές μορφές της εκπαίδευσης θα συνυπάρχουν και θα συνυπάρχουν καρποφόρα .

Συνέντευξη (απο την μαγνητοφώνηση) - του καθηγητή Καλλίρη Γεώργιο.

Ερώτηση 1^η: Πόσο έχει ενταχθεί η τηλεεκπαίδευση στη σύγχρονη Ελληνική πραγματικότητα;

Απάντηση: Καταρχήν όταν λέμε τηλεεκπαίδευση εννοούμε γενικά την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση και αν πάμε πίσω στο χρόνο όταν ήμουν εγώ μαθητής στο γυμνάσιο είχαμε εκπαιδευτική τηλεόραση (πολλά μαθήματα τα παρακολουθούσαμε στην τηλεόραση).

Στα σχολεία ξέρω ότι υπάρχει η τηλεεκπαίδευση, δεν είμαι ειδικός για να πω σε τι ποσότητα υπάρχει. Τώρα στα πανεπιστήμια που ξέρω, αυτή τη στιγμή υπάρχουν τρεις διαφορετικές περιπτώσεις: η μια είναι – αυτοί που σπουδάζουν εξ' αποστάσεως οι οποίοι είναι εντελώς μέσα στην τηλεεκπαίδευση, μετά υπάρχουν αυτοί που δεν χρησιμοποιούν καθόλου τις διάφορες μεθόδους της τηλεεκπαίδευσης και υπάρχουν άτομα που χρησιμοποιούν και τα δύο. Πιστεύω ότι το ποσοστό πρέπει να είναι περίπου 50%. Αυτή τη στιγμή είναι πάρα πολλοί αυτοί που χρησιμοποιούν τις μεθόδους τηλεεκπαίδευσης είτε ολοκληρωτικά είτε εν' μέρει.

Στο Ε.Α.Π. είναι όλο το πανεπιστήμιο εξ' αποστάσεως, αλλά και στα υπόλοιπα πανεπιστήμια υπάρχει μεγάλη χρήση της τηλεεκπαίδευσης μέσα στα μαθήματα. Εγώ προσωπικά πέρσι είχα ένα μάθημα, το οποίο το έκανα στο πολυτεχνείο της Ξάνθης. Πήγαινα μια φορά την εβδομάδα εκεί για να κάνω το μάθημα, αλλά έστειλα όλο μου το υλικό με το email, είχα φτιάξει ένα web site και οι φοιτητές μπορούσαν να βλέπουν την πρόοδο του μαθήματος κλπ. Είχα τουλάχιστον 10 με 15 email κάθε βδομάδα επικοινωνία με τους φοιτητές, απορίες – αυτά δηλαδή.

Είχα περισσότερη επικοινωνία απ' ότι είχα στα μαθήματα που έκανα face to face. Γιατί στο face to face μάθημα βλέπεις τον φοιτητή μια φορά την εβδομάδα, άντε να έρθει ακόμα μια φορά να σε ρωτήσει κάτι, εκεί συνέχεια είχα σχεδόν κάθε βράδυ την επικοινωνία με τους φοιτητές.

Ερώτηση 2^η: Ποιο νομίζεται ότι είναι το μεγαλύτερο πλεονέκτημα και ποιο το μεγαλύτερο μειονέκτημα της τηλεεκπαίδευσης;

Απάντηση: Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση είναι ότι μπορεί να γίνει σε οποιοδήποτε χρόνο οπότε έχει ο καθένας χρόνο δηλαδή ανά πάσα στιγμή ας πούμε μπορεί το βράδυ φοιτητής να καθίσει να έχει μια απορία να στείλει ένα email στον καθηγητή του να του απαντήσει αυτός.

Η ασύγχρονη επικοινωνία είναι πολύ σημαντική γιατί απελευθερώνει και τον καθηγητή και τον μαθητή. Στην ουσία αυτή η ασύγχρονη επικοινωνία δίνει παραπάνω δυνατότητες επικοινωνίας από το να κλείσουμε ένα ραντεβού, μέχρι να τηλεφωνηθούμε κλπ.

Πιστεύω ότι αυτό είναι το μεγαλύτερο πλεονέκτημα το ότι βρίσκει ο φοιτητής τον καθηγητή όποτε θέλει, κατ' απαίτηση δηλαδή. Το ότι μπορεί να στείλει μια απορία είναι μεγαλύτερο πλεονέκτημα και μετά είναι το πιο γρήγορο και δεν είναι σαν το ταχυδρομείο κλπ. Πιστεύω ότι υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας περισσότερη απ' ότι με την face to face επικοινωνία.

Το μεγάλο μειονέκτημα είναι ότι μπορεί να χαθεί ο έλεγχος του χρόνου δηλαδή εάν ο καθηγητής διαθέσει κάποιο χρόνο στη δουλειά του μπορεί να φτάσει σε ένα σημείο που να έχει τόσο πολύ φόρτο εργασίας να του έρχονται τόσο πολλά και ξαφνικά να βλέπει ότι δουλεύει εκεί που πήγαινε σε ένα μάθημα 2 ώρες την εβδομάδα τώρα πρέπει να δουλεύει 2 ώρες την ημέρα ή 2 ώρες κάθε βράδυ για να απαντάει στα μηνύματα. Αυτό έχει το μειονέκτημα ότι πέρα απ' ότι δουλεύεις παραπάνω είναι και ότι ρίχνεις την ποιότητα της δουλειάς σου, δηλαδή δεν δουλεύεις με τον ίδιο τρόπο αν ξαφνικά έχεις να απαντήσεις σε ένα σωρό μηνύματα κλπ., να κάνεις πάρα πολύ

δουλειά τι θα κάνεις σε αυτή την περίπτωση δεν θα δώσεις πολύ σημασία δηλαδή (ρίχνεις ποιότητα της δουλειάς σου).

Επίσης εάν η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση είναι μόνο εξ' αποστάσεως και τίποτε άλλο, χάνεται η διαπροσωπική σχέση δηλαδή το να γνωρίζεις τον άλλον, το να τον δεις. Είναι πολύ σημαντικό να δεις από κοντά όσα email και να αλλάζουν ο καθηγητής με τον φοιτητή αν δεν βρεθούν face to face έστω για 5 λεπτά ας πούμε δεν θα έχουν την γνώμη ο ένας για τον άλλον. Μπορεί να λέει ο καθηγητής ο άλλος πολύ καλός είναι απαντάει, είναι άλλη η σχέση μέσα από ένα Η/Υ και άλλη η ζωντανή επικοινωνία. Αυτό πιστεύω που πρέπει να γίνεται είναι να υπάρχει συνδυασμός των δύο.

Λοιπόν. Το πλεονέκτημα δηλαδή είναι η καλύτερη επικοινωνία. Το μειονέκτημα είναι να μη χαθεί η διαπροσωπική η face to face σχέση. Αν μπορούσαμε να έχουμε αυτά τα δύο μαζί, τότε δεν θα υπήρχε πρόβλημα.

Ερώτηση 3^η: Πιστεύετε ότι η έλλειψη διαπροσωπικής σχέσης δασκάλου – μαθητή μπορεί να επηρεάσει την αξιοπιστία του ελέγχου;

Απάντηση: Παραδείγματος χάρη στο τέλος θα μπει ένας βαθμός που επηρεάζεται από τη σχέση που έχεις με τον φοιτητή, σίγουρα δεν είναι το αντικειμενικό αν έχεις να κάνεις με πάρα πολλούς φοιτητές μπορεί να την χάσεις αυτή τη σχέση και μέσα στην αίθουσα αν έχεις 200 φοιτητές δεν έχεις αυτή την σχέση. Έχεις σχέση με το ακροατήριο όχι με έναν - έναν.

Ερώτηση 4^η: Μπορεί η τηλεεκπαίδευση κατά τη γνώμη σας να επηρεάσει την κατανομή του πληθυσμού στη χώρα;

Απάντηση: Ναι. Ένα από τα μεγάλα πλεονεκτήματα της τηλεεκπαίδευσης και επειδή η Ελλάδα είναι χώρα που έχει πολλά νησιά, μπορεί να βοηθήσει στο να μη φεύγει ο κόσμος να πηγαίνει να σπουδάζει αλλού κλπ. Είναι ένα από τα πλεονεκτήματα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες που δεν μπορούν να πάνε να σπουδάσουν. Νομίζω ότι είναι πολύ νωρίς ακόμα να πιστεύουμε ότι κάποιο παιδί, που τελειώνει στα 18 του το λύκειο, δε θα θέλει να πάει στο πανεπιστήμιο να σπουδάσει, να χάσει ας πούμε αν μπορεί να πάει σε μια πόλη ένα παιδί που έχει γεννηθεί σε ένα χωριό, που το όνειρο του είναι ένα να πάει μια μέρα να σπουδάσει σε μια πόλη. Αυτό δεν μπορείς να του το στερήσεις. Όμως από την άλλη πλευρά ένας επαγγελματίας που έχει τελειώσει ένα πανεπιστήμιο και θέλει να κάνει ένα μεταπτυχιακό στα 35 του ή στα 40 έχει την δυνατότητα να το κάνει χωρίς να φύγει. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Παίζει ρόλο και το οικονομικό, αν ο άλλος είναι επαγγελματίας δεν μπορεί να αφήσει την δουλειά του. Αυτό που δεν έχω ξεκαθαρίσει είναι εάν το παιδί που είναι στα 18 του μπορεί πραγματικά να κάνει όλες τις σπουδές μέσω του Ε.Α.Π. ή μέσω ενός τέτοιου πανεπιστημίου. Πιστεύω ότι σ' αυτή την ηλικία των 18 χρονών ξεκινάς το πρώτο πτυχίο, νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό το να πάει κάποιος μέσα στο πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ ή σε ένα ίδρυμα (σημαντικό είναι να μπει στο πνεύμα, να νιώσεις το πνεύμα του πανεπιστημίου που θα σε ακολουθεί για όλη σου τη ζωή μετά). Πήγα στην Πάτρα σ' ένα συνέδριο. Το πανεπιστήμιο του Ε.Α.Π. έχει ένα κτήριο -όλο το πανεπιστήμιο- και που έχει μόνο τα γραφεία. Δεν είναι πανεπιστήμιο αυτό, δεν έχει αίθουσες, δεν έχει τίποτα. Όταν κάνανε το συνέδριο αναγκαστικά το κάνανε μέσα στο πανεπιστήμιο της Πάτρας, δηλαδή δεν έχουν έναν χώρο που να λένε αυτό είναι το πανεπιστήμιο. Αυτό νομίζω ότι είναι σημαντικό, είναι δύσκολο και οι υπεύθυνοι ακόμα ψάχνονται.

Ερώτηση 5^η: Γιατί πιστεύετε ότι η τηλεεκπαίδευση, που ξεκίνησαν κάποιες ιδιωτικές επιχειρήσεις, έχει εγκαταλειφθεί;

Απάντηση: Γιατί οι επιχειρήσεις αυτές κοιτάνε μόνο το κέρδος και τίποτε άλλο. Έχω δουλέψει στο παρελθόν πριν από 10 χρόνια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, ιδιωτικά ιδρύματα και το μεγάλο πρόβλημα ήταν ότι πάντα εκεί υπάρχει ένας επιχειρηματίας ο οποίος θέλει να βγάλει λεφτά, θέλει να κερδίσει, θέλει να έχει μια επιχείρηση που όσα του στοιχίζει αυτή η επιχείρηση σε κόστος άλλα τόσα χρήματα να τα βάζει στη τσέπη για να κερδίσει αυτός.

Δηλαδή η εμπειρία η δικιά μου ήταν η εξής: είχαμε ξεκινήσει μια ιδιωτική σχολή με κάποιον επιχειρηματία που ήταν στην Αθήνα και ήταν ένα παράρτημα εδώ πέρα στη Θεσσαλονίκη που έπαιρνε 10-15 φοιτητές το χρόνο και όταν ξεκινήσαμε λέγαμε ότι τα courses θέλουν εξοπλισμό, θέλουν τεχνολογία, δεν γίνεται αλλιώς και λέγαμε ότι θα πάρουμε τα απαραίτητα πράγματα.

Ο επιχειρηματίας έκανε την πρώτη επένδυση, πήραμε κάποια πράγματα (κάμερες, μικρόφωνα κλπ.) και υπήρχαν όμως κάποιες ελλείψεις και του λέγαμε ότι χρειάζεται να πάρουμε και άλλα πράγματα. Ο επιχειρηματίας δεν ήθελε να ξοδέψει, μάζεψε 15 φοιτητές που ήθελε και έλεγε καλά είμαστε. Όταν άρχισε να «πέφτει» τότε έλεγε μήπως χρειάζεται να πάρουμε κάτι; Δηλαδή, όταν συνδέεις την εκπαίδευση άμεσα με το κέρδος είναι πρόβλημα, αυτός δεν μπορούσε να καταλάβει ότι δεν πρέπει να βγάλει τόσα λεφτά όσο είναι μια επιχείρηση άλλη, μια διαφήμιση, αυτός το έβλεπε σαν οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση, δεν μπορείς να το δεις έτσι στην εκπαίδευση. Νομίζω ότι και οι εταιρείες αυτές που κάνουν εξ αποστάσεως εκπαίδευση για αυτό το λόγο δεν πάνε καλά γιατί νομίζουν ότι ένας τρόπος για να τα οικονομήσουν, να βγάλουν πολλά λεφτά και δεν γίνεται αυτό.

Κερδίζουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις όταν κάνουν επανεκπαίδευση στα στελέχη τους; Ας πούμε ότι έχουμε κέρδος αλλά δεν είναι άμεσο είναι έμμεσο – αυτό δεν μπορούν να το καταλάβουν οι επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις θέλουν το άμεσο κέρδος, σκέφτονται με το που θα κάνω κάτι, τι θα βγάλω και για αυτό δεν αποφασίζουν εύκολα – η εκπαίδευση δεν έχει άμεσο κέρδος, το εάν φτιάξεις ένα ιδιωτικό πανεπιστήμιο δεν μπορείς να πεις ότι πρέπει να βγάλω τόσα δισεκατομμύρια το χρόνο.

Ερώτηση 6^η: Εσείς, πού παραδίδετε μαθήματα τηλεεκπαίδευσης, έχετε παρακολουθήσει ο ίδιος; Ποια ήταν η εντύπωση σας; (από την πλευρά του εκπαιδευόμενου, του μαθητή)

Απάντηση: Εγώ είχα παρακολουθήσει και συνέδριο εξ' αποστάσεως στο εξωτερικό, που είχα δει εκεί πέρα ότι πάλι υπάρχει ένα πρόβλημα επικοινωνίας, δεν είναι το ίδιο δηλαδή με το να είσαι κοντά απλά είδα ότι είναι μια καλή εναλλακτική πρόταση αν δεν μπορείς να πάς στο συνέδριο μπορείς να κάνεις αυτό. Τελικά καλό είναι να υπάρχει.

Επίσης τώρα που έχω κάνει διδασκαλία εξ' αποστάσεως, έχει παρακολουθήσει και η γυναίκα μου εξ' αποστάσεως εκπαίδευση για μεταπτυχιακό, την παρακολουθώ πάρα πολύ, είναι φοιτήτρια δηλαδή σ' ένα μεταπτυχιακό τώρα στα 40 και την παρακολουθώ πως σπουδάζει. Βλέπω ότι έχει περισσότερη όρεξη αυτή τη στιγμή αλλά είναι και η ηλικία, παίζει ρόλο και αυτό δηλαδή δεν μπορείς να το κρίνεις αυτό όταν ήταν στα 20 που ήταν στο πανεπιστήμιο είχε άλλη ηλικία τότε. Όμως έχει προβλήματα με την επικοινωνία μερικές φορές, έχει απορίες που δεν μπορεί να ρωτήσει ή ντρέπεται να ρωτήσει και αυτό έχει το συμπέρασμα - αν ο ίδιος σπουδάζεις τότε το καταλαβαίνεις, γιατί αν είσαι καθηγητής τότε λες κάνω τη δουλειά μου και κάνεις ότι καταλαβαίνεις. Όταν είσαι φοιτητής βλέπεις τον καθηγητή που απαντάει και τον καθηγητή που δεν απαντάει, που του κάνεις μια ερώτηση και τη θεωρεί χαζή και δεν απαντάει. Υπάρχει ακριβώς το ίδιο πράγμα όπως και στην παραδοσιακή

εκπαίδευση που υπάρχουν διαφορετικοί καθηγητές έτσι και στην τηλεεκπαίδευση το ίδιο. Βλέπεις έναν καθηγητή ο οποίος ότι τον ρωτήσεις θα σου απαντήσει και βλέπεις έναν άλλον που είναι πιο μαζεμένος.

Ερώτηση 7^η: Πως βλέπετε το μέλλον της τηλεεκπαίδευσης στην Ελλάδα, αφ' ενός στα Δημόσια και στα Ιδιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και αφ' ετέρου στις επιχειρήσεις στην κατάρτιση εργαζομένων;

Απάντηση: Λέμε σήμερα αν είναι να γίνουν τα ιδιωτικά πανεπιστήμια πρέπει να είναι μη κερδοσκοπικά, δηλαδή να βγαίνουν απλά μόνο τα έξοδα, να πληρώνει τον κόσμο, να πληρώνει το management, να πληρώνει τους χώρους αλλά να μην υπάρχει ένας επιχειρηματίας που θα θέλει να βγάλει άλλα τόσα λεφτά, δεν είναι κερδοφόρα επιχείρηση. Δηλαδή και μόνες κερδοφόρες επιχειρήσεις ιδιωτικές εκπαιδευτικές είναι τα φροντιστήρια, ναι αλλά τα φροντιστήρια τι κάνουν; Απλά προετοιμάζουν τους μαθητές για να μπουνε στα κρατικά πανεπιστήμια στα μη κερδοσκοπικά πάλι. Στην ουσία δηλαδή τι κάνουν; Βρήκαν έναν τρόπο να βγάζουν λεφτά για να σε προετοιμάσουν να μπει σε ένα κρατικό οργανισμό που πάλι δουλεύει χωρίς λεφτά. Η εκπαίδευση είναι προβληματική και από το δημοτικό ακόμα έχει προβλήματα. Σε κάποιες χώρες υπάρχουν δημόσια φροντιστήρια και με πολύ μικρή συνεισφορά θα μπορούσε κανείς να παρακολουθεί τα μαθήματα για να μάθει περισσότερα πράγματα. Εγώ πιστεύω ότι αυτό που γίνεται στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή είναι κάτι το οποίο βολεύει και τις κυβερνήσεις, δηλαδή όλη αυτή η ανεργία που υπάρχει που δεν μπορεί ο κόσμος να βρει δουλειά, τους αφήνει το κράτος να ανοίξουν ιδιωτικά φροντιστήρια, ιδιωτικά σχολεία, για να χτυπήσουν την ανεργία. Το όνειρο όλων των καθηγητών που δουλεύουν στα ιδιωτικά σχολεία ή φροντιστήρια είναι μια μέρα να γίνουν δημόσιοι υπάλληλοι.

Αυτή τη στιγμή το κράτος δίνει αρκετά λεφτά για το Ε.Α.Π. και γενικά για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, το κράτος αυτό που μετράει είναι το πόσο στοιχίζει ο κάθε φοιτητής, δηλαδή λέει π.χ. το πανεπιστήμιο το Αριστοτέλειο το Τμήμα Πληροφορικής που βγάζει φοιτητές πληροφορικής μου στοιχίζει εμένα τόσα λεφτά το τμήμα κάθε χρόνο και το τμήμα βάζει 50 φοιτητές το χρόνο. Το αντίστοιχο τμήμα του Ε.Α.Π. μου στοιχίζει πάλι αυτά τα λεφτά οπότε το διαιρεί και λέει ανά φοιτητή ποιος είναι πιο φτηνός. Μπορεί να είναι περισσότερα λεφτά του Ε.Α.Π. αλλά είναι και περισσότεροι φοιτητές οπότε διαιρεί, μπορεί να βάλει δεκαπλάσιους φοιτητές οπότε το κόστος ανά φοιτητή του Ε.Α.Π. να είναι 10 φορές φτηνότερο απ' ό τι στο Αριστοτέλειο. Αλλά εγώ πιστεύω ότι δεν μπορούμε να το βλέπουμε μόνο έτσι. Το κράτος το βλέπει οικονομικά, στα πλαίσια ενός παραδοσιακού τμήματος τα έξοδα είναι και το κτήριο και σίγουρα αν το δεις έτσι η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση είναι φτηνότερη. Το θέμα είναι αν είναι ίδια η ποιότητα τελικά. Μπορεί να γίνουν όλα τα πανεπιστήμια εξ αποστάσεως; Δεν γίνεται!

Αυτό που καταλάβαμε και εμείς τόσα χρόνια είναι ότι τουλάχιστον για πρώτο πτυχίο δεν μπορεί να γίνει. Έλεγα πάντα ότι - μπορεί να γίνει εξ αποστάσεως ένα μεταπτυχιακό, μπορεί να γίνει εξ αποστάσεως πανεπιστήμιο το πρώτο πτυχίο, μπορεί να γίνει εξ αποστάσεως το λύκειο, μπορεί να γίνει εξ αποστάσεως φροντιστήριο, μπορεί να γίνει μια μέρα δημοτικό εξ αποστάσεως, αλλά νηπιαγωγείο εξ αποστάσεως δεν πρόκειται να γίνει.

Θα συνυπάρχουν, σίγουρα θα κερδίσει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, δηλαδή σιγά – σιγά θα πηγαίνουμε προς τα εκεί, αλλά κάποια πράγματα θα αργήσουν να αλλάξουν.

Αυτό για την κατάρτιση των εργαζομένων αν με τη βοήθεια της τηλεεκπαίδευσης θα έβρισκαν πιο εύκολα δουλειά – βοηθάει σίγουρα αυτό που φαίνεται σήμερα όλη

μιλάνε για Δια βίου εκπαίδευση. Πρέπει συνέχεια να εκπαιδεύεσαι να μαθαίνεις αυτό σίγουρα είναι καλό. Έτσι πιο εύκολα μπορείς να αναβαθμίσεις την ειδικότητα σου, θα έχεις σίγουρα περισσότερες ευκαιρίες.

Ερώτηση 8^η: Πιστεύετε ότι η τηλεεκπαίδευση μπορεί να εκτοπίσει την παραδοσιακή εκπαίδευση ή οι δυο τους θα συνυπάρχουν;

Απάντηση: Νομίζω ότι θα πάει μαζί με όλη τη ζωή μας, όπως θα αλλάξει η ζωή θα αλλάξει η εκπαίδευση, αν αλλάξει κάποια μέρα. Το πόσο θα μπει η νέα τεχνολογία στα σπίτια μας, αυτό έχει να κάνει με όλη τη ζωή μας. Δεν ξέρει κανείς τι μπορεί να γίνει, τι μας επιφυλάσσει το μέλλον.

Υποσημειώσεις Κειμένου για το Κεφάλαιο 1.

¹ Вл. Организация дистанционного обучения в Российской экономической академии им. Г.В. Плеханова Дистанционное образование. 1999, № 1.

² Вл. Демкин В.П., Можаяева Г.А. Организация учебного процесса на основе технологий дистанционного обучения. – Сибирь: Томский государственный университет, 2003.

³ Вл. Концепция создания и развития единой системы дистанционного образования в России. – Дистанционное образование, 1997, № 2.

⁴ Карпенко М.П. Об итогах проведения эксперимента в области дистанционного образования в СГИ. Дистанционное образование: открытые и виртуальные среды. Материалы Седьмой международной конференции по дистанционному образованию (Россия, Москва, 17-18 июня 1999г.) / Под ред. В.П. Тихомирова, В.И. Солдаткина, Д.Э. Колосова. – М., МЭСИ, 1999.

Υποσημειώσεις Κειμένου για το Κεφάλαιο 2.

¹ Βλ. Λιοναράκης, Α. (1998) *Ιδρύματα Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης*, στο βιβλίο Βεργίδη, Δ., Λιοναράκης, Α., Λυκουργιώτης, Α., Μακράκης, Β. & Ματραλής, Χ. «Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση - Θεσμοί και Λειτουργίες». Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 1998, 1999.

* Φ. Κλαμπανιστή: «Παραδοσιακά συστήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Ο νέος θεσμός του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου», 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την ‘Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση’ Πάτρα, 28 - 30 Μαρτίου 2003.

ΦΕΚ 266/Α, ν. 2552/1997, *Ιδρυτικός Νόμος Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου*, άρθρα 1, παράγραφος 1, Δ. Βεργίδη κ.α., *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*, Τόμος Α΄, Πάτρα 1998-1999, σσ. 99-124.

² Βλ. Δ. Βεργίδη κ.ά., *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*, Τόμος Α΄, Πάτρα 1998-1999, σσ. 139-141.

³ Βλ. Δ. Βεργίδη κ.ά., *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*, Τόμος Α΄, Πάτρα 1998-1999, σσ. 133-142.

⁴ Βλ. π.χ. Ν. 2552 άρ. 3, παράγραφος 2α, αρ. 4 παράγραφος 2α, άρθρο 11 παράγραφος 1.

⁵ Βλ. Ν. 2552, άρ. 1, παράγραφος 3.

⁶ Βλ. Ν. 2552 άρ. 9, παράγραφος 1.β.

⁷ Βλ. ο.π., παράγραφος 1.δ.

⁸ Βλ. ο.π. άρ. 9 παράγραφος 1.γ.

⁹ Βλ. Ν. 2552 άρ. 2, παράγραφος 4.

¹⁰ Βλ. Ν. 2552 άρθρα 7, 8, Δ. Βεργίδη κ.α., Α΄, σ. 137.

¹¹ Βλ. Ν. 2552 άρ. 5 παράγραφος 2.

- ¹² Βλ. ΕΑΠ, *Ενημερωτικό κείμενο*, σελ. 4.
- ¹³ Βλ. Ν. 2552 άρ. 5 παράγραφος 4.
- ¹⁴ Βλ. Ν. 2552 άρ. 5 παράγραφος 8.
- ¹⁵ Βλ. Ν. 2552 άρ. 5 παράγραφος 10β, ν. 1268 άρ. 25 παράγραφος 8..
- ¹⁶ Βλ. Ν. 2552 άρ. 5 παράγραφος 11, ν. 2083 άρ. 9 παράγραφοι 3, 7, 8.
- ¹⁷ Βλ. Ν. 2552 άρ. 5 παράγραφοι 12α, 12β, ν. 2083 άρθρα 10, 11, 12.
- ¹⁸ Βλ. Ν. 2552 άρθρο 5 παράγραφος 13, ν. 2083 άρ. 12 παράγραφοι 5α –10 άρ. 13,14.
- ¹⁹ Βλ. Ν. 2552 άρθρο 5 παράγραφοι 14, 15,
- ²⁰ Βλ. ο.π., παράγραφος 16.
- ²¹ Βλ. Α. Λιοναράκη, “Εξ αποστάσεως και συμβατική εκπαίδευση: συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες δυνάμεις;” στο *Distance Learning at the dawn of the third millennium*, Poitiers 1999, σ. 9.
- ²² Βλ. P.Race, *Το εγχειρίδιο της Ανοιχτής Εκπαίδευσης*, μ.τ.φ. Ε. Ζέης, Αθήνα 1999, σσ. 28-30.
- ²³ Βλ. Κόκκος Α. - Λιοναράκης Α. «Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση - Σχέσεις διδασκόντων – διδασκομένων – Τόμος Β» Ε.Α.Π. Πάτρα 1998, 1999.
- ²⁴ Βλ. Μ. Νοταρά: «Μελέτη της Αγοράς Υπηρεσιών Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στον Ελληνικό χώρο», 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την ‘Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση’ Πάτρα, 28 - 30 Μαρτίου 2003.

Ελληνική βιβλιογραφία.

1. Λιοναράκης, Α. (1998) *Ιδρύματα Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης*, στο βιβλίο Βεργίδης, Δ., Λιοναράκης, Α., Λυκουργιώτης, Α., Μακράκης, Β. & Ματραλής, Χ. «Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση - Θεσμοί και Λειτουργίες». Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 1998, 1999.
2. Λιοναράκης, Α. & Λυκουργιώτης, Α. (1998) *Ανοικτή και Παραδοσιακή Εκπαίδευση*.
3. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, «Οι σπουδές στο Ε.Α.Π.», Πάτρα, 2000.
4. Κόκκος Α. - Λιοναράκης Α. «Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση - Σχέσεις διδασκόντων – διδασκομένων – Τόμος Β» Ε.Α.Π. Πάτρα 1998, 1999.
5. [Μ. Νοταρά: «Μελέτη της Αγοράς Υπηρεσιών Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στον Ελληνικό χώρο»](#), 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την 'Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση' Πάτρα, 28 - 30 Μαρτίου 2003.
6. [Α. Κόκκος: «Ο ρόλος του διδάσκοντος στην εκπαίδευση από απόσταση»](#), 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την 'Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση' Πάτρα, 28 - 30 Μαρτίου 2003.
7. Κόκκος Α. - Λιοναράκης Α. - Ματραλής Χ. - Παναγιωτακόπουλος Χ. «Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση – Το εκπαιδευτικό υλικό και οι νέες τεχνολογίες - Τόμος Γ» Ε.Α.Π. Πάτρα 1998, 1999.
8. Μαυρογιώργος, Γ. (1993) *Εκπαιδευτικοί και Αξιολόγηση*, Σύγχρονη Εκπαίδευση, Αθήνα.
9. Μαυρογιώργος, Γ. (1999) "Μια απάντηση στον αποκλεισμό: η διαβίου εκπαίδευση" στο Τσιάκαλος, Γ., Σπανού, Ε. (Επιμ.) *Ανθρώπινη Αξιοπρέπεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός*, Εταιρεία Πολιτικού Προβληματισμού «Νίκος Πουλιαντζάς» και Συμβούλιο της Ευρώπης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, σελ. 259-267.
10. Φ. Κλαμπανιστή: «Παραδοσιακά συστήματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Ο νέος θεσμός του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου», 2^ο Πανελλήνιο

- Συνέδριο για την ‘Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση’ Πάτρα, 28 - 30 Μαρτίου 2003.
11. ΦΕΚ 266/Α, ν. 2552/1997, άρθρα 1, παράγραφος 1, Δ. Βεργίδη κ.α., *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση*, Τόμος Α΄, Πάτρα 1998-1999.
 12. Κόκκος Α., Δημητρακοπούλου Α. Μεϊμάρης Μ. & Καλαβάσης Φ. (2000). *Τεχνική Έκθεση “Αξιολόγηση Πιλοτικού προγράμματος Εκπαίδευσης από Απόσταση*, Πρόγραμμα Aegean DOLPHIN, “Distance and Open Learning Programs on Hellenic Interactive Network”, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
 13. Μιχαηλίδης Π.Γ. “*Εκπαίδευση από απόσταση: Μια προσιτή επιλογή για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών*”. Εισήγηση στο συνέδριο με θέμα: “*Νέες παράμετροι στην εκπαίδευση: Εκπαίδευση από απόσταση και διαβίου εκπαίδευση*”, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ρόδος 20-21/11/1999.
 14. Phil Race «*Το Εγχειρίδιο της Ανοιχτής Εκπαίδευσης*» Εκδόσεις Μεταίχμιο, 1999.
 15. Φ. Παντάνο Ρόκου, «*Παιδαγωγικά Μοντέλα και Διαδικασίες Επικοινωνίας με χρήση υπερμέσων στην Πανεπιστημιακή Διδασκαλία από Απόσταση*», Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 2000.
 16. Παρασκευόπουλος Ι. *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας (Τόμος Α΄-Β΄)*.
 17. Παρασκευόπουλος Στατιστική εφαρμοσμένη στις επιστήμες συμπεριφοράς Τόμος Α΄.
 18. Πανάρετος, Ι & Κορώνη, Α. *Δια βίου Εκπαίδευση: Μια πραγματικότητα για όλους*, 22,1,2001.
 19. Α. Λιοναράκη, “*Εξ αποστάσεως και συμβατική εκπαίδευση: συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες δυνάμεις;*” στο *Distance Learning at the dawn of the third millennium*, Poitiers 1999.
 20. P.Race, *Το εγχειρίδιο της Ανοιχτής Εκπαίδευσης*, μ.τ.φ. Ε. Ζέης, Αθήνα 1999.

- http://www.eap.gr/news/EXAGGELIA_SYNEDRIOY/synedrio/html/sect3/5.htm - προσπελάστηκε στις 19/5/04
- URL: <http://www.open.edu> - προσπελάστηκε στις 02/08/04
- URL: <http://www.open.ac.uk> - προσπελάστηκε στις 25/11/04
- Εφημερίδα “ΤΑ ΝΕΑ” 24-25 Δεκεμβρίου `999 – URL: <http://www.in.gr/narticle.asp?nid=14960> - προσπελάστηκε στις 13/01/05
- www.ee.upatras.gr/cbtkernel- προσπελάστηκε στις 04/04/05

Литература.

1. Андреев Л.А., Солдаткин В.И. «Дистанционное обучение: сущность, технология, организация» – М., МЭСИ, 1999.
2. Архипова Н.И., Селиванов Ю.П. «Дистанционное образование: возможности и проблемы» – Дистанционное образование, 1997, № 4.
3. Бутырин Г.Н., Ефимов Н.Н., Нечаев В.Я. «Дистанционное образование по оценкам экспертов. – Дистанционное образование, 1997, № 4.
4. Деловые игры./ Под ред. Буркова В.Н. Препринт, М.: Институт проблем управления, 1997.
5. Дистанционное образование: открытые и виртуальные среды. Материалы Седьмой международной конференции по дистанционному образованию (Россия, Москва, 17-18 июня 1999 г.) / Под ред. В.П. Тихомирова, В.И. Солдаткина, Д.Э. Колосова. – М., МЭСИ, 1999.
6. Ивановский В.С., Хапиков А.А. - О создании автоматизированной системы дистанционного обучения. – Дистанционное образование, 1997, № 4.
7. Карпенко М.П. Об итогах проведения эксперимента в области дистанционного образования в СГИ. Дистанционное образование: открытые и виртуальные среды. Материалы Седьмой международной конференции по дистанционному образованию (Россия, Москва, 17-18 июня 1999г.) / Под ред. В.П. Тихомирова, В.И. Солдаткина, Д.Э. Колосова. – М., МЭСИ, 1999.
8. Концепция создания и развития единой системы дистанционного образования в России. – Дистанционное образование, 1997, № 2.
9. Организация дистанционного обучения в Российской экономической академии им. Г.В. Плеханова Дистанционное образование. 1999, № 1.
10. Полат Е.С. - Дистанционное обучение. – М., ВЛАДОС, 1998.
11. Порховник Ю.М. Активные методы в дистанционном обучении. – Дистанционное образование. 1997, № 1.
12. Развитие дистанционного образования в мире. – Дистанционное образование. 1997, № 2.
13. Семенов В.В. Развитие компьютерных технологий в дистанционном обучении (в обзоре «Новые информационные технологии в образовании»). – М.: НИИВО.1999, вып.3.
14. Тихомиров В.П. Дистанционное обучение: история, экономика и тенденции. - Дистанционное образование, 1997, № 2.
15. Тихомиров В.П., Солдаткин В.И. Об итогах эксперимента в области дистанционного обучения. Дистанционное образование: открытые и виртуальные среды. Материалы

- Седьмой международной конференции по дистанционному образованию (Россия, Москва, 17-18 июня 1999г.) – М.; МЭСИ, 1999.
16. Торопцов В.С. О практическом применении методов и средств дистанционного экономического образования. Материалы конференции Академии экономических наук и предпринимательства России «Бизнес-образование в России». – М.: Всероссийская Академия внешней торговли Минторга РФ, 1998.
 17. Торопцов В.С., Григорович Д.Б. Применение компьютерных технологий для создания электронных учебников для системы дистанционного обучения. Тезисы докладов Международной конференции «Современные компьютерные технологии в экономике, науке и образовании». – Ташкент: ТГЭУ, 1998.
 18. Умеренков Г.М., Черткова Е.А. Опыт использования Internet-сети в учебном процессе вуза. Вторая Международная выставка-конференция «Информационные технологии и телекоммуникации в образовании». Каталог и тезисы докладов. – М.: ВК ВВЦ «Наука и образование», 2000, стр.33-34.
 19. Учебно-практическое пособие для системы дистанционного обучения «Социальная психология и этика делового общения» / Под ред. В.С. Торопцова, В.Ю. Дорошенко. ВЗФЭИ. – М.: Экономическое образование, 1998.
 20. Франклин Дж. Flash 4. Анимация в Интернете. / М.: Символ-Плюс, 2000.
 21. Хеслоп Б., Бадник Л. HTML с самого начала. – СПб.: Питер, 1997.
 22. Шелобаева И.С. К вопросу о дистанционном обучении // Актуальные проблемы социально-политического развития общества. Сборник научных статей аспирантов и соискателей. – М.: Московский государственный открытый педагогический университет, 1999, вып.3.
 23. Collis B. Tele-Learning in a digital world: the future of distance learning. London: International Thomson Computer Press, 1996/
 24. Hobbs Vicki M., Christianson Scott. Virtual classrooms: educational opportunity through two-way interactive television. Lancaster: Technomic Pub. Co., 1997.
 25. Install Pro, 2000, № 3/
 26. Moore Michael G., Kearsley Greg. Distance education: a system view. Edited by Terry Evans and Daryl Nation. London – New-York: Routledge, 1996.
 27. Porter Lynnette R. Creating the virtual classroom: distance learning with the Internet. New York, J. Wiley& Sons, 1997.
 28. Snyder Carolyn A. Role of libraries in distance education. Washington: Association of Research Libraries, Office of Management Services, 1996.
 29. Tsikin I. Research and Development of Desktop Videoconferencing Technology for Distance Education in the Framework of Cooperation Between Russian Universities and their Foreign

Partners. The New Learning Environment. A Global Perspective. The 18th ICDE World Conference. The Pennsylvania State University, June 1997.

30. А.Н. Романов, В.С. Торопцов, Д.Б. Григорович. Технология дистанционного обучения. – М.: «Юнити-Дана», 2000.
31. Конференция федеральной программы «Развитие единой системы дистанционного обучения в России», Бюллетени высшей школы, М.: № 3, 1995.
32. Демкин В.П., Можаяева Г.А. Организация учебного процесса на основе технологий дистанционного обучения. – Сибирь: Томский государственный университет, 2003.

- furda@sbedif.if.ua - προσπελάστηκε στις 12/05/04
- <http://www.ou-link.ru> - προσπελάστηκε στις 30/10/04
- <http://www.@PUBLIC.RU> - προσπελάστηκε στις 13/01/05
- www.home-edu.ru - προσπελάστηκε στις 28/04/05
- www.e-learnworld.ru) и "Телекоммуникации и информатизация образования" (e-mail: exp@muh.ru), а также ежемесячный дайджест российской и зарубежной прессы "Дистанционное и виртуальное обучение (e-mail: exp@muh.ru).- προσπελάστηκε στις 20/07/05

Επιλεγμένη Ξενόγλωσση βιβλιογραφία.

1. Keegan D., «Οι βασικές αρχές της Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης», Μεταίχμιο, Αθήνα, 2001.
2. Race Ph., «Το Εγχειρίδιο της Ανοικτής Εκπαίδευσης», Μεταίχμιο, Αθήνα, 1999.
3. Race Ph., «500 πρακτικές συμβουλές για την ανοικτή και ευέλικτη εκπαίδευση», Μεταίχμιο, Αθήνα, 2001.
4. Fung Y., Carr R., “Face-to-Face Tutorials in a Distance Learning System: Meeting student needs”, *Open Learning*, v. 15, 2000, σ. 35-46.
5. Holberg B., “Growth and Structure of Distance Education”, Croom Helm, London, 1986.
6. Mills R., Tait A. (ed), “Supporting the Learner in Open and Distance Learning”, Pitman, London, 1996.
7. Moore M., Kearsley G., “Distance Education: A System’s View”, Wadsworth Publishing Company, U.S.A., 1996.
8. Morgan C., Morris G., “The student view of tutorial support: report of a survey of Open University Education students”, *Open Learning*, v. 9, 1994, σ. 22-33.
9. Peters O., “Learning and Teaching in Distance Education”, Kogan Page, London, 1998.
10. Rowntree D., “Exploring Open and Distance Learning”, Kogan Page, London, 1992.
11. Sander P., Stevenson K., “How do Open University Students Expect to be Taught at Tutorials”, *Open Learning*, v. 13, 1998, σ. 42 – 46.
12. Sewart D., “Student support systems in distance education”, *Open Learning*, 8 (3), 1993, σ. 3 – 12.
13. Tait A., “Student Support in Open and Distance Learning”, in Lockwood F. (ed) “Open and Distance Learning Today”, Routledge, London, 1995, σ. 232 – 241.